

me^o pisan^o in suo mariali. **Q**uoniam rōnabiliū et intellectualiū spiritui appetit^o. studiū: sollicitudo et cura: et si ad summi boni plenitudinē obrinēdā veluti imperfecti ad perfectū: effect^o ad eam: inq̄eti ad q̄etē: et q̄ sunt finis ad finē tendat incitē et p̄gat: p̄t exp̄ctā p̄uincit p̄hie parit attestant et sc̄ti. **A**d id vtiq; bonū p̄cipiendū obrinēdūq; sic hūana natura iualida cernit et p̄bat: vt gr̄a remota nec ad ip̄m q̄rēdū assurgat: et intellect^o attingere neq̄at naturalib^o cūctis fret^o. **N**am q̄ naturā ad deū p̄icipiādū vt finē ab ip̄o actore oīm deo p̄ditā et creatā: s; ad p̄seq̄ndū ip̄otēre effectū tā peccato q̄ virib^o cernēs et attēdēs altissim^o: licet lucē iaccessibilē habiter vt ad ip̄m hō h̄et accessum tā p̄ futuro q̄ in p̄nti: tenebras posuit latibulū suū: vitz carne se vestiēdo hūana vt quē cernere h̄ic in sua deitate nō possum^o: Intra saltē mortalitate p̄sistēre viderem^o. **S**ed q̄ in loco h̄ nīm celebratū est gaudiū vt deus nob̄ p̄sonalit^o vniret: fieretq; de^o hō: et summa iūis: terrenis celestia: et diuina mortalib^o necerent. nūi i horto p̄cluso: fonte signato: paradisi medio: thalamo veri sponsi: salomōis lectulo: cubiculo assueri: summi dei tēplo celo: loco et oraculo: vētre. s. et vtero itemerate p̄ginis marie. **H**oc i sole altissim^o tabernaculū locauit: carnēq; ex eius purissimis sanguib^o assumpsit: et vt gigas potēs ex ea itegrā mat̄e exiuit: ac se p̄re filijs hōib^o speciosum ocul^o mortaliū videndū obiecit. **M**aria q̄ cū mediū fuerit vt lux sup̄na in p̄nti p̄aderet hōib^o sedubitatē et tenēdū ip̄am nūc i gl̄ia eē portā viā scalā et ianūā: vt deitas in p̄ria cernat beatificē et fidelib^o referet. hec ille. **S**i igit̄ beata p̄go a nob̄ q̄rat dicēs illd^o **I**a. xl. c. **A**ui assilatis me: nō solū eā assilare poterim^o p̄dictis s; etiā vnusq; nīm ei r̄ndere poterit verba thēmat̄is n̄ri. **S**up̄ q̄b^o videbim^o q̄ndecim assilatiōes ip̄i b̄ndicte p̄ginis.

Quoniam dei assimilatiō paradiso voluptat^{is} et de hōib^o deliciāz Assimilatio. i.

Maria paradisi dicitur p̄p̄t quinq;

Benedicta p̄gie d̄r in figura **B**enef. ij. **P**lātavit de^o paradisi voluptat^{is}. i. mariā: a p̄ncipio. i. i prius oriētis. s. gr̄e. **I**n q̄ posuit hōmine quē formauerat. q̄ de^o i ei^o vtero posuit xpm: quē op̄atōe sp̄scti formauit. **I**lle at loc^o ē valde amen^o. q̄ ibi sunt oīa illa q̄ viridariū faciūt amenū. q̄ etiā fuerūt in br̄a p̄ginis. **E**t iter alia sunt q̄nq;. **P**rimū est diuersitas arbor^{um}. vñ d̄r **S**en. ij. **P**roduxit de^o omne lignū pulch^o visu et ad vescēdū suauē. **I**sta

at diuersitas arbor^{um} fuit i m̄re dei: q̄ d̄r **Acci. xij. iij.** **Q**uasi cedr^{us} exaltata sū in libano et. vbi ponunt sex differētie arbor^{um} q̄ fuerūt in ea. s. cedrus p̄tēplatiōis excelle. cipressus odoriferē fame. palma gl̄iose victorie. rosa patiētie. oliua misericordie: et platan^{us} fidei p̄fecte. **P**latan^{us} em̄ h̄z folia ad modū scuti. et significat fidē. siue q̄ ad modū scuti h̄z tres āgulos. i. tres articulos p̄ncipales: q̄b^o credit in sanctā trinitatē. siue q̄ ad modū scuti deferit et h̄z in leua. i. in p̄ntiuita: et nō i dextra. i. in b̄titudine quia h̄ic est fides: ibi visio et sp̄s. siue quia fides est nob̄ scutū p̄tra diaboli tēptamēta. vñ apls ad **Eph. vj. ait.** **I**n oīb^o sumētes scutū fidei: vt possit^{is} oīa tela iūmici ignea extinguerē. **N**ō t̄m aut in paradiso erat diuersitas arbor^{um}: s; maxime fuit ibi a deo positū lignū vite in medio paradisi. **S**en. ij. **D**e q̄ sic d̄r **Aug.** **V**irgo maria paradisi dicit^{ur}. **I**n cui^o medio positū est lignū vite: cui^o folijs sanant^{ur} infirmi cui^o odor viuificat mortuos: cui^o sapor dulcorat amaro: cuius vmbra refrigerat miseros: cui^o aspectus lerificat angelos. **H**ec ille. **S**ecundo in paradiso fuit iocunditas riuulor^{um}. vñ **S**en. ij. d̄r. **F**luui^{us} egrediebatur de loco voluptat^{is} ad irrigādū paradisi. q̄ diuidit^{ur} i q̄rtuor capita. **I**ste fluui^{us} paradisi est abundātia sp̄scti: q̄ fuit copiosissime in maria. et diuidit^{ur} in q̄rtuor capita. q̄ vnū mittit ad p̄tem platiū: dans eis gr̄am et deuotiōz orandi. **A**liū mittit ad actiuos dās eis gr̄am p̄seuerādi. **A**liū mittit ad platos dans eis gr̄am p̄sidendi. **A**liū hō mittit ad subditos dans eis gr̄am obediēdi. **T**ertio fuit in paradiso aure tenuis gratū refrigeriū. vñ **S**en. ij. d̄r de **Adā.** **E**ū audisset vocē d̄ni deambulāris i paradiso ad aurā post meridiē. **I**stō aut refrigeriū fecit in br̄a p̄ginis sp̄scti gr̄a: iux̄ illud **Anc. j.** **S**p̄sctus sup̄ueniet in te: et fr̄us altissimi obūbrabit tibi. i. ab oī estu carnalis p̄cipie te refrigerabit. **Q**uarto i paradiso fuit cant^{us} auū: marie sp̄ualiū. s. angelor^{um}. q̄ laudē dei sp̄ cantāt: iux̄ illud **Job. xliij.** **A**ū me laudaret astra matutina et iubilaret oēs filij dei. **I**ste igit̄ aues. i. angeli ad honore benedictē p̄gis dec̄auerūt i suo ortu: iux̄ illd^o **Dester. viij.** **I**udeis nona lux oriri visa est et. **A**nt̄auct^{us} etiā i suo ptu dicens. **G**l̄ia i excelsis deo et. **Anc. ij.** **I**te in sua assumptiōe. vñ in figura p̄dictū fuerat. ij. **Re. vj.** **D**educēbāt archā d̄ni. i. beatā p̄ginē cū iubilo et clāgore tube. **E**t etiā mō cantāt in sua gl̄ificatione. et sūt xps cū eis laudat matrē suam: iux̄ illd^o **Proverb. vi.** **S**urrexerūt filij eius et bea

Sermo. I. Maria hortus deliciarū

tissimā p̄dicauerūt: vir ei⁹ ⁊ laudauit eam.

In quinto i padiso terrestri fuit dulcedo fru-
ctū. ⁊ q̄b̄liatū erat comedere: dicente dño
Gen. ij. De omī ligno padisi cōcede. Unus
tm̄ fruct⁹ fuit phibit⁹: ⁊ q̄ ibidē s̄b̄didit de⁹.
De liḡ autē sc̄ie boni ⁊ mali ne cōcedas. B̄tā
autē ꝑgo maria meliorē ⁊ dulciore fructū p̄u-
lit: illū. s. ⁊ q̄ ip̄i ꝑgini dictū fuit Lu. j. B̄n-
dic⁹ fruct⁹ v̄tris tui. Ite etiā ē fruct⁹ ille q̄
inq̄t Jo. vj. Ego sum panis viū⁹ q̄ de celo de-
scēdi. Fruct⁹ q̄dē sc̄ie boni ⁊ mali fuit occasio
nalit̄ causatiū⁹ mortis: dicēte dño Gen. ij. ꝑ
mis pentib⁹. Quacūq̄ hora comederitis ex
eo morte moriemini. h̄ aut fruct⁹ b̄tē ꝑgis ē vi-
uificatiū⁹: vñ dixit. Ego sum panis viū⁹.
Fruct⁹ etiā oīs padisi terrestri fuit de humo
p̄duct⁹: inq̄ illd Gen. ij. Produxit aut dñs de⁹
de humo oīm lignū ⁊c. sed fruct⁹ ꝑginalis fu-
it de celo delat⁹. vñ ait. q̄ de celo descēdi. Item
fruct⁹ ligni vite positi⁹ in medio padisi ꝑser-
uabat vitā corpālē. vñ ꝑ p̄ctm̄ ade dixit de⁹
āgelis Gen. ij. Videte ne forte sumat de liḡ
vite ⁊ viuati ēnū. Ite aut fruct⁹ celest⁹ dat
nobis vitā celestē p̄petuā. vñ d̄r Joh. vj. Si
q̄s māducauerit ex h̄ pane viuet in eternū.
B̄tā igit ꝑgo q̄ nobis attulit hūc abū b̄ndi-
ctū: facta est q̄si nauis institor⁹ ⁊ longepor-
tans panē suū: p̄rou. vlti. **I**git dñe de⁹
q̄ formasti adā in agro damasceno: ⁊ postea
eū trāstulisti in padiso terrestri: Gen. ij. Et
ibi Nīco. de ly. ⁊c. illud. ⁊ ibi glo. xl. di. ⁊ ꝑ
glo. in. l. assumptio. ff. ad muni. ⁊ ꝑ magistz
sen. in. ij. di. xvij. ⁊ ꝑ magistz in hystoria ec-
clesiastica. De q̄z de agro damasceno i quo
est terra rubea. i. de rubedine p̄cti: eripe: ⁊ libe-
ra me de sanguib⁹: ꝑs. l. ac trāffer in padisū
frestre ad deuotiōz b̄ndicte m̄ris tue: q̄ ē ame-
nior padiso illo terreno. Fac vt superē oēs in
amore hui⁹ amenissimū padisū: ita vt i bono
dicat de me illud Ezech. xxxj. Cedri nō fue-
rūt altiores illo in padiso dei. transumptiue
in. c. ꝑncipiū. de peni. di. ij. Hic est em̄ ille pa-
radisus de q̄ inq̄t filius dei Eccl. xxiij. Ego
sic aq̄duct⁹ exiui de padiso. Ite aut ꝑginal⁹
padisus aliū padisū p̄duxit. vñ dixit illi
ei⁹ sponsus celest⁹ Aan. iij. Amissiones tue
padisus. Et iō ipe padisus celestis dñs nō-
ster postea dixit latrōi ꝑuerso. Hodie mecū
eris in padiso: Lu. xxiij. ⁊ trāsumptiue i. c.
baptismi vicē. de ꝑse. di. iij. **I**git dñe iesu
padise de padiso rogo te ne emittas me vnq̄
de h̄ padiso voluptatis sic eiecisti adā: Gen.
ij. ⁊c. Adam. ⁊c. q̄libet. xl. di. gra em̄ hui⁹
b̄ndicte m̄ris tue q̄ est sicut padisus i b̄ndicti

Pro-
ro-
at
in
be-
atam
virginē

onib⁹ Eccl. xxiij. Fac q̄ vt dicere possim ꝑti-
nue illud Gen. ij. Vocē tuā audiui in padis-
so. Fac vt nō solū semel mihi dici possz illud
Ezech. xxiij. In delicijs padisi dei fuisti. sed
p̄petuo dicat illud. ij. Ahoz. xij. Rapt⁹ est in
padisum. ⁊ illd Eccl. xxiij. Trāstlat⁹ ē in pa-
radisum. ⁊ tūc ero secur⁹ ⁊ cōsolat⁹. Aū em̄ de
padiso materiali dicat Gen. ij. q̄ de colloca-
uit an padisum voluptat⁹ cherubin ⁊ flam-
meū gladiū atq̄ versatile ad custodiendū ne
q̄s introeat. multo mag⁹ ad custodiā ist⁹ ce-
lestis padisi collocauit multos angelos ⁊ flā-
mā ignis spūsc̄i ad defendendū ne aliq̄s de-
mon vnq̄ eū introiret ꝑ p̄ctm̄. ⁊ nō solū ad
custodiendū ip̄m padisum s̄z etiā eos q̄ in illo
p̄ deuotionē ingrediunt. **I**git felix: o formi-
nat⁹: o beat⁹ ille q̄ in padisum istū deuoto mē-
tis affectu introierit. nā inquit saluator nō-
ster Apoc. ij. Dabo ei edere de ligno vite q̄d
est in padiso dei mei. In hoc etiā padiso iue-
niet oīa bona q̄ dicunt fuisse in padiso mate-
riali. de quo ait Damal. li. ij. Paradisus in-
oriēte positi⁹ est: oīm terra excellior: rēperato ⁊
tenuissimo ac purissimo aere fulgēs: plantis
semp floridis comat⁹: actono odore plenus:
lumineq̄ replet⁹. hec ille. Et idē dicit Aug.
sup Gen. ⁊. xij. de ciui. dei. Ser. etiā super
Aan. inq̄t. Habitabat homo in padiso: ⁊ in
loco voluptatis cōuersatio ei⁹. vbi nihil do-
loris aut molestie sentiebat. odoriferis stipa-
tus malis ⁊ pomis: sulcatus florib⁹: honoret
glia coronat⁹: ⁊ magna claritate ob insigne
diuinitatis resulgebat. Ererat ei fors at-
q̄ societas cū b̄tā plebe angeloz: ⁊ cū militia
celestis curie atq̄ exercit⁹. hec ille. **A**lbi. aut
de rosate in suo dictionario in ꝑbo padisus:
d̄r. Ite padisus d̄r amenissim⁹ ex mirificis
insestib⁹: ex pulcherrimis plātatiōib⁹: ex
fragrātissimis aromatib⁹: ex ꝑnātib⁹ florib⁹
ex temperatissimis rorib⁹: ex moderatissimis
v̄tris ⁊ statib⁹: ex amenissimis auiū cantib⁹:
ex purissimis fluib⁹: ex validissimis sc̄pib⁹ ⁊
ex oculissimis custodib⁹. **I**bidē etiā inq̄t ꝑre-
dict⁹ doctor fm̄ Catholicon q̄ padisus d̄r q̄
si parās dei visum. Que oīa excellētissime fu-
isse in padiso n̄ro virginali possent moralit̄
declari: sed b̄renitat⁹ cā ꝑtrāleo: relinq̄ns il-
la cōtēplāda sagacissimo ac prudentissimo le-
ctori: q̄ nouit sugere mel de petra: oleūq̄ de sa-
ro purissimo: atq̄ de eriguis eximia cogita-
re. **S**cdō ꝑncipalit̄ in hac ꝑre dico q̄ bea-
ta ꝑgo est hort⁹ deliciarū. quē quidē hortū de
manu sua plantauit. vñ in figura dicit De-
ster. j. c. **I**ussit rex. i. deus: cōiuiū preparā-

Maria
assimilat
horto de
liciarū

ri in vestibulo horti et nemoris. i. i. vtero regni
nis: quod regio cultu et manu constitum erat.
Tunc enim deus ibi parauit suum quoniam natura
humanam sue diuinitati uniuert. De ista etiam pla
tarde dicitur Eccl. xliij. Plataruit illud dñs. Itē
de ipsa benedicta regine pot exponi illud Ezech.
xvij. Platarabo ea et eruper in germen: ait dñs
et illud eiusdem li. c. xlvij. Super aquas multas
platarata est. Secundo de istu horti plantarum co
seuit diuersis arboribus. i. diuisis fructibus. vñ
in huius significatiōe pot exponi illud qd dñs
Eccl. ij. vbi ait Salomō. i. dñs. Feci hortos
et pomeria et psemi ea cūcti generis arboribus
Et dicit hortos in plurali. qz deus cōseuit et
hortu sui corpis reginitate: et hortu sue mētis
humilitate. Tertio ipm cōseuit diuersis ri
uis gratiarū irrigauit: et qdāmō inebriauit.
Iux illud Eccl. xliij. Rigabo hortu plantari
onū mearū: et inebriabo partē mei fructum.
Quarto ipm irrigatū totū amenissimū fecit
iuxta illud Ezech. xlvij. Terra illa iculta. i.
maria: que fuit integra et illibata facta est vt
hortus voluptatis. Et in istu hortu sic delicio
sum deo descendit et ibi comedit: qz carne et san
guine reginis se ibi panit et lilia collegit. qz i
eius puritate multū delectat fuit. vñ An. i.
vi. inqz ipsa sponsa celestis. Dilect meo descē
dit in hortu ad anreolā aromatu vt pascat i
hortis et lilia colligat. Iste aut hortus fuit clau
sus: irriguus: amenus: et fructiferus. Primo nā
qz fuit hortus clausus: qz ita semp habuit bea
ta rego cor clausum malo qz nunq in illud sub
intravit aliq demonis suggestio vl praua de
lectatio. et hoc est qd dñs An. iij. Hortus con
clusus es soror mea sponsa: fons signatus. qd
iō dñs. qz nūq ei cor subintravit aliq prauus
psensus. deo em ipam signauit et clausit: et ipse
solus clauē portauit. cū thesauri intus latebat
Qz aut pdicta rba Anticoz intelligant de
beata regine p p glo. in. c. oibus. xliij. q. i.
Et notadū q in pallegata auctoritate bis dñs
hortus cōclusus. qz rego gliosa i corpe et in aīa
sic ab omni infectiōe et vicio clausa fuit qz nun
qz aliquā maculā recepit. Secundo fuit hortus
irriguus: iuxta illud An. iij. Fons horro
rum puteus aquarū viuētū q fluūt impetu de
libano. Aque em graz isti horti bonos fecū
dāt. et iō dñs: fons hortoz. Boni em sūt hor
tus dei q sensus suos clausērūt et delectamēta
mūdi. Iste etiam aque pētores mortuos in pec
catis viuificat. et ideo dñs: puteus aquarū viuē
tium. Mali em q sunt pfundati in peccatis
sunt puteus diaboli. et iō deo de malis dñs ps.
liij. Deduces eos i puteū iteritus. Vñ etiam

exorabat deū idē ppheta dices ps. lviij. Ne
qz vigeat sup me puteus os suū. Aque igit
beate reginis iō dicunt viue: qz ipos peccato
res p pētm mortuos ad vitā gratie reuocat.
Iste etiam aque beatos in celo letificat. et iō dñs
que fluūt impetu de libano. Vñ et ppheta in
quit ps. xlv. Fluminis impet letificat ciuita
tē dei. Tertio iste hortus fuit amenus. et iō post
qz sponsus celestis sponsā suā cōmēdās dixit.
Hortus cōclusus es et c. statim amenitatē istius
horti descript dices. Emissoes tue padisus
maloz punicoz cū pomoz fructibz. Ciprus
cū nardo: et crocus cū fistula: et cynamomū cum
vniuersis lignis libani. myrrha et aloes cum
oibz pnis vnguētis. Ecce qz amenus et delicio
sus est hortus iste. qz emissioes sue. i. fructes qz
emittebat fuit qz padisus. i. deliciose et ame
ne. Deinde ostēdit suā amenitatē: qz ibi fue
rūt mala punica cū pomoz fructibz. i. fructū
odorabilitas et deuotiōis myrrha suauitatis
Nam mala punica habēt grana ordinata:
et poma sunt dulcia. Ad ista aut poma ipsa
sponsa inuitat sponsum suū dñs. An. v. Ue
niet dilect meo in hortu vt comedat fructū
pomoz suoz. Ibi etiam fuit ciprus cū nardo:
id est fama odorifera et humilitas pfunda: qz
ciprus est herba humillima: et nardus est odo
ris boni. vñ Tibullus ait. Illi puro distillēt
tēpora nardo. Ibi qz fuit nardus et crocus
id est feruens charitas et celestis cōtemplatio
nis sublimitas. Nardus em est herba calida:
et crocus habet colozē aureū: vñ Virgilius. iij.
georgi. inqz. Et glaucas salices: cassiam cro
cūqz rubet. Et de hac herba fit optimū vti
lissimū vnguētū: vt inqz Plinius. xij. li. natu
ralis hyst. Vñ Propertius canit. Et crocino
nares myrtheus vngat onix. Ibi etiam fuit fi
stula et ballamū cū vniuersis lignis libani. qz i
ea fuit puritas cōscie: odor bone fame: et cor
ruptibilitas in carne. Fistula em hz suā fru
tem in medulla: et cynamomū hz odorē suū
in cortice: lignū hō libani est iputibile. Ibi
qz fuit myrrha et aloes cū oibz pnis vnguē
tis. qz i ea fuit amaritudo tribulatiōis p fili
sui passiōe: et amaritudo cōpassiōis p mise
roz cōpassiōe et afflictiōe: atqz suauitas deu
otiōis in mēte. Myrrha em est amara et sili
aloes: vnguēta vero sunt suauia. Quarto
iste hortus fuit fructiferus. Tūc aut hortus fru
ctificat quādo bene irrigat: et ventus frigidus
et siccus ab eo amouet: et ventus calidus et humi
do bene perflāt. Et sic iste hortus fuit fructife
rus. Nam pmo fuit bene irriguus. mō lachry
mis doloris p filiū passiōe: modo lachrymis

Hortus
amenus

Hortus
clausus

Hortus
irriguus

Hortus
fructiferus

cōpassiōis p miseroz afflictione. mō lachry-
mis deuotiōis p desiderio celestis pzie. 7 mō
lachrymis lamentatiōis p incolatu pntis mi-
serie. vñ sibi p̄t uenire illd qd dicit Isa. lviij
Aris q̄si hort⁹ irrigu⁹. 7 sicut fons cui⁹ nō de-
ficiet aq. Secūdo vent⁹ aq̄lonaris ab isto hor-
to fuit exclusus. nā ab austro spūssci fuit per-
fusus. vñ Cān. iij. ait celest⁹ sponsus. Sur-
ge aq̄lo (alia aut lra dicit. Fuge aquilo) 7 veni
auster p̄fla hortū meū. 7 fluat aromata illi⁹.
Per aquilonē aut̄ itelligit suggestio diaboli
Aquila em̄ est vent⁹ frigidus 7 sic⁹ ac plu-
nie dissipatiū⁹. Diabol⁹ em̄ in frigidat a dei
amore: iuxta illud Eccl. xxiij. Frigidus vent⁹
aquila flauit. Itē desiccatur 7 euacuat ab oī de-
uotioe: iuxta illud Job. xvi. Qui extendit
aquilonē sup vacuū. Itē dissipat celest⁹ grē
pluriā: iuxta illd p̄uerb. xvj. Vent⁹ aquilo
dissipat pluriā. S; iste vēr⁹ ab hortu ḡgia-
li penit⁹ fuit fugat⁹. non em̄ potuit aliqd fri-
gus imittere. qz ipa sp̄ fuit feruētissima. nec
i aliqd desiccare: qz semp fuit deuotissima. nec
aliquā gutta celest⁹ plunie ab ea expellere: qz
oī gratia fuit plenissima. Per austrū aut̄ itel-
ligit afflatio spūssci. Auster em̄ ē vent⁹ cali-
dus 7 humid⁹ 7 fecundatiū⁹. q̄ qdē hortū vir-
ginalē p̄flauit: qz fecit ipaz calidā p charita-
tem: humidā p pietatē: 7 fecundā p operū vber-
tatē. sic fluxerunt aromata odorifera. q̄ odor
ad instar balsami qdāmō deum recreauit: 7
ad instar cynamomi homines confortauit. qz cy-
namomū stomachū confortat. 7 ad instar myr-
rhe demones effugauit: qz odor myrrhe ver-
mes expellit. Et p̄p̄ ista tria dicit in psona vir-
ginis Eccl. xxiij. Sicut cynamomū 7 balsa-
mū aromatizans odorē dedit: 7 q̄si myrrha
electa dedit suauitatē odoris. De isto antez
horto ab h austro p̄flato inq̄t Bē. in ser. de
natiuit. ḡginis. Hort⁹ plane deliciarū ē ma-
ria: quā nō solū afflauit veniēs: sed etiā p̄fla-
uit supueniēs auster ille diuin⁹ vtrūqz flu-
ant aromata illi⁹. In isto etiā hortu fuit vio-
la humilitatis: liliū ḡginitat⁹: rosa charitat⁹
7 vinea florida fecunditatis. Ista autē austro
spūssci p̄flata magnū fecerunt odorē. nā hu-
militas odorē fecit deo: ḡginitas odorē fecit
angelo: charitas odorē fecit diabolo: q̄ odor
ipm p̄cussit. Un̄ in ḡginis figurā dicit deo
Judith. ix. c. Percuties eū labijs charitat⁹
mee. Fecunditas at̄ istū vinee odorē fecit mū-
do: iux illd Eccl. xxiij. Ego q̄si vitis fructifi-
cavi suauitatē odoris. In istū hortū sic deli-
ciosum introiuit rex celestis. vñ Hester. vij.
dicit. Intrauit rex in hortū arboribz cōstituz

Ipe ḡz celest⁹ sponsus inq̄t Cān. vj. Descen-
di in hortū meū vt videre poma cōuallū: et
inspicerem si floruisse vinea 7 germinassent
mala punica. Et ipa sponsa dei inq̄t filio suo
illd Cān. vij. Veni dilecte mi: mane surgam
ad vineas: videamus si floruit vinea: si
flores fruct⁹ pruriūt: si floruerūt mala puni-
ca. Ibi dabo tibi vbera mea: oīa poma noua
7 vetera dilecte mi seruauit tibi. hec ibi Ro-
mus ḡ oēs vt etiā nobis dare dignet̄ de istis
pomis suis: 7 dicam⁹ ei singlū illd Cān. viij
Tu q̄ habitas in hortis fac me audire voces
tuas. De ipa em̄ q̄ erat futura hort⁹ dei p̄dictū
fuit Isa. lviij. Arit q̄si hort⁹ voluptat⁹ terra
corā eo. Terra nāqz. i. brā ḡgo fuit corā deo
q̄si hort⁹ voluptat⁹. Fac igit̄ o bñdicta ḡgo
vt nos p̄tinue habitem⁹ in hortis istis: 7 veri-
ficeṯ de nobis illud Amos. ix. Faciet hort⁹ 7
comedet fructus eoz. Tu em̄ es ille hort⁹ in
quē introiuit iesus: Joh. xij. Fac ḡ vt mihi
dicat p̄t etern⁹ illd Joh. xviij. Ego te vidi i
horto cū eo. Bñs em̄ ille erit q̄ hortulū istū
bñ coluerit: 7 i eo delectationē suam posuerit
Ipi⁹ nāqz dñs ip̄s hortulan⁹ ē: Joh. xx. Nō
em̄ errauit Magdalena: q̄ (vt ibidē dicit) euz
hortulanū putauit. Ite est ille hort⁹ q̄ fructū
vite eterne nob p̄duxit: 7 florē paradisi ḡnauit
Et iō nō imerito dicere possum cuilibet fide-
li illd poeticū pauca ḡba imutādo. Hortul⁹
iste parit fructū cū flore phenez. Aū fructu
florē collige: carpe duo.

De beata virgo dicitur cedrus

Assimilatio. ij.

Cedrus significat beatā virginem
mariaz: q̄ inq̄t Eccl. xxiij. Quali
cedrus exaltata sū i libano. Sūt
autē duo genera cedroz. vñ qd
nascit̄ in libano. Aliud ḡo cedri gen⁹ qd na-
scitur in locis maritimis. Prīmū gen⁹ cedri
p̄siderat q̄tū ad arborē: fructū 7 succū. Pri-
mo ei⁹ arbor est alta: impuribilis: odorifera
7 semp virēs. Et sic brā virgo maria fuit al-
ta per celestū cōtēplationē. vñ ipa ait Eccl.
xxij. Ego in altissimis habitauī. 7 de illa p̄t
dici illud Amos. ij. Altitudo cedroz altitu-
do eius. Fuit etiā impuribilis per om̄imodā
incorruptionē. Fuit em̄ figurata p archam
dei: que facta fuit de lignis setim impuribili-
bus Aro. xxv. Fuit quoqz odorifera per re-
pletionē om̄iū virtutū 7 carismatū: iux illd
Cān. iij. Odor vnguentorū tuorū sup om̄ia
aromata. vñ Dugo de sc̄to Uicē. in quodaz
smone alloqns ipam beatā ḡginē ait. Nul-
lus in gratia tibi silis esse potuit: p quā gra-

uu 4

Maria
apressus

ria sup oēs hoīm filios venit. Spūscūs in
tua singulariter humilitate venit: qui in tua
gignitate miraculū nulli cōpabile fecit. Id
circo odor vnguētōrū tuorū sup oīa aromata
Fili⁹ tuus vnctus: tu quoq; es vncta. Ille
quidē sup te ⁊ pre cūctis pīcipib; suis acce/
pit vnguēri plenitudinē: tu sō post ipm pre
cūctis suauitatē. Fuit etiā spūvirens: q; plan
tata fuit sup aquas oīm gratiarū: iuxta illud
Piere. xvj. **E**rit q̄si lignū qd trāsp̄lat sup
aquas: qd ad humore mītrit radices suas ⁊
nō timebit cū venerit est⁹. Et erit foliū eius
viride: ⁊ in tpe siccitatis nō erit solitūm:
vñ **H**iero. in ser. de assumptiōe de hac sacra/
tissima gignē secretorū contēplatrice celestīū
sup illud qd de ipa canit ecclīa dicens. **V**idi
speciosam q̄si columbā ascēdēte desup riuos
aquarū. **Q** super aquā refectiōis educa
uit eam dñs: ex ea mlti riuī deducti totā ter/
ram irrigāt deliciarū. **S**cdō cedr⁹ cōside/
ratur q̄ntū ad fructū. Nam poma illius ce/
dri in aliqua pte sunt dulcia: in alia sō ace/
tosā: ⁊ in alia iter dulce ⁊ acetosum sunt me/
dia. **S**ilr sōgo aliquādo fuit plena dulcedi/
ne: aliquādo amaritudie: aliqñ sō silviroq;
Nam fuit tota plena dulcedine in xpī acce/
ptione: iuxta illud **A**an. iij. **F**auus distillās
labia tua sponsa: mel ⁊ lac sub lingua tua.
Que verba exponēs **H**ugo de sancto **V**icē.
in psona xpī ait. **M**el erat diuinitas mera: ce/
ra sō humanitas tua. inde meīpsū feci fa/
uum mellis. quod em̄ ipsū est in te: assum/
ptū est de te. **D**ecille. **Q**ui etiā alloquēs bea/
tam gignē inq̄t. **Q** q̄ dulcis ⁊ suavis es que
sola digna eras: vt supne dulcedis osculū in
tuo pceptū suscipies: ⁊ toti⁹ mūdī suauitatē
in pte stillares. ideo mel ⁊ lac sub lingua tua.
H est sō p̄is sō carne tua: ⁊ sub lingua tua:
q; absconditū mel ⁊ lac de⁹ hō. **M**el diuinitas
⁊ lac hūanitas. q; mel de roze celi: ⁊ lac ex p̄/
mit de carne. **S**cdō fuit plena amaritudine
in filiū passiōe. sic p̄dixerat ei **S**ymēo **A**uce/
ij. dices. **E**t tu amip̄s animā p̄transibit gla/
dius. **U**n **B**ern. alloquēs beatā virginē ait
Animā xpī nō attingit crudelis lancea. quia
xp̄us iam sp̄m suū emiserat. sed tua ibi erat
Nam gladi⁹ doloris aiām tuā p̄transiuit vt
te plus q; martyre nō imerito p̄dicem⁹. **I**n
qua nimirū sensum corporee passiōis excessit
affect⁹ cōpassiōis. **T**ertio fuit dulcis ⁊ ama/
ra post xpī ascensionē. **A**mara quidē ppter
filiū subtractionē. vñ **H**ieronym⁹ vbi supra
inq̄t. **Q**uātis putas virgo filiū dolorib; affi/
ciat quod p̄siderio estuabat dñi animo re

Cedri
fructus

noluerat cūcta que viderat ⁊ audierat. **P**u/
to q; quicqd humane p̄turis est cogitare nō
sufficiat ⁊c. **F**uit etiā plena cōsolatiōe ppter
filiū: quē ad patris dexterā sublimari vi/
debat. **E**t ppter fidelīū instructionē: quia eo/
rum magistra remāserat. ⁊ aplos ac discipu/
los docebat. vñ **H**ieroni⁹ vbi. s. ait. **E**cce do/
mīno iesu ascendentē in celū virgo vacat in
scola virtutū: ac meditat in lege mandatorū
dei: vt ipa sit forma discipline xpī ⁊ exemplū
p̄fectionis. **A**duersat cū senatorib; celi infra
curiā paradisi sub disciplina spūsancti. **I**n/
uenit prima iter p̄mas cohortes sūmi regis.
quorū vita iam nō erat de terris: sed de celis
Tertio cedrus p̄siderat q̄ntū ad succū: qui
multipliciter habet virtutē. **N**am caliginē
oculorū detergit: tumore depmit: carnes a pu/
trefactiōe custodit: ⁊ cōtra morsus serpentū
nob subuenit: vt dī in li. de p̄prie. re. **I**te autē
succ⁹ est amor siue charitas brē gignis: q; in
nob multa bona facit. nam detergit caliginē
ignoratiē lūie sue p̄ritatis. ⁊ ideo vocat **E**cclī.
xiiij. mater agnitōis. q; ignoratiā repellit
⁊ verā de deo nobis cognitōis infundit. **U**n
de ipa exponi pōt illud **P**rou. xiiij. **S**apiēs
mulier edificat domū suā. **S**ecundo depmit
tumore supbie exēplo sue humilitatis. **N**ō est
em̄ aliq; ita supbus: nec ita sublimis q; nō de
beat hūiliari ex p̄sideratiōe rāte hūilitatis. et
tūc beata sōgo de supbis ad hūilitatē suo exē/
plo reuocatis dicit illud **E**cclī. xiiij. **D**ium
excellētū ⁊ sublimū colla p̄pā s̄p̄te calcaui
Tertio custodit a putredine luxurie virtute
sue gignitatis ⁊ puritatis. ⁊ iō affilat myrrhe
Ecclī. xiiij. vbi ipa ait. **Q**uasi myrrha electa
dedi suauitatē odorū. **S**ic em̄ myrrha p̄suat
carne a putrefactiōe. sic ei⁹ puritas ⁊ gignitas
p̄seruat nos ab omī fetore carnalis concupiscē/
tiē. **Q**uarto subuenit nob p̄tra morsus serpen/
tū. i. demonū impio sue p̄ritatis. **N**ā **S**en. iij
dixit deus diabolo. **I**pa p̄teret caput tuum.
Tūc em̄ maria caput serpentis p̄terit qñ pra/
uas suggestiones demonū a nobis expellit.
Sicut igit cedr⁹ libani (q; candidatio interp̄/
rat) odore suo fugat serpētes ⁊ iterlicit s̄mes
sic ipa brissima sōgo fugat serpētes. i. demo/
nes: ⁊ extinguit vermes. i. prauas cogitatio/
nes: ⁊ reddit candidas merces. **S**ecundo
dico q; est quedā cedrus maritima: q; est pua
sed fructifera ⁊ odorifera. ⁊ figurat benedictā
gignē: q; fuit pua p hūilitatē: fructuosa p fe/
cunditatē: ⁊ odorifera p scitātē. **P**oma autē
istī cedri triplicē habet substantia. **P**rima est
calida, media tēperata. vltima vero est frigi

Cedri
succ⁹ va/
let ad mē/
ta

Cedrus
marina

Sermo. I. Maria libani & cypressus

**Exorat i
beata vir
ginem**

da. fructus igitur istius cedri significat benedictum fructum beate virginis dominum nostrum iesum christum: qui constitutus ex tribus substantiis. scilicet diuinitate: anima et carne. Quare prima. scilicet diuinitas est valde calida: quia est omnium victorum presumptiva: et omnium cordium inflammatoria: inquit illud ad Hebr. xij. Deus noster ignis consumens est. Media autem. scilicet anima fuit valde temperata. quia omnes virtutes in ipsa sunt tenere mediis: et nulla vniquam ad aliquid declinauit extremum. Ultima vero. scilicet caro fuit frigida: quia ab omni inordinato calore fuit penitus aliena. Dignus benedicta ergo tu es illa arbor diuina super omnes fructuosa. de qua potest exponi illud psalmi. lxxix. Arbusta eius cedros dei. et illud psalmi. xcj. sicut cedrus libani multiplicabitur. et illud Numeri. xxiiij. Quasi cedrus prope aquas. scilicet diuinarum gratiarum et illud psalmi. ciiij. Cedri libani quas plantauit. scilicet dextera dei. et sequitur in eodem psalmi. Illic passeret nidificabunt. passeret. id est humiles. Passer namque est avis pua. In tuo enim exemplo et patrocinio o ergo humilissima omnes deuoti tui faciunt suum fundamentum: et nidus sue deuotionis in te constituent. Tu etenim es illa de qua predictum est. Ezechiel. xviij. di. Summa de medulla cedri sublimis et plantabo super montem excelsum et eminentem. In monte sublimi istius plantabo illam et erumpet in germen: et faciet fructum: et erit in cedrum magnam: et habitabunt ibi ea omnes volucres: et vniuersum volatilis super umbram frondium eius nidificabit. et sciet omnia ligna regionis quia ego dominus humilium lignum sublimem: et exaltatum lignum humile. hec ibi. De te ergo exponitur illud Ezechiel. l. Quasi plantatio cedri in monte libano. Sicut enim hec cedrus est altissima et omnium arborum domina et regina. ut ait Rabanus super psalmi. ita et tu es omnium sanctorum altissima atque regina. Dignus domine deus: mitte mihi obsecro ligna cedrina de libano. iij. Paralipomenon. ij. id est deuotio brissime virginis marie tue: ut possim dicere cum alijs deuotis eius illud Psalms. i. Tigna domus nostras cedrina. Et ut cordi nostro (quod est ostium anime) faciamus illud quod dicit Psalms. viij. Adopiamus illud tabulum cedrinis. Fac igitur o bone iesu ut faciam voluntatem tuam in lignis cedrinis. iij. Regum. v. Fac ut verificetur in me illud. iij. Regum. vj. Exiit domum laqueum cedrinis: et iterum illud. Opuit domum lignis cedrinis: et parietes domus intrinsecus tribulatis cedrinis. Fac ut de porticu anime mee verificetur illud quod in. viij. eiusdem libri. c. habetur. Porticu te sit lignis cedrinis a paupere usque ad summitatem. Fac etiam ut de me dici possit illud quod in eodem. c. scriptum est. Tabularum cedrinis vestiuit toram cameram. id est animam. et illud quod in. viij. eiusdem libri. c. habetur. Cedro omnis domus intrinse-

cus vestiebatur. et iterum ibidem. Dia cedrinis tabulis vestiebatur: nec omnino lapis appere poterat in pietate. Per lapides enim hoc moraliter intelligitur per peccatum: quod in die iudicii non apperebit in illo qui fuerit vestitus hoc cedro precioso. id est deuotione brissime virginis. Fac igitur o benigne iesu ut tibi in veritate dicere possim illud. iij. Regum. viij. Vides quia ego habitem in domo cedrina: et illud. j. Paralipomenon. xviij. Ego habito in domo cedrina.

De beata ergo de libano Assilatio. iij.

Liber sum grammaticos libanum in masculino pro no accipiat per motum: in feminino pro arbore: et in neutro per thure. in septuaginta sacra que aliquando transgreditur regulas Donati: ut certum exprimat intellectum spiritus sancti. et quod non est subiecta regulis Prisciani. ut in. c. indignum. xxxviij. di. accipit in masculino libanum per arborem. cui assilatur brissima ergo. Unum ipsa ait Ecce xxiij. Ego quasi libanum non icisus euaporauit habitatio mea. Ab ista ei arbore quicquid fit thuris cortice inciso: et illud non est ita bonum. quicquid vero fuit cortice non inciso: et hoc est magis lucidum et magis electum. et tali libano non inciso assilatur beata ergo. In quacumque autem significatione libanum accipiat cadore sonat. In ergine vero fuerunt tria candida et non incisa. scilicet spiritus: anima et corpus. De quibus dicitur. j. ad Thimotheum. v. Ipe autem deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester et anima et corpus in die domini nostri iesu christi sine macula seruetur. Sicut autem dicitur hic libanum mons: hec libanum arbor: et hoc libanum thuris. sic dicitur nunc ab apostolo. Hic spiritus: hec anima: hoc corpus. Spiritus ergo marie dicatur mons libani: corpus vero ipsius dicatur thuris libani sine libano. Ita enim tria non solum fuerunt candida per puritatem: vnde illis nomen libani optime congruit. sed etiam fuerunt non incisa et nunquam diuisa. et ideo bene dicitur brissima ergo. Quasi libanum non icisus et. Spiritus enim eius nunquam fuit a deo diuisus. quia nunquam ab eo per peccatum aliquid separatus fuit. Anima quoque eius nunquam fuit diuisa a ratione: quia ab eius domino nunquam recessit. Corpus etiam ipsius nunquam fuit diuisum: quia spiritus integrum et illibatum remansit. Talis ergo libanum euaporauit habitationes suas. quia illos in quibus habitat per gram euaporat id est odore bono replet per odoriferam conscientiam. vnde ibidem ipsa ait. Et sicut cynamomum et balsamum aromatizans odorem dedit et. Quod dicitur enim confortat ut pleneretur in domo gratie. et istis est odor cynamomi: quia cynamomum habet confortare. Quod dicitur ergo preseruat a corruptione culpe. et istis est odor balsami. quia balsamum a corruptione preseruat. A quibusdam autem fugat vermes reprobos diablice. et istis est

**De
Maria
libanus**

odor myrrhe q̄ fugat ſomes. Beatiffima igit̃
virgo fuanit illud **Eccl.** xxxix. Quafi liban⁹
odorē ſuanitatis habere. Et ideo de ipa dici
pōt illud **1a. v.** Species ei⁹ vt libani. 7 il
lud **1a. xxxv.** Gloria libani data eſt ei. De
illa q̄z exponi pōt illud quod p̄dictū fuerat
Osee. xiiij. Erupet radix eius vt libani. Ape
ri igit̃ o libane portas tuas: **Zach. xj.** vt i me
diſcurrat fons hortoz 7 pute⁹ aquaz viuen
tiū: q̄ fluūt impetu de libano: **1a. iij.** Et tu
dñe iefu qui in hoc monte candido nat⁹ es:
dic mihi illud **1a. xiiij.** **1a. xiiij.** **1a. xiiij.** **1a. xiiij.**
Ascēde libanū. i. deuotionē matris mee. Felix em̃ ille qui de li
gnis iſti⁹ libani faciet ſibi ferculū. ſicut **1a.**
lomō in figurā fecit **1a. iij.** **1a. iij.** **1a. iij.** **1a. iij.**
Fac vt de me ve
rificet illud **1a. lx.** **1a. lx.** **1a. lx.** **1a. lx.**
Glia libani ad te veniet
7 illud **Ezech. xviij.** **Ezech. xviij.** **Ezech. xviij.** **Ezech. xviij.**
Aquila grādis magna
rum alarū longo mēbroz ductu plena plu
mis 7 varietate venit ad libanū 7 tulit me
dullā cedri 7 ſummitatē frondiū ei⁹: 7 trāſplā
tauit eā in terrā p ſemīe: vt firmaret radices
ſup aquas multas. 7 cū germinaret creuit i
vineam latiorē: 7 fructificauit in palmites: 7
emiſit ppagines.

Q. beatavirgo dicitur cypreſſus.

A. ſimilitudo. iij.

Cedrus
arbor

H Ingunt fabule poetarū q̄ quidā
puer noie **Apyariſſus** in ſui nois
arborē pueriſus eſt. De q̄ p **Qui.**
tractat in. iij. li. metham. De hac
ſo arborē que cypariſſus dicit loquit **Virgi**
lius in. iij. **Encl. di.** **Aerec** quere⁹ 7 conſere
cypariſſi. 7 **Marcialis** ait. **Daphneas** pla
tanos 7 aereas cypariſſos. **Panc** tamē arbo
rem latini cōiter appellāt cypreſſum. quam
etiā aliqui mutato. y. greco in. u. noſtrū ap
pellāt cypreſſum: iuxta illud **Virgilij** i pmo
Georg. **Et** tenerā a radice ferens filua ne cu
preſſum. de q̄ vide. **C.** de cypreſſis ex luto dā
natorū ſup rubrica li. xj. **Sacra** autē ſcriptura
appellat dictā arborē cypreſſum. cui aſſimi
lat beatavirgo: que inqt̃ **Eccl. xxiij.** **Quaſi**
cypreſſus in monte ſyon. ſ. exaltata ſum. **Eſt**
autē cypreſſus arbor odorifera: ſolida 7 ſtuo
ſa: vt ait **1a. xvij.** **ethymol.** **Quo** ad p̄mū di
co q̄ lignū cypreſſi exiccatū mag⁹ redolet q̄z
viride: 7 igni appoſitū vel ſoli expoſitū mul
tum redolet. **Huius** quoq̄ ligni odor fugat
ſerpētes 7 vermes. **Et** ratioe iſti⁹ odoris di
citur cypreſſus virgo b̄ndicta. **Fuit** em̃ odo
rifera p̄mo: q̄z fuit ab omī humore mūdani
amoris penitus exiccata. ſc̄do quia fuit igni
ſpūſſanti appoſita: imo tota fuit in ignem
amoris pueriſa. **tertio** quia fuit ſoli diuio ex

poſita: imo ipa fuit ipſo ſole tota veſtita. vt
d̄: **Apo. xij.** **Et** quia ſic fuit tota odorifera
ideo odor ſue ſcritat⁹ expellit ſerpētes. i. dia
bolicas tēptatiōes: 7 vermes. i. malas cogita
tiones conſciētā corrodētes. **Secūdo** cy
preſſus eſt arbor ſolida. ex qua ſoliditate ac
cidit q̄ nō pōt putrefieri: nec aliq̄ pōdere fle
cti: 7 q̄ eſt apta conſeruatiōi: vt ait **1a. vbi**
ſup. **Et** eodē mō b̄rſſima ſgo ſic fuit in dei
grā ſolidata q̄ ei⁹ corp⁹ nūq̄z potuit putrefie
ri: nec i vita p aliquā corruptiōz: q̄z fuit p̄di
tū ſginitate. nec i morte p aliquā reſolutio
nē: q̄z fuit veſtitū immortalitate. **Sic** etiā cy
preſſus pōdere aliq̄ nō curuat: ſz ſp i ſua recti
tudie pſeuerat. ſic b̄r ſgo intatū fuit in dei
grā ſolidata q̄ nullo pōdere aliq̄ tribulatio
nis vng⁹ fuit a ſua rectitudie icurnata. **Paſ**
ſa eſt em̃ magnū pōd⁹ tribulatiōis q̄n puel
la tenera 7 delicata 7 denouo ſurgēs a p̄tu in
egyptū fugit: 7 p ſeptē annos ibi pegrina re
maſit. **Paſſa** eſt etiā magnū pond⁹ tribula
tiōis q̄n filiū ſuū vidit an oculos ſuos cruci
figi 7 vulnerari. **Sz** qm̃ ſolidata erat i grā
dei iō ſlecti nō potuit p aliquā ipatiētā ſz ſp
tenuit rectitudinē iuſticie 7 fidei ac grē. nec
miz ſi fuit ſic firma 7 ſolida: q̄z ſeptē colūnis
id eſt ſeptē donis ſpūſſati fuit ſtabilita 7 fun
data: iux illd̄ puer. ix. **Sapia** edificauit ſibi
domū: 7 excidit colūnas ſeptē. **Et** ec lignuz
cypſi aptū pſuatiōi. 7 p̄p̄ h̄ de ipō ſiut cap
ſelle 7 alia vaſa in q̄b⁹ ſctoz reliq̄e cōſeruant
q̄z p̄pter ſuā ſoliditatē nō patiūt res poſite
in eo aliquā recipiāt corruptiōz. **Q.** igit̃ bea
tiſſima ſgo fuit valde ſolida in ppoſito ſgi
nitatis 7 i imo hūilitatis: iō ei⁹ ſtutus fuit ido
nea ad recipiēdū ac pſeruādū 7 retinēdū dei
filiū nouē mēſib⁹ in vtero ei⁹. **Tertio** cyp
ſus eſt arbor ſtuoſa. **Dia** em̃ q̄ in cypſo ſūt
medicinalia 7 ſtuoſa exiſtūt. ſ. folia: cortex 7
fruct⁹: vt dicit **Plateari⁹** 7 **Diaſcorus**: put
etiā ponit in li. de pprie. rez. **Et** ſiliter omīa
que fuerūt in beata ſgine virtuofa exiterūt
P̄mo folia: id eſt eius verba fuerūt valde
virtuoſa. **Nam** vnū verbū dixit. ſ. **Ecce** an
cilla dñi **Luc. j.** qd̄ fuit tate ſtutis q̄ deum
incarnari fecit. **Aliud** etiā verbū dixit. ſ. ſa
lutādo **Alizabēth**: vt ibidē habet. qd̄ fuit tā
te ſtutis vt ipam **Alizabēth** repleti ſpūſcto
7 **Johānē** in ei⁹ vtero exultare fecerit. **Aliud**
quoq̄ verbū dixit. ſ. **Fili** quid feciſti nobis
ſic: qd̄ fuit tante ſtutis q̄ deū hoibus ſuba
ditū fecit. vnde ſequitur. **Erat** ſubditus il
lis: **Au. ij.** **Aliud** inſup verbū dixit vt habet
Joh. ij. ſ. **Vinū** nō h̄nt. qd̄ fuit tate ſtutis q̄

aqua in vinu merti fecit. Etus etiā cortex. i. puerfatio tate fuit pueris et gtriofitar q faci ebat deo magnā glām: angel magnā leticiā et hoibz magnā honorificentia. iur illud **Ju** dith. xv. Tu glā hierlm. i. dei: in q evifio pa cis nre. tu leticia ifrl. i. angeloz: q vident deū facie ad faciē. tu honorificentia ppli nri. i. to tius gener hūani. **A** etiā fruct. i. opa fue runt magne pueris. vñ de illa dicit **Pro**u. vlti. **M**anū suā mifit ad fortia. Ita autē fortia q fecit notant **Ju**dith. xv. vbi post pdicta s/ ba **Tu** glā hierlm. i. dei. **S**bdit. **Q** fecisti virilr et pfortatū est cor tuū: eo q castitatē amauer et post viz tuū aliu nescieris. **S**o manus dñi pfortauit te: et eris bñdicta i eternū. **E**x qbz s/ bis colligit q qtuor fortia et magna opa fe cit. **P**rimū q diabolicā pueritē pfregit. qd no tat cū dicit. **Q** fecisti virilr et cōfortatū est cor tuū. **T**ūc ei virilr egit qñ caput holofemis id est pueritē diaboli pfregit. **S**cōz est qz car nālē pueritē i se penit resecavit. qd nota tur cū dicit. eo q castitatē amaueris et. **T**ertiu est qz manū diuini auxili ad se iclinauit. qd notat cū dicit. iō man dñi pfortauit te. **Q**uar tū est qz sibi bñdictionē eterne glie acqfuit. qd notat cū dicit. eris bñdicta in eternū. **P**ropf iupdictas aut filitudies qz bz bñfima s/ go cū cipresso possum de illa dicere illd **Ecc**i. l. **S**icut cipressus in altitudine se extollēs: scz fuit.

Q beata s/ go dicit palma Affilatio. v.

Palma significat beatā s/ ginē. vñ d **D**ipla inqt **Ecc**i. xliij. Quasi pal ma exaltata sum in cades. vbi dicit **Nico**. de ly. q cades est loc i quo optime crescit palme. sicut etiā liban est lo cus in quo optime crescit cedri: et mōs syon cypressis: et hiericho rofīs valde pgruit. et sic de alijs locis magi aptis ad agmetū certarū arborz q noiant in sacra scptura: maxie in pri me allegato. c. est dicēdū. **B**ra etem dei maf ideo illis arboribz natis i locis sibi magi cō uenientibz affilāt. vt oñdat q ipa habuit in se pfectionē oēm q in talibz arboribz pē repiri. **S**ed q ad pñtē affilationē ē scēdū q pal ma pñderari pōt qz ad arborē et qz ad folia et qz ad fruct. **D**e pmo inqt **Ambro**. in quodā sermone. **E**st plane palma vmbro la ad requiē: honorabilis ad triūphū: sp vi rē: sp vestita folijs: atqz ideo nō marcescit. **Q**uas palme pñtates etiā ponit **Hi**. xvij. ethym. **B**eat s/ go **B**rego. in moral. ait q pal ma inferi est angusta: iuperi s/ go ramo et/ pansionē est lata. **P**rimo igit palma est vmbro

brofa ad requiē. qz ei vmbra ad requiescent dū est grata. **E**t sicut vmbra brē s/ ginis ma rie (que est pñderatio vite sue) refrigeriū no bis pñtat: et malū ignē refrigerat. **N**ā cōside ratio sue paupertatis refrigeriū dat pñtra estū auaricie. cōsideratio sue humilitatis refrige riū dat cōtra estū ambitiois humane. cōsi deratio sue castitatis dat refrigeriū contra estū carnalis cōcupiscētie. **U**n qz sicut sic refri gerat potest dicere illud **A**n. ij. **S**ub vmbra illi quē desiderauerā sedi. **S**cōdo pal ma est honorabilis ad triūphū. **U**n anti quit in signū victorie dabat palma in ma nibus triūphātis: vt inqt **Is**d. xvij. ethym. **E**t in hui significationē dicit de martyribz q mūdū vicerūt **Apo**c. vij. q palme erat i ma nibus eoz. ppter hoc etiā ponit palma p vi ctoria siue p fine laboris: vt **C**. de pñci. agen. in re. l. j. li. xij. cum ibi no. **E**t in hoc sensu po test exponi illud **Deut**. xxv. **Q**uē iustū con spererint: illi iusticie palmā dabūt. **E**t illud qd canit **Pro**sp. i lib. epigrā. epigrā. xx. di. **P**almā qui caput gloria finis habet. **S**z no tandū q sunt qdā qui nō habēt palmā i ma nibz sed habere pponūt. qz modo nō viciūt sed viciunt: in futuro aut viciere intendūt. et istud est incertū. **A**lij s/ go sunt q nō habent palmā in manibz sed in ore: quia multū bñ sciūt alios docere artē viciendi: sed seipos nō docēt. et istud est vanū. **A**lij aut sunt q habēt palmā in manibz. i. in opibz: quia pugnāt et viciūt. et hoc est pfectū. **D**uo prima **Paul** aplos a se remouebat: et tertiu se habere dice bat. **N**ō em volebat currere siue pugnare in futuro tm. qz hoc erat incertū. et ideo dicebat j. **Apo**. ix. **E**go igit sic curro nō qñ in incertū **N**ec volebat pugnare s/ bo alios instruēdo et ipe succubēdo. qz hoc fuisset vanū. et iō sub dit. **S**ic pugno nō quasi aerē s/ berans. vox em nihil aliud est qz aer tenuissimus ictus. **S**ed pugnabat facto hostē. i. corp suū feriē do. et iō s/ bdit. **S**z castigo corp meū et i fuit tutē redigo et. **B**ra s/ go maria nō in futurz nec solo s/ bo s/ facto pugbat. **E**t qz faciebat illd qd de machabeis dicit. ij. **Mach**. ij. **M**a nu qdē pugnātes: s/ deū corde sp orātes. iō sp vincebat et palmā i manu tenebat. vñ pñ. vlt. dicit de illa. **M**anū suā mifit ad fortia. tūc ei manū ad fortia mifit qñ mūdū cū suis va nitatibz supauit. **T**ertio palma est semper virens. et sicut beata virgo semp habuit vi rides cogitationes: quia fuerunt sancte. viri des intētiōes: qz fuerunt recte. virides affe ctiōes: qz fuerūt mūdē et virides opatiōes: qz

U
Palma
datur vi
ctoribus

Palma
qñtū ad
arbozem

Palma
qñ viret

fuerūt solliciti: que oīa valde fuerūt deo gra-
ta: iux illd Acci. xl. Grām et spēm desiderabit
ocul⁹. et sup hec virides satides. De hac viri-
ditate bñe fignis exponi p̄t illd Dier. xvij.
vbi p̄dictū fuit. Et erit foliū ei⁹ viride. De
ipā q̄z p̄t exponi illd Gen. i. vbi dixit deus.
Sermiet fra. i. bñe fignis maria: q̄ in scriptura
diuina appellat fra: herbā virētē. Ipā etem f-
go sp̄ fuit virēs. Vñ sicut palma habet viro-
ris p̄peruitatē: et diuturnis vestit folijs et ea
p̄suat nō solū in estate s̄ etiam in hyeme. sic
gl̄iosa fgo virozē fidelē sp̄ tenuit et nūq̄ ami-
lit nec tpe estat. i. p̄spitatis: nec tpe hyemis:
id est adūsitatē. i. tpe passiois qñ discipuli et
aliq̄ fideles p̄diderūt fidē. Quarto palma
nō marcescit. Et silr fgo nūq̄ fuit corrupta
s̄ sp̄ remāsit itēgra tam quo ad sp̄m q̄ ad
aiam: q̄ etia q̄ ad corp⁹: iux p̄siliū apli. i. ad
Ahef. v. Corp⁹ em ei⁹ corripī nō potuit: qz
fuit diuinitate ibalsamatu: iuxta illud Acci
xliij. Sicut cynamomū et balsamū aroma-
tizās et. Aīa q̄z ipi⁹ corripī nō potuit: qz
cum aīa filiū sui fuit vnita: imo quodāmo de
duab⁹ aiabus vna effecta est. qd̄ inuit Au. ij
dū beate fignis p̄ Symeonē dī. Quāip̄s
aiam p̄transibit gladi⁹. tuāip̄ aiām. i. ani-
mā tuā q̄ ipius est: vel aiām ipi⁹ que est tua.
Spūs etia ei⁹ nō potuit corripī: qz fuit tot⁹
deificat⁹. et qdāmo tot⁹ in dei amorē p̄uersus
Vñ Hīero. in ser. ad Austo. ait. Totā eam
spūscū repleuerat grā: totā incāduerat diuī-
nus amor. Possumus etia h̄ dicere q̄ sic pal-
ma h̄z stipitē firmitatē. Est em trūc ei⁹ ma-
gne et iputribilis firmitatē. Sic trūc ei⁹ ipi⁹
bñe fignis habuit iputribilē fignitātē: qz fuit
fgo nō solū añ partū s̄ etia in partu et post
prū. Quinto palma (vt. s. dictū est) inferi⁹
est angusta: supi⁹ nō est lata. p̄ qd̄ significan-
tur tria de sanctis viris: vt dicit Greg. i mo-
ral. Primo q̄ inferi⁹ sunt arti et angusti ad ap-
petendū terrena. supi⁹ nō sunt lati ad amā-
dum et appetendū spiritualia et eterna. Quo
ad p̄mū facit illud qd̄ dicit. j. ad Thim. vj.
Habētes victū et vestitū: his cōtēti simus. ec-
ce q̄ angusti sunt ad terrena. De scdo autē
ait dicit. j. ad Ahoz. v. Aharitas dei diffusa
est in cordib⁹ vestr⁹ et. ecce q̄ lati sunt ad spi-
ritualia et eterna. Et de hac similitudine viri sc̄i
cū palma habet in. c. om̄is. xlvij. di. Secun-
do dī Greg. vbi s. q̄ serui dei inferi⁹ sunt in
firmi corpe: supi⁹ nō sunt fortes in mente.
Vñ Paulus. ij. ad Ahoz. xij. dicebat. Aus
infirmor tunc potēs sum. Tertio dī Greg.
q̄ serui dei a paruis incipiūt: sed ad magna

Palma
nō mar-
cescit

Palma
est inferi⁹
angusta

pueniūt: iuxta illud Prouer. iij. Iustorum
semita quasi lux splēdēs procedit et crescit
vsq̄ ad perfectū diē. Maria igit fuit agū-
sta in infimis amore terrenor: sed alta in sū-
mis in amore celestiu. quia semp ibi habita-
bat: iuxta illud Acci. xliij. Ego in altissimis
habitaui. Fuit etia debilis corpe: sed fortis in
mente: que quidē fortitudo sponsum suū ce-
lestē multū delectabat: iuxta illud Prouer. b.
xv. Mulier fortis oblectat virū suū. Incepit
etia ab ifimo loco hūilitatē: et puenit ad sum-
mū locū britudis. vñ inq̄ Auce. j. Respexit
hūilitatē ancille sue: ecce q̄ infima. Accē em
ex h̄ beatā me dicēt om̄s generatiōes. ecce q̄
summa. Secūdo p̄ncipalit̄ dico q̄ palma
p̄siderat q̄tū ad folia. cui⁹ qd̄ folia sunt sur-
sum eleuata: in ifimo sunt pūctiōe acuta: in
laterib⁹ sunt incidētia: in medio plana et sua-
uia: in longū p̄fesa: et sunt sp̄ virētia. vt dī in
li. xpe. re. Ita igit folia significāt fba ma-
rie q̄ ipā dī in cantico suo. Nā ibi dixit fba
sursum eleuata qñ dē magnificauit et in ipo
exultauit dices. Magnificat aīa mea dñm.
Et exultauit et. Scdo ibi dixit fba acuta:
q̄b⁹ demōes p̄forauit: cū ait. Qz respexit hūi-
lilitatē ancille sue. Nihil em est qd̄ ita ho-
stē supbū super et p̄sternat sicut fba hūilitas.
Tertio habuit verba plana et suauia: q̄b⁹ dei
beneficia in se cognouit dices. Qz fecit mihi
magna q̄ potēs est. Quarto habuit fba lon-
gū p̄fesa. q̄b⁹ vsq̄ in finē mōi a generatiōe
in generatiōe dei misericordiam oib⁹ affuturā esse
p̄dixit: cū ait. At misericordia ei⁹ a p̄genie i p̄-
genies timētib⁹ eū. Quinto habuit fba inci-
sa. q̄b⁹ vicia icidebat. Nā a potētib⁹ incide-
bat superbiā dices. Fecit potētiā in brachio
suo: disp̄sit supb⁹ et. A diuitib⁹ incidebat
auariciā dices. Auriētes impleuit bonis: et di-
uites dimisit inanes. Sexto habuit fba vi-
rentia: q̄bus admonuit q̄ beneficiū incarna-
tiōis diuine i cordib⁹ nostr⁹ semp debet virere
dices. Suscepit israel puer suū et. vsq̄ i
finē cāti. Tertio p̄ncipalit̄ dico q̄ palma
p̄siderat q̄tū ad fruct⁹ q̄s pducit. S̄z nota
q̄ palma multū fructificat qñ est plātata in
terra arida: vel qñ radijs solis est exposita:
vel quādo palme masculine est vicina. quia
afflata a v̄to masculine plame feminine fru-
ctificat. Et hec oīa ponit plim⁹. xij. lib. natu-
ralis hystorie. c. v. et Arist. in li. de vegetabili-
bus et plā. et etia ponit in li. de p̄pe. re. optie
et fructificat qñ ē antiq̄ta. H̄ ei q̄ palma ge-
nerosa nō fructificat añ cētū ānos: et tē fac fru-
ct⁹ dulcissimos. Stā igit fgo fructū illū p̄u-

Palma
q̄tū ad
folia

Palma
rū fruct⁹

lit. de quo dicitur: **A**n. vij. Ascenda in palmam: et apprehenda fructum eius. nec mirum si hec palma virginalis ita bene fructificavit. Fuit enim primo eius anima placentia in terra arida. id est in carne ab omni humore carnalis concupiscentie desiccata. Et de hoc moraliter exponitur per illud **Sen. j.** Cogregantur aque que sub celo sunt in locum unum. id est in totum alium mundum: et appareat arida. id est ego maria ab omnibus aquis concupiscentie penitus aliena. Secundum quod fuit radius solis exposita. Sic enim sol magis lucem suam diffundit in lunam et postea in stellas et postea in nubes et postea in montes deinde in valles: sic sol iusticie Christus claritatem suam principalem diffundit in lunam. id est in beatam virginem mariam et postea in stellas. id est angelos: et postea in nubes id est in apostolos: et postea in montes. id est in doctores. et ultimo in valles. id est in subditos humiles. Tertio fuit sponso suo deo non tamen vicina et non tamen coniuncta: sed totaliter inmixta: in illud **A**n. vij. Que est ista que ascendit de deserto delicias affluens: inmixta super dilectum suum. Quarto fuit antiquata. Et autem quantum ad presens propositum spectat triplex antiquitas. Una est quam fecit sensus maturitas: iuxta illud **Sap. iij.** Anni enim sunt sensus hominis. Ista ergo antiquitas rem maturitatis habuit beatam virginem. de qua dicitur **Luce. ij.** Maria perseverabat omnia verba hec conferens in corde suo. Secunda antiquitas est illa quam facit virtus sanctitatis. iuxta illud quod in pallegato. c. h. scilicet. Et etas senectutis vita immaculata. Et ista etiam antiquitatem habuit: quia fuit sine macula. **Ant. iij.** Tota pulchra es amica mea: et macula non est in te. Tertia est quam facit morum puritas et honestas. unde de tali senectute dicitur **Sap. iij.** Summarum in brevi explevit tempora multa. et ibidem. Senectus enim venerabilis est non diuturna neque numero annorum computata. Et ideo de iuvene tempore sed senectute moribus dicitur **Job. xij.** Aristimabit abyssum quasi senectutem. Diabolus enim magister timet et perit: cum videt iuvenem in abyssum humilitatis et aliam virtutem immersum. quod cum aspiciat senectutem eiusdem virtutis. Et ideo spiritus valde timuit beatam virginem: quia per meam etatem fuit immersa in abyssum omnium bonorum morum et sapientie divine. Predictum enim fuerat de illa **Acci. xxiij.** Amari abundabit cogitatio eius: et consilium illius in abyssum magna. Et in eodem. c. ipa inquit. Profundum abyssi penetravit. Et contra hoc tertio modo antiqua fuit: et ideo summe fructuosa. Alijs quod rationibus ipsa beatissima ego assimilat palmam. Sicut enim palma habet radicis profunditatem habet enim radicem in terra multum defixam. sic benedicta virgo habuit radicis profunditatem: id est cordis profundissimam humilitatem. et ideo

deus respexit humilitatem ancille sue **Auce. j.** Et sicut palma habet culminis similitudinem: quod est arbor magne pernitentie et altitudinis: sed ad ceteri altitudinem non pergit: ut dicitur glo. super psalmum. Sic beata ego magna habeo altitudinem meritorum et premiorum: iuxta illud quod super allegatum est. **Acci. xxiij.** ubi ipsa ait. Ego in altissimis habitavi. sed tamen non perveni ad altitudinem cedri. id est Christi. propter hanc autem altitudinem de ipsa virgine dicitur per illud **A**n. vij. Statura tua assimilata est palme. Sic etiam fructus palme. id est dactyli sunt suavissimi. ita etiam fructus beatissime virginis fuit suavissimus. de quo ipsi virginis dicitur **Auce. j.** Benedictus fructus ventris tui. Qui etiam fructus palme tanto dulcior et saporosior est quanto immediate rursus radius solis exponitur. non est mirum si fructus virginis fuit dulcissimus et saporosissimus: cum radius eterni solis. id est divinis splendoribus immediate sit circumiunctus: imo ipse est splendor glorie divine. **Deb. j.** Sicut etiam palma est arbor pulcherrima: unde **Levit. xxiij.** dixit de filiis israel. Die primo mensis septimi sumetis fructus arboris pulcherrime: spatulasque palmarum: et letabimini coram domino deo vestro. Sic etiam beatissima ego fuit pulcherrima. cui dixit eius celestis sponsus **A**n. j. O pulcherrima mulier pulchre sunt gene tue etc. Sic etiam palma longissimo tempore perdurat: iuxta illud **Job. xix.** Sic palma multiplicabo dies. ita beata ego non solum longissimo tempore sed in eternum perdurabit. unde ipsa inquit **Acci. xxiij.** Usque ad futurum seculum non desinam. Quod autem mirum non est in Iesu Christo dicitur in sacra scriptura civitas dei. ut per psalmum. lxxvj. id est merito etiam appellatur virgo palmarum. quod habet omnes perpetuas ipsi palme. Felix igitur ille erit qui per devotum in ista virbe spiritus habitabit. Bonus ille de quo in morte sua poterit dici illud **Judic. iij.** Possedit virbe palmarum. et illud eiusdem li. iij. c. Sedebat sub palma. id est sub umbra et protectione regis gloriose. et de cuius anima dicitur per illud. ij. Paral. iij. sculpsit ea palmas. O igitur bone Iesu qui dixisti **Auce. iij.** Afferte ramos palmarum. Accede mihi ut tibi obvia devote veniam cum ramis palmarum. sic dum adhuc mortalis es tibi obviantur pueri hebreorum: **Job. xij.** Fac ut devotio mentis tue nunquam a me discedat ut de me dici possit illud **Acci. i.** Steterunt circa illum quasi rami palmarum. et illud **Auce. xij.** Palme celatura erat in pariete templi. id est animi mei. Non est autem mirum si mentis tua appellatur palma. Nam et de capillis tuis dicitur **A**n. v. Tame enim sicut elate palmarum. Preterea si de glorie seculo dicitur psalmus. xc. Iustus ut palma florebit. Quare mirum tua seculorum sanctissima et iustissima tamquam palma excellentissima floruisse non credat.

Triplex
antiquitas

Alia pal
me similitudo

Qz brā ego dicat rosa Assimilatio. vi.

Rosa dicitur brāissima ego. vñ ipa inqt
Acci. xliij. Quasi plātatio rose i
hiericho. Hiericho q̄ppe iterprat
luna: et significat ecciam militan
tem: q̄ ad modum lune q̄dū est in pñtīvita
m̄ros defect⁹ hz. In hac ḡ hiericho brā ego
est plātata: qz iter nos et deū est media p̄stitu
ta. Rosa autē p̄t p̄siderari q̄rū ad sui q̄lita
tē: amenitatē et p̄tutē. P̄rio q̄litas ei⁹ ē qua
druplex. Una est q̄ rosa est frigida in folijs:
et calida in semine: ita q̄ passiones calidas sa
nat frigiditate folioz: et passiones frigiditas ca
litate semini. Secda ē q̄ rosa ē aq̄sa et rozi
da. i. rose plena. Tertia est q̄ rosa q̄to pl⁹ cō
tractat tato maior ei⁹ odor sentit. Quarta ē
q̄ rosa de spinis nascit et tñ spinā nō hz nec il
lā imitat. Et p̄p̄ hec oīa brāissima virgo rose
assilat. Quidā em̄ s̄t frigidū amore dei: tñtā
frigidā passionē ipa sanat dū eorū corda ad
dei amorē inflāmat. Et iō dicit illa puer. vñ.
Non timebit domui sue a frigorib⁹ nivis.
Dēs em̄ domestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹
Frig⁹ nivis est frigiditas mētis. Aōtra qd
frigus ipa suos domesticos. i. deuotos vestit
duplicib⁹. i. charitate dei et p̄rimi. Quidā vñ
aliq̄ sunt calidi. i. malo igne p̄cupie inflāma
ti. qz calidā ifirmitatē ipa sanat. qz iei⁹ ignē
male p̄cupie extinguit: et rose grē refrigerat
ifundit. Et iō dicit Acci. xliij. Ros obuiās ar
dori veniēti humilē efficit eū. Secūdo ipa ē
tota rozida. i. rose spūssanci plena. vñ ange
lus ei dixit. Ave grā plena: Au. j. Itā autē
rose diuīe grē ab ea excutim⁹ qñ ipam p̄ des
deria feruētia exorā. Itā autē excussio ali
qñ fit calore solis: et aliqñ calore ignis. Sol
est xps: iux illud Malach. iij. Vob timēti
bus nomē meū oriet sol iusticie. Ignis ē spū
ritus sc̄tus. de q̄ saluator ait Au. xij. Ignē ve
ni mittere in terrā. Qñ ḡ ad ipam vehemēt
afficimur ex eo q̄ solē iusticie in suo vtero ha
buit: tūc p̄tute sol ab ea rose grē excutimus.
qñ vñ ad ipam vehemēt afficimur ex eo q̄
ignis spūssanci in eā supuenit et ei⁹ p̄tute dei fi
liū generauit: tūc p̄tute ignis ab ipa rose grē
ipetram⁹. Itā autē desideria feruētia ipa i nob
generat: imo etiā p̄occupat: iux illud Sap. vij
Preoccupat q̄ se p̄cupiscunt vt se illis p̄rior
ondat. Tercio ipa valde fuit cōtrita. i. tribu
lātiōib⁹ afflicta. et quāto maiores sustinebat
cōtritiōes: tanto maiores reddebat odores.
nā in egypto expulsa dedit odorē patiētie. in
passiōe filij gladio p̄forata dedit odorē fidei
p̄fecte. in tribulatiōib⁹ p̄o quas a iudeis pas

Quali
tas rose

Rosa est
rozida

sa ē dedit odorē actiōis grāz. nā de oib⁹ suis
adūsitatib⁹ grās deo referebat. Possum⁹ qz
dicere q̄ q̄to aliq̄s magis p̄tractat brāissimā
p̄ginē de ea meditādo: loq̄ndo et scribēdo: tā
to maiorē sentit deuotiōis odorē. Quarto ipa
fuit de iudeis p̄ p̄ctm̄ spinosis nata: sed tñ
ipa nūq̄ fuit aliq̄ p̄cto ifecta: nec eorū mores
ē imitata. vñ canit eccia i q̄dā officio q̄ vrūt
aliq̄ religiosi. Sic spina rosā genuit iudea
maria. Iudei em̄ erāt supbi: s̄z maria hūilli
ma. iudei erāt vicijs pleni: et ipa grā plenissi
ma. iudei erāt terrena appetētes: et ipsa cele
stū auidissima. iudei erāt luxurie dediti: et
ipa castissima. Seruauit nāq̄ p̄siliū patris
sui David sibi dī. ps. xliij. Audi filia et vide
et obliuiscere pplm̄ tuū et domū p̄ris tui. Do
mū ei⁹ p̄ris sui et pplm̄ suū ē oblita: qz ei⁹ mo
res n̄ fuit imitata. Fuit etiā ista rosa nata de
Eua spinosa: s̄z ei⁹ naturā nō est imitata. vñ
Bern. in quodā ser. inqt. O ego virga no
bilis: ego iesse p̄ quā i ramo p̄ualuit q̄ perie
rat in radice. Radix amaritudinis eua: ram⁹
erue dulcedis maria. Mirāda et p̄fundissi
ma dispensatio diuīe sapie q̄ tal⁹ p̄ga nascit de
radice tali: tal⁹ filia de tali m̄re: tal⁹ libras de tñ
fuitute p̄sc̄pta: tal⁹ ipatix de tali captiua: de
tā sicca spina tā flores rosa. Secdo rosa p̄t
p̄siderari q̄rū ad suā amenitatē. Ipa em̄ ex
sua amenitate delectat visum: olfactū: gustū:
et tactū: vt dicit Plini⁹ li. ix. natural⁹ hysto. Et
sili⁹ brā ego delectat nos q̄rū ad spūalē vñ
sua pulchritudine: qz ei⁹ spēs ē valde gratiosa
vñ ei⁹ figura dicit Bester. ij. Erat pulcraval
de et incredibili pulchritudine et oīm ocul⁹ gratio
sa ac amabil⁹ videbat. et. xv. c. etiā dicit. Ipa at
roseo colore vultū p̄fusa: ac gratis et m̄ritib⁹
ocul⁹ et. Delectat etiā āgelos qz facies est val
de glōsa. vñ ps. xliij. dicit ei. Vultū tuū dep̄ca
bunt oēs diuītes pleb. Diuītes em̄ pleb sūt
āgeli: q̄ p̄ cetis hñt diuītias regni celoz. De
lectat qz ipm̄ xpm̄: qz ei⁹ facies ē valde p̄cio
sa. vñ in pallegato ps. ei dicitū fuit. Concupi
scet rex decorē tuū. Ipe em̄ Lan. ij. illi inqt.
Qñde mihi faciē tuā: sonet vox tua i aurib⁹
meis. vox em̄ tua dulc⁹ et facies decora nimis
Et p̄p̄ ista tria dicit ei illud iudith. xv. Tu glā
hierl⁹. i. xpi q̄ ē pax n̄ra: ad Eph. ij. Tu leti
cia isrl. i. angeloz q̄ i celo sp̄ vidēt faciē patr⁹
Matth. xviij. Tu honozificātia populi no
stri. id est generis humani. Nā omē hoīum
genus in terris fili⁹ consurgit ab ortu et. vt
ait Boeci⁹ in. iij. de psola. c. xij. Dēs em̄ ho
mines traxerūt originē ab adā. Acci. xlix. et
iō dicunt h̄ respectu vnus ppl⁹. In vñiōe g

Rosa est
amena

Rosa de
lectat ol
fatum

faciei brē fōgis xps gliaf: angel' letat' z huma
nū gen' honorat. Scdo delectat spūalē olfa
ctum p sui odoris inēstare. de quo odore dē
Lan. iij. Odor vestimētoz tuoz. i. frutū
sicut odor thuris. qz z deo fuit gratū sacrifi
ciū z recreauit aīum nīm. De isto etiā odore
dē ps. xliij. Myrrha z gutta z cassia a vesti
mēt' tuis zc. Myrrha em q ē amara signifi
cat castitatē siue carnis mortificatiōez. gutta
q tumores frāgit significat hūilitatē. cassia q
q in aqz nascit' significat fidē: q in baptismo
pcepit. Iste nāqz tres fōtutes fuerūt i ipa val
de odorifere. Nā castitas siue fōginitas fecit
odore āgelo: hūilitas deo: z fides ei' odore fe
cit toti mōdo Tercio delectat spūalē gustū sua
suauitate. vñ ipa inq't Eccl. xxiij. Qui edūt
me adhuc esuriēt: z q bibūt me adhuc sitiēt.
Ipa em reficit mēoriā cogitatioibz scis: itel/
ligentiā inctōioibz rectis: z volūtātē affectioibz
mūdīs. z iō dē Eccl. xv. Ababit illū pa
ne vite z itellect': z aq sapiē salutar' potabit
illū. Ipa nanqz cibāt memoriā pane vite qñ
in talibz cogitatioibz eā reficit. z itellectiā
pane itellect' qñ rectis inctōioibz eā pascit.
z volūtātē potat aq sapiē salutar' qñ sapi
dis affectioibz eā nutrit. Quarto delectat spi
ritualē tactū sua humanitate z lenitate. Un
ber. inq't. Quid ad mariā trepidat accedere
humana fragilitas: nūhil aulkez in ea: nūhil
terribile inuenies: cora suauis est. Qz igit ē
ita suauis: ab oib' est q'rēda: arripēda z am
plexāda. Querēda p meditatioez: iux illud
Sap. viij. Hāc amauit z exq'siuit a iuēture
mea. Arripēda qō est p imitationē. z āplexā
da p deuotiōz. z ideo dē Prouer. iij. Arripe
illā z exaltabit te: z glificaberis ab ea cū cam
fueris amplexat'. Dabit capiti tuo augmē
ta gratiaz: z corona iclita pteget te. Prop'
ista aut oīa canit eccl'ia. Speciosa facta es et
suauis in delicijs tuis scā dei genitrix. Per
hoc em q dē speciosa notat q ipa delectat spi
ritualē affectū. Per h q dē z suauis: notat q
ipa spūalē delectat gustū. p hoc qō q dē scā
dei genitrix: notat q ipa delectat spūalē olfa
ctū. In h em q dei genitrix fuit i vtero suo bal
samū padisi habuit. z iō tota odorifera fuit.
¶ Tercio rosa p't considerari qz ad suā fōtutē
siquidē ex rosis aliqñ fit electuariū: aliqñdo
oleū vel coliriū aut emplastrū: z diuerse pre
paratiōes p diūsas infirmitates. Maxie autē
h'z rosa fōtutē sup qdruplicē infirmitatē. Ipa
ē stomachū z cor pfortat: fluxū vētris refre
nat: oculos clarificat: z dolorē capitis sanat: vt
dē i li. x. ppe. re. q's fōtutes rose cū mltz alijs

Virtus
Rose

ponit Plin' vbi. s. z silt' brā fōgo cor pfortat
dādo caritatē dei: q itatū cor forte fac vt ppe
xpm vitā etiā pūpēdat z mortē libēter sbeat
iux illd Añ. viij. Fort' ēvt mors dilectō. vñ
Aug. inq't. Dia leua z imania: facilia z ppe
nlla facit amor. Ipa qz fluxū pctōz refrenat
dādo timorē: q pctā vitare facit: iux illud p/
uerb. xv. In timore dñi declinat oīs hō a ma
lo. Ipa qz oculū itellect' clarificat dādo diuī
noz cognitioz. q qdē cognitio oculū mēt' il
lūiat: iux illd ps. Declaratio fmonū tuoz il
lūiat. z itez. Preceptū dñi lucidū illuminās
oculos. Ipa etiā caput mēt' (q ē spes) sanat
qñ spem nīam tepidā ad celestia desideria sē
leuat. Qz em spes sit caput mēt' pbat p illd
j. Theb. v. Et galeam spem salut' assumere.
Prop' ista āt oīa dē Eccl. xxiij. Ego mater
pulcre dilectiois. Ecce q cor pfortat p chari
tatē. z timorē. Ecce q fluxū vitioz restringit
p timorē. z agnitiois. ecce q spūalē vltimū cla
rificat p diuinoz illūiatioz. z scē spei. ecce q
caput mēt' sanat p spei sēleuationē. Pro cō
clusiōe aut hui' ptis dico q brā fōgo fuit illa
rosa de q exponi posset illd Virgilij in culice
di. Et rosa purpureo creuit rubicūda colore
Sp em fuit qñ rosa flos in dieb' vernis:
Eccl. i. Seruauit nāqz documētū qd i ciuit'
dē li. xxix. c. hz. vbi dē. Quasi rose plantate
sup riuos aqz fructificate.

Qz brā fōgo dē oliua. Assimilatio. vij.

Beatissima virgo p oliuā figurat.
Oliua em considerari p' qz ad ar
borē z qz ad fructū z qz ad liq
rem. Quātū ad p'mū est sciēdū q
oliua est viriditatis cōtinue: ē signū recōcilia
tiōis facte: est signū victoriē assecute: z ē scē
da i sobole. Et qz ad ista q'tuor oñdīt de be
ata fōgine qñs fuit qz ad seipam z qz ad
deū: z qz ad demōes z qz ad nos. Primo
igit oliua est viriditatis cōtinue: qz viret in
estate: i hyeme: in vere z in autūno. z qz ad
h oñdīt de brā fōgie qñs fuit qz ad le. viri
ditatē sue scētraz nūqz amittit: nec i estate cō
solatiōis: nec i hyme tribulatiōis. vñ dicere
posat illd Job. xxvij. Donec deficiā nō rece
dā ab inocētia mea. Iustificatiōez meā quā
cepi tenere nō deserā. Tenuit etiā viriditatē
scētraz i vere iuēture: z i autūno senectutis: qz
eūdē feruorē quē hūit i iuēture suauit in se
nectute. vñ p't sibi puenire illd Deut. xxxij.
Sic dies iuēture tue ita z senect' tua. Se
cūdo oliua ē signū recōciliatiōis facte. vñ dē i
hystorijis romanor q qñ legati romanorum
mittebant p pace faciēda: portabant ramos

Oliua
arbor

Oliua n
gnū recō
ciliatiōis

olivar: put etiā refert **Isid.** xvij. ethym. Et
q̄tū ad hoc oñdī q̄lis fuit beata **sgo** q̄tum
ad deū. q̄ ipm nob̄ recōciliavit. Un̄ i signū
hui⁹ recōciliatōis facte āgeli in ei⁹ p̄curatōe
cātaurū. **Gl̄ia** i excelsis deo: et in terra pax ho
minib⁹ bonevolūtat. **Au.** ij. Hec est illa mu
lier sapientissima q̄ recōciliavit **Dauid** filio
suo. ij. **Reg.** xxiij. et q̄ deū recōciliavit generi
hūano. hec ē illa colūba innocētissima: q̄ por
tauit in archa **Noe** ramū oliue virentib⁹ so
līs in ore suo. **Sen.** viij. trāsumptiue in. c.
vnico. **g.** q̄. **so.** de sa. vnct. p hoc indicās deū
hoī esse recōciliatū. Tercio oliua est signum
victorie assecute. **Nā** olim apud **athenas** vi
ctores ramis oliuar cōsueuerāt coronari. sic
d̄t **Plin.** li. xvij. naturalis hystorie: et ponit
etiā in li. de ppe. rez. Et q̄tū ad h̄ oñdī q̄lis
brā **sgo** se habuit q̄tū ad deū: q̄ eos su
perauit et vicit. **Ipa** q̄ppe p̄triuu caput dia
bolice suggestiōis: iux illd̄ **Sen.** iij. **Ipa** cōte
ret caput tuū. **Ite** pfudit astutiā sue deceptō
nis: iux illd̄ **Judith.** xxiij. Una mulier hebreā
fecit pfusiōe i domo nabuchodonosor. **Ite**
eiecit eū a dñio sue p̄ratis: iux illd̄ **Judith.** ix
Erit memoriale nois tui cū man⁹ seie deice
rint eū. Quarto oliua est secunda in sobole:
q̄ multas nouellas plātarōes generat. et q̄
tū ad h̄ oñdī q̄lis sit beata **sgo** q̄tū ad nos
Ipa em̄ tāq̄ mulier secūda mltos filios gene
rat in fide et grā. vñ dicere p̄t cū p̄pha ps. l. j.
Ego aut̄ sicut oliua fructifera in domo dei et
Ite ei dicit p̄ illud ps. cxvij. Filij tui sic no
uelle oliuar i circuitu mēse tue. **Ipa** filios
q̄s generat postea secū i mēsa cibari: iux illud
Eccl. xv. Libauit illū pane vite et intellectu.
Ipa em̄ cibari intellectu dei cognitōe et affectū
dei timore: q̄ amor est vita aīme. Secūdo oliua
p̄siderat q̄tū ad fructū. Secūdo aut̄ **Is.** vbi
s. fruct⁹ oliue p̄mo rubescit: postea virescit:
deinde nigrescit. Et sicut brā **sgo** fuit rubea p
charitatē: viridis p̄ **sginitatē**: et nigra p̄ hūi
litatē. iux illd̄ **Aan.** j. Nigra sum: ecce nigre
do hūilitat. s. formosa: ecce viredo **sginita**
tis. sicut pelles salomōis: ecce rubedo charita
tis. Vel p̄ dicit q̄ fruct⁹ isti⁹ oliue fuit xps q̄
fuit viridis i tota sua p̄satiōe: iux illd̄ **Lu.**
xxij. Si i viride ligno h̄ faciūt: in arido qd̄
fiet. Fuit etiā rube⁹ in passiōe. vñ angeli dī
xerūt ei i ei⁹ ascēsiōe illd̄ **Isa.** lxij. Quare ru
brū est indumentū tuū. Fuit aut̄ niger i mor
te: iux illd̄ **Apo.** c. xvj. Sol fact⁹ est niger et.
Tercio oliua p̄siderat q̄tū ad liq̄rē. De q̄
liq̄ore sic d̄t **Isid.** xvij. li. ethy. Surgit ole
um ex amaritudine radicis in pabulū luis i

Oliua si
gnum vi
ctorie

Oliua ē
secunda
sobole

Fructus
oliue

Liquor
oliue

refectiōz eluriet⁹ et in medicinā vulner⁹. Si
igit oleū oliue ē valde vrile mortalib⁹: nā in
lucernis ponit ad illuminādū et ad ignē nu
triendū: et lāguidis mēbris apponit ad medē
dū: et cibis addit ad p̄diendū. Sic oleū beate
sginis. i. pietas ei⁹ illuiat tenebrosos in dei
agnitōe. vñ appellat mater agnitōis **Eccl.**
xxij. qd̄ qd̄ facit lūe sue grē. et iō ipa inq̄t i
p̄dicto. c. penetrabo iseriores pres terre: et in
spiciā oēs dormitētes: et illuiabo oēs sperātes i
dño. **Ipa** q̄z curat lāguidos et sanat vulnera
ros medicina sue misericordie: iux illud **Eccl.**
xxij. Medicina oīm in festinatōe nebulę. i.
in festina misfatiōe marie. Possum⁹ etiā di
cere q̄ eos p̄solidat dei timore q̄ expellit p̄cām
Eccl. j. P̄cām aut̄ est lāguor aīe. At p̄ hoc
ipa d̄t m̄ timoris **Eccl.** xxij. **Ipa** q̄z cibari
et nutrit suos deuotos multiplici p̄solatiōe et
satiat famelicos dulcedine grē et visitatiōis
sue: iux illud **Pro.** v. De nocte surrexit et
dedit p̄dā domesticis suis: et cibaria ancillis
suis. Immo nos omēs iuitat dī. **Eccl.** xxij.
Trāsite ad me oēs q̄ cupiscit⁹ me: et a gene
ratiōib⁹ meis adimplemī. **Nō** imerito igit
oliua significat misericordiam brē **sgis.** vñ ipa
inq̄t **Eccl.** xxij. Quasi oliua speciosa i cam
pis. Et q̄b⁹ **sgis** h̄z q̄ ipa h̄z misericordiaz excel
lentē cōgruētē et patētē. Primo aut̄ h̄z mise
ricordia excellētē. et h̄ patz p̄ h̄ q̄ vocat oliua
sicut em̄ oleū supeminet oib⁹ liq̄rib⁹. et si s̄d⁹
ponat supnatat. sic misericordia brūlime **sgis** su
peminet oib⁹ alioz sanctor⁹ misfatiōib⁹. vñ
de ipa exponi p̄t illd̄ **Eccl.** xxvij. Misericor
dia hoīs. s. cuiuslibet alteri⁹ circa primū suū
Misericordia aut̄ ei⁹ sup̄ oēm carnē. Secūdo
h̄z misericordiam p̄gruētē. q̄z tūc maxie misericordiā
exhibet qū maior necessitas iminet. qd̄ nota
tur p hoc q̄ d̄t speciosa. q̄z sicut d̄t **Eccl.** xxv.
Speciosa est misericordia i tpe tribulatiōis. Ter
tio h̄z misericordiam cōem et patētē. qd̄ notat p̄
hoc q̄ d̄t in capis. Ad oliuas em̄ hortoz nō
p̄z oib⁹ ingressus. ad oliuas aut̄ campoz
oib⁹ est accessus. Quidā em̄ sc̄i sunt sic olī
ue hortoz: q̄z tenent misericordias suas clausas:
eo q̄ digni nō sum⁹ eas recipe. Brā aut̄ **sgo**
habet misericordias oib⁹ cōmūes et aptas. Et
ideo ipa oēs inuitat ad suā misericordiā dī. il
lud **Pro.** ix. Venite comedite panē meū: et
bibite vinū. s. misericordie mee. et illud **Isa.** lv
Omēs sitientes venite ad aquas et. **P̄**or
etiā dicit q̄ p hoc q̄ d̄t q̄si oliua speciosa in ca
pis: denotat q̄ ipa habet misericordiā natura
lem totalē et vniuersalē. Primo em̄ habet mi
scordiam naturalē: qd̄ notat cū d̄t: quasi oliua

Triplex
misericordia
marie

Maria
huit mis
ericordia
naturalē
totalē et
vniuersalē

Sermo. I. Maria platanus et cynamomum

Solus enim deus est propter oliuam. id est ipsa misericordia: quia ipsi naturale est et proprium miseri spiritui et peccare: ut canit ecclesia. beatam autem virginem esse quasi oliuam. quia in tantum est misereri assueta et ad misericordias ita propria quod dāmon est dei simulima. Secundo habet misericordiam totalem. quod notat per hoc quod dicitur: speciosa. quia in omni sui parte est pulchritudo. id est in ramis et folijs et in fructu. Aliqua enim habet misericordiam in ramis. id est in corde per affectum compassionis. Aliqua in folijs. id est in sensibus per effectum consolationis. Aliqua autem in fructu. id est in opere per effectum exhibitionis. Virgo autem Maria est oliua speciosa: quia habet misericordiam in corde exhibendo materne compassionis affectum. et in ore per nobis aduocando apud deum. et in opere exhibendo nobis sue miserationis auxilium. Tertio habet misericordiam vniuersalem. quod notat per hoc quod dicitur. in campis. Sunt enim quidam sancti qui videntur habere misericordiam specialem. quia aliquibus subueniunt: et aliquibus non. Aliqua vero particularis: quia super aliquibus infirmitatibus videntur accepisse a deo potestatem curandi: vel in certis gratijs subueniendi. sicut beatus Anthonius super adustione cuiusdam ignis. Et sanctus Leonardus super inclusos in custodia carceris. et huiusmodi. Quidam vero sancti videntur habere misericordiam localem. quia maiora beneficia prestant in aliquibus locis. sicut in loco suae sepulture: vel ubi reliquie conseruant. Quidam autem temporalis: quia aliquibus temporibus magis subueniunt. sicut patet in martyribus et in alijs sanctis qui tempore sue passionis vel canonizationis: quando scilicet faciunt noui christi milites sunt se inuocantibus magis liberales. Misericordia autem benedictae virginis est sicut oliua in campis: quia omnibus est vniuersalis atque communis omnibus personis: super omnibus morbis curandis et gratijs cunctis concedendis: et in omnibus locis atque temporibus. Possimus etiam dicere quod beatissima virgo assilatur oliue multis alijs ex causis. Nam oliua in arbore siue liget habet soliditatem: et sicut ipsa fuit valde solida in fide. unde de illa dicitur per illud Actuum. Quasi vas aurum solidum: et sicut lignum oliue est impubescibilis puritas: sic ipsa fuit impubescibilis et purissima in carne. Fuit namque illud lignum de quo dicitur Isaia. Lignum impubescibile sibi elegit artifex sapiens. Item sicut oliua in medulla est multe humorositatis: ita ipsa fuit plena humore gratie in matre: inquit illud Augustinus. Ave gratia plena. Item sicut oliua habet in fronde viriditatem (nam ut sanctus dicitur: folia oliue semper virident) sic folia. id est verba beatae virginis semper fuerunt virida. id est virtuosa. In omni enim verbo suo virore veritatis apparuit. Aius enim prudentia apparuit in inquirendo: quando dixit angelus. Quo fiet istud et cetera. Lucus. i. Humilitas autem in consentiendo: quando dixit. Ecce ancilla domini et cetera.

Maria
oliua ali
is roib9

ibidem. Deuotio autem in laudando deum: cum ait Magnificat anima mea dominum: ibidem. Dilectio charitatis in querendo: quando dixit. Fili quid fecisti nobis sic: ego et pater tuus et cetera. Lucus. ij. Pietas in comparando: cum dixit. Vinum non habent. Iohannes. ij. et sic de alijs eius verbis. Item sicut oliua habet in flore suauitatem. nam flores eius suauiter redolent. ita flores beate virginis id est ei9 mores odore honestatis plurimum redolebant. Nam tanta florebat ipsa virgo morum honestate ut in eius aspectu omnis reprobatio carnalis ab ea inspicere fugaret. sicut ait Hieronymus. Et ideo de illa dicit per illud Iob. xv. Aretet quasi oliua pijs flores. et illud Aggei. ij. Lignum oliue floruit. Sicut etiam oliua habet in fructu vinctuositatem. et quanto oliue sunt nigriores exteri9: tanto sunt maturiores et vinctiores interi9: et ad exprimendum ex eis oleum sunt aptiores. Similiter fructus. id est operationes beatissime virginis: quous exteri9 nigresceret per humiliationem: tamen interi9 habebat immensam gratie et deuotionis vinctiōem. Et ideo omnes debemus hoc oleo vngi: ut de quolibet nostris verificetur illud psalmi. Ut exhalaret faciem eius in oleo. transumptum in. c. vnico. §. quia vero de sacra vinctiōe. Ne autem illi de quo verificatur illud Deuterio. xxiij. Oliuas habebis: et illis non vngeris. Beati autem illi qui dixerunt huic oliue. Impera nobis: Iudicum. ix. Nec est enim oliua pullulans: Ecce. xxiij. Non solum autem ipsa dicitur oliua: sed etiam eius filius. Unde de ambobus dicitur potest illud Zacharie. iij. et Apocalypsis. xj. Hi sunt due oliue. Quia igitur dominus noster de hac oliua natus est: potest dici de eo illud Osee. xxiij. Aret quasi oliua ramus eius. Et propterea de illo propheta ratum fuit Zacharie. xxiij. vbi dicitur. Stabunt pedes eius super montem oliuarum: qui est contra Hierusalem ad orientem. In ipso etenim monte oliueti iesus libenter morabatur: ut patet Matthei. xxvj. Marci. xj. et Iohannis. viij. Quia igitur amenissima oliueta. id est christi et beatissime virginis. Et beati illi de quibus dicitur poterit in eorum morte illud Neemie. ix. Possederunt oliueta et ligna pomifera. Istis autem dici potest illud Deuterio. vj. et Iosue. xxiij. Dedit vobis deus oliueta que non placent. Dicitur domine deus: qui precipis nobis illud Neemie. viij. dicens. Affer te frondes oliuarum. fac ut in me verificetur illud Deuterio. viij. vbi populo Israel dictum est. Introducet te dominus in terram in qua nascuntur oliue. Si enim me in hoc oliueto semel introduxeris: tantum non solum de frondibus: sed etiam de oliuis colligam: quod tibi placitum sacrificium de ipsis quotidie offeram.

Quod beata virgo dicitur platanus

Assimilatio. viij.

Platano assimilatur ergo beata p-
mo rone adaquatiois. qz sicut platanus
optime crescit in aquas fm
illd Qui. i. j. de reme. amo. Quia
platanus riuo gaudet. qz populus vnda. Et qz
limosa cana palustris humo. Ita beata ergo
optime crescit in aquas diuine grē. et io illis
silibus nos addere possumus et dicere. Gratia
sic sancta fouit diuina maria. Et ppter hoc ipsa
inqt Eccl. xxiij. Quasi platanus exaltata suz
in aquas. Secdo assimilatur platano rone eqritio-
nis. qz sicut platanus lz ascendet in altu: inqt illd
Virgilij i culice. Na pmuta surgebat val
le patetres Aerec platanus. m ad altitudinē
cedri lybani nō ascendit: inqt illd Azech. xxiij.
Et platani nō fuerūt equales frondibus illi
trāsumptiue in. c. pncipiū. de pe. di. ij. Sic
brā ergo lz i altu ascenderit pxtutū oim subli-
mitatē: nō m pueit vsqz ad altitudinē cedri. i.
filiū sui. Tercio assimilatur platano rone insertio-
nis. qz sicut platanus lz se sit sterilis: m si in-
serat facit bona poma: inqt illd Virgilij in. ij.
georg. Et steriles platani malos gessere va-
lentes. Sic brissima ergo lz ppter votū ergini-
tatis esset sterilis: m p insertionē spūsseri pro-
duxit ex se et pxtulit in vtero suo pomū dulcis-
simū padisi. Quarto assimilatur platano rone di-
latatiois. i. foliorū. Platanus em est arbor sic
dicta ppter latitudinē foliorū: vt ait Isid. xviij.
li. ethym. eo qd folia sunt patula et ampla.
Na platos grece planū dicitur latine. folia autē
erginis bndicte. i. ei⁹ pxtutes qbz ornata fuit
ei⁹ vira: fuerūt patula p exēplū: et ampla per
meritū: et m plana. i. hūilia p respectū. qz qn
rūcūqz esset grā et pxtutibz plena: m se spū-
liabat et respiciebat ācillā dei se vocādo. Quā-
to assimilatur platano rone cōplexiois. qz platanus
est arbor frigida et sicca. dicitur in li. de ppe. re.
et brā ergo ab oim ardore auaricie frigida
fuit: et ab oim humore cupiscētie sicca. qz terre-
na toto corde desepit. et nihil in se cupiscen-
tie habuit. Sexto assimilatur platano rone cura-
tiois. Na folia platani ad curādas passiōes
calidas et hūidas ifirmitatū sūt valde vtilia
qz hūore desiccāt et calore tpanē: reuma iſtrin-
gūt et tūmore calidū oculorū inuāt: fm Dia-
sco. put etiā ponit in li. de ppe. re. et a Plinio
in. xij. li. natural. hysto. Silr etem folia brē
erginis. i. ei⁹ pba qnqz ardore auaricie tēpe-
rant. sicut qn dixit in suo cantico. Asurientes
ipleuit bonis et. qnqz hūmore luxurie de-
siccāt: sicut qn dixit angelo. qm viz non co-

gnosco: Luc. i. Quis etiā fluxū reumatū. i.
cogitationū: coartāt. Na velut reuma capi-
tis ad inferiora fluxus est cogitatio mētis ad
inferiora tendēs. quā ergo bndicta suo pbo et
exēplo ad superiora reuocat et restringit dicēs.
Magnificat aia mea dñz. Et exultauit spi-
ritus me⁹ i deo saluari meo. Dicit em i deo et
nō i mūdo. Itē tūmore. i. supbia inuāt ei⁹
pba cū dicit. Fecit potētā in brachio suo: disp-
sit superbos et. et deposuit potētes de sede et.
Dic qz vnicūqz supbo illd Job. xv. Quid
te eleuat cor tuū et qm magna cogitās attoni-
tos habes oculos: Quid tūmet cōtra deum
spūs tuus.

Quod beata ergo dicitur cynamomum Assimilatio. ix.

Cynamomo assimilatur virgo brissima
que Eccl. xxiij. inqt. Sicut cyna-
momus et balsamū aromatizans
odore dedit. Est autē cynamomum
spēs sicca calida et aromatica: fm Diascoz et
Plateariū. put etiā ponit in li. de ppe. re. et
qua specie fit mētio i. l. ff. de publica. Et silr
ipsa fuit sicca in carne p tēperatiā et paritātē.
calida in aia p feruore et charitatē. et aromati-
ca i vtroqz ppter mūdiciā et puritatē. Est autē
sciēdū qd cynamomū cognoscit p qnqz signa
qn est bonū. ppter que virginē bndictā me-
rito repñtat. Primo ex colore: qz nō debet ēē
pallidū nec nigrū: s. subruffum: vt dicitur in lib.
de ppe. re. Et silr brā ergo nō fuit pallida per
vanā gloriā: nec nigra p alienū pcti maculā:
sed subruffa p charitatē succēsam. iuxta illud
qd inqt Hieron. in sermone assumptiois di.
Tota ipam incāduerat diuin⁹ amor: totūqz
repleuerat spūsseri gratia: vt in ea nihil esset
quod mūdā⁹ violaret affect⁹. sed ardor con-
tinuus ac pfuls amoris ebrietas et. Secdo
cognoscit ex odore. quia ex sua aromaticita-
te multū pfortat cerebrū et fluxū restringit: vt
dicitur p dicto li. de ppe. re. A cerebro autē fluunt
sensus et mor⁹. Odor igitur scitatis brē erginis
pfortat virtutē motiua: dū eā allicit ad bene
opandū. cōfortat etiā pxtutē affectiua dū illā
inflāmat ad diligendū. Itē virtutē intellecti-
uam dū eam illuminat ad cognoscēdū. Itē
etiā odor sue scitatis restringit fluxū carna-
litatis: et io assimilatur odori thurs cui⁹ pxtute restri-
git fluxus reumat⁹. vñ ei dicitur Isid. iij. Odor
vestimētorū tuorū sic odor thurs. Tercio cog-
scit cynamomū ex sapore. qz appetitū acuit.
et io i balsamētis poni pxtuit. et silr brā ergo
inflāmat nim desiderū et acuit appetitū. vñ
Eccl. xxiij. ipsa inqt. Qui edunt me adhuc
eluriēt. Quarto cogscit ex subtilitate gros

Cinamo-
mū cog-
scit p. v.

sum em cinamomū nō est bonū: sed sibile. vt
dr in. d. li. de ppe. re. Et sibi brā ego nō fuit
grossa p supbia: s; sibilissima p maximā hūi
litate. vñ illi dixit de? Ezech. xvi. Induit se sibi
lib? Sibilib? ei eā vestiuir qñ dedit ei hūi
litate i corde: z māsuetudinē in cōsuetōe. Ay
namomū eē in b figurat hūilitatē ipi? egis:
qz situ breui nascit ramo hūili ac depresso: vt i
qz Solin? i li. de mirab. mōi. Quāto cōgiscit
cynamomū ex rute. Qñ em est bonū ac lau
dabile habet mltiplicē rute: vt dr i p dīc. li.
de ppe. re. de q etia tractat Plini? li. xij. natu
ral? hyst. z valet maxime i labiorū defectū. i.
pctā locutionū. Ita aut locutionū vulnera
sanat b. ego sua locutiōe moderata. Dia ei
sua sba fuerit nroz vulnez medicina: z nraz
locutionū exēpla. Ipa ei fuit discreta in inq
redo: hūilis i obediēdo z pia i cōpatiēdo: vt
declaram? in. vij. pte hui? ser. Ite fuit curi
alis i salutādo: qñ salutauit Elizabeth Au. i
z fuit grata in regratiādo: qñ. s. dei bñficia re
cogscēs regitara est deo di. Magnificat zc.
Ite fuit moderata i repēdēdo qñ (vt habet
Au. ij) dixit. Fili qd fecisti nob sic? fuit qz
lapiēs in pslēdo: qñ mltis nuptiaz dixit
Nōcūqz dixerit vob facite Ioh. ij. Propter
istas aut ppetates qz hz beatissima ego dic
de illa sponfus ei? celestis. Fistula z cynamo
mū cū vniūsis lignis libani zc. Ipa qz suo
sponso dicere pōt in bonū illd puer. vij. Aspi
cibile meū cynamomo.

Qz brā ego dr balsamū Affiliatio. x.

Beatissima ego affilāt balsamo. Est
aut balsamū arbor siue frutex duo
rum cubitorū in quātitate: similis qz
viti in stipite: in folijs rō rute: vt dr Irido.
xviij. li. ethy. z sicut dr glo. sup. iij. Aan. olim
balsamū nascebat i vineis engaddi: z instar
vinee colebat. s. in duob? hort? regijs. qz ma
ior. xx. iuger erat. vt etia inqt Plini? lib. xij
natu. hyst. S; (sic legit i qdā hystoria) facta
captiuitate iudeoz Aleopatra regia illas vi
tes i egyptū trāstulit: z i qdā cāpo vbi sē. vij
fontes ipas plātauit. In vno qru fontū di
cta ego dū in egyptū fugeret dr lauasse pue
rū ih̄m z fascias z alia lintheamina qb? inuol
uebat ei? corp? Un dicunt ille vites n ferre
fructū nisi a xpianis solū mō excolant. z si ad
aliū locū porrent z ibi plārent nō apphēdūt
nec radices faciūt nisi cū p dīcti font? aq bal
neent. z solū ibi tādū viuūt z fructificāt qz
dū cū p dīcta aq nutriūt. Sic aut dr glo. su
per Acci. xxiij. oia q in balsamo sunt s;tuosa
sunt. s. lignū: fruct? z liqr. de cui? s;tuib? poit

Plini? vbi. s. z diffuse ponit in li. de p. re. s;
breuitat? cā oēs ei? ppetates nō refero. Suf
ficiat aut in gñali dicere q vt dr Plini? vbi
sup: balsamū est arbor tota medicinal. lignū
qdē est s;tuosum z odorifery: fruct? s;tuosior
liquor aut est s;tuosissim? z suauissim?. Et iō
bñ p balsamū ego bñdicta significat. qz oia
q in ipa fuerūt s;tuosa z odorifera extiterūt
Per lignū aut itelligit ei? corp? s;gineū. cor
tex rō hui? ligni fuit ei? cōuersatio exterior:
semē aut hui? balsami fuit ei? aia bñdicta in
terra mūda. i. i carne s;ginea seminata. Dico
igit pmo q istud lignū. i. corp? s;gineū itātū
fuit s;tuosum qz deū traxit ad suū vte. vnde
ipa ego inqt Aan. j. Dum eēt rex i accubitu
suo nard? mea dedit odorē suauitatis. Nard?
em ē herba aromatica z nigra. de q etia p cō
sum p ficit vnguētū. z significat beatā s;ginē
cui? corp? fuit aromaticū p odorē puritatis:
iux illd Acci. xxiij. Sic cynamomū z balsa
mū aromatizās odorē dedit. trāsumptiue in
c. vnico. s. ad exhibēdū. de sa. vnc. Sed ipa
habuit nigredinē hūilitatis: iux illd Aan. j.
Nigra s; s; formosa. Ite plena fuit vnguē
tis oim graz: iux illd Aan. j. Trahe me p re
in odorē currem? vnguētōz tuoz. Secūdo
fruct? balsami ē p cōsūs. est aut i colore rubi
cūd? i odorē aromatic? z interi? videt eē mel
lisū. z significat bñ s;gis fructū bñdictū. s.
dñm nrm ih̄m xp̄m. in q fuerūt tres sbe. s. ca
ro: q fuit in passiōe rubicunda: iux Ila. lxiij.
Quare rubz ē indumētū tuū zc. z aia: q fuit
aromatica. i. odorē oim s;tuū repleta: iux il
lud Aan. iij. Sic virgula sumi ex aromati
bus. z diuinitas q est dulcedo z suauitas nra:
iux illd Acci. xxiij. Spūs me? sup mel dul
cis zc. Tertio dico q i balsamo ē liqr: p cōsūs
sim?. Rami em balsami rescindunt: z in stil
lat liqr balsami miri odor? vt ait Irid. xviij.
li. ethy. Et iste odor fuit i brā virgine: q dicit
Acci. xxiij. Quasi balsamū non mixtū odor
me?. Et pōt itelligi iste odor vel de odore vte
ri virginal: vel de odore sue scitatis. Qñ em
ipa bñdicta virgo habebat in vtero xp̄m: tūc
ibi hēbat balsamū. z ideo ibi fuit odor balsa
mi nō mixti. Nulla em fuit cōmixtio natura
rū. qz natura diuina z hūana nō fuerūt mixte
s; vnite. vñ canit ecclia. Id qd fuit p māsīt z
qd nō erat assumpsit. Nō etia ibi fuit cōmi
xtio seminū. qz virgo nō cōcepit de humano
semine: s; mystico spiramie. Nec etia fuit in
bñdicta virgīe cōmixtio viciosa p aliqd pec
catū. alit nō posset in veritate dicere p dīcta
verba. qsi balsamū nō mixtū odor me?. Nō

Arbor
balsamū

Fructus
balsami

em fuisset balsamū nō mixtū si cū ea cōmixtū
fuisset originale pcr̄m. Erubescat ḡ et tā suis
cauillatōib⁹ sine ponat: q̄ hacten⁹ oñdere co/
nari sunt h̄ purissimū atq; impmixtissimū
balsamū fuisse putredie atq; fetore original'
pcr̄i p̄tamiatū. ¶ Quāuis aut i p̄ceptiōe x̄gi
nali n̄ fuerit aliq̄ mixtio: fuit tñ ibi triplex cō/
iunctio. nā (sicut d̄t Bern.) p̄iuncta sunt ad/
inuicē d̄e⁹ et hō: mī et x̄go: fides et cor hūanū.
Si at̄ p̄ illa x̄ba: q̄si balsamū nō mixtū odor
me⁹. itelligam⁹ odorē sc̄itatis x̄ginalis. Est
sciēdū q̄ balsamo aliq̄ admiscet oleū: aliq̄
mel: et sic sophisticat et falsificat atq; corrupit
Sūt em q̄dā admixti mellis carnal' delectati/
onis: et aliq̄ q̄ habet solū oleū exterior' nitor'
et iō sūt balsamū sophisticatū. Btā aut x̄go
fuit balsamū nō mixtū: qz nunq; dilexit mel
carnalis delectatiōis: s; fuauit sp̄ itegerrimā
virginitatē. nec habuit tñ oleū exterioris ni/
tor': s; dilexit interiorē sc̄itātē: iux̄ illd̄ ps̄. xl/
iij. Dis gl'ia ei⁹ filie regis abitus. Balsamū
at nō mixtū et vez a balsamo mixto et sophi/
sticato p̄ q̄tuor signa cognoscit. p̄ q̄ etiā x̄go
brissima ēē balsamū vez et nō mixtū pbatur
Prīmū signū est: qz balsamū puz si ponat i
veste vel i pāno lineo ipm nō maculat nec in/
ficat: vt d̄t J̄s̄d. li. xvij. ethy. et etiā ponit i li.
de p̄pe. re. si aut̄ ē mixtū statim p̄ maculas se dif/
fundit. Pulcritudo mlier' sepe aspiciētē cō/
maculat q̄si balsamū mixtū: iux̄ illd̄ Eccl̄. ix.
Prop̄ sp̄m mulier' mlti pierūt. Pulcritu/
do at̄ b. x̄gis q̄si balsamū puz nullū aspiciē/
tē vnq; maculabat: s; poti⁹ odore sue sc̄itatis
corda penetrās maculas abstergebat: et illici/
tos mor⁹ extinguebat. Scd̄z signū ē: qz si bal/
samū puz ponat in aq̄ statim fundū perit: et ibi
q̄escit. si x̄go est balsamū mixtū statim sup̄ aquā
enatat: vt ait J̄s̄d. vbi. s. Aqua aut̄ est flux⁹
mūdanaz deliciaz diuitiarū et honoz. In q̄
aqua cū aliq̄ ponunt mor sup̄enatat et extol/
lunt rāq; balsamū mixtū. Brissima aut̄ vir/
go i mario honore posita se n̄ extulit: s; mor/
tūdū hūilitat' petijt di. Ecce ancilla dñi. Ter/
tiū signū est. qz balsamū vez si ponat i lacte
statim coagulat. balsamū x̄go mixtū in x̄po lacte
diffundit: vt ait J̄s̄i. vbi. s. Sciēdū est aut̄
q̄ ē q̄ddā lac liq̄dū: et q̄ddā coagulatū et q̄d/
dā pingue. ceteri x̄go sc̄i fuerūt lac liq̄dū. qz a
diuina grā aut effluerūt aut effluere potuerūt
Et ideo dicebat Ap̄lus Heb. ij. O p̄ter nos
obseruare ea q̄ audiuim⁹ ne p̄fluam⁹. Ap̄li
aut̄ p̄ aduētū sp̄s̄s̄i fuerūt q̄si lac coagula/
tū: qz fuerūt in grā dei solidati et firmati. vñ cā/
tat de eis. Sic lac coagulati s̄t. Btā aut̄ x̄go

nūq; fuit lac liq̄dū. qz fuit in instāti sue cōce/
ptiōis sc̄ificata: et in p̄ceptiōe diuī x̄bi tota/
liter i diuina grā p̄firmata et stabilita. vñ de il/
la exponi p̄t illd̄ ps̄. xlviij. Mōs dei mōs p̄i/
guis: mons in q̄ bñplacitū est deo h̄itare i eo.
Fuit em mōs p̄ p̄tutū altitudinē: et coagula/
tus p̄p̄ grē p̄firmatiōis. et pignis p̄p̄ sp̄s̄s̄i
et plenitudinē. Quartū signū ē: qz si balsa/
mū vez i manu teneat et radio solis exponat
statim calefacit et ignescit: ita vt vir i manu tene/
ri possit. J̄s̄d. vbi. s. Balsamū at̄ mixtū
nihil horz facit. Radi⁹ sol' est virt⁹ sp̄s̄s̄i q̄
istd̄ vez balsamū. i. x̄ginis aīm ita calefacit
qz totū igne diuī amor' inflāmauit: et q̄dāmō
in solē p̄uertit. Et iō Apoc. xij. describit ipsa
virgo amicta sole. Recte ḡ brissima x̄go per
balsamū designat: et maxie: qz ipm balsamū
significat odorē bone fame. c. vnico. i. sine pri/
me colūne. de sa. vñc. Et ipa totū mūdū sue
bone fame odore repleuit.

¶ Btā x̄go d̄t myrrha Affiliatio. xj.
Sciēdū est qz triplex myrrha inuenit̄
scz myrrha p̄ma: electa et p̄batissi/
ma. Myrrha p̄ma ē p̄nia et ama/
ritudo icipitū sine penitentiā. de
q̄ d̄t J̄s̄n. v. et i. c. vnico. s. h̄ vñguēto. de sa.
vñc. Man⁹ mee distillauerūt myrrhā. Myr/
rha electa ē p̄nia claustralitū q̄ dicūt cū p̄pha
ps̄. lxxiij. Elegi abieci⁹ ēē i domo dei mei ma/
gis q̄s habitare in tabernaculis pctōz quoz
qliber recte viuēs dicere p̄t illd̄ Eccl̄. xxiij.
Quasi myrrha electa tedi suauitatē odoris.
Myrrha p̄batissima ē p̄ntia p̄fectoz. qz q̄/
liber dicere p̄t illd̄ J̄s̄n. v. Digni mei pleni s̄t
myrrha p̄batissima. Isti em solo desiderio ce/
lest' p̄rie et dei amore affligunt. Btā aut̄ x̄go
voluit h̄e myrrhā p̄mā cuz penitentiā: cū tñ
ipa esset inocētissima. Myrrhā q̄z electā cū
claustralib⁹: cū tñ oīm claustralitū esset m̄grā.
Et myrrhā p̄batissimā cū p̄fectis. quia ipsa
fuit sup̄ oēs puras creaturas p̄fectas p̄fectis/
sima. et iō illi inq̄t David ps̄. xliij. Myrrha
et cassia a vestimētis tuis zc. Et ipa brissima
virgo dicere p̄t in bono illd̄ puer. vij. Asp̄/
si cubile meū myrrha. Ipsa em habuit in se
oēs p̄p̄ietates myrrhe. de quibz tractat Plī/
nius i. xij. li. natu. hysto. et Dialcor⁹ et autor
li. de p̄p̄ie. re. Inter alias aut̄ virtutes myr/
rhe est reumata et flux⁹ inordinatos restringe/
re: digestionē confortare: viscosos humores
purgare: a putrefactiōe p̄suare: fetore emun/
dare: labioz vlcera curare: cerebrū cōfortare:
vermes necare: carnē superflūā corrodere: ac/
bonā et sanā cōseruare. Btā aut̄ virgo nos a

Balsa/
mi falsifi
catio

Uez bal
samū co
gnoscat

Triplex
gen⁹ myr
her

Myrrhe
p̄p̄ietates

fluxu illicito restringit: ad bñ incepta dirigē
da et p̄ficiēda p̄fortat: malas a nob affectiōes
auferēdo cor n̄m purgat: a pcti putrefactiōe
nos p̄seruat: fetore mali exēpli a nob elōgat:
a delicto labioꝝ sanat: intellectū n̄m cōfortat:
vermes carnalitatu occidit: a nob curas sup
fluas tollit: et in bono p̄posito nos p̄firmat et
p̄seuerare facit. **Q**uā igit dñā n̄ra in se h̄z oēs
v̄tutes myrrhe et alioꝝ aromatu et vnguēto
rū. **H**ec ipa inq̄t ei⁹ sponſus celeſt⁹. **A**n̄. iij.
Myr̄rha et aloes cū oib⁹ p̄mis vnguēt⁹. et p̄
p̄reca cū de ipa hūanitatē accepit dixit illud
An̄. v. **M**ellui myrrhā meā cū aromati⁹
meis. **R**ecte ḡ fili⁹ h̄gis appellat myrrhe fa
ſcul⁹. vñ ipa de illo ait. **A**n̄. i. **A**ſcul⁹ myr
rhe dilect⁹ me⁹ mihi. iter v̄tera mea cōmorā
bit. et ei⁹ dē l̄. c. v. de ipō etiā ait. **A**bia ei⁹ li
lia diſtillātia myrrhā p̄mā. **Q**uā igit dñe de⁹
da mihi h̄ac grām vt vadā ad morē myrrhe
et ad collē thur⁹. **A**n̄. iij. **I**ſte em̄ mōs myr
rhe odorifere ei⁹ go b̄rillima m̄ tua: q̄ ſp̄ fuit
rota odorifera. **A**t qd̄ m̄z cū ipa fuerit vas
plenu balsamo tue ſapie: **E**c̄i. xxiij. **Q**uaſi
balsamū nō m̄xtū odor me⁹: et h̄or⁹ plen⁹ li
lio oīs mūdiciē: **A**n̄. ij. **S**i cū liliū in ſp̄inas
ſic amica mea in ſp̄inā filias. **A**labāstrū q̄z plenu
vnguēto deuotiōis et gr̄e. **A**n̄. iij. **O**dor vñ
guētoꝝ tuoꝝ ſup oīa aromata. **I**pa etiā fuit
apotheca plena aromati⁹ virtutū. **A**n̄. v.
Sene tue ſic areole aromati⁹. vbi **B**ern̄. ait
Si vas pigmētarij diu ſeruat aromatu fra
grātiā: q̄to mag⁹ apotheca oīm gr̄az: i q̄ ce
leſt⁹ pigmētarij cū oib⁹ ſuis vnguēt⁹ ſe collo
cauit: et cū oib⁹ ſuis delicijs accubuit. **F**uit ec
cellariū plenu vino celeſtiū doctrinaz. vñ ip
ſa inq̄t. **A**n̄. ij. **I**ntroduxit me rex in cellā vi
nariā. et **A**n̄. vij. ei⁹ d̄r. **S**uttur tuū ſic vinū
optimū. **Q**uāradū ēat qd̄ odor m̄ltipl⁹ cau
ſari p̄ſueuit. **P**ri⁹ ex crematiōe. ſic thur⁹ cō
crematū i igne reddit odorē: iux illd̄ **E**c̄i. l.
q̄ſi thur⁹ redolēs i dieb⁹ eſtat⁹: et q̄ſi th⁹ ardēs
i igne. **A**liqñ h̄o cauſat ex p̄tritōe. ſic aroma
ta itēgra parz redolēt: ſz p̄trita et i puluerē re
ducta magnū odorē faciūt. **A**liqñ aut ex ap
tōe. ſic balsamū i vaſe clauſū odorē n̄ reddit
ſz vaſe fracto vel ap̄to odorē diſfundit. vñ de
Magdalena d̄r. **J**oh̄. xij. qd̄ poſtq̄ alabaſt̄z
vnguētū fregit: dom⁹ i plena ex odore vnguē
ti. **A**liqñ etiā cauſat ex diuſioꝝ floꝝ et herba
rū redolētū aggregatiōe. ſic p̄tū plenu diu
ſis floꝝ et herbis redolētibus magnū facit
odorē. **U**n̄ dicebat **I**ſaac de filio ſuo **J**acob
Sen̄. xxvij. **E**cce odor filij mei ſic odor agri
pleni: cui bñ dixit dñs. **M**axime aut tūc flo

res et herbe p̄ſueuerūt redolere qñ a v̄to au
ſtrali fuerint p̄ſlate: iux illd̄ **A**n̄. iij. **S**ur
ge aq̄lo et veni auſter p̄ſla h̄ortū meū: et fluāt
aromata illi⁹. **I**ſtis aut q̄tuor modis odor
cauſabat in h̄gine gl̄ioſa. **P**ri⁹ ex cremati
ōe. **I**pa em̄ triplici igne tota fuit cremati
ta. ſ. igne dolor⁹ dū filij ſui acerbā paſſionez
cogitabat. **I**gne deſiderij dū ad filiū ſuū per
gere eſtuabat: et ea q̄ dixerat et fecerat m̄oria
reuoluebat. et igne amor⁹: qz tota erat ignita
et in amorē cōuerſa. **D**e q̄ triplici igne dicit
Piero in ſer. aſſump. **Q**uāris putas eadem
h̄go filij dolorib⁹ afficiebat⁹: q̄ amore crucia
bat⁹: et q̄ deſiderio eſtuabat: dū aīmo reuolue
bat cūcta q̄ viderat et audierat. **P**uto qd̄ q̄
qd̄ hūane v̄tus ē cogitare nō ſufficiat. **N**am
et ſi diligebat ex toto corde xp̄z: nouis tñ iſtā
mabat q̄ridie p̄ntia ei⁹ abſens affectib⁹ deſi
derioꝝ. quā nimiz totā ſp̄ſcūs replenerat
gr̄a: et totā incāduerat diuin⁹ amor et c. **E**t tā
ta igit iſt⁹ ignis crematiōe magnū de corde
ſuo holocauſtū faciebat. qd̄ deo magnū odo
rē reddebat. **U**n̄ in hui⁹ figura d̄r. **S**en̄. viij
q̄ **N**oe obrulit ſuper altare holocauſtū deo:
odoratuſqz eſt dñs odorē ſuanitatis. **D**icit
aut holocauſtū ſacrificiū qd̄ totū eſt incēſu
ſoz igit b̄rillime h̄gis deo fuit odorifere ho
locauſtū: qz totū fuit incēſum igne doloris et
igne deſiderij celeſtis et igne amoris. **S**c̄do
cauſabat i ea odor ex p̄tritōe ſiue pulueriza
tiōe. vñ de ipa inq̄t ei⁹ celeſt⁹ ſponſus q̄ſi ad
mirādo **A**n̄. iij. **Q**ue eſt iſta q̄ aſcēdit p̄ deſi
tū q̄ſi h̄gula fumi ex aromati⁹ myrrhe et
thur⁹: et vñ ſi puluer⁹ pigmētarij. **P**er aro
mata ei⁹ itelligunt̄ dei bñficia: q̄ ipa piſtillo de
notiōis i corde ſuo terebat: dū illa m̄te ſedu
la cogitabat. **P**er myrrhā h̄o ſignificat amari
tudines paſſiōis filij ſui: q̄ſi ipa piſtillo dolor⁹
i corde ſuo terebat dū eas frequē m̄te ſedu
la cogitabat et amara ſuſpiria emittebat. per
thur⁹ at ſignificant̄ ei⁹ inflata et odorifera deſi
deria: q̄ ipa piſtillo amor⁹ terebat dū ea i cor
de ſuo nouis deſiderijs renouabat. **P**er vñ
uerſos h̄o pulueres pigmētarij itelligūt̄ ei⁹
v̄tutes: q̄ſi ipa piſtillo labor⁹ terebat dū v̄tu
tes ſuas p̄ opa p̄tinua exercebat. **I**lli em̄ h̄nt
v̄tutes integras: q̄ eas h̄nt ocioſas: et p̄ mul
ta bona opa exercitatas. d̄r ḡ. **Q**ue eſt iſta q̄
aſcēdit et c. **V**irgula fumi p̄cedēs ex aroma
tib⁹ eſt bñficioꝝ dei aſſidua recogitatio. **V**ir
gula h̄o fumip̄cedēs ex myrrhā ē paſſiōis ſui
filij amara recordatio. virgula aut fumip̄ce
dēs ex thure eſt deſiderioꝝ celeſtiū p̄tinua re
nouatio. virgula h̄o p̄cedēs ex vñiſis pul

Odor
ſauſatur
multipl⁹

Par. IX.

neribz pignoratij est stutū suaz assidua ex-
ercitatio. Magnū g odorē deo faciebat q sic
terebat ei bnficia p meditatōz z filij sui sup-
plicia p dolorē z celestia desideria p feruorē z
oēs stutes p exercitatōz. Un de ipa dici pōt
illd. Nu. xj. Frāgebat mola z terebat i mor-
tario. i. cordis sui omia p dicta. ex q p tritōe
emanabat fragratissim⁹ odor. Tercio causa-
bat odor i ea ex apitōe. odor ei su⁹ n fuit clau-
sus sz apt⁹ z manifest⁹ itatū q ascēdit in celū
z penetravit ifernū. z diffusus ē p totū mun-
dū. nā odor sue hūilitat⁹ z ggitat⁹ i celū ascē-
dit: z deū a angelos letificauit. z ideo assilaf
nardo. Lān. j. dū cēt rex i accubitu suo nard⁹
mea dedit odorē suauitat⁹. Nard⁹ ei ē herba
pua z odorifera. z inqstū ē pua significat ei⁹
hūilitatē. inqstuz nō est odorifera significat
ei⁹ ggitatē. Odor aut sue scitatis ifernū pe-
netrauit: z scōs pces in lympo exntes recrea-
uit: z demōes terruit ac p turbauit. z iō assila-
tur odorū vinee. Lān. ij. vbi dr vinee florētes
odorē dedit. Odor em vinee hoies recreat.
sz spētes p turbat. z silr odor scitatis ei⁹ scōs
pces pfortauit: z demōes expulit z p tristauit.
Odor nō sue fecunditat⁹ totū mūdū suauita-
te repleuit: z iō assilaf odorū vnguētoz. Intā-
tū em oēs hoies odore fecunditat⁹ sue sunt at-
tracti q post ipam trahi z currere sp exoptāt
dicens. Lān. j. Trahe me post te: i odorē cur-
rem⁹ vnguētoz tuoz. Quarto causabit i ea
odor ex diūsoz floz z herbaz. i. stutū aggre-
gatiōe. nā i ea fuit liliū mūdicie: rosa rubens
charitat⁹ imēse: viola hūilitat⁹ pfunde: mirr⁹
tpantie: cū ceter⁹ flozib⁹ stutū z gre. Iste aut
stutes in ea fuerit valde odorifere: qz austro
spūssci fuerūt pflate. Auster em est ver⁹ cali-
dus hūid⁹ z fecundatū. Auster igit spūssci
eā inflāmauit p amorē: z humectauit p deu-
otionē: atqz fecundauit p bonoz opez mltipli-
cationē. Ita q ipa sp deo obtulit holocaustū
suauissimū odoris atqz incēsi. sic p cipit offer-
ri. Nūe. xxvij. D igit nō odorifera q scis q
vnguēto z varijs odoribz delectat cor: Proū.
xxvij. oñde mibi cellā aromatū z odoramen-
toz vnguēti optimi. Na. xxxix. vt odorē sua-
uitat⁹ suscipiā. Ezech. xx. Ne eten illis q na-
res hnt z nō odorabūt: ps. cxij. ve illi de q di-
ci p illd. Eccl. xxx. Nō māducat nec odora-
bit. i. odorē tue deuotiōis z scitatis. quē p oz-
bē vniūsu diffudisti: odorē. i. bone opiniōis z
fame. de q tractat i. c. l. z. de accusa. odorē iquā
oīs boni exēpli. Tu em sp dicere potuisti illd
ij. Choz. ij. Xpi bon⁹ odor sum⁹ i oi loco. trāf
sumptiue i. c. nabuchodonosoz. xxij. q. iij. z

i. c. vnico. s. ad exhibēdū. de sa. vncf. Tu ita
ab istati tue pceptiōis odoribz oīm grāz re-
pleta es q sp illā fragratia retinuisti: iux illd
coe. pābiū. Ad noua testa capir iueterata sa-
pit: z illd qd inqt. Daci⁹ i eplis. Quo semel
ibuta est recēs suabit odorē Testa diu.

Qu, beata virgo dicitur vitis.

Assimilatio. xij.

Vni assilaf brā nōgo mltis rōnibus
v **P**rio rōne radici. nā vt vit⁹ fru-
ctificet bonū liqre dz eē plārata et
radicata in loco in q reuerberet ca-
lor solis: z vbi sit puritas aeris z dulcedo ter-
re. Calor em solis est vit⁹ necari⁹. z quāto di-
recti⁹ z diuturni⁹ respicit solē: tāto fructū ex-
hibet dulciore. Itē aer clar⁹ z pur⁹ ē vit⁹ val-
de pficu⁹. z cōrio aer nubilolus ē illi multū
nocu⁹. Itē terra dulcis ē ei valde vtilis z ad
bonū fructū pducendū adinuatiua. z cōtra
est de amara: fm Virgiliū i. ij. georg. z ppe
hoc in collib⁹ bene altis ac soli expōit⁹ rōne
dulcis humoris z puri aeris ac fortis calor⁹
vinee multū bñ fructificat. z sup dicta oia ha-
bent in li. de ppe. re. In isto loco alto radica-
ta fuit brissima nōgo. i. i altitudie pēplatōis
z scitatis. vñ ps. lxxvj. dr de illa. Fundamē-
ta ei⁹ i mōtibz scis. Itē radix sui cordis fuit
optime reūberata radijs z calore solis. i. fer-
uore charitat⁹ z diuini amor⁹. Hāuit etiā
serenitatē z claritatē aeris. i. nitore puritatis
in mente. Itē dulcedinē terre. i. dulcorē bñi-
gnitatis in quersatiōe: z suauitatē ggitatis
in carne. Scdo fuit filis vit⁹ rōne stipitis.
Stipes em siue lignum vitis inter arbores
multū crescit. vñ sup domos z arbores z cir-
ca fenestras domoz circūduct p. Et silr bea-
tissima nōgo sup oēs scōs z scās mag⁹ creuit
in merito z i gre cumulo: iux illd Proū. vlf.
Mulle filie pgregauerūt sibi diuitias: tu nō
supgressa es vniūlas. Item ipa circūit fene-
stras z domos. i. anias suoz deuotoz sua pte-
ctiōe: iux illd Sap. vj. Dignos se ipa circūit
qres zc. imo ipa circūit totū mūdū. vñ Lān.
ij. dr. Surgā z circūibo ciuitatē. D vit⁹ di-
gnissima que nō solū circūit vniūsum orbē p-
regēdo: sz eē circūit celū illustrādo. vñ ipa in-
qt Eccl. xxij. Siz celi circūui sola. Tercio
fuit filis vit⁹ in palmitē. palmes em vit⁹ na-
turalit⁹ est flexibil⁹. z illd qd apphendit qbus-
dā capiteol⁹ qsi qbusdā brachijs pstringit. q
rū admiculo i alta se erigit: z a vēr⁹ ac pluui-
is tur⁹ pstitit: vt dr Vid. xvij. ethy. Et siliter
anim⁹ brē gginis fuit p fidē ad pntiēdum
flexibilis: cū dixit angelo. Accē qilla dñi zc.

S Maria
vit⁹ pro
pter sex

Ite ppz filiu suu n solu brachijs carnis dul/
cis strinxit z tenuit: sz etia brachijs aie. s. itel
lectu p fide z affectu p charitate: ita qz ipsum
nuqz dimisit. vñ **A**n. ij. inqt. Tenui illum
nec dimittā. z cū illo ascēdes i altū de pte i
pote sic ad alta puenit qz necveto psecutōis
nec pluuia tēptatiōis ab ei fidevl amore dis
cessit. Quarto assilat viti rōne frondiū sue
folioz. Folia em vitis vulnera mudāt z mū
data sanāt: vt dī i li. de pp. re. Et brissime vir
ginis pba sic qdā saluberrima folia vulnera
vicioz nroz mudāt z sanāt: vt patere pōt ex
dictis i. viij. z. ix. pre hui ser. Quito fuit si
milis viti rōe flor. In estate em vitis floret z
odor floret: vince expellit oē venenosū. vñ su
giūt serpētes dū vinea floret: vt dī i pdic. li.
de ppe. re. Itaqz igit flores vitis fuerit mores
brissime pgis. qz tāti odor. i. tāte honestatis
fuerit qz oēs serpētes. i. venenosas cogitatōes
z tēptatiōes a cordibz aspiciētū effugabant
vt. s. sepe dixim. vnde dicere possum illud
An. ij. Flores appuerūt i terra nra. i. i pgi
ne maria. Sexto assilat viti in liqre. Ex vite
em pcedit pmo liquor aq: qz ab ipa vite pu
rata z incisa exit aq ad modū lachryme. Nā
cū vitis vulnerat tpe verz lacrimas de se emit
tit. Et silt qn tpe verz fuit brā pgo vulnera
ta ppz passioz filij sui: iux illd **A**n. ij. Et tuā
ipi aiaz ptraibit gladi. amarissimas lacri
mas emittit. qz tāte fuerit pte qz ad ppassi
onē filij ei inclinauerit. vñ eā ex copassioe di
scipulo cōmēdauit dices i cruce brō **J**ohāni
euāge. Ecce mī tua. Ex vite etia pcedit liqr
vini. qz moderate sumpt corpa pl qz oēs aliq
liqres pfortat: z letificat cor hois: ps. cūq. et
nō. i. glo. i. l. j. ff. de peri. z pmo. rei vñ. Itē mī
tas infirmitates z morbos curat: atqz nutri
mētū bonū pstat: vt inqt **J**i. xxi. li. ethy. Et
silt pdicta oia facit brissima pgo deuot. suis.
Nā deficientes pfortat. de qb dicere pōt illud
Zach. x. Rofortabo eos in dño. Letificat ec
merētes. vñ ait **M**ate. lvi. Letificabo eos in
dño. z **H**iere. xxi. pfolabo eos z letificabo a
dolore suo. Itē curat lāguētes. vñ de ipa expo
ni pōt illd **J**ob. v. Man ei sanabūt. Et ip
sa inqt deuoto suo illd **H**iere. xix. Sanabo
te a vulneribz tuis **S**uos qz deuotos nutrit
cibo z potu celesti. vñ illi dicere possum illd
Sap. xvi. Angeloz esca nutriuisti populū
tūū: z panē de celo prestuisti eis omne delecta
mētū in se hntē: z ois sapor suauitātē. **H**ec
aut diuina vitis inqt **E**cci. xxiij. Ego qsi vitis
fructificauit suauitātē odoris: z flores mei flo
res honoris z honestatis. In qb pba osten

dit qlis fuerit respectu filij z respectu sui. pri
mo em respectu filij ipa fuit vitis qz pculit fru
ctū pulchz suauissimū z odoriferū. z iō dixit
Ego qsi vitis fructificauit. Prio autē pculit
fructū pulchz: qz fuit a deo pte scitificata z ab
oi imūdiā pseruata. Si em terren agricola
purgās vineā facit vt fructū pl afferat: vt
dī **J**o. xv. qzto magis celest agricola scitifica
do z pseruando hāc vitē dignissimā ab oi im
pfectiōe z supfluitate fecit eā sup omēs alias
vites qz putatiōe idigēt fructificare. Scitifi
cauit igit de p hāc vitē celestē pmo in ei plā
tatiōe. i. in sua pceptiōe: z iō pculit fructū ma
gnū z pulchrū. Itē eā scitificauit i spūscit sup
eā missiōe. z tūc pculit fructū pulchrōre z ma
iorē. sz cū scitificauit eā splēdorū sui. i. filij i ei
vtero icarnatiōe: tūc pculit fructū maximū z
pulcherrimū. Scdo hec vitis fecit fructū sua
uissimū. qz fuit calore spūscit excocta. z iō
dī in pba pallegatis: fructificauit suauitātē.
Tūc em vitis dulcē fructū pducit qn radius
solis ei vna exurit. z iō dī **A**n. j. **B**otr cy
pri dilect me mibi i vineis engaddi. oli aut
loc ille vocabat ocul sol. qz sic dī. sol rctō ra
dio locū illū respic. ppz qd vnas illas valde
exurit. z sic vinea illa vinū suauissimū pduc
it illd **A**n. ij. Fruct ei dulcē gutturi meo
Bra at pgo fuit tota igne spūscit calefacta
vt ait **H**iero. i. ser. ad **A**usto. z iō fructū sua
uissimū tāqz optiā vinea pduxit. vnde **A**n.
viij. dixit ei spūscit celest. guttur tuū sic vinū
optimū dignū dilecto meo ad potādū. labijs
qz z dētibz illi ad ruminādū. Tertio ista vi
tis fecit fructū odoriferū. ex eo qz fuit a dei fi
lio ibalsamata. z iō sdit in pba pallegatis
odor. **H**il ei dei qz vñ balsamū nouē mēz
sibz i ei vtero hitauit: z tāde de ipa i natitate
exiuit. z iō ipa bñ tūc dicere potuit pba pal
legata. i. botr cypri zc. **A**le em vinee illo tpe
balsamū pducebat. vñ ipa fuit vinea engad
di: qz optimū z pfectissimū balsamū pduxit.
scz dñm nostrū iesum xpm: iuxta illud **E**cci.
xxiij. Sic cynamomū z balsamū zc. z ibi
dē. Quasi balsamū nō mīctū odor me. Si
cut igit vitis aquā putrefactā pūrit in vinū
suauissimū z odoriferū: sic brā virgo amorē
mūdi qz tāqz aq putrida cōūtit in nobis in
amorē dei qz tāqz vinū suauissimū z odorife
rū replēs aiām suauitate deuotōis: z ipaz iui
tās ad odorē sue imitatiōis. qz gustato statim
exclamat dices illud **A**n. j. Trahe me post
te: in odorē currem vnguentorū tuor. Se
cūdo pncipalit dico qz virgo bñdicta osten
dit qualis vitis ipa fuerit respectu sui. cū vbi

Qualis
fuit ma
ria respe
ctu filij

Qualis
fuit ma
ria respe
ctu sui

S. ait. **E**t flores mei flores honoris et honestatis. Flores ei ei. i. fructus fuerit coram deo et hominibus valde odorifere: ita ut quod eorum odor deum delectabat. ita ut de ipso dici possit illud **Sen.** viij. **O**doratus est dominus odore suavitatis. homines quoque recreabat. unde **San.** ij. dicitur. **V**ince florescentes dederit odorem suum. demones etiam effugabat. ad quod applicari potest illud **San.** ij. **C**apite nobis vulpes puellas que demolunt vineas. nam vinea nostra floruit. **I**te ipsam in extasim rapiebat. unde exclamabat **San.** ij. **F**ulcite me floribus: quia amore langueo. **I**stos autem flores. i. ipsas fructus habuit cum fructibus. i. bonis operibus. et ideo inquit ubi sunt. **F**lores mei fructus honoris et honestatis. **S**ic enim flores oino sunt inutiles nisi fructus sequantur: sic et ipse fructus oino sunt vacue si opera bona non subsequantur cum fieri possunt. **A**lio inquit apostolus. ij. **A**bor. vij. **N**otamus ne in vacuum gratia dei recipiat. **D**e fructibus autem istorum floribus brevis significatio dicitur **San.** vij. **V**ideamus si vinea floruit: si flores fructus perfruiunt. **I**psa enim non habuit fructus ociosas. unde de illa dicitur **Pro.** vl. **P**ane ociosa non comedit. **Q**uia autem omnia opera sua faciebat ad honorem dei: seruans illud apostolus. j. **A**bor. ix. **S**ive comeditur sive bibitur sive aliquid aliud facitis: omnia in honorem dei facite. ideo dicitur ibi. fructus honoris. quia in omni opere suo gloriam et honorem dei intendebat. quia etiam opera sua faciebat ad utilitatem et edificandis proximi. ideo scribitur. et honestatis. **A**ntem opera tanta honesta erant quod oculos videntes attrahebant. **U**t enim inquit **A**ullus. i. j. rhetorice. honestum est quod sua via ad se nos allicit et dignitate trahit. **D**e hac etiam vite potest intelligi illud quod dicitur **Sen.** xl. **V**idebam coram me vitem in qua erant tres ppagines crescere paulatim gemmas: et post flores maturescere. **E**x quibus tribus habet quod in ista vite fuerunt tres ppagines: et in quolibet ppagine fuerunt tria. scilicet gemme: flores et vites. **P**er tres ppagines intelliguntur tres in trinitate persone. per alia tria que fuerunt in ppagine intelliguntur tres in christo subiecte. **I**ta igitur vitis. scilicet virgo benedicta habuit tres ppagines in se. i. tres personas diuinas. scilicet personam patris: que christi incarnationem in ea fecit. personam que spiritus sancti: que filii per gratiam suam in tali generatione cooperatur est. **I**te personam filii dei: que in eius utero humanatur est. **I**n illa autem ppagine. i. in christo: fuit gema: fuerunt et flores et vites. i. natura diuina: anima et caro. **P**er gemmam enim (que est principium florum et fructuum) intelligitur ei diuinitas: que est causa et principium omnium rerum. unde interrogatur christus a iudeis quod esset: respondit. **P**ro principium que loquor vobis **Ioh.** viij. **P**er flores autem intelligitur ei anima que omnium virtutum odoribus fuit plena. unde de illa

dici potest illud quod propheta predixit ps. cii. **T**aq̃ flos agri sic efflorescit. **P**er vnam vero intelligitur ei caro: que fuit plena musto. i. sanguine precioso et tandem fuit posita in torculari crucis: et inde emanauit mustum nostre redemptionis. unde quando angeli dixerunt christo illud **Isa.** liij. **Q**uare rubrum est indumentum tuum sicut calcamentum in torculari: ipse respondit. **T**orcular calcanti solus etc. **D**e ista etiam vite potest exponi illud quod dicitur **Iu.** dicu. ix. ubi in parabola recitatur quod ierunt ligna ut vingeretur super se regem: et dixerunt ficus oliue et vitis ut eis imparerent. **Q**ue presentire noluerunt. respondit enim ficus quod nolebat deserre dulcedinem suam. **O**liua vero quod nolebat deserre pinguedinem suam. **V**itis autem inquit quod nolebat deserre suam in cunditatem. **P**er ista enim tria. scilicet ficus: oliua et vitis intelligitur beata vergo. **I**psa enim dicitur sic potest dulcedinem sue pietatis et misericordie. **N**em oliua propter pinguedinem spiritus gratie. **V**itis vero propter leticiam iocunditatis interne. **A**igna autem siluaz fuerunt iudei duri et inflexibiles ac siluestres: que libenter voluissent quod beata vergo fuisset princeps sue synagoge quod christi ecclesie. et ideo dixerunt ei. **V**eni impara nobis. i. veni et relinques christum tuum et sis dominus synagoge nostre. **S**ed ipsa dominus renouit. quia si hoc fecisset: amisset dulcedinem sue pietatis et pinguedinem gratie spiritus: et leticiam interne iocunditatis. **P**ropter quod pater suus **Dauid** per multos annos antequam nasceretur eam admonuit ut synagogam oino dimitteret: et christo regi filio suo se adhereret: dicens ps. xliij. **A**udi filia et vide et inclina aurem tuam: et obliuiscere populum tuum et domum patris tui. **E**t percipiet rex decorem tuum: quoniam ipse est dominus deus tuus. **I**gitur vergo beatissima quod tu nos christiani tibi obligati sumus: que vitis illa fuisti que illud dulcissimum vinum prulit quod letificat deum et homines: **I**ndicu. ix. **D**e que vitenunquam verificatum est illud **Isa.** xliij. **I**nfirmata est vitis. nec illud **Iere.** viij. **N**on est vna in viribus. **I**n enim nunquam infirmata es per peccatum: et spiritus plena vna fuisti et vna. **B**eatus igitur ille deus qui dici poterit illud **Sen.** xlii. **A**gas ad vites asinum suum. i. corpus suum ad imitanda castitatem beatę virginis astringens. **B**eati omnes nos si de vnoquoque nostrum dici poterit illud. iij. **R**e. iij. et j. **M**ach. xliij. **U**nusquisque sedit sub vite sua. **R**equies suauissima sub hac diuina vite requiescere: et de dulcissimo illius fructu carere et comedere. **N**on solum autem hec benedicta virgo dicitur vitis: sed etiam vinea dei electa qua ipse plantauit: ut dicitur **Isa.** v. **U**nde ipse ait **Iere.** ij. **E**go te plantavi vinea electam. **E**t ideo eius filius se appellat vitem: **Ioh.** xv. dicens. **E**go sum vitis vera. scilicet hac vinea na-

Bermo. I. Maria nardus ⁊ galbanus

ta. Sed heu qz de multis querit dei fili⁹ di-
cēs illud Isa. ij. Vos devastati estis vineam
meā. et nos dicere possum⁹ dño nro iesu xpō
illud Hier. xij. Pastores multi demoliti sūt
vineā tuā. De qlibet etiā pfanate ꝓceptōem
brissime ꝓgis: ⁊ ipi⁹ innocētie cultū ac vene-
rationē psterneꝛe querit idē saluator: dicēs
illud Jobel. j. Posuit vineā meā in desertū
Brūs aut ille de quo dici poterit i morte sua
illud Proā. vl. De fructu manū suaz plā-
tauit vineā. Pone igit me o dñe de⁹ custodē
ihac vinea tua. Nō em dicā. Vineā meā nō
custodiuit: An. j. sed sepe circūdabo eā: ⁊ fo-
diam i ea torcular: ⁊ i medio ei⁹ edificabo tur-
rim: Mat. xxj. vt eā devastare nō possint be-
stie agri. Tu glemētissime de⁹ q dīcis nobis
illud. iij. Reg. xix. Plātaſte vineas ⁊ come-
dite fruct⁹ ear. Qui etiā dixisti Eze. xxvij
Plātabūt vineas ⁊ habitabūt ꝓfidēter. Et
Amos. ix. Plantabūt vineas ⁊ bibēt vinū
earū. ⁊ Michae. iij. Sedebit vir sub r⁹ vi-
neā suā. ⁊ Zach. iij. Vocabit vir amicu suū
sub r⁹ vineā suā. ⁊ ei⁹ dē lib. c. vij. Vineā
dabit fructū suū. ⁊ Malach. iij. Nō erit ste-
rilitas vinea i agro. Da mihi istā vineā tuā fer-
tilissimā: vt faciā eā mihi hortū electum. iij.
Reg. xxj. vt mediante tua grā ꝓ labore ⁊ mi-
nisteriū meū crescat hec vinea in deuotiōe fi-
deliū: ita vt verificet de illa qd dicit Ezech.
xvij. s. Creuit in vineā latiorē. Tu igit ꝓssa
milias q plātaſti vineā: Lu. xx. ⁊ Mat. xxj.
qui existi ꝓmo mane ꝓducere oparios in vi-
neā tuā: Mat. xx. q dixisti eis. Ite in vineā
meā: ⁊ qd iustū fuerit dabo vobis: vt i eodē
c. hz. Dicetis mihi illd Mat. xxj. fili vade
hodie opari in vineā meā. O suavis opario
o dulcis labor: o melliflua cultura hui⁹ vinee:
ex qua colligitur vinū illd qd est exultatio aie
⁊ corporis: Eccl. xij. De q vino verificabit il-
lud puer. iij. ⁊ Jobel. ij. Vino torcularia re-
dūdabūt. ⁊ illd Hier. xij. Omis lagūcula
implebit vino. ⁊ illud Isa. xxiij. verificabit de
nob. s. Cū gaudio bibet vinū. Ipa em virgo
brissima vxor tua: q est sicut vitis abūdās in
laterib⁹ dom⁹ tue: ps. cxxvj. nob ꝓtinueꝓfert
vinū suū dulcissimū di. Bibite amici mei ⁊
inebriamini charissimū: An. v.

M beata virgo dicitur nardus

Assimilatio. xij.

Nard⁹ figurat beatā ꝓginē. in cui⁹
ꝓsona canit ecclia illd An. j. Dū
essz rex in accubitu suo nard⁹ mea
cedit odorē suū. sup qb⁹ ꝓbis tria
sunt vidēda. ꝓmo qd sit nard⁹. scđo quis sit

iste reg⁹ accubit⁹. tertio qd sit iste odor tā gra-
tus. Circa ꝓmū notādū est q nard⁹ est her-
ba ꝓa: odorifera: calida ⁊ ꝓuosa: vt inquit
Isid. xvj. li. ethy. Inqzū aut est ꝓua signifi-
cat glōse ꝓginis ꝓfundā humilitatē. que lz
ꝓuorib⁹ ⁊ nobilitate eēt maxia: ⁊ i matrē dei
electa. ꝓ tñ se reputauit ꝓuā ⁊ abiectā ex hu-
militate. ⁊ ꝓꝓea a diuina gratia fuit respecta:
iuxta illd Lu. j. Respexit humilitatē ancille
sue ⁊c. Inqzū hō est odorifera significat ei⁹
ꝓginitatē. cui⁹ mēoria deo ⁊ hoib⁹ fecit odo-
rem: iuxta illd Sap. iij. O ꝓpulchra est ca-
sta generatio cū claritate. Immortalis est ei⁹
memoria ei⁹. qm apud deū nota est ⁊ apd ho-
mines. Inqzū aut est calida significat brissi-
me ꝓginis feruentē charitatē. q tanta fuit q
deū de celo ad terrā traxit. vñ Aug. exclamat
di. O charitas q magnas vires habes: deū
de celo ad terrā deposuisti. Inqzū aut est vir-
tuosa denotat ei⁹ pietatē. Virtus aut nardi
siue spice eius fm Diascoz ⁊ Plateariū: ⁊ si
cut dī li. de ꝓꝓe. her. est: qz cerebrū ⁊ stoma-
chum atqz cor debile cōfortat. inflaturā qz
stomachi deprimat: ⁊ fluxū ventris restrigit.
Et similiter pietas glōiose virginis confor-
tat in tribulatiōe: deprimat cor ab elatione: ⁊
restringit vētrē a carnali delectatiōe. Possu-
mus qz dicere q qz in cerebro est sensus: i sto-
macho appetit⁹: ⁊ i corde amor⁹ affect⁹. Xps
qsi spica nardi sensum nrm cōfortauit ꝓ fidē
appetitū excitauit ꝓ spem: ⁊ affectū inflama-
uit ꝓ charitatē. Docuit em nos cognoscere
diuina: apperere supna: ⁊ diligere eterna. doc-
uit nos i deū credere: i ꝓo qz ꝓfidere: ⁊ eum
amare. Itē nard⁹ siue spica ei⁹ masticata hu-
morē ligue desiccāt: ⁊ surditatē aurīū sedat. ⁊
qz icisina ⁊ diuisiua ē vsqz ad itima penetrat
Un ⁊ lapidē frāgit: vt dī li. de ꝓꝓ. re. ⁊ hec
oia cōpetūt brē ꝓgini: q suo exemplo nos do-
cuit linguā ꝓtinere: aures deo apire ⁊ gladio
dolor⁹ aīam penetrare. siqdē em paucā ⁊ rō-
nalia dixit. Aures āgelo diligēter aperuit et
tpe passiōis filij sui ei⁹ aīam doloris gladi⁹
ꝓtrāsiuit. In ꝓmo docuit nos humorē ligue
desiccare. i. lubricitatē loq̄citaz refrenare: qz
os lubricū opat ruinas. Prouer. xxvj. In se-
cūdo ab aurib⁹ cordis surditatē fugare. ne
forte verificet de nob illd ps. cxij. Aures hñt
⁊ nō audiet. ⁊ illd ps. xxxvj. Tāqz surd⁹ nō
audiebā. In tertio at docuit nos gladio ꝓbi
dei vel doloris de ꝓctō aīam ꝓforare. ita vt la-
pis. i. cordis lapidei duricia: iuxta illd Job
xli. Cor eius indurabit quasi lapis. franga-
tur ⁊ dirumpat: ⁊ verificet illud ps. cūj. Di-

**Quid sit
nardus**

**Virtus
nardi**

Accubi-
r^o christi
q^uatuor

rupit petra et fluxerunt aq. s. lachrymarum ex tri-
tione. **C**irca secundum principale est sciendum quod iste
rex xps habuit inter alias quatuor accubitus
Primo quod sp habuit et habebit in sinu pa-
tris: iuxta illud Joh. i. Unigenitus qui est in sinu
patris ipse enarrauit. Secundo est vter mater: de qua
ipa inquit Eccl. xliij. Qui creauit me requiem
in tabernaculo meo. Tercio fuit lignum crucis in
quo ipse xps accubuit et obdormiuit. vnde ei dicit
Lan. i. Indica mihi vbi cubas in meridie.
Ad litteram enim in meridie accubuit in cruce. et h
ei predictum fuerat in persona Jude Sen. xli. vbi
dicit. Requiescens accubui ut leo. Ipse enim fuit
leo de tribu Juda Apoc. v. Ad predicta etiam
applicari potest illud Nue. xviij. Accubas dor-
muit ut leo. Quarto accubitus est cor hominis: in quo
xps per veram fidem habitat et requiescit: iuxta illud
Eph. iij. Habitare xpm per fidem in cordibus vestris
Circa tertium principale est videndum quod sit iste
odor tam grat. per eo quod dicit. Nardus mea de-
dit odorem suum. Ad quod respondet quod dicit rex. i.
xps: in accubitu suo. i. in sinu patris: odorem de-
dit marie humilitas. que ipm adeo delecta-
uit quod ad eius vterum descendit. Tu enim se humili-
auit dei. Ecce ancilla domini. statim xps de sinu
patris ad eius vterum venit. Tu autem esset iste
rex in secundo accubitu. i. in vtero virginis: odorem
dedit marie virginitas. quod xpus in vtero matris
virginitate ipsius et puritate pascebat: iuxta
illud Lan. ij. Qui pascit inter lilia. i. inter pu-
dica et virginitate fragrantia beate virginis
viscera. Tu vero iste rex esset in tertio accubitu
id est in ligno crucis: odorem dedit marie cha-
ritas. que tanta fuit quod iuxta crucem filij stabat
parata per humano genere martyrium sustinere.
Tunc Ambrosius super Lucam inquit. Fortasse quia co-
gnouerat per filij mortem mundi redemptionem fu-
turam: putabat aula regalis se sua morte pub-
lico iuri aliquid addituram. Inquit autem iste rex
est in quarto accubitu. i. in corde hominis: odo-
rem dat marie pietas: que nunquam desinit sed
semper deum ad misericordiam et pietatem inducit.
Tunc Hugo de sancto victor in quodam sermone
ait. Maria est stella christi sol. Et ideo pec-
catores velut in nocte a maria solantur: iusti
vero tanquam in die a christo illuminantur. Itaque si per
timoris supplicatur ad christum accedere: ad
matrem respice. genus tuum conspicias nihil il-
lic quod timeas inuenis. Et quibus omnibus pa-
ter gratias pro pietate nardi odorifere fuerit
in beata virgine. Si autem Magdalena fra-
gens alabastrum nardi spicati preciosi: ut habet
Mar. xliij. repleuit totam domum ex odore ip-
sius vnguenti: ut dicit Joh. xij. quanto magis illa qui

Odor
nardi
tissimus

coram deo fregit alabastrum cipri cum nardo: et nar-
di cum croco: fistula et cynamomo cum oibz pri-
mis vnguentis. **A**nn. iij. dedit ei odorem suum
simum. De ipsa igitur beata virgine sp dicit potuit illud
Tibulli. Illi puro distillat tempora nardo.

O beata virgo figuratur per galbanum
Assimilatio. xliij.

Item gloriosa dei genitrix Eccl. xliij
Quali storax et galbanus et vngula
et gutta vaporant habitatione me-
am. Assilatur autem galbano rone arbo-
ris: liquoris et virtutis. Primo rone arboris
Arbor enim siue platanus ex qua procedit galbanus
dicitur ferula secundum Iud. xvij. li. ethy. et dicitur ferula (ut
idem dicitur) a feriendo. quod pueri et puellae solent de ra-
mis homini vapulare. l. j. s. iputeres. ff. ad syl-
le. r. c. felicias. s. cum autem de penis. li. vj. **B**ea-
ta ergo benedicta dicitur ferula: quod diabolus ferit. dia-
bolus enim habet magnam potentiam: magnam austu-
tiam et magnam malitiam. Ipsa vero contriuit eius pote-
tiam: sicut predictum fuit Gen. iij. dum ipsi diabolo
dominus ait. Ipsa proteret caput tuum. Confudit ergo
eius astutiam: iuxta illud Iudith. xliij. Una mulier
hebreica perfusione fecit in domo nabuchodonosor
fortem. **I**tem deiecit eius malitiam: iuxta illud quod in ipsa
persona dicitur eiusdem li. c. ix. **S**it memoriale nominis
tui cum manus seie deiecerint eum. **S**ecundo assila-
tur galbano rone liquoris: quod dicitur galbanus a gal-
la quod est lac. est etiam pigmentum ex illo succo et di-
uersis speciebus confectum. **I**tem est gutta magni odo-
ris. vnde Exodi. xxxij. dicitur Moysi a domino. Su-
me tibi galbanum boni odoris. De quo specie fac
mentioez **A**ucan. li. ix. di. pegrinaque galbana
sudant. **P**er istam autem speciem significatur ergo brissi-
ma: quod ad istam lacem fuit alba. i. pura et munda
iuxta illud Lan. v. **O**culi eius sicut columbe
super riuos aquarum qui lacte sunt loti. **I**psa enim fu-
it colubina propter simplicitatem et sinceram intentionem
et fuit super riuos aquarum propter gratie plenitudinem
et fuit lota lacte propter maximam puritatem. vnde
illi dicere possumus illud **A**nn. iij. **N**el lac
sub lingua tua. **E**t ipsa dicere potest deo illud
Job. x. Sicut lac mulisti me. **I**nstaur quoque
pigmenti fuit diuersis virtutum aromatum ple-
na. vnde **A**nn. iij. de illa dicitur. **Q**ue est ista qui ascen-
dit per desertum sicut ergula fumum ex aromatum
et ceteris. **I**tem est et fuit tota odorifera. et ideo illi dicitur
Odor vnguentorum tuorum super omnia aromata. quod
eius odor ad istam cynamomi confortat cor et ideo
tribulationum et instaur balsami perfuat a putre-
dine peccatorum: et ad instaur myrrhe fugat omnes
temptationum: iuxta illud Eccl. xliij. **S**icut
cynamomum et balsamum aromatizans odorem de-
dit: et quasi myrrha electa et ceteris. **T**ercio assilatur gal-

Galba-
nus. i. fe-
rula

Liquor
galbani

Virtus
galbani

hano rōne fortis siue efficacie ei⁹. Ita ei spēs
aromatica est tāte fortis q̄ vulnera sanat: ser
pentes fugat: frigidās passiōes curat: et mor
bū caducū alleuiat: vt dicitur i. li. de ppe. herbaz.
Et silr brā fgo sanat vulnera pctōz. Nā fu
gat pctm supbie ex p̄sideratiōe sue hūilitatē
et pctm luxurie ex p̄sideratiōe sue fginitatē
ac pctm auaricie ex p̄sideratiōe sue paup̄tatē
et sic de singulis. Et ideo cuilibet pctōi ad eā
recurrēti p̄ dicere ipa fgo p̄ssima illd̄. Die
re. xxx. A vulnerib⁹ tuis saluabo te. Scdo
fugat rēratōes demonū. vñ Judith. vj. dicit
in figurā. Tradidit eū dñs i manu feie et cō
fudit eū. Ipsa em̄ hz demonē i sua p̄tate et eū
qñ vult p̄t expellere et fugare. Tercio inflā
mat frigidōs ad amorē celestīū. vñ dicit Pro
uer. vi. Nō timebit domui sue a frigorib⁹ ni
uis. oēs em̄ domestici ei⁹ vestiti sunt duplici
bus. Ipa em̄ hz duplicia vestimenta. s. vesti
mentū deauratū: et vestimētū varijs colorib⁹
p̄textū: iux illd̄ ps. xliij. Altitit regina a de
i tr̄ tuis i vestitu deaurato circūdata varietate
te. Et ista duplicia vestimēta induit domesti
cos. i. deuotos suos: dās eis vestimentū deau
ratū. i. aureā charitatē: et diuersis colorib⁹ cō
textū. i. virtutū varietatē. Et ideo illi q̄ sunt
sic induti: nō timēt frig⁹ pctōz: qz semp cale
scūt p amorē celestīū. Quarto alleuiat i aua
ris affectū terrenoz. Auaricia em̄ est sic mor
bus caduc⁹. Sicut em̄ laborantes morbo ca
duco cadūt in terrā: sic auari semp adherent
terrenis. Brā aut̄ fgo istū morbū sanat exē
plo sue paup̄tatis. qz oīa terrena despexit. vñ
Bern. i. qdā ser. de illa inq̄t. Quicqd̄ hono
ris in pp̄lo: qdā de paterna domo rex terre
narū habere potuit: oīa arbitrata est vt ster
cora: vt xpm̄ lucrificeret. Quilibet q̄ qui isto
morbū caduco infirm⁹ est: debet rogare fginē
gl̄iosaz dicēs ei illd̄ Eccl. xxiij. Ne sinas me
cadere in illa exprobratiōe: et om̄e malū desi
deriū auerte a me.

Qz brā fgo dicitur liliū Affiliatio. xv.

Iacet multis alijs arborib⁹ et plā
tib⁹ herbis odoriferis et rebo aro
maticis affiliet fgo brissima: tñ bre
uitatis cā pñc solū p̄ticularit̄ de
clarabo i b̄ fmoē quō ipa dicitur liliū. Dimittā ḡ
ad plenū declarare q̄re ipa appellet storax:
vngula et gutta Eccl. xxiij. Ite q̄re ipa dicat
in eo. c. Ego q̄si thebebin⁹ extēdi ramos me
os: et rami mei honor⁹ et grē. Sufficit aut̄
p̄pēdiōe dicere de p̄dictis affilatiōib⁹ q̄ storax
fz Jsid. xvij. ethy. est arbor arabie: cui⁹ fum⁹
purgat aerē corruptū: et fugat oēm vaporē et

Maria
storax

fumū pestilētē. Et silr brā fgo q̄ est sicut fgi
la fumi ex aromatib⁹. An. iij. purgat aerem
corruptū. i. aīam nrām siue spm̄ hntē corru
ptionē pctōz. Un̄ de illa dicere possum⁹ illd̄
Iob. xij. Ipa est q̄ purgat pctā. Fugat eti
am oēm vaporē et fumū pestilētē malaz sug
gestionū diaboli. vñ de h̄ fumo fginālī dice
re possum⁹ illud Iob. vj. Fum⁹ ei⁹ effugat
om̄e gen⁹ demonioz. et de malo vaporē pecca
ti ab eo fugato dici pōt illd̄ Sap. ij. Nebu
la dissoluēt q̄ fugata ē a radijs sol. Ungu
la q̄z est spēs aromatica sic dicta fm̄ Jsi. i. li.
xvij. ethym. et Nico. de ly. sup. xxiij. c. Eccl.
qz est vngui silis. Et alio noīe dicit onicha.
Et hec spēs ponit i p̄fectiōe thimiāmatē: vt
h̄ Ero. xx. Et figurat beatā fginē: de q̄ cōfe
ctū ē odorifer⁹ thimiāma. s. dñs nr̄ ihs xpus
q̄ suo p̄i oblat⁹ est sic sacrificiū ḡtissimū sup
oīa alia. vñ ipē inq̄t de extētiōe manū suaz
i cruce. ps. xli. Elevatione manū meaz sacrifi
ciū vesprinū. Ipe etem̄ sol⁹ p̄fecte impleuit mā
datū qd̄ h̄ Ero. xx. vbi dicit. Ad vesp̄rū vret
thimiāma sempit̄nū. Dicit aut̄ fm̄ Jsid. li.
iij. ethym. thimiāma a thimo flore odorife
ro. qz hec p̄fectiō p̄ciosissima q̄ appellat̄ thi
miāma redolet suauit̄ sicut thimus. Sola
igit̄ brā fgo q̄ cōposuit h̄ p̄ciosū thimiāma
ex purissimis sanguib⁹ suis rāq̄ ex spēbo aro
maticis sicut bona vnguetaria: et illd̄ obtulit
deo i p̄ntatiōe i tēplo. Seruauit p̄ceptū dei
qd̄ h̄ Ero. xx. vbi dicit. Facies thimiāma cō
positū ope vnguetarij mixtū diligētē et purz
ac sanctificatiōe dignissimū: et pones ex eo corā
testimoniū tabernaculo. sanctūq̄ scōrū erit
vobis thimiāma. et talē cōpositiōez nō facie
tis in vltis vīs: qz dñs sc̄m̄ est. De gutta
etiā q̄ est spēs aromatica: et ē lachryma cuiusdā
arboris: et a medicis appellat̄ armoniacū: vt ait
Jsid. xvij. ethy. solū h̄ dico q̄ h̄z fortē dissol
uēdi et relaxādi. Un̄ vt ait glo. sup illud ps.
xliij. Myrrha et gutta et cassia et c. oēs tumo
res et inflatiōes sedat. Et silr fgo b̄dicta sua i
tercessiōe dissoluit tumores pctōz nostrorū.
vñ cuilibet ad ei⁹ p̄ociū recurrēti dici pōt
illd̄ Eccl. iij. Sic i sereno glacies soluēt pctā
tua. De thebebin⁹ q̄z arborē maḡ q̄ in sy
ria nascit fm̄ Pliniū li. xij. natural. hyst. cui⁹
folia sunt densa. nihil aliud dicaz nisi q̄ fm̄
Jsid. xvij. ethy. et Dialco. et auctorē li. de pro
prie. re. ei⁹ folia: fruct⁹. cortices et semina sunt
medicinalia. Et silr brā fgo fuit tota die me
dicinal: imo ex ea generata est medicina oīm
ifirmitatū. s. fili⁹ dei. Ad qd̄ applicari p̄t illd̄
Eccl. xxvii. Altissim⁹ creauit de fra. i. de fgie

Maria
vngula

Maria
gutta

Maria
thebebin⁹

Maria medicinā. Radix etiā theberinti in vino decocta stomachū confortat: et dolorē capitis iuuat: ut ait plin⁹. i. xliij. li. p. dicti opis c. vi. Et silr brā fgo q dē radix Isa. xj. et bñ nā mī ē radix filij sui. xliij. q. iij. c. tūc salua/ bit. i. fi. et ibi nō. decocta in vino spūscit sto/ machū nīm. i. aīm confortat: et dolorē capitis. i. mentis nfe. que dicit caput: ut in. c. vnico. s. hoc vnguēto. de sacra vncf. aufert et sedat. et ideo ipa cuilibet deuoto suo inq̄t illud Aan. viij. Dabo tibi poculū ex vino p̄ditū. **L**ilium autē dicit p̄t ppter multas causas. P̄ua est: qz lilium ab extra est candidū: intus aureū intusqz et extra odoriferū: ut inq̄t Isid. xviij. ethy. Aicit em̄ inueniant lilia alteri⁹ coloris: ut croci et purpurei: tñ lilium albu est meli⁹ et efficaci⁹: ut ait Dialcor⁹ et Plateari⁹: ut etiā dē in li. de pprie. re. de quo lilio nūc loq̄ns di co q silr beata fgo fuit extra in carne cā dida p fginitatē: iuxta illud Sap. viij. Ador est lucis eterne rē. Scdo intus in mēte fuit au/ rea p charitatē. Sicut em̄ auz nūqz p̄t cor rūpi: sic nec ei⁹ charitas vnqz potuit extingui iuxta illud Aan. viij. Aque mltē nō potuerit extinguere charitatē. Tercio itus et extra fu it odorifera p hūilitatē. Hābit em̄ hūmili tatē int⁹ in corde: et exteri⁹ in p̄satiōe. Et ista hūmilitas deo tātū odorifera fuit q ipm ad se traxit. Un illi dicere potuit ei⁹ sponsus ce lest⁹ illud Aan. j. Trahemē post te rē. et nō tñ deū ad sui amorē traxit: s; etiā oēs hoies ad se trahit. Et iō de illa dicit p̄t illd Job. xxi Dēm hoiem ad se trahit. Et ipa dicere p̄t il lud Job. xxi. Dia trahā ad me. s. nō solū deū et homies: sed etiā angelos et alias creaturas Ita autē sunt tria lilia q beatā fginē maxie circū dederūt. s. hūmilitas: fginitas et chari tas. De q̄b⁹ dicit Bern. in finōe de natiuita te eiusdē. Xps q nūc inter lilia pascit vtiqz copiosi⁹ apd mariā p liliorū multitudine pa scebat. An nō lilia sunt dec⁹ fginitatis in si gno hūmilitatis cū supeminētia charitatis **S**cdā causa qre fgo bñdicta dicit lilium ē: qz lilium hābet rectū hastile sursum: s; tñ folia ei⁹ sunt pendētia deorsum. et q̄stū flos ei⁹ alti⁹ in hastili erigit: tāto caput submissi⁹ inclinā Et silr anim⁹ bñ fginis tāqz hastile fuit sem per rect⁹ ad deū: sibi de bñficijs ab eo recept⁹ regratiādo: et in ipm spūali⁹ exultādo. Sic em̄ lilium q̄qd hz odoris et candoris totū mit tit ad summū. sic ipa q̄qd hābit scitatis et grē totū sp̄ remittit ad deū. Folia autē. i. verba hābit inclināta deorsum: de se humilia pfe rēdo. vñ inq̄t Luc. j. Magnificat aia mea

dnm rē. Ecce hastile rectū. Sed audi folia deorsum pendētia. Quia respexit hūmilitatē ancille sue. Quāto em̄ est magis exaltata: tā to est ad maiorē hūmilitatē inclināta. In hu ius at figurā dē Aro. xrv. Facies cādelabrū ductile de auro mūdissimo: hastile ei⁹ et lilia ex ipō pcedētia. Candelabrū em̄ dei facta est maria. q fuit ductilis p obediētiā: et de auro purissimo p charitatē pfectam. Qui⁹ hastile fuit ei⁹ intētiō recta: et lilia fuerūt ei⁹ fba hu milia: que oia pcedebāt ex ipa. Mūdant at hoies ecōtrario hābet hastile reflexū deorsū p obliquā intētiō: iux illd Mat. xxi. Dia opa suā faciūt ut videant ab homib⁹. Folia autē. i. fba hñt elata sursum p iactantiā: sup biā et elatiō: iux illd ps. Iniq̄tatē in excelsio locuti sunt. et itez. Posuerūt in celū os suū s; viris scis et celestib⁹ detrahendo: et se vsqz ad celū magnificādo. s; tñ ut subinfert idē p pheta. lingua eoz trāsiuit i terra. i. de tēnis loq̄ndo et ea diligēdo. **T**ercia cā qre beata fgo dē lilium ē. qz lilium integz redoler: s; cōfrū catū postea fetet. Corp⁹ aut bñissime fginis fuit tanqz lilium integz: qz sp̄ p̄māsit illibatū et ideo semp fuit odoriferū. Fuit em̄ vinctum vnguēto odorifero. qd qdē vnguētū fuit cō/ fectū de trib⁹ speciebo aromatic⁹. de q̄b⁹ Eccl⁹ xliij. dē. Sic cynamomū et balsamū aroma tizās rē. Fuit em̄ pfectū de cynamomo hūmili tatis. Cynamomū em̄ hz colorē cinerū. et ppter h⁹ dē cynamomū: fm glo. sup Eccl⁹ asticiū et ido ei⁹ hūmilitatē repñtat. Fuit ec̄ pfectū de balsamo diuinitat⁹. Tūc em̄ de ei⁹ vrez balsa mauit qñ diuinitatē suā ibi posuit. Fuit qz cō fectū de myrrha castitat⁹. Myrrha em̄ pser uat corp⁹ a putredine: et significat castitatē: q p̄uat corp⁹ a corruptōe. Isto ig it p̄ciosissi mo vnguēto ei⁹ corp⁹ iunctū sp̄ remāsit inte grū atqz odorifer. De q̄b⁹ vnguētis dicit ei Aan. iij. Odor vnguētoz tuoz sup oia aro/ mata. Nra at corpa cū sint corrupta sūt feti/ da: iux illd Ia. xliij. De cadauerib⁹ ascen der fetoz. **Q**uarta cā quare fgo imaculata dicit lilium est. qz lilium orit⁹ de spinis et tñ spinā nō hābet. et silr fgo beata nata est et cepta de parētib⁹ p p̄m originale spinosie: et tñ ipsa vllā spinā nūqz hābit. Et ideo de illa inq̄t. ei⁹ sponsus celest⁹ Aan. ij. Sicut lilium inter spinas: sic amica mea inter filias. Itē sicut li liū in spinas natū p̄p̄b n̄ amittit suū colo rē nec odorē. imo q̄to pl⁹ a spinis pungit tā to mag⁹ ei⁹ odor lenit. sic beata virgo l; in spinas: id est in deos spinosos et malos puer tati sit: et ab eis sepius p tribulatiōes pun

eta sit: tñ nūq̃ amissit candore sue innocentie
nec odore sue fame: imo q̃to magis pūgeba
tur afflictioibz tāto maiorē spirabat odorez
patience et scitatis. et iō ipa fuit q̃si liliū i trāsi
tu aq̃ Eccl. i. **Q**uāto aqua tribulationis per
ipam transijt tanto magis illā redolere fecit
Sz h̃ est considerādū q̃ qñ lilia ponunt cū
lilys maiorē reddūt odore. qñ sō sunt cū spi
nis nihilomin⁹ seruāt suum odore. qñ autēz
spine ponunt cū spinis tūc dāt sibi mutuas
punctiōes. Quādo em̃ boni sunt insil: tunc
sunt lilia cum lilys: et tot dant odores quot
habēt virtutes. vnde **M**atth. xviij. dic̃ do/
minus. **U**bicūqz fuerint duo vel tres cōgre
gati in nōie meo ibi ero in medio eoz. **I**pe ei
est liliū: q̃ ait **L**an. ij. **E**go flos campi et liliū
puallū. **S**cti autē viri sūt hort⁹ dei in quo
crescūt lilia p̃tutū. **E**t iō **L**an. vi. inq̃t beata
m̃go. **D**escēdit dilect⁹ me⁹ i hortū suū ad are
olā aromat⁹: vt pascat i hortis et lilia colligat
Quādo igit̃ serui dei sunt insimul p̃gregati
tūc sūt sicut lilia cū lilys posita i hortu diuio
et ipe xps q̃ est amator lilioz est in medio eo
rum: et colligit lilia p̃tutū. **Q**uādo autē boni
sunt cū malis: tūc lilia sunt cum spinis: et tūc
boni debēt suare cā dore sue innocētie: et odo
re sue fame. **E**t tale liliū cū spinis erat **P**s. q̃
dicebat. **A**u his q̃ oderūt pacē erā pacificus
Quādo sō mali sunt cū malis: vt supbi cū
supbis et. tunc spine sunt cū spinis et le mu
tuo pungūt. iuxta illud **P**rouer. xij. **I**nter
supbos sp̃ iurgia sunt. et **N**au. j. **S**icut spi
ne se inuicē rodūt. **Q**uinta cā q̃re sōgo glo
riosa d̃r liliū est: qz liliū h̃z sex folia: et h̃z sex
angulos in radice iuxta numerū sex foliozū.
Sex autē folia fuerūt sex s̃ba q̃ dixit brā vir
go. duo angelo. **Q**uō fiet istud. et **E**cce an
cilla dñi: **A**u. j. **U**nū **A**lizabeth qñ eā salu
tauit: et deū bñdixit: ibidē. **D**uo filio. **S**. fili
q̃d fecisti nobis sic? **A**u. ij. et qñ dixit. **U**nū
nō habēt: **J**ob. ij. **U**nū etiā cum mīstris nu
ptiarū: cū ait. **Q**uāqz dixerit vobis facite:
ibidē. **I**sta sō sex folia siue s̃ba p̃cesserūt ex
radice charitatis. qz oīa fuerūt charitate et pie
tate plena. **E**t q̃uis sit vna radix charitatis
tñ h̃z sex dilectiōis modos. sic radix lilij q̃z
uis sit vna: tñ habet sex angulos. **P**rim⁹ mo
dus fuit quo ipa dilexit deū: illū sup omia re
uerēdo. **S**cōs quo dilexit aiām suā: ipaz in
omī scititate custodiendo. **T**ert⁹ quo dilexit
corp⁹ suū: ipm in s̃gitate p̃seruādo. **Q**uart⁹
quo dilexit domesticos et p̃pinq̃os: ipsos bo
nis moribz informādo. **Q**uint⁹ quo dilexit
amicos in deū. **S**ext⁹ q̃ dilexit inimicos p̃

pter deū. **D**icit em̃ **G**reg⁹. in q̃dā omel. **I**lle
faciter caritatē habet q̃ et amicu diligit i deū
et inimicu diligit p̃pter deū. **S**exta cā q̃re
d̃r liliū est. qz thalami et cenacula regū lilys
adornant vt iocūdi⁹ quiescant et vescant. **E**t
qz vter⁹ brē s̃ginis fuit thalam⁹ et cenaculū
xpi: ideo totus fuit lilys adornatus et circū
datus: iuxta illud **L**an. vij. **U**enter tuus sic
aceru⁹ tritici vallat⁹ lilys. **T**ota ei fuit lilys
vallata. nā a supiori fuit vallata lilio emine
tis charitatis. ab inferiori lilio p̃funde hu
militatis. ab interiori lilio p̃petue puritatis
a dextris lilio tēperantie in p̃p̃is. a sinistris li
lio paciētie in aduersis. ab anteriori lilio p̃ni
dētie i futuris. a posteriori lilio iusticie in p̃
teritis. qz p̃pteritis bñficijs deo sp̃ grās refere
bat. et hoc debitū iusticie req̃rebat. **E**t qz fuit
lilys vallata et circūdata: ideo de ipa canit ec
clesia. **S**icut dies verni circūdabant eā flo
res rosaz et lilia puallū. **I**nter ista autē lilia
xps pascēbat. vñ ipsa inq̃t **L**an. ij. **D**ilectus
me⁹ mihi et ego illi q̃ pascit iter lilia. **N**ā mō
pascēbat lilio supiori: qz delectabāt i ei⁹ chari
tate. **N**ō pascēbat lilio inferiori: qz delecta
bāt in ei⁹ hūilitate. **N**ō lilio interiori: qz de
lectabāt in ei⁹ puritate. **N**ō lilio exteriori:
qz delectabāt in eius s̃ginitate. **N**ō lilio a
dextris: qz delectabāt in ei⁹ tēperantia. **N**ō li
lio a sinistris: qz delectabāt in ei⁹ paciētia. et
sic de reliq̃s. **E**t qm̃ sic tota fuit florida: ideo
oīa q̃ p̃ ipam deo offerim⁹ sunt ei accepta. vñ
Bern. in ser. de natiuitate ipi⁹ s̃ginis iquit.
Quicqd̃ illd̃ est quod deo paras offerre: gra
tissimis manibz marie trade. **N**imirū can
didissima quedā lilia sunt. nec causabit ille
lilioz amator inter lilia nō inuētū q̃qd̃ illd̃
sit quod iter man⁹ marie inuenerit. **N**ec ille
Septima cā q̃re d̃r liliū est: qz liliū multū
plices h̃z p̃tutes. de quibz tractat **P**lin⁹ in
xx. li. naturalis hysto. put etiā ponit in li. de
p̃pe. re. **I**nter alias autē p̃tutes est q̃ tumorē
ledat: sanie purgat et morsum serpentis curat.
Et silt brā s̃go sanat tumorē supbie exēplo
sue humilitatis: purgat q̃z sanie luxurie exē
plo sue s̃ginitatis: et curat morsum serpentis
auaricie exēplo sue paup̃tatis. **A**uar⁹ em̃ est
cibus serpentis. qz diligēdo terrena efficit ter
ra. que est cibus serpentis. cui inq̃t de⁹ **B**en.
ij. **T**errā comedes cūctis diebus vite tue. et
ideo auar⁹ est datus serpenti infernali in cibū
iuxta illud **I**sa. lxxv. **S**erpenti panis puluis
eius. **R**ogem⁹ ergo dñm nostrū **J**esum xpm
vt p̃tute hui⁹ p̃ciosissimi lilij s̃ginalis nō p̃
mittat nos a serpēte maligno deuorari dicē
pp

Virtus
liliorum

res cū ppha ps. lxxij. Ne tradas bestijs aīas
pfitētes tibi s; introduceat in paradysum suarū
deliciaz: vt in eo pascamur ⁊ delectemur iter
lilia fragrantia ⁊ ututū genitricis sue bñdicte p
infinita secula seculoz. Amē.

De alijs qñdecim assilatiōibz bñe s; gis
Sermo. ij.

Deus ostendet

Deus ostendit suū in te q̄ sub celo est
Baruch. v. c. In creatiōe beatissimē
virginis deus demonstrat suā
potentiā infinitā. Tāto em̄ pnceps eccle
siasticus vel secularis maiorē potentiā se ha
bere ostēdit: quāto maiora facta pagit. Et tō
romani in hoc se habere magnā potentiā ostē
derunt q̄ vniuersum orbem suo imperio sub
iugarūt. Unde regnū eorum ferreū describitur
Dan. ij. ad innuēdū q̄ sicut ferrū domat
reliqua metalla: sic ip̄i sibi subdiderūt omīa
mūdi regna. Potētia ergo dei infinita in h̄
ostendit q̄ ip̄m regnū romanoz cum toto or
be nō vi armoz: sed p simpliciū ⁊ illitterato
rū apostolorū pdicationē ritui ⁊ fidei xpiane
subegit. Magis tamē eius potētia in mun
di creatione relucet. Om̄es em̄ mūdi princi
pes cū omī sua potētia nō possent vel vnam
paruulā formicā aut vermiculū vnum crea
re. Unde pcludit beatus Thomas. j. pre sū
me. q. xl. arti. v. q̄ creare nō pōt esse propiā
actio nisi solius dei. Et Aug. in. ij. de trinitē.
in q̄t q̄ nec boni nec mali angeli possunt esse
creatores alicui⁹ rei. Et ratio est ista. Q̄ vt
dicit Magr in. ij. dist. j. Creare est de nihilo
aliqd facere. sed cū inter nihil ⁊ aliqd sit infi
nita distantia (vt ait sanct⁹ Bonauētura in
iij. di. x. ⁊ Fran. ⁊ mayro. in quodā sermo
ne de corpore xpi) Ad hoc vt quis de nihilo
possit aliquid agere: necesse est vt habeat infi
nitā potentiā: quam nō habēt omnes simul
creature. Et ideo solus deus potuit omnia de
nihilo creare. Qui dixit ⁊ facta sunt: manda
uit ⁊ creata sunt: ps. ātepenul. ⁊ c. reuera. de
cōsec. di. ij. ⁊ c. fraternitatis. xxxv. q. x. Ar q̄
patuit ei⁹ infinita potētia. Sed si magnam
ostendit potētiā in creando celum ⁊ terram
angelosq; cū alijs creaturis: multo maiorez
ostendit in creatiōe gloriose s; gis Marie
quā ip̄a est nobilior ⁊ excellēti⁹ oībus crea
turis simul: cū ad nobiliorē ⁊ excellēti⁹ finē
⁊ effectū sit a deo electa ⁊ creata. Et ideo vt in
quit sanct⁹ Bonauētura in. j. di. alij. ⁊ bea
tus Tho. in. ij. pre sūm. q. xxv. arti. vlt. Si

Potētia
dei ostēdit
in pūsiōe
romāoz

Potētia
dei ostēdit
i creatiōe
Marie

oēs creature q̄nūcūq; ascēderēt in gradibus
nobilitatis essent p̄sentes: om̄s deberēt reue
rentiā matri dei. Ar hoc itaq; q̄ de⁹ eam ele
git ⁊ creauit: atq; tam altā ⁊ magnā cōstituit
summā ⁊ infinitā potētiā suā demonstrā
uit. Secundo ostendit summā sapiētiā
suā in eodē opere. Magna etem sapiētia in
bellatore esse dinoscit: quādo armis aduersa
rii sui eum vincit. Sicut ille disputator qui
aduersariū suū sup easdē ratiōes ⁊ aucto
ritates quas ille ad defensionē suā addux
erat cōvincit: magnā sapiētiā se habere ostēdit
Et idē est dicendū de pugnāte in bello mili
tari: qui hostē suū p̄p̄is armis ip̄ius pro
sternit. Et ideo in hoc ostēdit de⁹ sapiētiā
suā q̄ diabolum hostē suū (qui median
te femina genus humanū sibi subiecerat: eti
am p feminā voluit debellare. q̄ fuit ei⁹ bene
dicta mater: que caput ip̄i⁹ diaboli p̄trinit.
vt p̄dictū fuerat Gen. ij. Tercio ostendit
suā benignitatē: clementiā ⁊ cōdescensionē
Magna em̄ benignitas est incliti p̄cipis:
quādo se ostēdit affabilē: benignū ⁊ domesti
cum suis inferioribz ⁊ subditis. ⁊ quāto hu
miliores ⁊ viliores sunt illi quibz ostendit fa
miliaritatē ⁊ affabilitatē: tanto benignior in
dicatur. Et ppter hoc laudat xps de benigni
tate. quā etia cum publicanis ⁊ peccatoribz
māducabat: vt habet Matth. ix. Itē q̄ tam
humaniter cū muliere samaritana loqueba
tur: vt dicit Ioh. iij. ⁊ quo discipuli ei⁹ mir
rabant (vt ibidē dicit) q̄ procedebat fm̄ Au
gusti. ⁊ Ahyf. nō ppter mali suspitiōē ali
quā. sed stupebāt q̄ tā sapiēs ⁊ perspicui ige
nij mulierē inopem ⁊ samaritānā alloquere
tur. Sed sup omnē benignitatis sue demō
strationē hec fuit stupēda ⁊ admirabilis de
mentie ⁊ humilitatis ostēsiō: q̄ nō solum ho
mini voluit domesticus fieri: sed etia illoz
obediētie submitti: eligēs hāc imaculatā vir
ginē: cui vsq; ad mortē obediret. ⁊ nō solum
ip̄i: s; etia ip̄o ei⁹ ppter ip̄am: vt habet
Au. ij. Quarto ostēdit p hāc electionē ip̄i⁹
benedicte s; gis singularē excellētiā ⁊ vnicā
prerogatiuā. Sibi em̄ soli cōcessit maximū
p̄uilegiū om̄ibus p̄uilegijs excellentius que
vnq; ip̄e de⁹ cōcessit vel cōcedet tam angelis
q̄ etia quibuscūq; puris hoībus. s. vt eēt ma
ter dei. Ar quo apparet ip̄i⁹ dñe nostre sub
limitas ⁊ celsitudo ineffabilis ⁊ incomphē
sibilis. Cum em̄ fm̄ logicos tria sint genera
correlatiuoz. s. equipatiōis. vt amicus: filius
⁊ vicinus. suppositiōis: vt filius: seruus ⁊ di
scipul⁹. ⁊ suppositiōis: vt pater ⁊ mater: do

Ostēdit
etia beni
gnitatē di

Ostēdit
excellētiā
marie

Sermo. II. De creatiōe virginis Marie

minis et magister. Cum beata virgo sit mater dei: et deus filius eius: et omnis filius sit naturaliter inferior matri et subditus eius: et mater plura et superior filio. sequitur quod ipsa benedicta virgo sit superior deo: et ipse deus sit subditus ei: ratione humanitatis ab ea assumpta. Et ideo de hoc loquens Bernardus in quodam sermone inquit. Ista est beata virginis gloria et excellens prerogativa quod nullum eundem deum filium cum deo patre meruit habere communem. Et Ambrosius super Augustinum ait. Bene gratia plena dicitur: quia gratiam quam nulla alia habuit: a deo secreta est: quia mater dei est effecta. Quare autem ad tantam sublimitatem sit eleuata ostendit Anselmus dicit. Maria propter peccatores facta est mater domini: quia sanctior ea: castior et humilior in genere humano nulla potuit inueniri. Et Bernardus in quodam sermone inquit. Non decebat deum aliam mater quam virgo: nec virginem alius filium quam deus: quia nec maior inter matres nec maior inter filios nasci potuit. Quinto beatam virginem mundo edidit deus ut ostenderet se esse perfectissimum artificem et magistrum. Ad hoc enim ut quis sit perfectus opifex requiritur quod sciat facere omnia principia ad illam artem. ut enim ait philosophus. vi. ethicorum. ars est habitus quidam cum ratione vera faciendi res. Quia igitur quatuor modis potest homo produci scilicet sine viro et femina: ut Adam. vel sine femina de viro: ut Iua. vel de viro et femina: ut omnes homines ceteri generant. voluit deus fabricare virginem benedictam ut in ea perciperet ei usque unigenitus sine viro. Et sic per istum quartum modum generationis se summum opificem humani generis declararet. Sexto eam fabricauit ut nostre indigentie subueniret. Quia enim boni iudicis officium est assignare aduocatum orphanis et miserabilibus personis. id est ne quicquam. scilicet aduocatus. et. scilicet plerumque. et. scilicet. observare. scilicet de officio. precon. et. scilicet. de postu. l. i. scilicet ait preter. et. l. puidendum. C. eo dem titulo. et. scilicet. ex qui. cau. maio. l. ab hostibus. scilicet. sed quod simpliciter. et. facit extra de officio. iudi. c. j. ubi glossa Hostien. et. alij doct. et. c. j. ut lite non contesta. Unde in constitutoibus regis sicilie continetur: quod aduocatus filii teneatur patrocinari et aduocare pro causis miserabilium personarum. Ideo deus omnipotens videns miserabilitatem humani generis: tanquam bonus iudex viuorum et mortuorum prouidit nobis de optima aduocata: fabricando hanc sapientissimam virginem: ut apud ipsum pro nobis continue intercederet et causas nostras posceret. Septimo ipsam fabricauit ut regnum imperij sui exornaret. Dicitur namentum eterni regni est habere non solum regem sed etiam reginam. et imperij non solum hunc imperatorem sed

etiam imperatricem. Unum videmus quod deus postquam creaturam mentis celestis imperij vix dixit. Gen. ij. Non est bonum hominem esse solum: faciamus ei adiutorem similem sibi. et tunc creaturam mulierem: quam ei in matrimonio associavit et constituit eos reges terre. Ad ornamentum igitur regni terreni est quod habeat regem et reginam. Et propter hoc quoniam aliquis rex non habet uxorem: ei subditi plerumque ei supplicat ut eam accipiat. Superius ergo celorum regnum volens rex eternus et imperator omnium potes decorare: fabricauit hanc beatissimam virginem ut illam regni et imperij sui faceret dominam et imperatricem. ut significaret prophetia David per prophetam. et dicens. Assitit regia a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Assitit enim beata virgo a dextris dei: quia in portioribus bonis eius ultra omnes sanctos post filium exaltata resedit. Et bene dicitur esse ornata vestitu deaurato quia est in celesti patria cum corpore glorificato. ex cuius splendore post filium suum tota lucebat civitas beatorum. Circumdata autem est varietate gratiarum. Patrum vero differt gloria ipsius beatissime virginis a gloria aliorum beatorum quantum sol differt a ceteris luminibus celi. Et quodammodo sicut cetera luminaria illustrantur a sole: sic tota celestis curia a gloriosa regine letificatur et decoratur. unde Bernardus in sermone de assumptione eius inquit. Gloriosa virgo dum celos ascendit: etiam supernorum gaudia cum copiosis augmentis cumulauit. Nam si puuli necdum nati Iohannis anima liquefacta est ut maria locuta est. quoniam fuit illa exultatio civium supernorum: cum et eius audire vocem et videre faciem eiusque beata presens presentia meruerit. Augustinus quoque in sermone de natiuitate virginis illi ait. Ipse celum quem penetrasti o ego beata: nec non circum qua in eo sunt contenta noua et ineffabili gloria decorasti: prioribus eius gloriam ultra quam dici poterit tua presentia magnificasti: noua et precellenti tuarum virtutum dignitate irradiasti: immensa gratiarum tuarum luce pluiasti. Et iterum Bernardus in quodam sermone inquit. Marie presentia totius illustrat orbem: adeo ut ipsa etiam celestis patria clariorem rutileret regine lapadis illustrata fulgore. Propter quod omnia ipsi benedictę regine optime conuenire possunt verba thematis nostri: in quibus ei predictum propheta dicit. Deus ostendet res. Super quibus alias quidem decem assilationes perscrutabimur eadem dñe nostre conuenientes.

De beata virgo per niuem figuratur
Assimilatio prima.

Plene aliqui curiose inquirere que sancta mater ecclesia ordinauit res sum priculare ad honorem beatissime virginis. v. Augusti prope vnu me virginis.

Quare sit festus natus in statu

miraculū nūis ab ea factū in tali die. **N**um
nō precreat momētū ipis qd nō illustret mul
tis et qsi infinitis miraculū eiusdē intemerate
mris dei. **C**ausa aut hui⁹ inq̄sitiōis originat
ex quadā iuristaz snia dicentiū q vbi est ea
dē rō ibi debet esse eadē iuris dispositio. l. a
ticio. ff. de p. ob. l. j. C. de libe. pre. vel exhere. c.
etāslato. de p̄sti. et de filib⁹ idē d3 esse iudiciū:
vraut p̄hs. ij. topic. et nō. in. l. seruis legatis.
ff. de le. ij. et in. l. nō possunt. ff. de legib⁹. et in
l. si libellū. C. de diuer. re. et in. l. loci. §. si fūd⁹.
ff. si serui ven. et ij. q. j. c. mlti. in fi. et ij. q. vij.
c. qui sentit. et in aut. quib⁹ mo. na. effi. legi.
§. liceat igit. **Q**uaprop̄ eis videt q eadē ra
tione deberet ab ecclia festinari oēs illi dies i
quib⁹ pdigia magna ipius gl̄ose p̄ginis vi
dem⁹ choruscare. **Q**uoz hēsitatiōi volēs sa
tisfacere: licz dicat in. l. nō omniū. ff. de legi.
Nō oīm q a maiorib⁹ nostris cōstituta sunt
ratio reddi pōt. tamē fm parua ingenij mei
cognitiōe videt q benedicta dei genitrix vo
luit miraculū hoc nūis a nob sup alia pricu
lariter festinari ppter multā similitudinē quā
ipsa habet cū pprietatib⁹ nūis. et quib⁹ habe
tur i diuersis sacre sc̄pture caplis: in qb⁹ ipsa
beatissima mater dei assilat nūi. maxie autē
Dan. vij. vbi dicit. **A**ntiquus dicit sedirve
stimentū ei⁹ albu sicut nix **D**e⁹ em q est anti
quus dicit. i. ante oīs dies: quia est etern⁹
sedir in vtero gl̄ose p̄ginis: et in eo requieuit
nouem mensib⁹. **C**estimētū aut eius fuit al
bum sicut nix. quia ipa p̄go purissima q tan
q vestimēto circū dedit euz suo sacratissimo
vtero. iuxta illud **P**iere. xxxj. **N**ouū faciet
dñs sup terrā: scia circū dabit virū. que ei⁹ di
ninitate texit et iduit sua carne. fuit candidis
sima p innocētiā. **P**ro cui⁹ sitatis declara
tiōe tria mysteria p̄replabimur de nūe. **P**ri
mū erit de ei⁹ aspectu. **S**cdm de ipius tactu.
Tertiū sō de illi⁹ effectu. **Q**uo ad primū di
co q nix est aspectu alba: pulchra et disgrega
tiua. **A**lbedo aut (vt dī **A**lgasē in sua phisic
ca: et ponit etiā in li. de p̄pe. re.) est color ex lu
ce clara et mltā in corpe p̄spicuo generat⁹. vñ
quāto in materia p̄spicua est lux clarior: tan
to albedo est intēsi⁹ et nigro impmixtior. **E**t
cū hui⁹ albedinis in nūe est frigidū. qz qn
do materia substantia liter est humida: et illa
dominat frigiditas: generatū ex ea est albus
Et vt dicit p̄hs. xix. de asmalib⁹. nix generat
ex aere vaporoso declinantē ad humiditatē
aqueā. et hoc p̄ frigidit actionē. **F**rig⁹ em albi
sicut humidā materiā. **V**irgo aut sacratissi
ma a supna luce in suo corpe albedinē p̄gini

tatis habuit que aliter haberi nō potest: iux
illud **S**ap. viij. **S**cio q aliter p̄tines cē nō
possum nisi dñs dederit. **N**3 aut p albedinē
significet p̄ginitas p̄z sacre sc̄pture testimo
nio. nam **A**poc. iij. de p̄ginib⁹ inq̄t domin⁹ ie
us. **A**mbulabūt meū in albis: qz digni sūt
et eiusdē li. vj. c. d3. **D**ate sunt eis singule sto
le albe. et vij. c. **A**micti stolis albis. **B**eatam
p̄o matrē dei sine p̄ginitatis violatōe p̄cepit
se et p̄pisse filiū suū pbat p illud qd de ea p̄e
dictū fuerat **I**sa. vij. vbi d3. **E**cce virgo cōcia
piet et pariet filiū etc. **N**ec obstat hereticorū
siue phorū oppositio dicentiū q duo corpa
nō possunt esse in eodē loco. iij. phisic. **A**r
gō xps exiens de ventre matris debuit frangere
claustrū sue p̄ginitatis. **Q**z rñdet q iste exi
fuit miraculosus et nō naturalis. **U**el fm be
atū **T**ho. i. iij. di. xxx. ar. vi. rñdetur q xps
nascens habuit totē subtilitatis. vñ **A**ug⁹.
inq̄t. **S**icut xps exiit de sepulchro clauso: ita
natus est de p̄gine clauso p̄ginitatis claustrō
Beda qz sup **A**uc. ait. **S**icut xps in sumā
pace nat⁹ est vt se pace diligere ostēderet: ita
de p̄gine nasci voluit vt p̄ginitatē deus sibi
gratissimū esse mōstraret. **I**s ergo q virgini
tatē in se suauit matrē p̄ginē habere voluit
putatiū patrē **I**oseph virgine cōseruauit
Iohāne baptistā p̄cursorē suū et euāgelistā
sibi familiarē custodiuit p̄gines. sepe illd p
phetiū in se replicās. **A**mbulās in via ima
culata hic mihi ministrabit. **H**ec ille. **Q**ui
co etiā q p albedinē nūis figurat innocētiā
et puritas ipi⁹ imaculate virginis: que nūq
fuit maculata vel denigrata p aliquod pecca
tum: iux illud **D**an. iij. **E**t macula nō est i te
Erubescant ergo illi qui hanc nūe candidis
simā nigram quādoqz fuisse ostēdere conan
tur. **Q**ui ei⁹ albilissima animā nigredine pec
cati deturpatā affirmare nō verent. cū p̄phe
ta in verbis p̄allegatis dicat de xpo. **C**esti
menta ei⁹ alba sicut nix: et nō nigra sicut cor
uus. **N**os sō candidissimā dñam nostrā de
nigrare abhorretes: eius innocētiā quantū
possum⁹ veneremur. et i ista nūe nos ab oīm
criminū nigredine dealbare conemur: vt ve
rificez de nobis illd ps. lxxvij. **N**ue dealbabū
tur in selmon. **S**elmon em fm **P**iero. inter
pretat virtutē obubraculū: et significat ipam
p̄ginē benedictā. sub cui⁹ puritatē et sc̄itatis
ymbra pctōres dealbant. **R**ecurre gō pecca
tor ad patrociniū beate virginis: req̄scesc sō
ymbraulo sue pietatis: et dic ei illud ps. l. et
l. dist. c. cum exaudiero. l. lauabis me et super
nūe dealabor. **S**cdō nix est aspectu pul

N3 ma
ria albe
dinē p̄gē
nitas ha
buit

Nix s̄ge
innocētiā

S

Nix pul
chritudi
ne Ma
rie fige

chra. et h. pp. albedine. vñ cū videm⁹ iuuenē
albū dicim⁹. **Q**uā pulcher iuuenis. **A**t mlie/
res lauat facie vt fiat alba: et ipe dicūtur pul/
chre. **S**acra etiā sc̃ptura cū aliqd pulchru⁹
vult insinuare cōparat illd̃ nūi. vñ **M**atth.
xvii. de pulchritudine vestiū xp̃i in trāsfigura
tione ei⁹ inqt euāgelista. **V**estimenta ei⁹ facta
sunt alba sicut nix. et **M**arc. xj. d̃r. **V**estime
ta ei⁹ cādida nimis sicut nix. et **A**poc. j. **L**a/
put ei⁹ et capilli ei⁹ tāq̃ nix. **N**ō inmerito igitur
nūi cōparat̃ brissima ego pp̃ suā pulchri
tudine. de q̃ satis dixim⁹ in sc̃da pte p̃ncipali
hui⁹ opis: ser. iij. **I**ta em̃ fuit pulchra q̃ nul
la mlier q̃ntacūq̃ decorata fuerit formosita/
te in ei⁹ comparatōe videt̃ pulchra. **N**ō eu/
ropa: ob cui⁹ pulchritudine (vt dicūt q̃daz)
tertia ps mūdi d̃r europa. **N**ō medusa: que
se aspiciētes reddebat imobiles: vt fabule re
ferūt poetaz. **N**ō **I**ole: cui⁹ amore insaniuit
hercules. **N**ō dianira: pp̃ quā bella gessit
achelo⁹ et hercules. **N**ō argia: quā tā ardentē
amauit polini⁹ edippi rex thebaz. **N**ō pā/
rafilea: i cui⁹ facie tot⁹ intuebat̃ exercit⁹ tāq̃ i
speculū. nā q̃si sol videbat̃ in terris. **N**ō po/
lisena: q̃ ad suū amorē traxit achillē fortissi
mū. **N**ō helena greca: pp̃ cui⁹ pulchritudine
origine habuerūt bella troiana. **N**ō dido si/
donia: quā tātū amauit siche⁹ herculis sacer
dos. **N**ō laurina filia regis latini: cui⁹ amore
capit⁹ est rex turn⁹: tot bella gessit cū troiano
enea. **N**ō lucrecia romanoz mlier dec⁹. **N**ō
aliq̃ mlier hebreā: etiā ex illis q̃ in sacra pagi
na dicūt̃ fuisse pulchre nimis. i. valde. **S**ic
em̃ sepe exponit̃ in diuinis scripturis. vt ibi
Nimis honorati sūt amici tui de⁹: nimis cō
fortat⁹ est p̃ncipat⁹ eoz. ps. xxxvii. et etiā
ita q̃nq̃ exponit̃ fm̃ leges: vt no. in. l. i. testa
mēto. C. de suis et legi. et i. l. iij. C. de here. acti.
Dēs em̃ pulchritudines q̃ fuerūt tā in vir⁹
q̃ in mlierib⁹ sunt nihil in cōparatōe formosi
tatis xp̃i et matris eius. q̃ de se ip̃a inqt **E**ccl.
xiiij. **E**go mī pulchre dilectiōis. vbi glo. ait
Pulchra mater dicta est q̃ pulchritudine p̃ce
pit filiū rē. **E**st g̃ vt nix beata pp̃ pulchritu/
dine: iur̃ illud **T**renoz. iij. **S**ad idiores na/
zarei ei⁹ nūe: nitidiores lacte: saphyro pul
chiores. **L**egit̃ aut̃ q̃ p̃dicatib⁹ aplis et ali/
quos nō valētib⁹ puerter: mittebat̃ eos ad
brissimā ḡginē. q̃ admirātes formositatē bñ/
dicte mris dei et ei⁹ sapiētissima eloq̃a cōuer/
tebant̃ ad fidē: cognoscētes illū esse vez deū
q̃ tanta pulchritudine renitētē fecerat matrē
suā. **I**p̃am em̃ formosissimā virginē ad nos
destinavit de⁹ vt cunctis pplis ostēderet pul

chritudine ei⁹. **B**ester. j. **T**ertio nix ē aspe
ctu disgregatiua. i. visus: et h. etiā est rōne al
bedis. **A**bedo em̃ est disgregatiua visus: vt
d̃r i. li. de sensu et sensato. et iō in li. de pp. re. sic
sc̃ptū est. **N**ix cādore suo et pulchritudine ad
sui aspectū oculos intuentiū puocat. sed si ni/
mis diu aspiciat̃: sp̃m visibilem disgregat et
imutat. hec ibi. **S**icut igit̃ si q̃s longo tpe fi
xis oculis aspiciat̃ nūem sibi imutat sp̃m vi
sibilem: et ei generat vertiginē quādā: ita vt
postea nō bene discernat nec capiat volupta/
tem ex alicui⁹ rei pulchre aspectu. **S**ic beate
ḡginis aspectus erat disgregatiua visus: ita
q̃ntūcūq̃ quis esset libidinosus si in eā aspi
ciebat statim ardor cōcupiscētie et libidinis ab
illo diuertebat̃: fm̃ q̃ inqt **A**lex. de ales in. iij.
parte sum. in tractatu de sanctificatiōe beate
ḡginis. q. viij. et sanct⁹ **B**onauen. in. iij. sen
ten. di. iij. **H**oc aut̃ pcedebat multis ex cau
sis. de q̃b⁹ tractauim⁹ in. ij. pte p̃ncipali hui⁹
opis: ser. v. pte. vij. **Q**uidam em̃ radij q̃si so
lares ex eius vultu lucidissimo choruscabāt:
ita vt eā fixis oculis nemo posset intueri. vt
ibi d̃r. nec mīz. **S**i em̃ deo apparen
te in nube sup̃ mōtē synai: et loquēte cū moyse
nō poterat ipe moyses intueri abyssum clari
tatis ei⁹: s̃z ponebat velamen sup̃ facie suam:
Aro. xxxiiij. multo minus poterāt hoīes in
tueri claritatē brissime virginis: in qua erat
de⁹ nō vt in nube: s̃z vt in mīre. q̃ erat illa stel
la fulgētissima de qua or̃t⁹ est sol eterne clari
tatis. **A**t hoc etiā d̃r **N**ico. de ly. sup̃ **M**ar.
c. j. allegās similitudinē vult⁹ moysi: cui⁹ clari
tatē nō poterat intueri ppl̃s isrl̃: q̃n locutus
fuerat cū deo. sicut recitat **P**aul⁹. j. **A**bo. iij.
multo itaq̃ magis radiabat ḡginis beatissi
me facies: que nouē mētib⁹ deum portauit in
vtero. et ideo erat cōcupiscētie disgregatiua.
Possum⁹ q̃q̃ dicere q̃ hoc etiā pcedebat ex
diuina p̃tute. **A**spiciētia em̃ teste videm⁹ q̃ de
monū fallacia et incitatiōe sepe viri quidā cō
tēnūt vxores suas pulcherrimas et eaz pul
chritudine nō mouent̃ ad cōcupiscētiā: s̃z po
tius ex aspectu p̃cubinaz turpiū. **M**ulto
igit̃ magis potuit hoc deus in bono opari in
ḡgine: vt ei⁹ pulchritudine nemo ad cōcupi
scentiā p̃citaret̃ s̃z poti⁹ distraheret̃. **D**icūt
ergo quidā deuoti doctores q̃ inspiciētes ad
beatā virginē remanebāt vt attoniti ex ei⁹ cla
ritate. **V**idem⁹ em̃ q̃nq̃ aliquē ita occupatū
et abstractū in aspectu alicui⁹ figure vt nō sen
tiat etiā si vocet̃. **M**orū etiā honestas ip̃ius
bñdicte ḡginis etiā lasciuoz hoīm mētes ad
bñ viuēdū iducebat. **M**ulier em̃ facie pul

Nix aspe
ctu castū
ḡgis fige

Maria
a spiciē
tib⁹ non
potuit
cōcupisci

**Quo ho-
neste mo-
res ma-
los alli-
ciunt**

cha: si bene morigerata fuerit bonos scitabit
ad deuotionē apliorē: malos autē plerūq; ad
cōpunctionē. **Ad** qd facit exemplū qd re-
tulit pater frater **Audouic⁹** de **Vincencia** or-
dinis nri: dicens q in quadā nauī ex vna pre-
erāt duo fratres minores: ex alia pō erat que-
dā meretrīx cum multis scolarib⁹: q p padum
ibant a ferraria paduā. In qua quidē nauī
dicta meretrīx cū ipīs scolarib⁹ dissolutiōes
multas faciebat. **Vox** aut vtrūq; semel intūta
est illos fratres honeste stātes ⁊ deuote ī ipsa
nauī: magno rubore demisit ī ima oculos:
⁊ nūq; postea ausa ē illos leuare. **Scolares**
pō hinc inde ipam stimulatēs nutib⁹ increpa-
bant: ipa aut eos reprehendebat ⁊ horrabat vt
attēderēt ⁊ imitarent p̄dictorū fratrum hone-
statē. **Postea** pō applicata nauī ad litt⁹ ho-
ra vespertina cū hospitati fuissent apud quē-
dam indeuotū hospitē: et nec dū pransi fra-
tres etiā de cena diffiderēt: meretrīx illa ad se
vocauit hospitē ⁊ dixit vt fratres ipos bene
tractaret: qz de sua pecuniā oīa solueret. qd
ille p̄tin⁹ fecit. **Videntes** aut frēs tātā abūdā-
tiam escarū timuerūt ne hospes spe lucrī ista
eis tam copiose mīstraret. quib⁹ nō audenti-
bus comedere qz nō hēbāt vñ soluerēt. dixit
hospes p̄dictus. **Nolite** timere: nā illa me-
retrīx oīa se soluturā pmisit q ī nauī vobiscū
fuit. **Tūc** fratres deo grātiās referentes cibū
sumplerūt. **Postea** pō cōpleto prandio siue
cena p̄dicta meretrīx velut altera magdale-
na lachrymis madefacta venit ad eos dicens.
O patres. **O** āgeli dei. **O** serui iesu xpi fide-
les: bñdicti vos a dño qui me honestate vīa
reuocastis a carnis mee putredine. vñ post
fratrum monita p̄niam egit. **O** scā honestas
tu es illa de qua dicit **Eccl. xxviii.** **Grā** sup gra-
tiā mulier scā ⁊ pudorata: grā. i. honestatis
in se. ⁊ sup grām ī alijs libidine extinguēdo
sicut fuit ī xgine bñdicta. **Et** ideo inq̄t **Am-
bro.** in. ij. li. de xginib⁹. **Sit** nobis tanq; ī
exēplari dēsc̄pta xginitas vitāq; **Marie.** de
qua velut a speculo refulget species castitat⁹
⁊ forma x̄tutis. hinc sumatis licet exēplari
tanq; ī exēplari magisteria sunt expressa p-
bitat⁹. **Que** quid corrigere: quid fugere: qd
tenere debeat ostendūt. p̄m⁹ discedit ar-
dor nobilitas est m̄ri. **Quid** nobili⁹ dei ma-
tre: **Quid** splēdidi⁹ ea quā splendor elegit:
Quid casti⁹ ea que sine p̄tagiōe generauit:
Nā de ceteris ei⁹ x̄tutib⁹ quid loquar: **Vir**
go erat nō solū corpe sed etiā mēte: que nul-
lo doli ambitu sincerū adulteraret affectum
corde humilis. verbo grāuis: animo prudēs:

Ambro.
describit
honestatē
marie.

loquēdi partior: discedi studiosior: nō ī icer-
ro diuitiaz: sed ī p̄ce paupis spem reponēs
Intēta opti: verecunda f̄moni: arbitriū men-
tis solita nō hoīem q̄rere sed deū: nullū lede-
re: oib⁹ bene velle: maiorib⁹ assurgere: eq̄lib⁹
nō inuidere. fugere iactantiā: rationē sequi:
amare virtutē. **Quādo** ista vultu lesit parē-
tes: qñ fastidiuit humilē: qñ derisit debilē:
quādo vitauit inopē: eos solos cetus viroz
inuifere solita erat quos misericordia nō eru-
besceret: neq; verecūdia p̄teriret. **Nihil** tor-
num erat ī oculis ei⁹: nihil ī x̄bis procar:
nihil ī actu inuerecūdiū. nō gestus fractior
nō incessus solutior: nō vox petulanti⁹: vt ipsa
corpis species simulacrū fuerit mētis ⁊ figu-
ra p̄bitatis. **Bona** q̄ppe dom⁹ ī ipō vestibū
lo d̄z agnosci. **Ut** p̄mo p̄cedat ingressu ni-
hil int⁹ latere tenebrarū: ⁊ mens nostra null
repagulis corp̄alibus impedita tāq; lucerne
lux intus posita foris luceat. **Quid** ergo exe-
quat ciborū parsimoniā: officiorū redundan-
tiā: alterū vltra naturā supfuisse: alterū vero
ipi nature defuisse. **Illic** ī illa r̄pa intermissa
hic cōgemīnatos ieiunio dies. **Et** si quādo
volūtas successissz: cib⁹ plerūq; erat obuius
qui mortē arceret: nō delicias mīstraret. **Dor-**
mire nō p̄us cupiditat⁹ qz necessitatis fuit. ⁊
tamē cū quisceret corpe vigilabat anim⁹. qui
f̄q̄nter ī somnis aut lecta repetit: aut som-
no interrupta cōtinuat: aut disposita gerit:
aut gerēda disponit. **Prodire** domū nescia:
nisi cum ad eccliam pueniret. **Et** hoc ipsam
cum penitib⁹ ⁊ p̄pinquis. **Domestico** oposa
silentio: forēsi stipata comitatu: nullo meli-
ore tamē suo custode qz seip̄a. **In** icesu aspe-
ctusq; venerabilis: que nō tam vestigiū pe-
dis coleret qz gradū x̄tutis attolleret ⁊c. **Et**
infra. **Sic** maria intēdebat oib⁹ quasi a plu-
rib⁹ moneret. sic oīa implebat x̄tutis officia:
vt non tam disceret qz doceret. **Talē** euange-
lista mōstrauit: talē angelus reperit: talē spī-
ritus sc̄tus elegit. **Quid** ī singulis moroz
hanc parētes dilexerūt: extranei p̄dicauerūt
que digna fuit ex qua dei fili⁹ nasceret. **Hec**
Amb. **Alia** etiā ex causa nō fuit concupita
quia pulchritudinē suā q̄rū poterat oculi-
tabat: et mēbra sua optime coopiebat. **Nāz**
honeste vestes q corpus bene regūt: p̄seruat
a cōcupiscētia. **Ecōtra** pō vestimenta inho-
nesta ⁊ ornat⁹ meretrīcē est causa cōcupiscē-
tiē. **Nam** videntes iuuenes mulierē sic idu-
tam arbitrant̄ eam esse meretrīcē vel habere
animū fornicandi. **Talis** em̄ quisq; esse pre-
sumit qualē eum vestes indicant. **litē** apud

U
Honeste
vestes p̄-
seruat a
cōcupia

lateone. §. si q̄s h̄gines. ff. de iniurijs. exteriora namq̄ demonstrat interiora. l. fulcim⁹. §. illud sciendū. ff. ex quib⁹ causis in possessionē eat. 2. §. ceruos. insti. de rez diuisione. naturalē. §. in his. ff. de acq. re. do. Et ideo eā p̄cupiscūt. quia sperant illā sue maledicte volūtati consensum p̄biturā. **D**igit femina vana: o r̄he te diaboli: o mulier lasciuia: o bestia infernalis: o iunēca fetida: vt quid ostendis pectus spatulas 7 māmillas? quare sic infasciata incedis? cur sic inhoneste vestiris? quare faciē tuā depingis? quare ipam lixas? cur pellem extēdis? cur mēbra tua ostēdere hoibus queris? nisi vt oēs ad cōcupiscētiā tuā puoces nisi vt illorū anias capias: nisi vt eas tecum ad infernales cruciatus pducas? **S**i em̄ nō haberes carnes venales: nō portares eas ad macellū. **S**icut ergo signū vini vlt̄ alteri rei venalis facit bonā p̄sumptiōez iuris q̄ talia sunt venalia. l. nec emere. C. de empf. 7 vend. sic tua inhonestas 7 expositio ac publica ostē sio carniū tuarū insinuat q̄ in animo es corrupta 7 carnes ipas venales habes. **A**bsconde igit nuditatē tuā: cela carnes tuas: 7 fuge virozū consortia exemplo h̄ginis de qua inq̄t **A**mbro. sup **A**uca. **D**iscite h̄gines nō circū cursare p̄ alienas edes: non demorari in plateis: nō aliq̄s i publico miscere fīdēs. **M**aria in domo sera 7c. **D**igit femine dissolute o pictrices faciez: o platearie: o balchonarie o mulieres inhoneste: que totū studiū vestruz posuistis i demōstratiōe vestre pulchritudinis an nescitis q̄ ille thesaur⁹ sancte h̄ginitatis amittere cupit: qui illū frequēter i publico gerit? **C**apite ḡ exēplū brissime h̄ginis de qua inq̄t **A**mbro. vbi. s. q̄ videri frequēter i publico displicebat: 7 ideo neminē ad cōcupiscētiā prouocabat. sicut tu balarina impudica facis. quod est maximū peccatū 7 grauissimā pena cruciādū. **N**oli igit ampli⁹ tot xpīanorū animas illaqueare: 7 p̄ciosum sanguinē iesū xpī p̄culcare ipudicijs tuis. sed exēplo brissime h̄ginis iduere vestimētis albis honestatis. 7 sic nō icitabis aliq̄ē ad libidinem. sed vnusq̄sq̄ seruabit de te illud **Proū.** vj. **N**ō cōcupiscet pulchritudinē ei⁹ cor tuū. 7 **Eccl̄. xvj.** **N**ō cōcupiscēs mulierē in specie **N**olī sic frequēter morari in porta: sic libenter prodire ad spectacula: cōsiderās q̄ **D**ina filia **Jacob** qz ad vidēdū mulieres regiōis premit: quia in publico apparuit: qz pulchritudinē suā ostēdit p̄stituta fuit. **Sen. xxiiij.** **E**t ideo te hortat p̄pheta **Diēre. iij. c.** exclamaans 7 dicēs. **R**euertere virgo ad ciuitates

tuas. i. ad conscientiā in camera tua. sicut faciebat intemerata virgo maria. **S**ecundū mysteriū de niue est de ipius tactu. **P**ro cui⁹ declaratiōe dico q̄ nix est tactu frigida: porosa 7 elapsiua. **D**uo ad p̄mū nō optet venire ad p̄bationē. qz qd̄ parz exp̄sse nō est proba. re necesse. c. euidentia. de proba. 7. l. ea quidē C. de accu. **M**anifestū est em̄ niuem esse frigidā: que etiā frigescere facit manū tāgētis. vnde dicat **Eccl̄. xliij.** **V**entus aquilo flauit aquā frigidā. i. niuē. de qua dicat **Proū. xv.** **S**icut frigus niuis 7c. 7 eiusdē li. vlti. c. dicat. **N**ō timebit domui sue a frigorib⁹ niuis. **B**eata igit virgo frigida fuit. i. humilis. **H**oies em̄ frigus habentes vadunt stricis humeris: capite flexo: 7 humiliter in manibus sufflant. vñ glosa sup illud **Apoē. iij.** **U**rinā frigid⁹ esses 7c. ait. **S**eruū sibi idoneū dñs frigidū optat: vt frigore nuditatez agnoscat: 7 pannis indigere se sciat: 7 humil⁹ reddat ad poscēda vestimēta 7 tegumēta nuditatis. **V**idem⁹ em̄ q̄ paupes humili⁹ elemosynā petūt tēpore frigoris q̄ in estate. dicunt em̄ intra se tēpore estatis. **S**i nō inueni ro in ciuitate panē: ibo extra 7 cōedā fructus agrozū. **I**n hyeme aut nō sunt fruct⁹ in agris: nec audent demorari in plateis ppter frigus maxime quādo sunt male induti. 7 sic instātius 7 importun⁹ petūt elemosynā tēpore frigoris. **F**rigus nāq̄ humiliat nō tñ paupes l̄ etiā diuites: quos aliquādo delectat aptare ignē 7 apponere ligna sub ferculis. **D**icit te o femine lixate 7 scolate: nūq̄d in hyeme libeter coopitis nuditatē vestrā: 7 qd̄ pgebarz in estate incessu maturo 7 graui ac fastu pleuo? **I**n hyeme celeriter pperatis. **F**rigida ḡ fuit benedicta h̄go. i. calore superbie vacua: sed frigore humilitat⁹ plena. que tam humilis fuit vt nullibi legat q̄ se matrē dei appella uerit: nō reginā: nō dñam: sed ancillā: dicēs **Ecce ancilla dñi Au. j.** **S**cdo nix est porosa tāq̄ spongia susceptibilis aquaz. 7 hinc ē q̄ magna niuiū quantitas si premat⁹ reducit⁹ ad modicā q̄ntitatē. **E**t silr porosa fuit beatissima h̄go: q̄ tātaq̄ gratiaz imbrē suscepit: vt ex eius abundātia om̄is creatura repleta sit. **U**ñ **Bern̄.** exponēs illa h̄ba cantici h̄ginialis **Ecce em̄ ex hoc beatā me dicēt oēs generatiōes ait. Ecce intuentis est adūbiū 7 demōstrātis. ac si dicat. Ecce iam video qd̄ futurū sit de me. quis fruct⁹ pcedet ex me. que 7 quāta bona nō mihi soli sed oibus generatiōib⁹ pueniēt ex me. nā 7 angelicaz generatiōnū numerus p meū genitū reintegrabit: 7 hoīs**

Frigiditas niuis mariehu militatē signat.

Porositas niuis capacitas tenē grāz marie signat

Alabili-
tas nūis
marie in
explicabi-
lem eluci-
dationes
signat

generatio in Adā maledicta per vētris mei fructus benedictionē ad eternā generationē regenerabit. **N**ec ille. **I**gitur virgo oīm gratiarū capacissima. quē illū in se suscepit quē totus mūdus nō capit. quē illū continuit q̄ magnitudine sua omnē celozū capacitatē excedit. quē tantā infusione gratiarū recepit q̄ nunq̄ aliq̄ pura creatura similē habuit vel hēbit. **S**ic em̄ **D**iero. in sermone ad **A**usto-
chiū. **R**eteris per partes gratia prestat. ma-
rie vero tota se infudit grē plenitudo. **T**er-
tio nix est elapsiva. **S**i em̄ de nūe corp⁹ be-
ne spericū formaueris cito elabit e manibus
vel pila dū palmis tractata liquefit. **Q**ue
q̄to fortius stringit tanto citius elabit v̄l in
aquā se cōuertit. **E**t sicut benedicta ego de cō-
tractantū manibus elabit. quia sua magni-
tudine scriptores suarū laudū elaborant. et
nec quidē minimā partē sufficēter tractare
seu exprimere possunt. **N**am de illius gestis
dici potest illa legalis sentētia q̄ plura sunt
negocia q̄ vocabula. l. iij. s. negocia. ff. de ne-
go. ges. l. i. hec verba. ff. de prescrip. ve. **E**t iō
li omēs oratores et poete qui fuerūt et erunt:
adessent. et de ip̄is virtutib⁹ et excellētijs scri-
bere vellent. in elucidando vel vnā de prero-
gatiuis. verificaret illa **M**āmani poete sen-
tentia in. j. **E**nei. s. **A**nte diē clauso cōponet
vesper olimpo. **S**i em̄ tota maris harenā et
aqua se in linguis cōuerteret. si folia arborū
loquerent. si omēs creature loqui possent. et
laudare beatā gēginē vellent. et si omēs bñ sp̄i-
ritus et sancti dei ei⁹ dignitatē et excellentiam
ac gl̄iam exprimere attemptaret. nō valerent
ad plenū explicare nec attingere laudes con-
ueniētes illi quē deū parere meruit. **E**t iō exi-
mius pphetaz **D**auid licet diceret ps. xliij
Lingua mea calam⁹ scribe velociter scriben-
tis. **T**amē in laudib⁹ beatissime virginis ex-
primēdis se insufficientē p̄fessus est dicens psal-
mo. lxxij. **D**eficit anima mea in atrijs dñi.
Ipsa em̄ sacratissima virgo dicit in sacra scri-
ptura atriū dei. vt declarauim⁹ in. iij. pre pñ-
cipali hui⁹ op̄is. fmone. v. pre. v. **E**go sō in
hoc opere fatigat⁹. dico cum beato **J**ob libri
eius. c. xix. **Q**uis mihi tribuat vt scribantur
fmones mei. quos. s. pre nimia sublimitate
et copiositate virtutū beate gēginis pferre nō
possum. **D**e quib⁹ non imerito dicere valeo
illud **J**ob. vlti. **N**ec ip̄am arbitror mūdū
capere posse eos qui scribēdi sunt libros. **E**t
quib⁹ oibus patet quātū ille sit deceptus q̄
q̄ parū de gloriose virginis excellentia. et vir-
tutib⁹ informat⁹. qui omne qd de illa dici

p̄ seprē se asserit posse explicare sermonib⁹.
Tertiu⁹ mysteriū est de nūis effectū. **N**ix
em̄ habet plures effectus: qui ponunt in li-
bro. xj. de pprietatib⁹ rez in. c. de nūe. quo-
rū solum referā et declarabo septem: ppter se-
ptem gēginis ip̄ius gaudia. et erunt tanq̄ se-
ptem thesauri. de quib⁹ dicitur **J**ob. xxxvij
Nūqd ingressus es thesauros nūis. **Q**uā-
tum ad primū effectum sic dicitur ad litterā
in predicto libro de pprietatib⁹ rez. **A** mo-
ra nūis sup terrā humus impinguat. **S**ua
em̄ frigiditate poros terre claudit. **U**nde re-
uocato calore ad interiora radicū et seminum
fit humorū iterioz attractio ad radices: et ip-
sorum inuiscatio ex qua terra impinguat. **U**n-
nīx herbas malas et supfluas mortificat et at-
tenuat. bonas sō nutrit et impinguat. **D**ec
ibi. **E**t sicut beata virgo impinguat terras
id est nos terrenos: qui eram⁹ maculati p pe-
nuria panis celestis: qui nondū erat in terrā
destinatus. quē ipsa nobis oriri fecit. **U**nde
ipe fruct⁹ vteri gēginis iquit **J**ohānis. vj.
Ego sum panis viuis qui de celo descēdi. de
quo benedicto pane comedim⁹ et impinguat
sum⁹. sicut **P**salmista p̄dixerat dicens. **P**in-
guescent speciosa deserti: et exultatione colles
accingent. **B**eata igit virgo nō fuit sicut ille
nūes quē corruerūt segetes. de quib⁹ in. l.
fistulas. s. si. ff. de p̄ra. emp̄. sed fuit illa nix
quē a deo missa est in mūdū vt sua coop̄tiōe
vestiret et impingaret terrā hūane genera-
tōis. vñ de deo inq̄t ppha ps. xlvij. **Q**ui dat
nūe sicut lanā. **N**ec est illa q̄ quēlibet suū de-
uotū impinguat p̄solatōib⁹ diuinis. **A**d qd
applicari posset illud **E**cc̄i. xxvj. **S**ra mulie-
ris sedule delectabit vix suū: et ossa illi⁹ ip̄in-
guabit. **S**ecūdus nūis effect⁹ ponit in p̄-
dicto li. de ppe. re. vbi sic d̄r. **N**ix etiā sua pre-
sentia loca ferida et simalia et sterq̄linia regit
et occultat. **E**t sicut bñssima ego occultat tur-
pitudinē delictozū nroz: dū ei⁹ interuētu ve-
stimur in dūmēto innocentie et sc̄ritat. quod
ipa nos assumere hortat dicens illud **A**poca-
ij. **V**estimētis albis induaris vt non appa-
reat p̄fusio nuditat⁹ tue. **P**atōri em̄ d̄r deus
Dicere. xij. **N**udaui femora tua p̄ra te. **I**n-
cui⁹ signū **A**dā et eua post p̄am se nudos co-
gnouerūt et erubuerūt. **S**en. iij. **S**icut autē
illī nudi fuerūt p culpā: ita epr̄io ego bñdi-
cta vestita fuit p innocentia. vñ de ipa inquit
Dauid ps. xliij. **A**stitit regina a dextris tuis
i vestitu deaurato et c. **E**t qz sic est bñ vestita:
etiā nos vestit de sua supabūdātia. **Q**uapro-
pter de suis deuotis d̄r **P**rouer. vi. **D**ēs dōr

Sic nix
terraz sic
Maria
terrenos
ipiguar.

Sic nix
ferida sic
Maria
turpim/
dinezyv/
cioz regis

Sic nix
vestigia
femaria
insidias
diaboli
manife-
stat

metit et vestigia sunt duplicia. Et ipa e in
dumetum nrm sic in vrbis pallegaris ostendit
ps. di. Qui dat nix sic lana. i. beatam reginez
sicut nre nuditas regumetum. **¶** Terti nix
effectus ponit in pdicto li. de ppe. re. vbi sic dicit
Ite nix feris et aialibz nocumetum pstat: qz eo
ru regit pasqua et vestigia manifestat. vñ tpe
nix fere a venatoribz de facili capiunt. Et
sitr virgo bndicta nobis dolos ac insidias et
machinatiões diaboli manifestat: vt in laque
um cadat que nris paucis pedibz. Et vt de
qlibet nrm deuincere diabolu frute et iteru
tu ipi regis dici possit illud. ij. Reg. xxiij. et
j. Paral. ix. Infecte leone i medio asserne
tpe nix. **¶** Quart nix effectus ponit in
eodē li. de ppe. re. vbi sic dicit. Ite nix vi calo-
ris soluta terra ibuit remollit et ebriat. quā
ante resolutōz frigiditatis sue coartatiōe in
sua supficie forti indurabat: vt dicit Greg.
Nec ibi. Et sitr beata ego suo exemplo nos
duros. i. fortes et cōstātes facit ptra tempta-
tiones. i. fortis carnis et diaboli: dices nobis il-
lud quod canit ecclia in officio aploz. Asto-
te fortes in bello et postqz victores euasi-
mus vi sue charitatis nos liqfacit et ebriat de
uorōe. vt ps. illi pdixit de nob. Inebriabunt
ab vbertate tomz tue: et torrente voluptatis
tue potabis eos. **¶** Quint nix effectus in p-
dicto li. de ppe. re. ponit. vbi sic dicit. Ite nix p-
pter sue sbitarie mollicie et leuitate in suo de-
scensu strepitū vel sonū nō generat: imo isen-
sibiliter de occulto aeris descendēs iterstrio
suauiter supficie terre se applicat et eqliter se
coaptat. Et sitr bndicta ego de alto nos respi-
cit et ad nos descendit: nō i strepitu aut furore
magne seueritatis ppe pcta nra: sz i dulcedie
et pietate hūanit ad nos venit: et eqlit. i. tam
ad iustos qz ad pccōres: et pso est oibz iuoca-
ta. vñ de illa dici p illd Sap. vj. Pusillū et
magnum diligit et eqlit ē ei cura de oibz. **¶** Se-
xtus nix effectus est ille q ponit in pdic. li. de
ppe. re. vbi sic dicit. Ite aqua nixea potētiā et
actuali frigiditate sua fluxū vtrius repmit et
pstringit. Et sitr aq gre ginal repmit lubri-
cos ne cadāt i fornicatiões et adulteria Quor-
em ipi regis adiutorio et deuorōe ac ei puri-
tatis et honestatis exēplo abstinet a labe carnali-
tatis: quor fratrz obfuantū castitatē mona-
steria: qz monialiū clausurē: qz in seculo di-
missi et dimisse: qz regies vtriusqz sex: qz vi-
due honeste: qz maritate fuat thozos illiba-
tos: qz qui pri fuerūt pelini ad libidinē se re-
stringerūt et effluere p voluptates et spurci-
as cessauerūt. **¶** Ista em nix restringit venas li-

Maria
sua gta
lubricos
stringit

bidinū. vñ de qlibet tēgere ista nix p deuorō-
nē: et bibere aquas gre ei significabit illd. **¶** See
xiiij. vbi dicit. Siccabit venas eius. **¶** Septi-
mus nix effectus ponit etiā in pdicto li. de p-
pri. re. vbi sic dicit. Ite loca alta et motuosa nix
frequētat et diuini i motibz qz in vallibz perse-
uerat. qz vtri frigidit liberio i motibz qz i val-
libus cōualecūt. In sup valles sūt motibus
calidiores ppe maiorē aggregationē et ptra-
ctionē radioz sol: et iō nixes i motibz plz abū-
dāt. h. ibi. **¶** Nōtes at i sacra scptura signifi-
cāt scōs q sūt alti p celestiu pteplatiōz. et ita
accipit in ps. cxxij. vbi dicit. Nōtes i circū-
tu ei. et ps. cxxij. Nōtes exultauerūt vrie-
tes: et colles sic agni omiū. In his at motibz
descēdit libent brā ego: qz hoibz deuorōz et scōis
dat abūdantiā p solatiōnū: et sup eos descēde-
re fac gram spūscū q p nixē designat. vt ipsa
ego dixit liberio pape: sic legit i officio nix
et iō de qlibet deuoto hūte gram brē regis: pōt
exponi moralit illd. j. Mach. xij. Erat tibi
nix multa valde. Nec mirz si bndicta ego li-
bent i motibz morat et gras suas effundit.
Nā et dilect filii ei magnifica fec i motibz.
In mōte em trāfigurat ē. **¶** Mat. xvij. Ora-
uit in mōte. **¶** Lu. xv. et xxi. docuit discipulos
i mōte. **¶** Job. vi. et Mat. v. In mōte qz descē-
dit et ad moysen. **¶** Exo. xix. Digt hoies fre-
ni: o mortales dēssi imiqitate: o onusti pccōz
sarcina: deponite pōd tā gūe. vos em estis il-
li de qbz dicit. **¶** Exo. xix. Nō poterit vulg ascen-
dere i mōte. i. cū guamie tātoz criminū. con-
tēdit et leuitate pntū ascēdere i mōte dei ad
illū. s. de q inqt ps. Nōs dei mons pinguis
mōs in q bñplacitū est deo habitare i eo. et ei
dñs hītabit i finē. **¶** Mons. s. deuotiōis et pte-
platiōis. de q moralit intelligit illd. **¶** Gen. xix.
In mōte saluū te fac. **¶** Ibi em iuuenies nixē. i.
reginē gliolaz nixē cadidiorē quā ad te mit-
tet deus. de q dicit. **¶** Job. xxvij. Qui pcpit nixi
vt descēdat sup terrā. **¶** Eccl. xliij. Impio suo
acceleravit nixē. **¶** Nōte igit ad me ista nixē
o dñe d. bris ei ero cū bñ lot fuerō qst aqz
nixis. **¶** Job. ix. c.

¶ Nōtes ego de scala celi. **¶** Assilatio. ij.

¶ Nōtes ego maria dicit scala quaz
vidit Jacob patriarcha. **¶** Gen. xxvij. **¶**
stantē super terrā: cui cacumē ce-
lū tēgebat. Angeliqz ascēdebāt et
descēdebāt p eā: et dñs ipi scale iberebat. quā
visionē exponēs Damascen in quodā sermo-
ne ait. Intellectualis scala est ego maria: ex
terra enim habet natiuitatē: caput autem ad
celū. **¶** Omnis quippe mulieris caput est vir

Maria
frequē-
i sanctos
descēdit.

sed hec quoniam virum non cognouit: caput
habet deū. **Hecille.** Dicitur autē scala: qz si
cut p scalā ab alto ad ima descēdit. sic p istam
scalā fili⁹ dei ad nos descēdit. qz nunqz descen
disset nisi ista scala affuisset. qua humilitate
sua ac puritate deū inclinauit vt p ipam de
scenderet: et ipi inhereret. vñ ipa ait **Luc. j.**
Quia respexit humilitatē mē. vbi Bern. ait
Q vera humilitas que deū hoib⁹ pepit: vitā
mortalib⁹ edidit: celos inouauit: mudū pur
ganit: et animas hoīm a morte liberauit. **fa**
cta est marie humilitas scala celestis per quā
deus ad terrā descēdit. virgo quidē gēnita
re placuit: sed hūilitate pcepit. Hecille. **Nā**
humilitas ipi⁹ bñdicte gēinis sup omia deo
placuit. vñ tūc ex hūilitate facta est mater dei
cū dixit. Ecce ancilla dñi tē. Au. j. vbi As
siod. inq̄t. **R**ubescat elati: vbi em locum cre
dūt hīc supbiā: cū celū et terrā ab hūilitate vi
deant occupatos: **Dicit etia scala: qz p ipaz**
angeli ad nostrā ptectionē descēdūt: et grē di
uine p eā nobis donant. et nō nisi p hanc sca
lam celū scādere possum⁹. vnde inq̄t Bern.
Q ego scala sublimis qz in sublime verticē
sanctū crigis vsqz ad sedentē in throno: et vs
qz ad dñm maiestatis. o qz in altū mittis ra
dicē hūilitatis. **Cui pfecto scale dñs innix⁹**
est: qz nihil nos de⁹ habere voluit qd p marie
man⁹ nō trāfiret: et nihil ex opib⁹ nris sibi eē
gratū nisi p man⁹ marie offerat. Jō modicū
illd qd deo offerre desideras gratissimis ma
rie manib⁹ cura tradere si repulsam nō vis
habere. hecille. Hoc etiā patet exēplo qd le
git in cronicis nris. s. qz quadā die sc̄us frā
cisc⁹ vidit duas scalas: vnā rubeā: cui xps in
nixus erat. et aliā albā: in q̄ ego erat. Et cū
admonita bñ fran. fratres scalā rubeā ascen
dere conarent: dū ire inciperēt retro mlti ca
debāt et ascēdere nō poterāt. De qua rescis
fran. sc̄do volebat. Qui xps dixit. fac vt fra
tres tui ad matrē meā currant: et ad scalā al
bā atqz p eā ascēdāt. Tūc btūs fran. exclama
re cepit dicens. Currite frēs ad scalā albā et
ascēdite p eā. Qd faciētes frēs a bñ gēine
leta facie suscipiebātur: et in celū cum facilita
te ascēdebāt.

Q beata ego dicit mare
Assimilatio. iij.

Sicut declarari in. iij. pte pncipali
hui⁹ operis smone. ij. pte. ij. bea
ta ego dicit maria a mari: qz ha
bet in se ppteratis maris. **Hic au**
tem addere possum⁹ qz sicut in mari (vt dicit
in libro de ppteratib⁹ rez) sunt duo vapores

scz humidus et siccus. siue subtilis et grossus
et p motū et agitationē vndaz ps subtilior re
soluit et remanet grossior: que pte solis ca
lesfacta fit salia: et adusta efficit amara. **Sic i**
beata gēine fuerunt duo vapores. i. amores
erga filiū. Unus naturalis ad illi⁹ humani
tatē: qui erat vt vapor grossior. Alius spiri
tualis ad ipi⁹ diuinitatē: qui erat vt vapor
subtilior. Et fm hoc habebat de deo duas cō
solationes. Vnā fm sensualitatē. Aliā fm
rationē. In passiōe autē filij sui ppter motū
et agitationē vndarū. i. afflictionē et veratio
nem penarū et dolorū ipi: pars subtilior: id
est cōsolatio fm rationē videbatur resoluta.
Abundabat autē in ea vapor grossior: id est
affectio naturalis: que instantū calefacta est
et adusta calore solis: id est feruore cruciatu
et mortis christi: qui est sol iusticie. quia tota
facta est amara. Vñ Job. xl. dicit. Feruesce
re faciet sicut ollā profundū maris: id est cor
gēinis. qd quātū feruebat amore tantū vre
batur dolore. Et ideo ipa ad modū olle bul
lientis extra fudit aquas lachrymar. S
notandū qz dicit in p̄dicto libro de p̄p̄ia. re.
fm p̄hm in libro de aialib⁹: qz a mari potest
abstrahi falsedo. Nā si homo acceperit vas
cereū nouū crudū et clauserit eius orificiū:
et miserit ipm vacuū in mari: aqua maris in
eo intrās efficietur dulcis. Istud vas cereū
nouū et crudū fuit corpus filij virginis post
resurrectionē. Per cerā em que mollis est in
telligit ei⁹ caro delicatissima: que noua erat
inquātū erat nouitate incorruptibilitatis et
imortalitatis indura. Dicitur autē eius ca
ro cruda: quia omnis decoctio penalitatis et
passionis prerite ab ea fuit ablata. Orificiū
hō huius vasis clausum fuit p clausorū im
passibilitatis: ne intrare ampli⁹ possit i eo ali
qua amaritudo tribulationis. Et sic vacuū
omni amaritudine positū est in mari. i. osten
sum p̄ssime gēini: que ex amaritudine erat
velut mare. et ipm vas dulcorauit eius ama
ritudinē: et in dulcem aquā conuertit. et in se
hausit dū cor eius indulcoratū in visione et
contemplatiōe sui corpis resuscitati et glifi
cati indicibili suauitate et gaudio eius bene
dicit⁹ fili⁹ lenificauit. Figura aut hui⁹ ama
ritudinis gēinalis ex passiōe filij sui et dul
coratiōis ex resuscitatiōe et apparitiōe eius:
potest assignari Thob. x. vbi dicit qz misso tho
bia a patre suo cū angelo sibi comite i rages
ciuitate medorū p recuperādis decē talentis
ex cyrographo debitis p̄fixo eidē filio redeū
di termino. Dater ei⁹ interī valde volebat

Duo va
pores in
mari du
os amo
res i ma
ria signe

R
Quō
mare
dulcorat

2
Figura
resurre
ctionis
christi in
Thobia
precessit.

Sermo. II. Maria scala celi et mare

pro absentia filij sui. et quotidie reditu expectabat: et omni die pgebat ad loca per que sperabat filij aduentu. Quadam autem die cum sic inspiceret circumquaque: vidit filium suum venientem: et are eum magna familia et divitiarum multitudine. Vnde per lachrymas multas locudata est sumope de filij visione. Per thobiam enim potest intelligi humanitas christi. per angelum cui sociatus est thobias per intelligi divinitas: qui ipsi humanitati christi unita erat. Ipse enim christus descendit in rages civitate medorum. id est ad infernum habitationem demonum et recuperavit decem talenta. id est decimum ordinem humani generis in celo collocandum. cui ex obligatione cyrographi divini decreti debebat mors eterna propter peccatum. Vnde ipse dominus iesus laceravit cyrographum obligationis: et ipsa decem talenta recuperavit. quia sanctos patres de limbo infernali eduxit: et humanum genus de morte perpetua liberavit per sortem sue passionis. Vnde apostolus ad Col. ij. de ipso inquit. Delens quod adversus nos erat cyrographum decreti quod erat trium nobis: et tulit de medio affigens illud cruci. Tunc igitur filius regis absente esset ab ea per passionem et mortem ad quam missus erat a patre suo celesti qui ait. **Ma. liij.** Propter scelus populi mei percuti illi. Vnde ipse salvator ait. **Petro Joh. xvij.** Calice quem dedit mihi pater non vis ut bibam illum? **Water** eius doloribus plena remansit: et lachrymas amaras emittens numerabat dies quos pater eius per resurrectionem ipsius assignaverat. et exibat ad loca sacre scripture que loquebantur de eius resurrectione. Cum autem hora resurrectionis immineret: et anxius per eius reditu lachrymaret: ecce quod vidit magnam familiam. id est angelorum multitudinem suum filium precedentem: et ipsum filium totum gloriosum advenire. qui ei dixit sequentia verba. qui ponit. **Ansel.** in quodam sermone. **O** maria virgo virginum singularis rosa celice amenitatis: per lucidum sydus: lucerna divini luminis susceptiva. **In** tuo ihesu per oibz gaude gaudio magno quia quem ut hominem peperisti: et propriis verbis lactasti: et quem vidisti in cruce pendente: nunc vides in celo regnante: totam latitudinem celestium terrestrium et infernorum maiestati eius inclinatum et omnem inimicorum exercitum attritum. **Post** hec aurem **Joba** et dulces amplexus dixit beatus rego. **Benedictus** qui venit in nomine domini. et nunc filii domini mihi suscipe preces ancille et matris tue: et presta ut quicquid ad me quis peccator accesserit tua indulgentia petatur: illa abundanter impetrare se noscat: et callidi hostis insidias in huius vite transitu securus presteat. **Et** ait ad ipsam dominus. **O** itermerata et in eternum benedicta mater mea quia ex incopabili charitate tua illud petisti quod me sumope adimplere

delectat: ego te facio matrem misericordie et clementie. constituo te reginam angelorum: magistram apostolorum: gubernatricem totius ecclesie mee: orbis universi dominam et impatricem: et do tibi potatem imperandi quodcumque volueris. et volo quod sis in terram demonum. et quod etiam quicumque scelerati peccatores habeant spem et confidentiam ad te recurrere. facioque te advocatam peccatorum: et fontem pietatis et gratie. et volo quod tu sis adiutorium et precatio iustorum ut oes gaudeant de te: solent per te: et letent in te. **Tu** ergo gloria hierusalem: tu leticia israel: tu honorificentia populi mei. **Merito** igitur rego maria de fuisse illa mare: aqua quod per vas cere novum fuit in dulcedine pulsa. **Secundo** assilam mari. quia sic mare (et dicitur in predicto libro de proprietate. re. et fuit inia per in. j. metha. et **Anticene** li. ix. naturalium questionum) est origo et principium omnium aquarum: caput et hospitium fluminum: et fons imbrium. ita ipsa benedicta rego fuit principium divinarum gratiarum in quantum principium propter ipsam filius dei incarnatus est: per quem omnis gratia mundo elapsa est. **Item** omnis gratie plenitudo in ipsam descendit tanquam in hospitium idoneum: et per eius merita et intercessionem in alios diffusa est. **Item** licet terra: id est ecclesia militans aliquando a nubibus qui sunt in aere. id est a sanctis qui sunt in celo: et a fluminibus. id est a sanctis viris et mulieribus qui sunt in mundo: irrigetur. id est eorum orationibus divine gratie gratia et adaequationem recipiat. tamen abundantiorem et frequentius a mari: id est ab ipsa gloriosa virgine attrahit plenam salutis et influentiam gratiarum. **Na** gratie aliorum sanctorum sunt minime respectu gratiarum eius. **Unde** de illis dici potest illud **Acci** xvij. Quasi gutte aque maris deputati sunt. **Dicit** quoque in predicto libro de proprietate. re. quod mare est subsidium in necessitatibus: et refugium in periculis: ac itineris compendium et laborantis lucrum. **Que** omnia conveniunt ipsi beatissime virgini: que est spes et refugium omnium periclitantium et miserorum ac tribulato rum. **Unde** illi dici potest illud **Psal.** Spes omnium finium terre et in mari longe. **Item** per eius medium citius pervenit ad portum salutis. **Unde** deo inquit **Psalmista.** In mari via tua **Item** sicut illi negotiatores qui volunt cito divites fieri frequentant mare. **Sic** ad ipsam beatam virginem recurrentes siue contemplando eius exempla: siue eam devote salutando et commendando eius preconiis: vel implorando ipsius suffragia: celestis gratie thesauros cumulant. **Unde** in huius figuram dicitur de discipulis christi quod perrexerunt ad mare: **Joh. vj.** **Item** **fm** **Isidorus.** xij. **Stymologiarum:**

M
Sic ma
re origo
omnium aquarum
sic maria
gratiarum

Dyalo
gus ma
rie xpo
resurgente

mare dicitur pelagus quasi pelles undas. Et sicut
brillissima hygo repellit a nobis undas tempra-
tionum. unde in figura dicitur Ione. i. q. tulerunt Ione
nam et miserunt in mare: et cessavit tempestas
Personam autem moraliter intelligit oratio pura
et deuota: que tunc in mare mittitur quando bene vir-
gini Marie porrigitur. et tunc tempestas men-
tis nostre eius interuentu sedatur. **¶** Multe
alie proprietates maris ponuntur in pallegato li-
bro de ppe. re. s. in ipso mari pcreantur diuisi la-
pides et gemme mire futuris: et undas eius attri-
tu polite: per motum ipsi ad littora iactantur. Item
mare omnia cadauera et imunda a se eiecit. Item
mare per occultas sui abyssi venas tanquam fontibus
quod fluib' materiam flux' ad ministrat. ut dicit Hiero-
nimo super Eccle. Item est animalium multiplici forme
productuum magis quam terra. ut inquit Rabanus su-
per Eccle. xliij. ibi. Illic preclarat mirabilia
opa etc. unde psalmista ait. Illic reptilia quorum non est
numerus. Item est multiplici infirmitatibus cura-
tium. Sanat enim aqua maris idropicos: vlc-
erosos et scabiosos et multas alias egritudines
ut dicit Ambrosius. Que omnia possent brillissime
hygini appropriari. sed breuitatis causa deuotis
mentibus hec speculanda relinquo.

¶ Beata hygo dicitur auro

Assimilatio. iij.

Inquit Salomon de hygine glorio-
sa Lani. vi. Que est ista que pregre-
ditur quasi aurore confurgens: pulchra
ut luna: electa ut sol: terribilis ut
castrorum acies ordinata. Quibus verbis indi-
cat virginis excellenciam. In die enim nihil est pul-
chrius sole. in nocte nihil pulchrius luna. in con-
finio diei et noctis nihil pulchrius aurore. in
certamine quo nihil pulchrius acie castrorum bene
ordinata. De caute Salomonis verba quod tunc
recitat ecclesia in officio prime ipsius benedictio vir-
ginis. et ideo illa explanare intendo. Sed in
hac parte solum declarabo quod appellatur auro-
ra. Habet enim eius proprietates: de quibus dicitur in li-
bro de ppe. re. Aurore est finis noctis precedens et
diei sequens principium. et dicitur aurore quasi au-
rea hora: eo quod rutilat ad modum auri diffun-
dit colorem. ut dicitur Iud. vi. Unus et sol in aurore a
grecis crisistomos. i. auri domus appellatur
Nam radij eius splendentes aureas comas
demonstrant. Et similiter beata virgo fuit finis
noctis culpe: et principium diei. i. gratie. quia
ipsa prima concepta fuit sine culpa originali:
et cum rutila iusticie et gratie. quod bene Job. iij.
c. prenunciatum fuit. ubi de peccato originali dicitur.
Obtenebrent stelle. i. sancti: caligine eius: ex-
peteret lucem. i. christum: et non videat: nec ortus

surgentis aurore. i. virginis gloriose. Et ideo
in officio conceptionis dicitur. Aurore a lumine
incipit: et semper in lumine crescit quousque soli
iungatur et nunquam lumine privatur. Et similiter ma-
ria virgo purissima a lumine diuine gratie in
conceptione sua incipiens nullis unquam est pecca-
torum tenebris obscurata: sed semper in fortibus
omnium claritate succrescit: tandem cum sole ius-
ticie dulcissimo filio suo in celesti gloria mi-
randis circumdata fulgoribus est iuncta. Ideo
eius claritate iunctus Marias dicitur. Sicut lux
meridiana clara est. quod habet eius libri. xvij. c.
Salomon quod de illa inquit Sap. vij. Sador
est lucis eterne: et speculum sine macula. Et
Hieronymo in sermone ad Eusebium. Nihil est can-
doris: nihil est splendoris: nihil est numinis:
quod non resplendeat in hygine gloriosa. Item in pre-
dicto li. de ppe. re. dicitur quod aurore dicitur quasi au-
ra rorans: eo quod in aurore ros generatur et desce-
dit. ex cuius humectatione infunditur terra: et aeris
caliditas temperatur: et herbe in sua viriditate
profuantur. et sicut beata hygo generauit rorem celestem:
id est dei filium: qui gratia sua totam terram. i. modum:
fudit: et caliditate percipit temperatur: et matrem
suam in viriditate hyginis profauit. unde de illo
canit ecclesia. Descendit in vterum hygis sicut ros super
gramen. Item sicut manna descendebat in aurore.
Exo. xvj. Nam quando descendebat ros: descendebat
pis et manna Num. xj. Ita tota dulcedo paradisi
in eius vterum descendit: et postea in natiuitate per vni-
uersum orbem sparsa fuit. unde in die natiuitatis
domini canit ecclesia. Hodie per totum mundum mellis
fluis facti sunt celi. Item sicut ros descendens in au-
rore conchas marinas secundat et eis gignit
margaritas. ita spiritus sanctus in ea supueniens eam
secundauit et preciosam celi margaritam in ipsa ge-
nerari fecit. **¶** Possumus quoque dicere quod ros istius
aurore est decoratus: dulcoratus et refrigera-
tus ac fructificatus. Ipsa enim brillissima virgo
quasi aurore diuine gratie rorem nobis abundanter
infundit. de quo exponitur illud quod dicitur Gen.
xxvij. In rore celi desuper erit benedictio tua. et
iste ros est decoratus. quia ut dicitur in dicto li. de
ppe. re. In aurore conche marine se aperiu-
nt et rorem suscipientes margaritas percipiunt. que
postea in ornamentis ad decorem ponuntur. et sicut
aie deuote dum isti aurore. i. hygini benedictio
affertur deuotis se aperit: rorem gratie superne susci-
piunt: per quem margaritas candidas. i. affectio-
nes purissimas percipiunt. que sunt anime orna-
menta. Et ideo isti aurore dicitur Isa. xxvj. Ros lu-
cis ros tuus. quod lucidas et mundas generat affe-
ctiones. Item iste ros est dulcoratus. quod sicut man-
na dulcis ad modum mellis descendebat in au-

Sic ros
in auro-
ra sic ma-
ria xpm
generat

Sic ros
est decora-
tus sic
maria

Sic au-
rore finis
noctis sic
maria
culpe est

rosa: ut sup̄ dixim⁹. ita ista auroza infundit
in fine dulcedinis gram hīs q̄ tribulato sunt
corde. Et tō qm̄ p̄cordia nostra sentiūt dulce
dinē ab ip̄a ḡgine imissam: potest de illis di
ci illud **Exo. xvi.** **G**uavis ros iacuit per cir
cūtū castrorū. **I**te isteros est refrigeratiuus
qz in nob̄ refrigerat estū. et ardorē libidinis:
in illud **Eccl. xviij.** **N**ōne ardorē refrigera
bit ros. Et eiusdē li. c. xliij. **R**os obuians ar
dorē veniēti humilē efficiet eū. **I**te etiā ros ē
fructificatiuus. qz nos fructificare facit in bo
nis opib⁹. vñ ip̄a ḡgo dicere pōt illud **Dee**
xliij. **A**go qm̄ ros: isrl̄ germiabit qm̄ liliū. **D**ē
qz in p̄allegato li. de p̄pe. re. q̄ auroza lumē a
sole impetrat. Et s̄l̄ ip̄a ḡgo b̄ndicta velut
auroza rutilās nobis impetrat lumē diuine
cognitiōis et inspiratiōis. vñ de ip̄a dici pōt il
lud. ij. **R**eg. xliij. **S**ic lux auroze mane abs
q̄ nubib⁹ rutilat. **I**n p̄dicto qz li. de p̄p̄ie
ta. re. d̄ q̄ i ortu auroze flores p̄mo clausi ape
riunt: et herbe que estu p̄cedere marcescūt in
auroza erigunt: vires aiales in auroza cōfor
tant: et aimaliū egritudines alleviant et dimi
nuunt. auroza imitat naturā verā et in ea hu
mor sanguine⁹ dñat. et ideo somn⁹ dulci⁹ ē
in auroza. **U**n̄ d̄ auroza qm̄ aurea hora. id
est optima. **I**te i auroza aues letificant et ad
cantandū excitant. vñ dicit auroza qm̄ auiū
hora. **Q**ue oīa possunt beatissime ḡgini ap
propriari. **I**psa em̄ est que flores clausos. i.
mēres humilū aperit ad bene agēdū: ut odo
rem boni exempli vñd̄qz circūfundat. **I**psa
depressos et marcidos aīos per merorē erigit
p̄ spūs p̄solationē. p̄ ip̄am qz infirmi recipi
unt aīe et corpis sanitatē. vires aīme recipiūt
vigore. sanguis dulcedinis et deuotiōis reci
pit augmentatiōē. et oēs ei⁹ deuoti capīūt il
lā suauē dormitiōē. de qua d̄ p̄s. **cxvi.** **A**u
dederit dilect⁹ suis somnū: ecce hereditas do
mini fili⁹ merces fruct⁹ vētris. **I**psa etiā est il
la auroza que aues. i. deuotas mēres in altū
p̄ p̄emplationē volātes excitat ad dei laudē
dicens illud p̄s. **xcix.** **I**ubilate deo oīs terra:
seruite dño in leticia. **I**te sic auroza est la: ro
nū expulsina. **N**ā latrones q̄ de nocte i tene
bris exeūt: apparere auroza fugiunt et se ab
scondūt: in illud **Job. xliij.** **S**i subito ap
paruerit auroza arbitrant vmbra mortis. sic
dēmones tanqz insani et exterriti fugiūt cū hāc
auroza. i. ḡgine gl̄iosam in corde alicui⁹ p̄ de
uotionē fulgere cōgscūt. **N**ō solū aut̄ ista au
roza resurgēs dēmones in fugā p̄uertit: s̄ etiā
in pfundū inferni demergit. vñ in hui⁹ figu
rā d̄ **exo. xliij.** q̄ adueniēte auroza siue vigilia

matutina s̄mersus est in pfundū tor⁹ et
citius pharaonis. **D**icit qz auroza ip̄a virgo
gl̄iosa. qz sic auroza expellit tenebras noctis
et adducit lucē diei. sic ip̄a oīa noctis vicio et te
nebrosa opa et cūctas tenebras p̄ctorū a nob̄
expellit: et lucē diuine gr̄e nob̄ adducit. **U**n̄ di
cere tūc possum⁹ illud ad **Ro. xliij.** **N**ox p̄re
cessit: dies aut̄ appropinquat. abijciamus ḡ
opa tenebrarū et induamur arma lucis sic vt in
die honeste ambulem⁹. **S**ic etiā i auroza vo
lucres cant⁹ resumūt: vt. s̄. dixim⁹. sic in ortu
isti⁹ auroze ḡgeli letificati fuerūt inrtātū q̄ ip̄
si ḡgeli q̄ p̄us nolebāt nos illuare: purgare:
et p̄ficere: postea adueniēte ista auroza cepit
nos disponere ad suscipiēdū illuminationē
gr̄e: purgatiōis culpe et p̄fectiōis gl̄ie. **I**sta
tria significant **Sen. xxij.** **N**ā cū angel⁹ di
xiss̄ iacob: dimitte me: qm̄ auroza est. ipe ia
cob cū dimittere noluit donec tria b̄nficia ab
eo p̄secut⁹ ē. i. purgatiōis sue affectiue. et h̄ no
rat cū d̄ q̄ emarcuit neru⁹ femoris eius. **I**te
illuminationē intellectuē. qd̄ notat in h̄ q̄ impo
suit sibi nomē israel. i. vir vidēs deū. **I**te p̄fe
ctionē gl̄ie. et h̄ notat p̄ h̄ q̄ b̄ndictiōis ab eo
obtinuit. illā. i. de qua d̄ **Ap̄he. j.** **B**ndixit
nos oī b̄ndictiōe in celestib⁹. **Q**ue auroza ec
sic dicit in p̄dicto li. de p̄pe. re. **Q**uā lucifer in
auroza: et oriētis solis p̄ntia nūciat ec̄ p̄tima
et vicina. p̄cedit ei auroza solis ortū: et ei⁹ vi
siōe oēs letant. **E**t s̄l̄ lucifer gr̄e diuine or̄t⁹ ē
in hac auroza. i. in ḡgine maria. et ip̄a gēmis
p̄ntū oīm adornata ip̄m solē iusticie nō so
lū p̄mōstrauit: qm̄ i suo vter⁹ traxit. et no
bis peperit: ex q̄ letata est oīs creatura. vñ de
Ber. alli inq̄t. **R**ecte o maria auroze officiū
impleuisti. **I**pe em̄ sol iusticie de tep̄cessurus
ortū suū qda matutiali irradiatiōe pueniēs
in te lucis sue radios copiose trāffudit. hec il
le. **M**erito etiā auroza p̄surgēs d̄ brā ḡgo
qz sic fere et bestie ad latibula p̄fugiūt auroza
p̄surgēte: et hoies audaciores sūt i auroza qz
noctis tpe. sic exorta et nata hac auroza virgi
nali bestie infernales expulse sunt ad latibū
la sua: et hoies audaciā receperūt q̄ p̄us mul
tū eoz potētā p̄mescēbāt. **A**n̄ aduētū nāqz
hui⁹ ḡgis totū p̄cedēs ips̄ fuit nox et obscu
ritas: i. q̄ habitabat gen⁹ hūanū p̄cto p̄morū
p̄ntū obrebratū: et fere infernales. i. dēmo
nes audenti⁹ p̄ ip̄m scūebāt et ei dñabantur
et hemies timidi erant in cōspectu dei et an
gelorū propter maculā peccati. **S**ed hac be
nedicta auroza radiāte fugit diabol⁹ ad la
tibulū suū: et humanū genus factū est audax
et securū apparere corā deo et p̄tere ab eo gra

Alie ro/
rispprie
tates

Jacob i
auroza
tria bene
ficia con
secut⁹ est

etia. Figura aut huius huius **Gen. xxij.** ubi huius q
cu Jacob valde timeret aduentu **Esau:** appa
ruit ei **Gen. xxiij.** in forma angeli: cu q ipe Jacob lu
cratus est tota nocte. adueniente aut auroza
dixit ei dñs. **Dimitte me.** Ia em ascendit au
roza. Ipe ho iacob rñdit. **Nō dimittā te nūq
si pñs bñdixeris mihi.** Et bñdixit eu in eo
de loco: et dixit. **Si dñs fortis fuisti: qñto
magis dñs hoies pualebis.** Et tunc Jacob ait
**Vidi dñm facie ad facie: et salua facta ē anima
mea.** ortusqz ē ei statū sol. hec ibi. **Spūalī at
p b significat qz ho pñs pñm facit valde timi
dus poterat dicere cu pñs. Timor et tremor
venerūt sup me: et pñerūt me tenebre.** Un
labrās cu deo in lucta petitiōis et obsecratio
nis p totā noctē culpe non potuit eu vincere
vt inclinare ad misericōdiam. **Sz p surgēte hac
fulgētissima auroza ait dñs. Dimitte me.** ec
ce auroza misericōdie maria ascendit. quasi dice
ret. **Ad illam amodo recurre:** ab illa postula
quicqd vis. **Nō vocaberis vltra Jacob. i. lu
crator: sz Israel. i. vidēs deū humanatū.** et q
pus vltorē tūnebas cognosces redemptorē.
Hec qz auroza mirabiliter pfortauit hoies.
**An em ei ortū hō ifestabat multiplici tēpta
tione. Impediebat a bono ope: et retrahēbat
a finali cōsumatiōe. Sz in aduentu istius auro
re omia hec cessauerūt. vñ pphā ait pñs. ciij.
Dñs est sol. i. ego maria nata ē in mdo: et cō
gregati sunt. i. demōes: et i cubilibz suis collo
cabunt. i. in inferno. Ecce tēptationū cessatio.
et erit hō ad opus suū. ecce ad bñ opandū
expeditio. et ad opationē suā vsqz ad vespē
ecce i bono ope pñuerātia et final pñsumatio.**
**Notandū hō fm iisd. in li. ethy. qz idē est
auroza et diluculū: vt etiā dñr in li. de pñe. re.
et dñr diluculū: qz ē diei lucidū et lūsolūm pñ
cipiū. vñ auroza dñr ab acre pñmo illuato: di
luculū hō a luce. Qñqz tñ p diluculū intelli
git xps: et p aurozā ipa virgo bñdicta. Et ita
pñt exponi illud **Job. xxvij.** Nūqd pñ or
tū tuū pñcepisti diluculo: et ostēdisti aurore lo
cū suū. Inqñt aut magi **Jacobo** de voragine i
li. brē fgis in pñbo auroza: allegādo **Diony.**
qz lux de se est inuisibilis oculis corpālibz nisi
incorpet. vñ adueniēte ad nñm emispitū luce
solari incorpat grossiori aeri: et sic diluculū et
auroza officit. **Deus igit qz est lux: vt dñs. j.
Joh. j. et qz lucē hīarat iaccessibile. j. ad Thi.
vj. de se erat inuisibilis: sed adueniēs ad no
strā habitationē grossiori materie. i. hūane
nature se vnuit. et sic diluculū fecit: qñ. i. ver
bū caro factū est et hīauit i nobz. **Joh. j. Ipsa
etiā lux in vtero fgis se posuit. et sic aurozaz******

Auroza
et dilucu
lū idē sūt

fec. **De** igit diluculo pñcepit qñ filiū suū qz
vera lux incarnari pñstituit. aurore hō locū on
dit qñ in brā fginē maria habitatiōez elegit
iux illd pñs. **Alegit eā in hītatiōez sibi.** Dñs
aut auroza. qz sic auroza est media iter noctē
et diē: sic ipa fgo ē mediatrix int dñū et hoies
Un legit i cronis ordinis nñi qz cu dñs pñmū
dū ēēt irat pñp pñtā: et vellet pñm vltiōz suā
exercere: int pñtēs se fgo brā ei fñiam reuo
cauit. **Hec autē auroza rutilās dat pñtōribz
radiū suē misericōdie.** Et iō ei canit ecclia. **Ma
ria nñr grē mī misericōdie.** **M**atrē igit dñi vi
ligere et qñere dñt etiā pñtōres: et ad eā recur
rere sic ad matrē. nā et canū cattuli matrē di
ligūt: et adhuc ceci voce et odore eā agnosūt:
ac māmās ei qñrūt: et dñiū acumie pñmētes
vberē effundere cogūt. **Un etiā esuriūt mīna
vbera qñrula voce pñtūt.** **S**ūt at velut canū. i.
demonū cattuli oēs pñtōres: qz filij sūt diaboli
nō natura sz imitatiōe et malicia. vñ de ill dñ
dñs **Joh. viij.** **Vos ex pñe diabolo estis.** hī nñ
matrē misericōdie reuereri et diligere dñt: qz ipa
nō desinit etiā pñtōres adiuvare. **Et sz ipi sūt
malicia int cecitāta vt eiūsdē fgis bonitatē
et glām nō videāt pñtēplādo: voce tñ et odore
eā cognoscere dñt: et audire vocē ipi vocātis et
dicētis illud **Act. xxiij.** **Trāsire ad me oēs
qz cupiscitis me: et a generatiōibz meis adim
plēni.** **I**re dñt cognoscere ei odore i exēplis
vite ipi et eā imitari studere. et qñere māmās
deuorōis ei: et acur dñibz. i. istātibz et feruē
tibz orōibz pñmere vbera misericōdie ei vt abun
dant eis pñpiner lac sue dulcedinis et pietatis
**Ad cū degustatōez dñt pñtine anhelare: et
qñrula voce et affectu eā efflagitare: vt pñficet
de eis illd **Ma. lxxij.** **Repleamī ab vberibz cō
solatiōis ei.** **E**t vñ qñqz pñtōr dicere dñ illd
pñs. xij. **S**pes mea ab vberibz mīs mee.****

Qz brā fgo dñr luna **Assilatio. v. j.**
Beatissima fgo merito appellat **L**u
na: qz hōz omīs bonas pñtates lune.
et qñb **Basilio** in li. exameron men
tionē facit di. **Luna** ē decōr noctis: mī ror: mī
nistra hūorīs: dñatrix maris: mēsurā tempis
emlatrix sol et imutatrix aeris. **Que. vij.** pñe
tates optime pñueniūt mīr dei. **Pño igit dico
qz luna est decōr noctis nō solū qz ipam noctē
illuminat: sed etiā qz in nocte decōr ipi lune
apparet: pñpue qñ est plena.** **E**t sicut bea
ta virgo in nocte. i. in obscuritate pñsentis vi
te existēs sūt plena luce diuine grē. **Un ei an
gelus dixit. **Que** grā plena: **Luc. j.** **I**re luce
diuine pñtē. vñ ibidē subiunxit angelus. **Do
minus tecū.** **I**re luce fginālis mundicie: iux**

Maria
diligere
et qñere de
bent pñ
catores

Luna
pñtates

Maria
luna pul
chra

Illo Sap. vij. Ador ē lucis eterne. Sed
notādū q ipa hgo dr luna pulchra. An. vij.
pulchra vt luna. Itē luna plena. vñ de illa di
ci p̄t illud Eccl. i. Quasi luna plena in dieb⁹
suis lucz. Itē luna pfecta. vñ p ps. dñs inqt
Thron⁹ ei⁹ sicut sol i aspectu meo: et sicut lu
na pfecta i cēnū. Prio aut dr luna pulchra:
ūno pulchrior q luna. Luna ei⁹ hz lucē mutu
atā: eclipstā: variatā et maculas resp̄sam. p
mo qdē hz lucē mutuata: qz non lucet luce p
pria lz a sole mutuata. Hypocrite aut habet
lucē mutuata: nō a sō sole iusticie lz ab hūa
no fauore. vñ Joh. v. inqt saluator hypocri
tis: phariseis et scribis. Quō potestis vos cre
dere q gl̄iam abinuicē accipitis: et gl̄iaz q a so
lo deo est nō qrit⁹. Ipa sō gl̄iosa hgo habuit
quidē lucē mutuata: sed a sole iusticie: nō ab
exteriori fauore: iuxta illd ps. Om̄s gloria
ei⁹ filie reg⁹ ab intus et. Secdo luna hz lucē
eclipstā. Lux aut brē hgis in passiōe sui fi
lij ppter dolor⁹ vehemētiā ex parte corporis
eclipstā visa est et obscurata p tristitia: lz tñ
ex pte aie tenuit spūs fulgorē p fidei firmita
tē et cōstātiā. Un lz alia luaria mūdi. s. apli
fuerint eclipstati tūc fidē perdēdo: ipsa tamē
semp luxie fidei lumen seruādo. Et de hoc i
p̄sona eius p̄dictū fuerat Eccl. xxiij. Usqz
ad futurū seculū nō desinā. Tercio luna ha
bet lucē variatā. qz sepe in luce variat. vñ dr
Eccl. xxvij. Scult⁹ vt luna mutat. Ast aut
quadrupler mutabilitas. Prima in mēte: q
p diūsas affectiōes sepe mouet. Secda i cor
pore. qd mltiplici mutabilitati et corruptiōi
subijct. Tercia est fortune: qz ipa tpalia con
tinue variant. Quarta est culpe q est in pec
catorib⁹: q de vicio sp̄ fluūt in viciū. Sz istā
qdruplicē mutabilitatē sp̄ sub pedib⁹ habu
it beata hgo: iuxta illd Apoc. xij. Et luna sū
pedib⁹ ei⁹. qz oēm animi mutabilitatē et ista
bilitatē sp̄ vitauit: et gl̄ia icorruptibilitatis i
corpe induta est. terrena qz et tēpalia cuncta
cōculcauit. et ab om̄i culpa semp̄ immunis exti
xit. Quarto luna habet lucem maculis re
sp̄sam. cui⁹ multiplex cā assignat in li. de p
prie. re. Brā aut hgo nullas vnqz maculas
habuit nec i cogitātib⁹: qz sp̄ fuerit recte. vñ
ei⁹ dr: An. iij. Tota pulchra es amica mea.
Nec in affectib⁹. q sp̄ fuerit mūde. et iō ibidē
sbdit. et macula nō est i te. Secdo dico q ip
sa virgo benedicta fuit luna plena. Tūc aut
luna est plena qñ hz plenitudinē i luce: i. p̄ru
te et i figura. et istā triplicē plenitudinē habu
it beata hgo maria. Primo em̄ habuit pleni
tudinē lucis. i. puritatis in carne. iuxta illd

Qua
druplex
mutabili
tas

S
Maria
luna ple
na

Sap. vij. Nihil inqnatū i illā icurrit. cādor
est em̄ lucē etne et speculū sine macula: et imago
bonitatis illi⁹. In carne em̄ sua nihil fuit cor
ruptiōis. et iō dr. nihil inqnatū in illā icurrit
Itē nihil impuritatis. et iō dr. Ador est ei⁹ lu
cis eterne: et speculū sine macula. Itē nihil im
pugnatiōis. qz ad similitudinē et imaginē filij
sui in carne sua pacifica et qeta fuit. et iō sub
dit. et imago bonitatis illi⁹. Secdo habuit
plenitudinē p̄ritatis. i. pietatis in ope. Et em̄
op⁹ pietatis oñdit sup amaricatos. qz sic lu
na habet p̄ritē sup mare: ita ipa extēdit suaz
pietate sup positos i angustia et amaricatiōe
et p̄p hoc appellat etiā stella maris. Eius qz
pietas oñdit sup debiles et ifirmos. qz sic cre
scere luce lune meliorant oia hūida: vt dr i li.
de pp. re. ita apparēte hgis pietate fortificat
oia ifirma. Oñdit insup sup tenebrosos: qz
sic luna lucet de nocte: ita brā hgo nobis dar
radiū sue illustratiōis et solatiōis i tribula
tiōe. Oñdit qz sup aridos et ideuotos. qz sic
crescere luce lune crescūt medulle: vt dr i li. de
ppe. re. ita adueniēte hginis luce crescit hō i
deuotōe. Deuotio em̄ ē medulla et irrigatio
ossū. i. p̄ritū. iux illd Prouer. iij. Sanitas
q̄ppe erit vmbilico tuo: et irrigatio ossū tuo
rū. Et iō qlibet ideuot⁹ et arid⁹ spū dz rogare
hāc lunā plenā vt ipinguet ossa sua: et impleat
medulla deuotiōis. diceñ. ei cū ps. Via mea
sicut terra sine aqua tibi. Et tūc de illo p̄fifica
bit illud Eccl. xxvj. Sra mlier sedule. i. vir
ginis marie: delectabit vīz suū. i. suū deuotū
et ossa illi⁹ ipinguabit. Tercio habuit pleni
tudinē figure. Tūc em̄ luna ē plena qñ hz fi
gurā pfecte spericā sine rotūdā. Figura aut
sperica est mobilis: capax et sine carens. Et ista
p̄petas congruit charitati pfectissime ipi⁹ glo
riose hgis. q ad modū figure rotūde sine spe
rice fuit mobilissima. i. p̄optissima ad bene
opandū et oib⁹ sbueniēdū: latissima ad capie
dū diuinū amorē. et ad oēs ad eā recurrētes
suscipiēdū: iux illud Eccl. xxiij. Trāsite ad
me oēs et. Itē sine carēs. i. indeficientissima
ad p̄senerādū. vñ de charitate ei⁹ que fuit ve
stimētū aie: p̄t dici ei illd Deut. viij. Vesti
mētū tuū nequaquā vetustate defecit. Et ipsa
poterat dicere illud Isa. li. Iusticia mea nō
deficiet. Et de ope ei⁹ fructuoso p̄fificatū est il
lud Ezech. xlvij. Nō deficiet fruct⁹ ei⁹. Bea
tus aut erit ille de quo verificabit illud Pro
uer. vij. In die plene lune reuertē i terrā suā.
Terra em̄ nra paradysus est. ad quam ille in
gredietur qui huius plene lune pfecta deu
otiōe p̄fruetur. De ipsa quoqz beata hginē

I

Par. IX.

Maria luna perfecta
 dicitur per illud **Eccl. i.** Quasi luna plena in diebus suis lucet. **T**ertio dicitur luna perfecta. tunc autem luna est perfecta quando illuminat totam noctem. Sicut autem quidam qui habent lucem plenam: quia habent vitam activam et contemplativam. alii vero semipleni: quia habent tantum alteram illarum. sed alii vacui: quia carerent utraque. Beata autem virgo semper fuit luna perfecta: quia utraque vita refulsit. Luna etiam est perfecta quando lucet in principio noctis et in medio ac in fine. Imperfecta vero quando solum lucet in principio vel in medio aut in fine. Sicut autem quidam qui fulgent in principio noctis: sicut boni incipientes. alii in medio: sicut bene proficientes. alii vero in fine: sicut boni perseverantes. Beata autem virgo fuit in suo principio: quia in conceptione sua fuit iusticia originali decorata et in utero matris sanctificata. In medio: quia per spiritum sanctum de filio dei fuit fecundata. In fine vero quia ad christi dexteram gloriose fuit assumpta. unde deus pater per prophetam ait per **ps. lxxviii.** Thronus eius sicut sol in conspectu meo: et sicut luna perfecta in eternum: et testis in celo fidelis. Ipsa enim fuit sicut luna perfecta in sua conceptione et sanctificatione. et sicut sol in filii dei conceptione et parturitioe. et sicut testis in celo fidelis in nostra apud deum ad invocatione. Vel potest dici quod ipsa est thronus dei in quantum deus in ipsa sedet et requievit. et sicut sol in quantum iustis dat lucem sapientie et calorem divine gratie. et sicut luna perfecta in quantum lucet peccatoribus qui sunt in nocte culpe. et sicut testis fidelis in quantum dicit veritatem coram deo per verba quod scilicet iustis et peccatoribus. quia sicut dicit **Proph. xliii.** Testis fidelis non mentietur. Sciendum est quoque quod per noctem significat tribulatio vel temptatio seu obscuritas peccati. Quidam autem sancti adiuvant in principio temptationis seu tribulationis alii autem in medio: et alii in fine. ipsa autem in principio: medio et fine dat adiutorium suum in quacumque adversitate et temptatione. Item peccatorum tenebris involutos nunquam cessat lumine sue benedictionis illustrare: ut de ipsis tenebris valeat exire. Et ideo dicit **Sen. i.** Fecit deus duo luminaria magna. Luminare maius. id est christum ut pesseret diei. id est iustis. et luminare minus. id est beatam virginem ut pesseret nocti. id est peccatoribus. Sic etiam luna ceteris planetis citius perficit suum circuitum: ut dicitur in **2. li. de ppe. re.** ita beatissima virgo maria pre ceteris sanctis suis velocius prebet peccatoribus et temptatis et tribulatis auxilium. Et sicut luna ceteris planetis et sideribus est magis terreviscina: ita ipsa in omnibus necessitatibus est nobis precinctis alijs sanctis propicia. Sic etiam a paganis luna dicebatur regina celi (ut patet **Diere. xliii.**) ita beata virgo est celi domina. unde illi canit ecclesia. Ave regina celorum. De ipsa etiam

luna dicitur **Eccl. i.** finem unam habet. Uas castrore in excelsis in firmamento celi resplendens gloriose Luna enim dicitur vas castrore: quia olim mulieres castre et viri ipsam colebant: et eam Aulina appellabant. Unde Virgilius in bucolicis ait. Aulista hanc lucina: tuus iam regnat apollo. Habebant enim virgines pagane duas quas deas putabant. scilicet Aulina et Uesta. De autem lucina per synopam dicitur luna. Istud autem vas castrore fuit virgo beata: que in traviscera sue pietatis recipit omnes qui habent mundiciam castitatis. et resplendent in firmamento celi gloriose. quia in ecclesia militare omnibus dat exemplum virginis perpetue Sicut etiam de nocte absente sole luna iterum sidera premarum tenet: et tanquam absente rege. id est ipso sole ipsa regnum ut regina gubernat. Sicut quando rex christus ex aliqua causa faciem suam aliqui abscondit: tunc virgo benedicta maxime misericordiam suam ostendit. Nec mirum si ista luna virginalis est ita pia: ita propicia: atque ita tribularis compassiva. Ipsa enim in mundo multas tribulationes est passa. unde potest dicere illud quod inquit Dido trojanis tribulata. per refert Maritimus poeta. **j. Sene.** Non ignara mali miseris succurrere disco. Quoadmodum enim luna triplici obfcurata videtur: scilicet per quod dicitur Augustinus. Aut quando est vacua: aut quando est nube tecta: aut quando est eclipsata. Et similiter ipsa beata virgo in hac vita tres habuit magnas afflictiones et tribulationes. Una fuit quando Herodes voluit interficere filium suum: et ipsa in egyptum fugit. Tunc enim omni consolatione vacua fuit. que enim consolatio sibi esse poterat quando ipsa puella delicata: que de partu receter surrexerat in terram longinquam per vias aspersionis fugere cogebatur: et puer sic tenellum per tam longum iter atque inter tanta pericula secum ferre: et inter idolatras manere. Secundam autem tribulationem habuit quando filium suum amisisse credidit. Tunc enim fuit nube tecta. quia nubes obscura doloris et tristitie eius animam occupavit. unde ipsa postmodum filio dixit **Lu. ii.** quod cum dolore ipsum requisivit. Tertia tribulatio beate virginis fuit in filii sui passionem. et tunc fuit eclipsata. Luna enim quando eclipsatur tota sanguinolenta videtur. Et ipsa in morte filii sui fuit doloris gladio vulnerata et cruciata. unde **Jobel. ii. dicitur.** Sol. id est christus: preterit in tenebras. scilicet per mortem. et luna. id est virgo maria sanguine. scilicet per merorem et dolorem. Et **Apoca. vi. dicitur.** Luna tota facta est ut sanguis. Sed de his tribulationibus brevis virginis dicam in x. pre principali huius operis sermone. et ideo hic pertransisco. Secunda preterea lumen est quod ipsa dicitur mater rogis: ut habet in li. de ppe. re. Na huius

Maria
 habuit tres
 magnas
 tribulationes

ditatē aeris impmit ac influit: et ipz aerē alte
rans et inuētās i ipz supficie rore gignit. Un
manifeste videm⁹ qd estiuāli tpe q̄to luna est
clarior et p̄nter aer serenior: tato abū dātius
ros sup gramia se exēdit. Rori at assilāt fili⁹
dei: vt declarauit in. v. pte p̄ncipali hui⁹ opis
ser. iij. pte. ij. Hui⁹ at ror⁹ ipa x̄go b̄ndicta
mī fuit. Istū nāqz rore dē totū posuit i vtero
ei⁹. q̄ postea ex eo p natiuitatē pcedēs totum
mūdū irrigauit. vñ Bern. inqt. Rigatur⁹
areā dñs celesti rore totū vellus p̄i⁹ infudit
Redēptur⁹ em gen⁹ humanū vñtūsum p̄cū
cōtulit in maria. **T**ertia lune pprietas q̄
habet in p̄dicto libro de pprie. re. est: qz ipsa
est humor⁹ mīstra. nā ibi d̄r Luna est oīum
humoz augmētatiua. quia per occulta natu
respiramina fluxus et refluxus augmētatur
vñ in ei⁹ decemēto in ossib⁹ medulle: in capi
tib⁹ cerebra: et humores in corpib⁹ diminiuit
et in ei⁹ icremēto multiplicat. vñ ei⁹ defectu
oīa cōpatiunt. et ei⁹ decemētū est inferior de
trimētū. hec ibi. Et ob hāc causam meli⁹ est
minuere sanguinē in lune augmēto q̄ in de
cemēto. **S**z ligna p edificijs icidere et arbo
res inserere vel plātare est meli⁹ in decemēto
to q̄ in augmēto. et rō est qz cū in augmento
lune crescāt humores: si tūc arbores insererel
vel plātaret humor nūm⁹ q̄ in planta abun
daret a natura bñ regi nō posset. vñ fructus
x̄mīculosos faceret. **A**igna em tūc incisa edi
ficijs nō sunt apta. qz pp̄ humiditatē inclu
sam ad putredinē sunt pata: et a x̄mib⁹ facili
corrodunt. **B**ea aut x̄go nullū humorē sup
fluū genuit: sed oīs humor⁹ boni mīstra fuit
Tres aut hūiores iter alios mīstrauit. s. p̄ce
ptiōis: nutritiōis et deuotiōis. **C**onceptionis
humorē admīstrauit spūscō: qz ipsa de pu
rissimis sanguib⁹ suis materiā mīstrauit ge
neratiōi filij dei. **S**pūs aut sc̄tūs ipm corp⁹
organizauit et formauit. vñ ipa b̄ndicta x̄go
fuit vera mī x̄pi: qz fm phz b̄ solū p̄inet ad
rōnē m̄nificatis vt materiā admīstraret cō
ceptiōi. et iō d̄r Mar. j. **A**ū eēt respōsata mī
ielu maria et. **S**ecūdū humorē nutritiōis
admīstrauit x̄po qñ eū lactauit vberē de celo
pleno. pp̄ qd d̄r Lu. xi. **B**eatu v̄ter q̄ te
portauit et vbera q̄ su x̄isti. **T**ertiū aut humo
rē deuotiōis admīstrat cuilibet suo filio ad
optiuo. **H**z em duo vbera q̄bus lactat filios
suos ad optiuos: ex vno infundēs hūorē grē
iustis: et ex alio humorē miscdiē p̄cōrib⁹. **E**t
iō ecclia vocat eā matrē grē et miscdiē. **B**is
igit ille q̄ q̄ridie pascit lacte ab ist⁹ vberib⁹ p
pinato. tāc em dulcedinē sentiet qd dicit ipi

dulcissime x̄gini illud **L**an. j. **M**eliora sūt
vbera tua vino fragrantia vnguētis optimis
Quarta pprietas lune ē qd dñat mari. **N**ā d̄r
in dicto li. de pprie. re. Luna est aquaz ma
ris attractiua. **S**icut em adamas trahit fer
rū post se: sic luna mouet et attrahit post se oc
ceanū. vñ in suo ortu intumescit mare et cre
scit ex pte oriētali et decrescit ex pte occidēali
et ecōuerso qñ est in occasu crescit mare ex pte
occidēali atqz decrescit ex parte oriēt. et fm
q̄ luna plus vel min⁹ pficit in lumine: sic pl⁹
vel min⁹ in suo fluxu se extendit vel retrahit
ipz mare. vt dicit **M**arcian⁹. **M**acrobius
p̄o in li. **C**iceronis ait. **O**cean⁹ in icremēto
lune retinet modū istū. **P**rimo em die crescē
tis lune fit copiosior solito et abūdat in sum
mo: s̄z sc̄do minuit: et sic vsqz ad diē septimū
Deind itez crescit p̄ septē dies: ita q̄ in. xiiij
die est itez plenū in sumo. **U**n in nouilunio
ip̄ est mare plenissimū et etiā in plenilunio.
hec ibi. **M**are aut moralit accipit tribus
modis. **N**ā vno mō d̄r mare hui⁹ vite ama
ritudo. et sup b̄ mare brā x̄go habet: p̄tute: q̄a
ei⁹ pietas (vt. s̄. dixim⁹) ostēdit sup illos q̄ i
in tribulatiōis amaritudie positi. vñ de ula
dicere possum⁹ illd̄ **M**ar. viij. **U**lēt et mare
obediūt ei. **P**er v̄tos aut itelligunt aduer
sitates exteriores. et p mare amaritudies ite
riores. **U**el p v̄tos itelligunt violētie tem
ptationū. et p mare p̄turbatio tribulationū.
Sc̄do mare vocat p̄cōrib⁹ inq̄tudo. vñ **I**sa.
lvij. d̄r. **C**or impij qñ mare feruens qd q̄sce
renō p̄t. **S**ed qñ ista luna orit p̄cōrib⁹ eos
luce sue miscdiē illustrādo: tunc crescit mare:
id ē cor eoz ex pte oriētis grē: et decrescit ex p
te occidētis culpe. s̄z ecōtra (qd d̄r auertat) si
ista luna eis occideret. i. p suā miscdiē ipis
nō adesset: tunc mare cordis eoz cresceret ex
p̄te culpe occidētis: et decresceret ex parte oriē
tis grē. **T**ertio vocat mare mūdū viciassitudo
seu mutabilitas: iux illd̄ ps̄. xviij. **M**ouea
tur mare et plenitudo ei⁹. et **M**ar. viij. **M**o
tus magn⁹ fact⁹ est in mari. **S**icut aut. s̄. oñ
sum est mare p̄tute lune: qd triplicē muta
bilitatē. **U**na est repletiōis: et ista est in noui
lunio. **S**c̄da est diminiutiōis: et ista ē vsqz ad
septimū diē. **T**ertia est augmētatiōis: et ista
est vsqz ad. xiiij. diē. **Q**uarta est iterate reple
tiōis: et ista est in plenilunio. **E**t s̄lt p̄tute. i.
auxilio b̄tē x̄gini p̄cōres in ira dei existen
tes replent aqua p̄nie: et decrescit in eis misē
ria culpe: et auget p̄fect⁹ grē: et tandē pueniūt
ad plenitudinē gl̄ie. **Q**uinta pprietas lu
est illa de qua inqt p̄pheta ps̄. ciiij. **F**ecit lu

A
Lunato
minatur
mari

Mare
moralit
triplicet
accipit

Nota li/
gna qñ i
cidi debet
vel arbo
res plan
tari

B

**Luna est
mensura
tempis**

nam in tpe. Nam ipa est mēsurā tps. qz fm
motū lune accipiunt anni lunares: q apd iu
deos obfuant. vñ **Eccl. xliij. dicit.** Luna in
oibus in tpe suo ostensio tps et signū cui **Et**
prinet ann⁹ lunaris. **eccl. iij. dicit.** Luna in
ann⁹ solaris supat annū lunare in .xj. dieb⁹.
Quapropter iudei et arabes seruātes annum
lunare faciūt suū annū minore qz sit n⁹. xj. die
bus: p⁹ter qdrātēvñ⁹ diei. Itē fm lunā disti
guunt mēses lunares. Un mēsis d^r a mēse
grece qd est luna latine. eo q heb^rei ex cursu
lune mēses vocabāt. **Et** accipit mēsis luna
ris apud iudeos et arabes fm cursum lune i
roto zodiaco donec solē attingat. qd facit in
xxix. dieb⁹ cū dimidio: vt astrologi dicūt. **Et**
hecoia hñt in li. x. ppe. re. Dies āt lunaris ēz
arabes incipit in sero ab occasu solis: eo q or
tus lune sit tpe occasus solis. et sic fm eos nor
pcedit diē. **Sz** greci et alij q nō vtunt in mē
sib⁹ suis visione noue lune computāt diē ab
ortu solis cū nocte sua vsqz ad ortū sequētis
diei. et sic fm eos dies pcedit noctē: vt d^r **Al**
phagran⁹ differētia pma. **Et** sūt accipit di
es ab eccl^a q ad festi celebratiōz. c. j. et c. qm
de fer. sz q ad esum carniū et ieiuniū incipit di
es a media nocte. et sic fua lex more romano
ff. de ferijs. vbi d^r. **M**ore romano dies a me
dia nocte incipit. **Et** pdictis aut patz q luna
habet dies mēses et annos. sz m⁹ habet mēses
et annos breuiōres qz sol. **Et** sūt brissima vir
go q d^r luna habuit plenitudinē graz et p⁹u
tum et donoz sic et xps q d^r sol: sed tñ i mino
ri gradu. li. et excesserit omes alios electos.
Et ad hoc moralit^r p^r exponi illd **Eccl. xxxij.**
Dies diē superat et ann⁹ annū. **Sexta** pro
prietas lune est q ipa d^r emulatrix solis. nā
aliquando ipi soli est ante: aliquñ retro: aliquñ
sup et aliquñ sub^r. vñ luna aut est cū sole i cō
iunctiōe qñ ascēdit: aut a latere: vt qñ a sole re
cedit vel qñ ad solē reuertit. aut in plena op
positiōe: qñ. s. totalit^r soli opponit. **Et** sūt be
ata pgo an xpm ē sol iusticie. **Fuit** qztum ad
eratē carnis. et sic m⁹ ē an filiū q ad hūanitatē.
sz q ad diuinitatē ipa pgo de eo dicere pote
rat illd **Joh. i. An me nat⁹ est.** Itē fuit post
xpm qztū ad mortē. qz xps mortu⁹ est p⁹us ea
Itē ipa fuit sup xpm materna auctoritate. qz
ipe dñs humilit^r ei iubeat⁹ fuit et sibi obedi
uit: vt p^rz **Lu. ij.** Itē fuit sub xpo nō solū ra
tiōe dignitat^r in qztū ipe erat d^r: sz etiā situl
localitate cū erat in cruce suspēsus. **Tūc** eniz
ipa stetit inferius sub eo iuxta crucē: vt habet
Joh. xix. **Sz** norandū q qñ luna est sub so
le: ita q recto diametro est inter nos et solem

**Luna e
mulat so
lem**

solet esse edypsis. i. defect⁹ solis causatiua. et
fuit in passiōe xpi. qz brā m^r sub filio merēs
stetit: et edypsis solis. i. mortis xpi p tūto cau
satiua fuit in qztū naturā q pati et mori possz
ex ipa xpus assumpsit. **Sed** nota q edypsis
solis fm naturā nō p^r accidere nisi in cōiun
ctiōe solis et lune: qñ sol est in capite draconis
et luna in cauda: vel ecōtra: vt d^r in li. x. ppe
ra. re. vñ dicit **Albumasar** in li. x. motu pla
netaz. **Sz** luna inter nos et solē obuiat defe
ctū radiōz nobis facit in capite vel in cauda
draconis. **Et** sūt ista luna pginat^r dupliciter
solē. i. xpm dicit quodāmo obscurasse. pmo
quādo ipm pcepit et carne vestiuit. tūc enī
paulomin⁹ ab angelis minorat^r est qñ exina
nuit semetipm formā serui accipiens: vt dicit
ad **Phil. ij.** Un hoc fuit qñ in cauda draco
nis. i. in humana carne: que fuit caput et p^r
cipiū p^rci. **Quando** in morte xpi que fuit in
cauda draconis in qztū draco infernalis suū
dominiū terminauit: ista luna solē obscura
ri fecit in qztū tenebras sui doloris ad cor filij
trāsmisit. **Tūc** enī (vt d^r **Natt. xxvij.**) facte
sunt tenebre sup vniuersam terrā. qz tenebre
amaricatiōis et afflictiōis repleuerūt pginē
mariā (que terra in scriptura appellat^r) et ip
sa cū tāta obscuritate se solē. i. xpo: sub cruce
opposuit: q cum sūt ex sui cōpassiōe obscura
ri fecit. **Dicit** qz in pdicto li. de ppe. re. q qñ
luna est sub sole: quis lumē pdat ex parte ter
re nō tñ pdat ex pte celi. vñ quādo soli cōiun
git nihil luminis ad terrā dirigit. sed tamen
ex pte celi i plena illumiatiōe pñst. **Et** sūt
brā pgo quis in passiōe filij ex parte terre. i.
terrene carnis videret obscura. ex pte tamen
celi. i. aie celestis et ratiōis erat clarissima p fi
dei lumē. **Ipa** aut luna tūc fuit imperfecta so
lis p iunctiōe qñ sup dilectū suū in iuxta ad ce
lum est assumpta. **Tūc** pgo a latere eius ma
ner. qz ad filij dexterā in throno collocata est
iuxta illud ps. xliij. **Alt**itit regina a dextris
tuis rē. **Qd** p figurā postelūm fuit i matre
Salomonis iij. **Re. ij.** **Fuit** aut opposita so
li in annūciatiōe. quia tūc quāto sol. i. deus
vel angelus ex parte dei eā cōmēdabat: tan
to ipa ecōtrario magis sevilificabat dicens.
Ecce ancilla dñi. **Unde** quia tūc luna bene
implet lūie qñ est soli opposita. ideo brā pgo
ex tali oppositiōe repleta est diuino splēdore
Et iō dixit **Luc. ij.** **Resp**erit hūilitatē ancille
sue rē. **Sz** septima ppetas lune est q ipa est
imutatrix aeris: et mediante aere maxime im
mutat corpora humana. **Unde** **Hypocras** in
pncipio pronosticoz de luna loquēs ait. **Est**

**Luna i
mutat aē
tem.**

quoddā celeste sydu in quo optet medicos
puidere: cui⁹ puidētia est mirabilis ⁊ stipen
da. ⁊ Salien⁹ in cōmēto de dieb⁹ creticis di
cit. Rem certā que nō fallit inrēdat medic⁹:
quā docuerūt astrologi egyptioz q p pūn
ctionē corpis lunari cū stellis fortunat⁹ fuit
egritudines terminabiles ad bonū: ex hris
ho p rarie. s. ad malū. Itē dī in li. de ppe. re
rū: q circa hūani corpis mutationē lunaris
fuit potissime operat⁹. ⁊ hoc accidit tū ppe
fui mor⁹ velocitatē: tū etiam ppe ipi⁹ ad nos
vicinitatē: tum ppe occultā sibi naturaliter
institā p ratiōem. ⁊ ideo morboz mutatiōez me
dicus pfecte nō discernit q lunares effect⁹ in
corporib⁹ nō cognoscit. Sicut igit luna ha
bet dominū sup infirmitates corporales: vt
etiā dicit Hypocras in li. de iudicijs ifirmi
tatis fm luna. sic beata xgo habet dominū
sup morbos tam corporales q spūales: vt. s.
faciat eos sanari vel ad mortē terminari fm de
uotionē vl ideuotionē ipoz infirmoz ad eā.
¶ Multi alij effect⁹ ⁊ ppetates lune ponunt
in p dīcto li. de ppe. re. s. quā luna hz naturā
similē speculo qd lumē recipit ab alio ⁊ illud
postea reflectit. Item q luna ē sue forme ⁊ fi
gure mutatiua. Diuersas em facies sui lūis
ostēdit ad terrā: quā nūc circularē: nūc arcu
alem aspectib⁹ hoim se ostēdit. Itē q ipsa lu
na est fecunditatis ministratiua terre semini
bus. ⁊ ideo a gētilib⁹ appellabat pserpina et
dea seminū que pūciunt i terra. Itē diceba
tur diana ⁊ dea siluaz ⁊ nemoz: qz fer⁹ de no
cte pascua q rētib⁹ in nemozib⁹ ⁊ in siluis lu
minis bñficiū administrat. ⁊ ideo gētilēs eam
etiā appellabāt deā venatoz: qz venatio fit i
siluis. ⁊ ppter hoc diana cū arcu depingebāt
eo q venatores arcubus utebant. Itē (vt di
cit Albumasar vbi supra) luna est aeris mū
dificatiua: motu ei suo p rino aerē rarificat
Un si nō esset mor⁹ sperere lune aerē ex noctur
na vaporū exaltatiōe grossicies inficeret ⁊ nō
modicā corruptionē generaret. Que oīa de
uotus contēplator poterit brissime xgini ap
plicare: sed breuitatis causa i his nō insisto.
¶ Solū aut aliq pauca p cōdusione huius
pris dicā pmo q luna appellat beata xgo p
pter suā humilitatē: qz luna est oībus plane
tis inferior: ⁊ ipa bñdicta xgo oībus sanctis
humilior. Un in numeratiōe aploz voluit i
fine oīm numerari tanqz inferior: ⁊ vilior: vt
patz Act. j. Habet aut luna hoc p riu: quia
crescit vsqz ad diē decimū qrtū vel qndecimū
qulqz in ipa cuiusdā hois imago integra vi
deat⁹: ⁊ vltra nō crescit s3 postea decrescit. Et

eodē mō brā xgo creuit vsqz ad etatis sue an
num. xliij. vel. xv. ⁊ tūc xps qui est imago dei
p incarnationē in ei⁹ vtero apparuit vir pfe
ctus: nō quo ad etatē: sed quo ad sapiam et
oīm grāz plenitudinē: in illd. Hier. xliij
Nouū faciet domin⁹ sup terrā: semina circū
dabit viz. Postqz aut intantū creuit statim
in sua reputatiōe decrescere cepit. vñ nō ma
trem dei: non reginā celi: sed ancillā se voca
uit Lu. j. Et ideo dī Eccl. xliij. ⁊ luna q ē
luminare qd minuit in psumatiōe. qz virgo
brā multū se humiliat in fctij sui cōceptiōe
Vel pōt dici q ista luna multū creuit in filij
sui pceptiōe: s3 postmodū decreuit p tristitia
⁊ dolore in ei⁹ passiōe. Anna aut crescens hz
cornua xpus solis ortū: decrescēs ho versus
solis occasum: vt dī in p dīcto li. de ppe. re.
cui⁹ causam p nūc p ransco. Et silt brā xgo
habuit duo q ipam disposuerūt ad xpi ortū
scz humilitatē ⁊ xginitatē: cū quib⁹ quasi cū
duob⁹ cornib⁹ eius ortū respiciebat. Ei⁹ aut
occasum. i. ei⁹ passiōe respexit cū duob⁹ alijs
cornib⁹. s. cū dolore quē habuit de ipi⁹ morte
⁊ cū gaudio quē habuit de redemptiōe gene
ris humani. ¶ Scdo ⁊ vltimo dico q ipsa
xgo fuit pfectior luna. qd denotat ex hoc q
Apoc. xij. luna sub pedib⁹ ei⁹ describit. Pro
cui⁹ declaratiōe est sciēdū q per lunā designa
tur mutabilitas quadruplex. Prima ange
licoz spiritūū: qui sunt mutabiles p naturā
sed imutabiles facti p grām. de qbus dī Job
ij. Ecce q seruiūt ei nō sunt stabiles. ⁊ in an
gelis suis reppit p ruitatē. Scda est fortu
ne in reb⁹ tpalib⁹: iuxta illud Eccl. j. Vanitas
vanitātū ⁊ oīa vanitas: ⁊ nihil stabile s3
sole. vñ Bern. in li. de iprobatiōe vicioz. c. ix
ait. Via q cernis vanaz gaudia rerū Um
bra velut tenui veloci fine recedūt. Tertia ē
culpe i pctorib⁹. s. de culpa i culpā: iuxta illud
Plec. iij. Sanguis sanguinē tetigit. i. vnū
pctm ad aliud traxit. Quarta est miserie in
hūanis corpib⁹: iux illud Job. xliij. Homo
natus de muliere breui uiuens tpe: repletur
multis miserijs: qui qsi flos egredit⁹ ⁊ pterit⁹
⁊ nūqz in eodē statu pmanet. ⁊ impator in. l.
ij. s. qz diuine. C. de vere. in. enu. ait. Pu
mani iuris cōditio semp in infinitū decurrit
⁊ nihil est in ea qd stare ppetuo possit. mul
tas eteiformas edere natura nouas deprope
rat. ⁊ in aur. vt oēs ote. in. s. dicētes. Ariam
dicit nihil pene in semetipso manet: s3 currit
natura semp multas euoluens mutationes
quas neqz puidere facile est neqz predicere.
⁊ in aur. de nō alie. aut p m. re. eccl. s. vt ar

Alie pro
p rierates
lune

Qua
druplex
mutabi
litas rez

Sic lu
na ē oīm
ifima: sic
xgo ma
ria ē oīm
hūillima

terez inq̃t. Quid em̃ erit stabile iter hoies: cū
oīs n̄ stat? s̄ p̄petuo moru p̄sistat. ⁊ Quid.
xv. metham. ait. Lūcta fluūt: oīs q̃ vagans
format imago. Ip̄a q̃z assiduo labūt t̄pa mo-
tu. Nō sec⁹ ac flumē: neq̃z enī p̄sistere flumen
Nec levis hora p̄r: s̄z vt vnda impellit vnda
Urgeturq̃ eadē veniēs: vigeatq̃ priorē. Tē-
pora sic fugiūt p̄r: p̄terq̃z sequunt. Transit
in estatē post ver robustior ann⁹. Atq̃z valēs
iuuēis: neq̃z ei robustior etas. Vlla nec vteri-
or: nec q̃ mag⁹ ardeat vlla ē. Nec spēs sua cui-
q̃z māet: rerūq̃ voratrix. Ex alijs alias repa-
rat natura figuras. Nil eādē durare diu s̄z
imaginē eadē. Credideri: sic ad ferrū venist⁹
ab auro. Tēpora: sic toriēs s̄z est fortuna lo-
corū. Nec aut quadruplex luna. i. mutabili-
tas fuit s̄z pedib⁹ br̄e h̄ginis. P̄ia em̃ muta-
bilitas creature celest⁹ ei⁹ s̄biecta ē impio. vñ
ip̄a dicere p̄r illd̄. Sen. xxxvij. Vidi solē ⁊ lu-
nā ⁊ stellas adorare me. Per solē em̃ itelligi-
tur sup̄rema angeloz hierarchia: p̄ lunā me-
dia: p̄ stellas aut infima. Dēs em̃ āgeli ip̄az
br̄issimā h̄ginē adorāt ⁊ venerant. Mutabi-
litate q̃z fortune sub pedib⁹ habuit: q̃ suauis
illud apli ad Phil. iij. c. dicens. Via arbitra-
tus sum vt stercoza: vt xpm crucifacerem. Et
q̃z p̄ volūtariā paup̄tatē cūcta t̄palia despe-
xit: inamissibilis ⁊ imutabilis om̄ia possedit
sup̄ illud. Deut. xj. Qis locus quē calcauerit
p̄s vester: vester erit. Mutabilitatē etiā cul-
pe sub pedib⁹ habuit: q̃z ab oī p̄cō inoccitissi-
ma fuit. vñ illi inquit p̄ph̄a ps. cxi. Per diē
sol nō vret te: neq̃z luna p̄ noctē. q̃z nec in die
p̄spiratis cecidit in p̄cā p̄ amorē male inflā-
mantē: neq̃z in nocte adūsitat⁹ p̄ despatōz. vñ
a ps. ip̄a nō simplr d̄r luna: sed luna p̄fecta
in eternū. Luna em̃ tūc erit perfecta qñ sine
macula erit. ⁊ s̄ificabit illd̄. Isa. xxx. Erat lux
lune sicut lux solis. qd̄ in br̄a h̄gine impletū
fuit. Vñ ⁊ quartā mutabilitatē h̄uane misē-
rie sub pedib⁹ posuit. nā impletū est in ea il-
lud ps. lxxj. Quē in dieb⁹ ei⁹ iusticia ⁊ abū-
dātia pacis: donec auferat luna. i. mutabili-
tas fm̄ glo. Sicut em̃ luna crescit ⁊ decrescit
sic ⁊ corp⁹ humanū multiplici mutabilitati
subiicit: iuxta illud ad Roma. viij. Vanitas
ei⁹ creatura subiecta est tē. Et q̃z ip̄a miseria
mutabilitatis tollet in resurrectionē. iō s̄d̄it
Et ip̄a creatura liberabit a future corruptio-
nis. Ab ista aut future beatissima h̄go libe-
rata est: q̃ p̄fectā sui corp̄is imutabilitatē pos-
sident: ⁊ sup̄ oēs choros angeloz in aīa ⁊ cor-
pore gl̄ificata est. ⁊ ideo de illa exponi pōt il-
lud. ij. Reg. xxiij. Saligo. i. humana mortali-

**Dis mu-
tabilitas
fuit sub
pedibus
marie**

tas s̄z pedib⁹ ei⁹: ⁊ ascendit sup̄ cherubi ⁊ vola-
uit. volans sup̄ p̄nas v̄ctor. Quadruplici
igit br̄a h̄go luna posuit s̄z pedib⁹ suis. i. cele-
stē natura ei⁹ p̄sidedo: p̄spiratē t̄palē cā despi-
ciendo: oēm culpā ip̄az penit⁹ em̄endo: ⁊ huma-
nā miseriā immortalitatē inducēdo. Ip̄a est er-
go luna incedēs dare Job. xxxj. de qua ec̄ d̄r
Abacuc. iij. Sol. i. xps: ⁊ luna. i. br̄a h̄go ma-
ria steterūt in habitaculo suo. q̃z sp̄ firmi per
māserūt in oī ope h̄uoso.

**Q̄, beata virgo maria dicat sol
Assimilatio. vj.**

Beatissime h̄gini inq̃t deuot⁹. Ref.
Q̄ virgo sublimis tu vestis ip̄m
deū sūme maiestatis carnis s̄bā-
tia: qui te ineffabili vestit gloria.
Tu vestis solē nube: ⁊ solē ip̄a vestiris. Nec
ille. Hoc aut esse v̄z testat br̄is Jōhēs euā-
gelista Apoc. xij. vbi ait. Signū magnū ap-
paruit in celo: mulier amicta solē. p̄ quam
itelligit ip̄a h̄go b̄ndicta: q̃ d̄r amicta solē. i.
ornata clarissimo fulgore gr̄e sp̄sūcti. Et h̄-
gr̄a fuit septiformis fm̄. vñ. dona sp̄sūcti: q̃
fulserūt in ea ⁊ rep̄tant in septē effectib⁹ sol
Prim⁹ solis effect⁹ est calefactio: ⁊ significat
donū sapie: q̃ sp̄s incalescit in amorē dei. vñ
Eccl̄. xliij. d̄r. Sol tripliciter exurēs mōtes. i.
excelsas mētes inflāmas. Trip̄l̄r aut inflam-
mat. i. amorē dei: sui ⁊ p̄imi. vñ in amorē dei
inflāmat tripliciter. i. ex toto corde: ex tota aīa et
ex tota mēte. Sequit⁹ aut in p̄dicto Eccl̄. c. ⁊
radios igneos exufflās. i. calidas affectiōes
imutans. vñ. ij. Machab. j. d̄r. Refulsit sol
q̃ prius erat in nubilo: ⁊ accessus ē ignis ma-
xim⁹. sp̄s em̃ gustās deū p̄ donū sapie inar-
descit amorē ip̄i. vñ Aug. inq̃t deo. Susta-
ui ⁊ esurio acsitio: tetigi ⁊ exarsi in p̄cupiscē-
tiā tuā. Br̄a aut h̄go vt oñ dat se h̄z h̄p̄c ef-
fectū inq̃t Eccl̄. xliij. Qui edunt me adhuc
esuriēt: ⁊ q̃ bibēt me adhuc sitiet. Q̄ d̄r ef-
fect⁹ solis est illuīatio. ⁊ p̄tinet ad donū intel-
lect⁹. vñ Eccl̄. xliij. d̄r. Sol illuminās p̄ oīa
respicere facit: in celo summa gaudia: in īfer-
no summa supplicia: in mūdo p̄ssuras et an-
gustias: in hoīe in seip̄o p̄cā ⁊ negligentias.
Vñ. j. Mach. vj. d̄r. Refulsit sol in clipeos
aureos. i. in xpm ⁊ h̄ginē mariā: ⁊ resplēdū-
rūt mōtes ab eis. i. electorū mētes. Tertius
effect⁹ solis est denudatio. q̃z facit vestes exue-
re. Et ad donū cōsiliij refert. quod docet vete-
rem p̄uersatiōz ⁊ secularē vitā d̄ponere: inq̃
illud Mat. xix. Si vis p̄fect⁹ esse vade ⁊ v̄-
de om̄ia que habes: ⁊ da paup̄ib⁹: et veni se-
quereme. S̄z hunc effectū etiāz habet beata

**Septes
effectus
solis**

virgo. vñ q̄libet aia ei deuota p̄t dicere illd
Can. Nolite me p̄derare q̄ fusca sum: q̄ de/
 colorauit me sol. i. colorē p̄stine cōuersatiōis
 mutare me fecit. **Quart⁹** effect⁹ solis est cō/
 solidatio: et ad donū fortitudinis p̄tinet. p̄ qd
 spūs cōsolidat. vñ **Eccī. xviij. d̄r.** Hō sanct⁹
 id est firm⁹ i sapia manet. De brā autē ḡgine
 dici p̄t illd. **i. p̄. v.** Cōfirmabit et solidabit
 q̄. **Quint⁹** effect⁹ solis est tot⁹ hūane vite re/
 gulatio: et ad donū scie p̄tinet. p̄ qd scim⁹ bñ
 p̄sari i medio natiōis p̄ue atq̄ puerse. **Un⁹**
 ipa ḡgō bñdicta hortat deuotos suos dicens
 illud ad **Phil. ij.** Dia facite sine murmura/
 tiōe et hēlitatiōib⁹: vt sitis sine querela et sim/
 plices fili⁹ dei sine rephēsiōe in medio natio/
 nis p̄raue et puerse: inter quos lucetis sic lu/
 minaria in mūdo verbū vite cōtinentes et c.
Sextus effect⁹ solis est liq̄factio. et p̄tinet ad
 donū pietatis: quo liquefit aia ad cōpassio/
 nem p̄rimi. vñ **Ezo. xvi. d̄r.** Cum incalces/
 ret sol liquefiebat māna. et **Sap. xvi. scriptū**
 est. **Qd** ab igne nō poterat exterminari: statim
 ab exiguo radio sol calefactū liq̄fiebat. **Bea**
 te autē ḡginis pietas liquefacit corda nra ad
 cōpassiōem. vñ de illi dicere possum⁹ illd p̄
cxlvij. **Flabit** spūs ei⁹ et fluēt aq̄. **Septimus**
 effect⁹ solis est desiccatio humor. et p̄tinet ad
 donū timoris: quo carnalis cupiscētia desic/
 catur. vñ **Iaco. i. d̄r.** **Exort⁹** est sol cū ardore
 et arefecit senū. i. carnē: q̄ omnis caro senū: et
 ois glia eius quasi flos senti. **Isa. xliij.** **Prop̄**
 hos autē septē solis effect⁹ d̄r **Isa. xxx.** **Lux** so/
 lis septēplici⁹ erit sicut lux septē dierū. **Per**
 hos ḡo septē effect⁹ solis diuini saluat homo
 et ideo d̄r. **i. Reg. xj.** **Aras** erit vobis sal⁹: cū
 incaluerit sol qui nescit occasum. vñ **Isa. lx.**
etia d̄r. **Nō** occidet vltra sol tu⁹. **Qui** sol ē
 beatissima virgo maria. vñ p̄. xviij. dicit de
 deo. **In** sole posuit tabernaculū suū. **Qd** ex/
 ponēs **Nico. de ly.** dicit q̄ virgo maria recte
 nominat sol p̄pter plenitudinē ḡre. et q̄ in ea
 habitauit xps sicut in tabernaculo suo. et p̄p̄
 qd in p̄sona ei⁹ d̄r **Eccī. xxiij.** **Qui** creauit
 me requieuit in tabernaculo meo. **Possū⁹**
 autē dicere q̄ ipa bñdicta ḡgō assimilāt soli p̄
 p̄pter septem excellentias in ea repertas. **Pri**
 ma est nobilitatis. sicut em sol orit ex alto cū
 splēdore multo sic beatissima virgo maria or/
 ta est ex alta p̄genie. i. ex regali stirpe: et cum
 sanctitatis splēdore. **Nō** em orta est cū origi/
 nalis peccati obscuritate. et ideo ecclia facit se
 stum de eius illibata et fulgētissima cōceptiōe
De ipa em glōsa virgine dici p̄t illd **Eccī**
xxvj. **Sicut** sol oriet mūdo in altissimis dei

Maria
sol p̄pter
septē ex/
cellētiās.

sic mulieris bone spēs in ornamētū dom⁹ sue
Sicut etiā sol est planeta nobilis cōditiōis
 et materie et forme. vñ materia eius ita satiat
 sua forma q̄ vltiorē formā nō appetit. et p̄/
 p̄ter hoc est incorruptibilis: sicut et alij celi. vt
 trahi p̄t ex dictis bñ **Iho. in. j. p̄. sū. q. ix. ar**
ti. ij. **Ista** autē inferiora vt vegetabilia et sen/
 sibilia sunt corruptibilia. et forme eorū nō sūt
 ita nobiles vt satient suā materiā: imo vt d̄r
i. phil. **Materia** sp̄ appetit formā et c. **Ista**
 beatissima ḡgō est ita nobili materia et forma
 decorata q̄ aliā ampli⁹ nō appetit: cū sit incor/
 ruptibilis et in aia et corpore beatificata. **Se**
 cūda solis p̄p̄ietas d̄r formositatis. habz em
 pulchritudinē in aspectu. i. em mlti planete
 sunt formosi: vt venus: iupiter et luna: tñ oib⁹
 formosior et ad videndū delectabilior est sol.
 vñ **Eccī. xj. d̄r.** **Delectabile** est oculis videre
 solē. **Et** sicut brā ḡgō plena fuit pulchritudine
 sup oēs alios post filiū. vñ ei d̄r a deo **Can.**
liij. **Tota** pulchra es amica mea et c. et dicit ro/
 ta. i. intus et for⁹ ad differētiā hypocritarū: q̄
 solūmō ab ei⁹ hnt apparētiā scitatis. **Tertia**
 solis p̄p̄ietas est imp̄mixtibilitas. **Videm⁹**
 em p̄ exp̄ientiā q̄ sol transit suis radijs per se/
 ces et lutū et alia imūda et sordida: et tñ nō in/
 ficit aliq̄ macula: q̄ natura ei⁹ est imp̄mixtibi/
 lis. i. nō potest p̄misceri alijs reb⁹ extraneis.
Et sicut brā ḡgō l̄ fuerit in hac vita que est se/
 cib⁹ p̄cōrū plena: et in q̄ sine p̄cō nūll⁹ viuit.
xlv. di. c. licet. tñ nulla p̄cō macula fuit ifecta
 sed sp̄ remasit mūdissima et inocētissima. **Et**
 ideo in p̄dic. **Eccī. c.** **Bñferr** ei⁹ sponsus cele/
 stis. et macula nō est in te. **Quarta** p̄p̄ietas so/
 lis est luminositas. **Sicut** em sol lune et oib⁹
 planetis et syderib⁹ dat lumē: vt d̄r in li. de p̄/
 p̄rie. re. et vñ iūsum orbē illuīat. ita beatissima
 virgo dedit lumē. i. boni exempli toti mun/
 do. vñ **Ambro. in li. ij. de** virginitate ait. **Ta**
 lis fuit maria vt eius solū vita sit oīum disci/
 plina. **Sancta** ḡz mater ecclia de illa canit.
Quis vita glōsa lucē dedit sēlo. et iter. **Quis**
 vita scilicet cūctas illustrat ecclias. **Quint⁹**
 p̄p̄ietas solis d̄r fructuositas. **Videm⁹** em
 q̄ blada: legumia: aliq̄ fruct⁹ maturescūt et
 saporositate acq̄rūt virtute solis. **Si** autē nō
 esset influētia ei⁹ p̄dicta oīa remaneret acer/
 ba et insipida atq̄ imp̄fecta. **Q̄** igit virgo lu/
 cidissima p̄cō es sol noster fructuosissimus
 qm̄ oēs fruct⁹ nostri te mediāte efficiunt ma/
 turi. i. oīa opa nra: vt ieiunia: orōes: elemosy/
 nez: siliā mediāte tua inficēsiōe sunt deo gra/
 ta et nobis vtilia. et sine illa sūt acerba et a deo
 nō acceptabilia. et ideo inq̄t **Bern.** **Modicus**

Pars. IX.

illud qd deo offerre desideras gratissimis illi
 et oī acceptatōe dignissimis marie manibus
 cura tradere si nō vis repullam sustinere. nī
 hil em nos de^o habere voluit qd p man^o ei⁹
 nō trāstret. **H**ec ille. Sic etiā sol oīa inferio
 ra secūdat et eorū generatūā potētiā excitat
 adiunat et cōfortat: sic ipa bñdicta virgo nos
 fructificare facit opibus bonis p donū timo
 ris dei. de quo dī **Ecclī. xv. Qui timet deum**
faciet bōa. Ipa em dī mī timoris **Ecclī. xxiij**
Qui aīas sibi deuotas ad timēdū deū indu
cit. Et ideo oēs dētm⁹ q̄tidie dēpcari istū so
 lē vt nos in vita p̄tuosa pseuerare et fructifi
 care faciat: iux illd **Sap. xvj. Opter pueni**
re solē ad bñdictionē. s. obtrēdā: et ad ortuz
sol adozare. Sexta p̄petas solis dī generali
 tatē: qz oīz generalit^r super bonos et malos
Mat. v. et. xxiij. dī. c. si. et oīs tā iustos qz
peccōres calefacit. Et sicut beata virgo est gene
 ralis et vniūsalis oīm aduocata. vñ **Bern.**
in q̄t. Quēadmodū sol oīz sup bonos et ma
los indifferēter: sic marie benignitas nō dis
cernēs merita sese exorabilē oībus et demeris
sumā prebet: oīm deniqz necessitates amplissi
mo miseret affectu. Et itez ipam bñdictā p̄
 ginē idē doctor alloquens ait. **P**ecōrē o ma
 ria quēlibet feridū nō horēs nō despiciis si
 ad te suspirauerit. Tu illū a desperatiōis ba
 ratro pia manu trahis: sp̄i medicamē aspi
 ras: ac toti mundo dēspēctū materno affectu
 amplecteris: foues nec deseris quousqz tremē
 do iudici recōcilies. **H**ec ille. **S**ignat^r pecca
 tor: o peccatrix etiā si fecisses oīa pctā que cō
 mitti vel excogitari possint et que vnqz oīs
 mūdi hoīes et mīeres commiserūt. Et si tua
 scelera i numero excederēt numez stellaz i ce
 lo et arene maris: et mīto plures essent qz frō
 des arborz ac folia herbarū noli in dēspatiōz
 venire: sed ad istū solē statim recurre: et iniqz
 tas tua sicut nebula dissoluet^r que fugata est
 a radīs solis **Sap. ij. Septima p̄petas so**
lis dī incōprehensibilitatis. Quidē^r em q sol
 est incōphēbilis: ita q in sua rotā videri nō
 potest. Tanta em est sua lux: et tanta est debi
 litas nostrorū oculoꝝ q nō possum⁹ oculis fi
 gis solē aspīcere. et si oculos ad eū figim⁹ ledū
 tur. qz dicit in. **ij. de aīa. Excellēs sensibile cor**
rumpit sensum. **H**ec aut p̄petas cōpetit be
 atissime p̄gini. **N**ā ipa p̄cepit et p̄p̄it filium
 dei claustris suis p̄ginab⁹ ip̄ p̄seruatis inte
 gerrimis intactis et inuolatis. Quō aut h̄ po
 tuerit esse naturali rōne et via humana cape
 re et intelligere nō possum⁹ nisi q nō est ipossibi
 le apud deū omē verbū: **Auc. j. vñ Dīcto. in**

fmone ad **Ausso** ait. **N**ō natura nō habuit
 vsus nesciuit: ignorauit rō: mēs nō capir hu
 mana: hoc totū gestū est in maria. **P**redi
 ctis qz p̄petatib⁹ addere possum⁹ q brā ego
 h̄z similitudinē cū sole in situ. **N**ā sic sol posu
 est in medio planetarū h̄ns tres sub se et tres
 infra se. sic beata ego exaltata est et sublima
 ta i sua assumptiōe: ita q sup se nō habet nisi
 tres p̄sonas diuinas: et infra se habet tres an
 gelicas hierarchias: et p̄ oīs totā curiā ange
 loꝝ et hoīm q erūt ad ordines angelicos assu
 medi. et idō de illa inq̄t de⁹ ps. **lxxviij. Thro**
nus ei⁹ sicut sol in cōspectu meo. **I**te sicut sol
 habz maximā velocitatē: qz q̄tidie currit ab
 oriente in occidētē. sic ipa ego itemerata ve
 locissima fuit in motu obediētē. quia diuise
 volūtati p angelū sibi exposite cito consensit
 dicēs. **E**cce ancilla dñi et. **I**te in motu beni
 uolētiē. quia statim ascēdit in montana cum
 festinatiōe et salutauit **Elizabeth: Auc. j. In**
quo dedit nobis exemplū ascēdēdi ad supio
ra p p̄fectū p̄tutū sine negligētiē tarditate.
Ite i motu diligētiē: qz sollicitē requirit filiū
 suū: qui remāserat in tēplo **Auc. ij. Item sicut**
motu solis generat calor et inflammatiō in
corpe ei exposito. vñ vt dī i p̄spectina et ad ex
pientia videt^r si i speculū concuū stupa po
nat et soli exponat a calore generato incēdit.
Ite beata ego mentes puras et sibi deuotas
 q sunt vt specula mūda: inflammat ad dei dile
 ctionē. vñ ipa mī pulchre dilectiōis appella
 tur **Ecclī. xxiij. Ite sicut p irradiatiōe solis**
oīa nobis dēregunt^r: et inter oēs colores discer
nim⁹: nigrū ab albo distinguim⁹. Sic ipa
mentib⁹ nris dat lumē discretiōis et verā co
gnitiōē vicioꝝ atqz virtutū. vñ dī mī agni
tiōis Ecclī. xxiij. Pocaūt lūie carent illi mī
seri q reuerētiā nō habēt erga illā: s̄z poti⁹ cō
tra eā ifelices linguas suas relaxat ipaz blas
phemātes. Ite hoc lūie sunt priuari illi q ei⁹
puritatē psequunt^r. vñ dicere possunt illud
Sap. v. Iusticie lumē nō luxit nobis: et sol i
telligētiē nō est ortus nobis. et illud Ecclī. vj
de q̄libz eoz dīcī p̄t. Nō vidit solē nec cognit
distātiā boni et mali. De aliqb⁹ etiā istoz dī
cīpt illd ps. lvij. supcecidit ignis. s. obstina
tiōis vñ vane gl̄ie et p̄pe reputatiōis: et nō vī
derit solē. Atqz vñ dī de q̄buldā dīcī nō possit
illd ps. cūj. Qr⁹ est sol. s. in mētib⁹ fidelium
et cōgregati sunt. s. ad obscurādū illū. S̄p̄e
ro aut q verificabit^r illud **Naū. ij. Qr⁹ est**
sol et anolauerunt locuste. ve tñ illi q ex malis
cia conabit^r obscurū reddere s̄cū videri facere
istū solē clarissimū: ita vt de illo dīcī queat illi

Alle sol
p̄petates

Sermo. II. Maria Acies castrorum

lud Eccl. xlvj. In iracundia ei⁹ ipedit⁹ est sol
 No⁹ solu⁹ ac ipa bndicta ego appellat sol. vñ
 de illa dici pot⁹ illud Judici. v. Sicut sol in
 ortu suo splendet. sed etia⁹ de ea dici pot⁹ illud
 Sap. vij. Hec est speciosior sole. et illud Eccl.
 xxiij. Oculi ei⁹ multo lucidiores sunt sup so
 lem. Dicit sol fulgentissime rogo ut sup nos
 lumē tuū diffundas: ita ut de nobis verificet⁹
 illud Malach. iij. Nobis timētib⁹ nomē
 meū oriet sol iusticie: dicit dñs. et illud Mat
 thei. iij. et Mar. iij. Ortus est sol et estuane
 rit. s. charitatis et deuotōis calore. Sol cla
 rissime illumina oculos meos ne vnq⁹ obdor
 miā in morte: ne dicat inimic⁹ meus pualui
 aduersus eū: ps. xv. et facie tuā illumina super
 seruū tuū: ps. cxix. Sicut em sol habet p⁹utē
 fortificatiua. vñ in eius ascensu super nost⁹
 emisperiū p⁹utēs aialū roborant et fortiores
 efficiunt: et vsq⁹ ad diē mediā angimētant: et
 quādo ad occasum declinat debilitant: et ideo
 in somnū aialia resolunt. vñ et flores i ortu
 solis apiunt qui in ei⁹ occasu claudunt. Sic
 tu o brissima ego deuotos tuos p⁹ortas et ro
 boras: et ad spem eterne vite psequēde eos s
 leuas. vñ mī scē spei appellaris Eccl. xxiij.
 Ne ar illi in cui⁹ corde occidit lumē isti⁹ sol.
 nā de illo verificabit illud. iij. Regū. xviij.
 Mortu⁹ est occidēte sole. Pro solutioe aure
 hui⁹ p⁹is dico q⁹ sicut beata ego est velut au
 rora p⁹ortib⁹ et tāq⁹ luna tribulat: sic et tanq⁹
 sol iustis: q⁹ duplici⁹ illuiat. s. p⁹ exēplū et bñ
 ficiū. Per exēplū: q⁹ ipa est speculū diuinū i
 q⁹ dñt oēs speculari. et q⁹ d⁹ Sap. vij. Ador
 est lucis eterne et speculū sine macula. Secūdo
 lucet oib⁹ p⁹ bñficiū. vñ inq⁹ Eccl. xxiij. Ego
 mī pulchre dilectōis: timor⁹ et magnitudis
 rē. Dat em nob⁹ dilectōz p⁹ quā inflāmemur
 timorē p⁹ quez hūilemur: magnitudinē per
 quā ad tolerādū adūsa roboramur: et sanctā
 spem p⁹ quā ad sperandū celestia animamur.
 Alexander aut⁹ de ales sup ps. xviij. inquit
 Sol d⁹ brā ego: q⁹ sicut sol illuiat: et ipa: q⁹
 abstulit oēs hereses mūdi. sicut cantat ecclia.
 Gaude maria ego: cūctas hereses sola inter
 emisti i vniūsa mūdo. Et q⁹ sicut sol fert sup
 lunā: sic ipa sup tēpalia. vñ Apoc. xij. Appa
 ruit signū magnū in celo. mulier amicta so
 le. i. maria hñs p⁹perates sol. Itē q⁹ sic lumē
 solis nūq⁹ deficit: sic ipa ego sola stetit i fide
 in passiōe. vñ Sān. vij. illi d⁹. Statura tua
 q⁹. i. in fide stetit: assimilata ē palme: q⁹ viro
 rē folioz nūq⁹ amittit. sicut nec tu fidei p⁹utē
 Itē d⁹ sol. q⁹ sic sol lunā: ita ego illuiat ecclē
 lū. vñ Bern. ait. Tolle maria: q⁹ restat nist

Maria
sicut sol
duplici⁹
illumiat

tenebre. Itē d⁹ astronomi⁹ solē octies eē ma
 iorē terra. et sūtr brā ego octo habet p⁹uilegia
 q⁹bus est maior omī terra. i. omī semia vel oi
 rōnali creatura. Itā em nec p⁹mā similē visa
 ē ne hñe seqntē. P⁹ia est nouapfessio p⁹gini
 tatis. vñ Luc. j. ipa ait. Qm⁹ viz nō cogno
 sco. i. me nō cognosciturā ppono. Nulla aut⁹
 an ipam pfessa fuerat p⁹ginitatē. vñ recte d⁹
 ego p⁹giniū q⁹li signifiera et exēplar p⁹ginitatē
 Secūda excellētia est hūilitatis. vñ An. j. ait.
 Ecce ancilla dñi. et respicit hūilitatē ancil
 lesue. Tertia: cōceptio sine libidine. vñ Au
 ce. j. ei d⁹. Et p⁹utis altissimi obūbrabit tibi.
 et h⁹ p⁹ rubz significat Ero. iij. Quarta: p⁹utis
 sine dolore. vñ Lu. j. ei d⁹. Ave grā plena et
 Quinta: fecūditas sine corruptiōe. vñ ei di
 cū est Lu. j. Qd⁹ ex te nacet ietm⁹ vocabit⁹ fi
 lius dei. Sexta: p⁹ginitas singulari. Mult
 te peperūt duces et reges: sola maria pēp⁹it fi
 liū dei. vñ ipa dicere pot⁹. Quasi ced⁹ exalta
 ta sum in libano: Eccl. xxiij. Septima: mī
 nistratio special. Multe alie et mlti alij rece
 perūt filium dei in domo suis: ut Martha
 Lu. x. et Zachē. xix. sola maria in p⁹ovtero
 nō vno die sed nouē mensibus. Eccl. xxiij.
 Qui creauit me rē. Un in assumptiōe legi
 euāgelii de Maria et Martha. q⁹ brā ego
 vtrūq⁹ officiū plenissime habuit. Sōtēplari
 ua em fuit et solitaria. Un igressus est ange
 lus ad eā Lu. j. Itē maria p⁹suabat oia q⁹ba
 hec p⁹ferēs in corde suo: Lu. j. Sicut Ma
 gdalena sedēs sec⁹ pedes dñi audiebat p⁹bū
 illi. Lu. x. Itē martha habuit officiū: quia
 xpm in hospitio vētris sui recepit: et ei mult⁹
 annis ministravit. et Elizabeth cōgre sue Au.
 j. Octaua dignitas fuit suscepcio corporalis.
 et q⁹ Viere. xiiij. d⁹ deo. Solij glie tue recor
 dare: nec irritū facias sed⁹ tuū nobiscū. hec
 ex Alē. Brā em ego fuit solū sup q⁹ sedie
 rē. q⁹ valde fuit in sblime eleuātū: iux illud
 Isa. vi. Vidi dñz sedēre sup solū excelsum
 et eleuātū. Un d⁹ potuit dicere illud Isa. xiiij
 Sup astra celi exaltabo solū meū.

O, beata virgo dicit acies castrorū
 Assimilatio. vij.

Beatissima virgo temptat⁹ et a di
 abolo afflictis est in eorum adiu
 torio velut castrorū acies ordina
 ta: sicut eam vidit in spiritu Sa
 lomōn Sān. vi. Dicit em Bern. in quodaz
 sermone. Nō sicut timēt hostes visibiles quā
 liber castrorum multitudinē copiasam: sicut
 aeree potestates marie patrocinū: vocabu
 lum et exēplū. Flunt em et pereūt sicut fluit

Maria
maior oī
bus alijs
feminis

Temptat⁹
adiabolo
maria est
acies ca
strorum.

terra a facie ignis: ubi cumq; inuenerit crebra
 ipi recordatione deuota inuocatione et sedula
 imitatione. **Hec ille.** Quia em bta hgo ptri
 uit caput diaboli: ut pdixerat de? **Sen. iij.** et
 figuratu fuit i **Judith** amputate caput **Do**
lofernis **Judith. xij.** **Jo** ipe diabol? ea sum/
 mope timer. **Quapropt** sicut illi q ambula/
 re hnt p viam piculofam: ut p desertu et nem?
 plenu feris crudelib? vel latronib? transeun/
 tes occiditib? qrun fortit? et bona societate: q
 eos adiunare possit. et marie qn nocturno et
 tenebroso tpe necesse hnt transire p loca ipsa
 horribilia. **Ira** nos q p desertu hui? mundi ne
 cesse habem? traducere vitā nram si volum?
 puenire ad patriā celestē. **In** q deserto sūt be/
 stie infernales et hostes terribiles q nos occi/
 dere qrun: et aias nras vna cū corpib? rapere
 ad tormēta. qd etiā desertu plenu est tenebr?
 pctōz ad pfundū inferni trāseuntes demergi
 facientiu. debem? p nostra optima socia acci/
 pere deuotionē ipi? bndicte hginis: q nobis i
 tenebris ambulanti? lumis sui claritatē mi/
 nistrabit: et oēs bestias atq; hostes defensio/
 nis sue patrociniū pstatit: et ipsos inimicos
 nros in fugā puerter. **Hic em Bern.** Sicut
 fuit cera a facie ignis: ita ad inuocationē vir/
 ginis totus malignoz spiritū exercit? dissu/
 patur. et itez. **Eli** ridet: angeli gaudet: mū/
 dus exultat: infern? ptremit: demones fu/
 giūt cū d: **Aue maria.** **Brūs** igit ille q sp est
 cū hagine gliosa p deuotiōz: et d: illi: pone me
 iuxta te: et cuiusuis man? pugnet p me: **Job**
vij. nā et si ambulauero in medio vmbre mor/
 tis nō timebo mala: qm tu mecū es: ps. xxij.
Demonēs em eā vidētes dicūt: heu heu qā
 castra dei sunt hec. **Sen. xxij.** ve nob ve no/
 bis: qz archa federtis dñi venit i castris. **j. Re**
gū. iij. **De**hntē etiā adiutorū ptectionem
 ipi? hginis dicēt demones. **Multa** sunt ni/
 mis castra ei? **Jobel. ij.** et castra fortia valde
 j. **Mach. ij.** **Sz** heu qz de multis dici pōt il/
 lud. **j. Mach. ix.** **Multa** subtraxerūt se de ca/
 stris. i. de societate et deuotiōe ipi? hginis. **De**
 qua inq? ei? sponsus celest? **Lan. vij.** **Quid**
 videtis in sinamite nisi choros castror? **j. q**
 bus pata est defendere ab inimicis oēm deno/
 tum suū.

Qz bta hgo fuit terra in qua tota trini/
 tas scripsit **Assilatio. vij.**

Sic tra
 flores sic
 Maria
 christum
 produxit

Bata hgo maria dicit terra rōne
 pductois. qm sicut ex terra flores
 pducunt et pullulāt pleni amena
 fragrantia: sic ex ipa hagine gloriofa
 flos oī suauitate fragrantissim? ihs xps pdu/
 ctus est: q de seipo dixit **San. j.** **Ego** flos cam/
 pi zc. **Ite** dz terra rōne subuertiōis. qz sic ter/
 ra cuiuslibet nre indigētie subuenit. nā in cibū
 grana frumenti hordei et alia segetū genera
 prestat. ouiculas nutrit ut de vestimentis no/
 bis pvideat. ex boum corijs calciāmēta. et sic
 de alijs pparat. **Et** siliter gloriofa virgo cibū
 oia bona in se ptenēt ex sua purissima carne
 generauit: vitz xpm gliosum. vñ de illa dice/
 re possum? illd ps. lxxvij. **Dedit** illis māna
 ad māducādū: et panē celi dedit eis. **Panem**
 angeloz māducauit homo: cibaria misit eis
 in abūdātia. **Et** ipi gliose hginis pōt dici illud
Sap. xvj. **Panē** de celo pstitisti eis ome dele/
 ctamētū in se habētē et oīs saporis suauitatē.
Ite dicit terra ipa hgo pūssima rōne reple/
 tiōis. **Terra** em (ut dz in li. de ppe. re. fm q
 inq? **Aristo.**) qn est spongiola patit facilliter
 motū et agitatioez ex vtero subintrāte poros
 suos et replētē. ex cui? agitatioe generat terre
 motus. **Et** silr hgo bndicta fuit spongiola p
 pietatē et compassionē vnde ventus. i. dolor
 tribulatiōis et passiōis filij in eam intrās re/
 pleuit atq; terremotū in ipa fecit. **Iz** em in lo/
 co substitit p fidez firmā: fuit tñ anxietate
 valde cōquassata. vñ dz **Mat. xxvij.** **Et** ter/
 ra mota est. i. hgo maria tota in lachrymas
 et suspiria cōmota est. **Et** ad insinuandū suā
 stationē in fide: et cōmotionē ex cōpassiōe ca/
 nit ecclia. **Grabar** mater dolorosa iux crucez
 lachrymosa dū pēdebat filius. **Et** qd mirū?
 vbi em mī stare debebat nisi iux lectū filij sui
 dilecti morietis: et cū eo trāssigi i corde q trās/
 fix? erat in corpe? **Tāto** autē fuit tūc repleta
 dolore q xpus in cruce cernens matrē lachry/
 mis rigantē vultū et anxietatib? impletissimā
 volēs eā aliquāliter pfolari et alloq dixit ei.
Mulier ecce fili? tu?. **Nā** nō voluit eā noie/
 mris appellare: ne ex tali maternitatis voca/
 bulo (qd est nomē dulcedis et pietatis) ipam
 vehemētius ad dolendū cōmoueret. **Tri**
 plici aut ex cā ipam **Johāni** cōmēdauit. **Pri**
 mo rōne sui. **Decebat** em ut ipe pditor legis
 legē suā obsuaret et honorādis penitib? **Ero**
di. xx. **Secūdo** rōne nri: ut nos istrueret de parē/
 tib? nris curā habere nō solū in vita: sed etiā
 in morte. **Tertio** ratione hginis cui amittē/
 ti filiū p pfolatiōe legauit fidelē discipulum.
De hac tamē cōmutatiōe inq? **Bern.** **O** q.
 lis cōmutatio **Johānes** ei pro iesu traditur
 seruus p domino: discipulus p magistro: fia/
 lius **Rebdeip** filio dei: purus homo p vero
 deo. **hec ille.** **Nō** est ergo mirū si virginalis
 terra tremuit: que talem cōmutatiōē sensit.

Maria
 cōmēdat
 Johāni
 ex tripli
 a causa

D **Q**ui aut terre originalis ppator: arator: se-
minator: et cultuator fuit spūs sanctus: ut na-
sceret in ea fructus bñdici⁹ toti⁹ mūdū: iux illd
Au. j. Spūs sanctus supuenit in te etc. **Con-**
gruū nāq; erat ut amor materiā pparet et di-
sponeret: ac mediator et opator existeret illi⁹
pūctiōis et generatiōis q̄ ex maxia dilectiōe
fiebat: cū ppter grandē amorē erga humanā
naturā verbū eternū caro factū sit: iux illud
Ioh. iij. Sic de⁹ dilexit mūdū ut filiū suū
vnigenitū daret. et ad **Thim. j.** Appuit be-
nignitas et humanitas saluatoris nrī dei: nō
ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos: s; fin suā mise-
ricordiā saluos nos fecit. **I**ta q; ego scrip-
sima fuit illa terra de q̄ exponi p̄t illud **Ioh.**
vij. **I**hs aut inclinās se deorsum digito scri-
bebat in terra. **I**hs em̄ ad eā p mysteriū icar-
natōis se inclinauit et in eā scribendo multipli-
citer bñdixit. **E**o aut mō xps ad hginē seidi-
nauit quo vnicornis venat et capif. nā vrait
Ihd. xij. li. et hy. vnicornis est animal ferocissi-
mū ita appellatū eo q̄ habeat in fronte vnū
cornu fortissimū et acutissimū. qd̄ qd̄ impe-
tierit aut ventilat aut pforat. et idē etiā poni-
tur in li. de pprie. re. vbi etiā dicit. **R**inoceron
qui idē est qd̄ monoceron. i. vnicornis: cum
elephāte sepe certamē habet: quē vulneratū
in ventre pstermit. **A**nte aut est fortitudis
ut nulla venatū p̄tute capiat. **S**ic sicut asse-
rūt q̄ de naturis rex scripserūt: ego puella p-
ponit q̄ venatū sinū apit. **I**n q̄ ille oī sero fe-
rocitate deposita caput ponit. sicq; soporat⁹
vel inermis capif. **E**t **Plin⁹ li. viij. c. xj.** ait
Rinoceros i media fronte hñs cornu hostis
est elephātis. **U**nū suū cornu limat ad saxa et
acuit. et sic ppat pugne: et inclinatiōe alnū im-
petit elephātis: quē scit partē corpis esse mol-
liorē. **U**nicornis aut iste figurat vnigenitū
dei filiū: q̄ **Num. xvj.** fortissim⁹ de⁹ oim spī-
rituū vniūsecarnis nūcupat q̄ habet iūmicū
diabolū quē p̄tute diuinitatis pstrauit. **P**ūc
sancti patres et diuersi venatores multis an-
nis cape conati sunt et nūq; potuerūt. **N**am
Abel: noe: **abraham:** **isaac:** **iacob:** **moyses** et alij
p̄iarches suis cū r̄hetib⁹. i. suspirijs et clamo-
rip⁹ p̄secuti sunt et nūq; eū vincere valuerūt
vntū sua r̄hetia lōgissima et amplissima. scz
figuratiōis circa h̄itatiōz ipi⁹ vnicornis exte-
derūt: in qb⁹ tādē icideret capipossz. **P**ost
illos aut venciūt alij venatores nō min⁹ imo
magis audaces: q̄ ipi vnicorni ppius accesse-
rūt. **S.** **dauid:** **isaas:** **hieremias:** **daniel** et alij
pphe. multūq; in venatiōe ei⁹ fatigati sunt.
sed vidētes q̄ illū cape neq̄rent r̄hetia sua. s.

pphatiōis circa ei⁹ habitaculū expāderūt a
qb⁹ exire nō posset: s; tādē in eis incidēs cape-
ret. **P**ūc q; fortissimū vnicornē brūs **Iohā-**
nes baptista cū vidisset in deserto p̄tremuit:
et nō ausus fuit illū cape. vñ canit ecclia. **B**a-
p̄tista p̄tremuit: et nō est ausus p̄tingere san-
ctū dei p̄ricē. **I**p̄s aut vna puella ego. s. dñā
nra sue fragrant hūilitat⁹: h̄ginitat⁹: caritat⁹
aliarūq; odore p̄tutū ad se traxit atq; ei sua/
uissimū fidei sue sinū apicēs illū manuerissimū
fecit: adeo q̄ in ei⁹ vtero req̄ruit. vñ illū
postea alijs venatorib⁹ cum q̄rētib⁹. s. aplis
tradidit capiēdū: et ideo saluator nrī eis dixit
Au. x. Amē dico vob qm̄ mlti reges et pphe
voluerūt videre q̄ vos videris et nō viderūt
Eapropi ipi h̄gini inq̄t **Aug.** in fmōe nati-
uitat⁹ eiusdē. **G**ratulare brā ego: xps rex ex
solio suo venit i vtero tuo: ex sinu p̄is i vterz
digīt⁹ est descēdere m̄ris. **Q** aut in sacra scri-
ptura dei fili⁹ appellet vnicornis p̄s p̄s. **xxvij**
vbi dicit. Dilect⁹ quēadmodū fili⁹ vnicorniū
et p̄s. **lxvij.** iterū scriptū est. **A**dificauit sicut
vnicorniū sanctificiū suū i terra quā fūda-
uit in sc̄la. i. dei fili⁹ ppauit sibi redinatoriū
instar vnicornis in h̄ginē maria. **H**oc aut
redinatoriū ut tāto habitatori idoneū eēt to-
ta trinitas i eo insc̄p̄it tres mirabiles p̄peta-
tes. nā p̄ insc̄p̄it suā potētā: facies eā potē-
tissimā: fili⁹ suā sapiām facies illā sapiētissimā:
mā: ip̄s aut sc̄us suā demētā facies eā de-
mētissimā. **P**ūo aut de⁹ p̄ sc̄p̄it in illa suā
potētā facies eā tā potētē q̄ valet oib⁹ sbue-
nire: et diabolū tyrānū ferocissimū sbingare
ac fugare. **D**e q̄ singularissimo dono ad lau-
dē ipi⁹ eterni p̄is ipa in suo cāntico cecinit di-
cēs **Au. j.** **Q** fecit mibi magna q̄ potēs est.
Magnū q̄ppe est oēz bestia nociua posse fu-
gare: et diabolū ferocissimū tyrānū posse sb-
ingare: cui potētia nō ē filis in fra **Job. xij.**
est maximū. et tanto magis q̄to ipa p̄tute sua
facit ut nō audeat appropinq̄re. **N**ec mirū
q̄ si cedr⁹ naturalit̄ r̄ate est potētē q̄ solum
p̄ vmbra fugat serpētes et oīa venenosa: q̄to
magis ipa cedr⁹ dei in celi libano exaltata per
singularē suā p̄tutē fugat serpēte antiquū di-
abolū: ita ut hōi ipam r̄uote inuocātū appro-
pinq̄re nō audeat vñ nocere. et iō debem⁹ cū
Innocētio petere et dicere. **Q**ue dei mī alma
q̄ ex dignitate q̄ mī dei es ipare potes angel⁹
et xmonijs. cōpescē demōes ne nobis noceāt
p̄cipe angel⁹ ut nos custodiāt. **V**irgo ēt ipa
figurat p lapidē p̄ciosum qui vocat iaspis
quē q̄cūq; sup se portauerit: ut dicit in lib. de
p̄p̄e. re. secur⁹ et tutus reddif. **E**t sicut q̄cūq;

Natura
vnicor-
nis descri-
bitur

Unicornis
xp̄m
signat

De⁹ trīa
scripsi in
terrā ma-
riā

Arēpluz
quō ma-
ria suos
defen dit

secū habuerit deuotionē et affectuosam inuo-
cationē beatissime gēnis tuus ac securus
efficietur ab inimicis q̄buscūq̄. Unde legi-
t̄ q̄ quidā monachus fuit in quadā cōgrega-
tiōe deuotissim⁹ ac familiarissim⁹ gēnis glo-
riose: q̄ semel instigante inimico tātū bibit i
cellario q̄ sine sensu oīno putabat: et cū esset
ro: et sic ebri⁹ cellariū exiēs versus eccliam tē-
deret p̄ claustrū apparuit ei diabolus in for-
ma cuiusdā thauri mire magnitudinis demō-
strans q̄ eum vellet cornib⁹ p̄forare. Et ecce
subito vidit quandā pulcherrimā puellā ve-
niētē cesariē sup̄ humeros diffusam habentē
et i sua manu dextera mīcā gēgā tenētē. Que
diabolū increpauit: q̄ talia facere famulo suo
p̄sūperat: et iussit vt cito discederet: nec ei q̄c
q̄ mali facere auderet. Quib⁹ dictis demon
disparuit. Deinde cū ceptū iter monach⁹ il-
le pageret et ecclie appropinquaret: diabol⁹
q̄li canis nimis terribilis ex improviso in eū
p̄siliit. Et itez p̄dicta puella affuit et demo-
nē repulit. Demū illo intrāte eccliam inimi-
cus terribilior q̄ prius velut leo immanissim⁹
aduersus eū rugiēs q̄si eū deuoratur⁹ appa-
ruit. S3 puella que p̄mo et secūdo eū liberaue-
rat: itez apparēs diabolū acriter virga quā
in manu tenebat verberauit dicens. Q̄ mi-
hi obedire nolūisti: hec ad p̄sens habere me-
ruisti: et statim diabol⁹ vt fum⁹ euauit: nec
vltro appuit. Postea hō p̄sissima illa puella
manu apprehendēs ipm monachū ad lectū
suum reduxit. Accūq̄ discooperuit ac ipm
intra locauit: et caput eius redinauit: ac cru-
cis signū in eius fronte premisit. Et cū mira-
ri cepisset dices. Que es tu bona puella que
tāta mihi b̄nficia p̄stitisti? R̄ndit. Ego sum
maria m̄r dei: et statim disparuit. Que oīa il-
le monach⁹ postea alijs per ordinem enarra-
uit: atq̄ vitā suā in meli⁹ emēdauit. **N**icla-
ne p̄pēdi pōt q̄rū potēs est beatissima gēgo: q̄
nos exītes in medio leonū in medioq̄ dra-
conū et serpentū infernaliū defendit ne ab eis
deuoremur: occidamur: transgulemur et mor-
deamur: et ne ab isto hoste n̄ro diabolo ad in-
fernales penas deportemur. **S**i q̄s autē q̄
rat: q̄re cū diabol⁹ tpe Thobie lepte viros sa-
re trasgulauerit p̄p̄ p̄ctm̄ eorū (vt h̄ Thob-
bie. vj.) nō etiā nūc trucidet oēs q̄s in man⁹
suas tradāt p̄ctā mortalia: R̄ndeo q̄ h̄ iō p̄-
cedit: q̄ de⁹ dedit hoīb⁹ hanc gēginē potētis-
simā: q̄ h̄z in manu gēgā ferreā ad arcendas
bestias infernales: et ipos demōes effugandos
Vn̄ illi inq̄t p̄s. Reges eos i virga ferrea: et
tāq̄ vas figuli p̄fringes eos. Hec autē p̄tās

Maria
nō finit
p̄ctōres
strāgula
ri sic vi-
ros sara

ipī⁹ gliose gēgis figurata ē **A**ro. vij. i. gēga aa-
ron: q̄ p̄sa ē in colubz: et deuorauit gēgas iā-
tatoz. **P**ras ei ipī⁹ q̄ nob̄ ē tāq̄ gēga gracilis
et vtilis: est valde terribil⁹ demon⁹ et deuorat
potētia spiritūū tenebray. **H**oc ē figuratū
est in **J**udith: de q̄ h̄z sui li. xij. c. q̄ holoser-
nē pessimū hostē ppli dei occidit. **I**pa ei brā
gēgo a deo p̄tātē accepit defendēdi suos deu-
otos ab insidijs et p̄secutōib⁹ diaboli. **E**t sic fi-
lij isrl̄ gl̄ficabāt ipam **J**udith de victoria p̄
holosernē obrēta. ita et nos glorificare et ma-
gnificare debem⁹ matrē dñi n̄rī de sua poten-
tia ac magnificētia: vt de numero illoz inue-
niamur de q̄b⁹ p̄phetatū est p̄s. xliij. **S**haz
regni tui dicet: et potētia tuā p̄nūciabūt.
Adueniēs autē fuit q̄ de⁹ tātā potētia gli-
se gēgini p̄ferret triplici rōne. **P**rimo q̄ ele-
gerat eā vt eēt regina celi. nā si salomō (vt h̄z
ij. **R**e. ij. dixit m̄rī sue berisabee: pete m̄r mea
neq̄ em̄ fas ē vt autā faciē meā a te. q̄ro ma-
gis deuit eternū patrē vt nullā sue potētie
p̄citātē oīderet ei quā elegerat vt eīset celoz
impatrix. **E**t iō illi d̄z p̄s. xliij. **A**stitit regi-
na a dextris tuis et. **S**cdo ei tātā potētia cō-
tulit: q̄ p̄ illā grā p̄p̄ctm̄ p̄dita iueneri debe-
bat. vñ **A**u. j. ei dixit āgel⁹. **I**nuenisti grāz
ap̄d deū. p̄diderat em̄ eā ipa antiq̄ m̄r nostra
eua. et q̄nq̄ milib⁹ annis et vltro in p̄ditiōne
p̄durauerat: s3 gēgo gliosa eā adinuenit. vñ
Bern. illi inq̄t. **I**nuenisti grāz quā q̄rebas
et quā añ te inuenire nemo potuit. **T**ertio ei
p̄tulit de⁹ magnā potētia: q̄ ipa ei⁹ filio xpo
maḡ p̄ferre debebat. s. eū de suis purissimis
sanguib⁹ in vtero suo formare et lacte suo sa-
cratissimo enutrire: et eū q̄ vestit oīa induere
ipm̄q̄ totū mūdū gubnatōrē regere et gubna-
re. et ideo ipsa in catico suo cecinit dices. **Q**z
fec̄ mihi maḡ q̄ potēs ē et. **D**e hac at potēti-
p̄tute ab ipō deo ipī⁹ gēgini p̄ferēda inq̄t ange-
lus eidē **A**u. j. **E**t p̄t⁹ altissimi obūbrabit ti-
bi: q̄. s. te faciat potētissimā et p̄tute fortitudi-
nis plenā. **Q**uātā autē potētia suā exercet be-
ata gēgo nos adiuuādo nobisq̄ subueniēdo in
vitā: i morte et p̄ morte. **C**onsidera gēgo deuote
xpiane q̄ si h̄ies amicū q̄ oēm vitē tue idigē-
tiā sblenaret. tibi char⁹ eēt. s3 si nō solū i vitā
s3 etiā i morte tibi succurreret charior p̄fecto
existeret. si autē in vitā et i morte ac post mortē
subuenire tibi nunq̄ cessaret: iste p̄culdubio
gratissim⁹ eēt et oēs i amicitia tua ārecelleret
S3 paulisper inspice q̄s in hac vitā sit amī-
cus tu⁹. si mūdū queris decipit. si parētes et
p̄sanguicos ipī te mortuū associabūt tumu-
lo: et recedēt te solum ibi sepultū relinquentes

S
Debeuit
de⁹ dare
Marie
magnaz
p̄tatem

Maria
adiuuat
in tripli
a statu

Brissima autē ego hoib⁹ duo pstat bñficia i
vita. vñ iustis. i. gratie diuine. aliud s⁹ pec
catorib⁹. i. diuine misericordie. ⁊ ideo eam ap
pellat ecclia matrē grēz matrē misericordie. q̄st di
cat. **M**aria que es gratiarū diuiaz distri
butrix ⁊ cōseruatrix. cōserua iustos in gratia
qua nihil est melius. ⁊ quā q̄ habet (vñ Aug.
in q̄t) oīa alia habet. q̄ eā nō habet frustra ce
tera conat habere. **T**u q̄z o maria que es ma
ter iesu xpi qui est summa misericordia: ora
p pccatorib⁹. **T**u em es multe misericordie oib⁹
inuocantib⁹ te: **p̄s. lxxv.** Scdo in morte ad
iuuat: in qua diuersa prelia demones hoib⁹
inferūt: quādo verificat illud apli ad Eph.
vj. **N**ō est nobis colluctatio aduersus carnē
⁊ sanguinē: sed aduersus pñcipes ⁊ potesta
tes: aduersus mūdī rectores tenebrarū harū.
Ipsa em pñssimavirgo suum adiutorū no
bis prebet. **E**t ideo eam rogat ecclia dicens
Tu nos ab hoste protege. **T**ertio subuenit
post mortē: quādo scz aīa transīt de corpore
ne demones illā rapiāt. **E**t ideo eam orat ec
clesia dicens. **E**t hora mortis suscipe. **I**psa au
tem ego clemētissima nec in tali hora deserit
suos deuotos. sed eis morientib⁹ astat ameni
simo virginū cetū comitata. ⁊ cantantib⁹ an
gelis animas ipsorū deuotoz suoz ad para
disi glīam facit deportari. **D**igit virgo beni
gnissima succurre mibi in illa hora horribili
Scio em q̄ oīa potes: **Job. xliij.** De te nan
q̄z dici p̄ illud **Sap. vij.** **A**ū sit vna: scz dei
sponsa: oīa pōt. **T**u miseris oīm. qz omnia
potes: **Sap. xj.** ⁊ subest tibi cū volueris pos
se. **Sap. xij.** tu ergo si vis potes me mūdare
Luc. v. ⁊ ideo sic potes adiuua nos **Mar.**
ix. **T**u em faciens facies: et potēs poteris. **ij.**
Reg. xxvj. De te nāq̄z dici pōt illud **Sap.**
x. **O**mnū potētior est. ⁊ ideo fac vt de te dice
re possim illd. **ij.** **Re. xxij.** **L**iberauit me ab
inimico meo potētissimo. **O**mnia em possibi
lia sunt tibi: **Mar. xiiij.** **E**t tu dicere potes
illd **Sen. xxxix.** **N**ec quicq̄z est qd nō i mea
sit potestate. **T**u etiā dñaris potestati mar
motū aut fluctuū ei⁹ tu mitigas: **p̄s. lxxvij.**
Et de te possum⁹ dicere illud **Ecci. xvij.** **D**e
dit illi de⁹ prātē eoz q̄ sūt sup terrā. **E**t tu di
cere vales illud **Ecci. xxiij.** **I**n hierl'm prās
mea. **D**e te q̄z verificatū est illud **Dan. iij.**
Prās tua in terminos vniuerse terre. ⁊ itez
Prās ei⁹ prās etna in generatiōe ⁊ gñatiōz
⁊ illud **Iosue. ix.** **A**udiui m⁹ famā potētie ei⁹
⁊ illd **Ecci. xliij.** **M**irabilis potentie ipius.
Et iō o potētissimaz creaturaz potētissima
excita potētiā tuā ⁊ veni vt saluos facias nos

p̄s. lxxix. **S**cdo pñcipalit⁹ dico q̄ filius di
scripsit in mīe sua sapiām suā: faciendo ipaz
sapiētissimā. **N**ec mirū si gl'iosa ego facta ē
ita sapiēs: cū ipa in vtero suo nouē mētib⁹ re
nuerit fontē sapie ⁊ scie dei: ⁊ in gremio suo se
pius baiulauerit eū. ⁊ q̄ dicit **Sap. vij.** **S**a
piētia edificauit sibi domū. i. dei fili⁹ q̄ est sa
piētia pñs: elegit sibi beatā eginē ad habitā
dū. ⁊ iō sapia ipam repleuit. vñ dicere p̄ il
lud **Sap. vij.** **D**im artifex docuit me sapiē
tiā. **A**ouenietē aut sapiētissima fuit qz sicut
pma mlier eua p suā ispiētiā maximā dedit
occasione nre dñatōis. ita secūda mulier in
qua imutātū est illud nomen eua in aue: sua
sapia debebat eē occasio nostre saluatiōis. **E**t
sic ille maledict⁹ artifex diabol⁹ infinitos q̄
dāmō habet nocēdi modos p maliciā suā: vt
dic **Aug⁹.** in li. de natura demonū. ⁊ facit. c.
sciēdū. **xxvj. q. iij.** **S**ic ista ego bñdicta q̄st
ifinitos habet modos nos nocēdi ⁊ reuocādi
ab errorib⁹ p sapiām suā: vt reuocet aīas sin
guloz a corruptiōe: **Job. xxxij.** **I**psa q̄z ē illa
q̄ p sapiām suā placat irā dei ne ptra mūdū
deleuiat in vltione. **A**ū em i sacra sc̄ptura se
pius inuentā pccā acriter punita a deo fuisse
vt pccm inobediētie **Adā** q̄ eū cū posteritate
sua eiecit de paradiso **Sen. iij.** **E**t pccm luxurie
tpe q̄ misit diluuiū delētē oīa aīalia exceptis
pauc⁹ i archa saluat⁹: **Sen. vij.** **I**re pccm cla
tiōis in edificatiōe turris **Babel** tpe gigātū
ppf qd dispst eos p vniūsum orbē: ⁊ misit cō
fusiōne linguaz: **Sen. xj.** **I**re pccm ⁊ naturā
ppf qd subūit sodomā ⁊ gomorrā ⁊ alias ci
uitates hoc vicio infectas igne et sulphure:
Sen. xix. **P**ccm q̄z murmuratiōis **dathan**
⁊ **abyron** q̄s a fra viuos reglutiri fecit: **Nu.**
xvj. **E**t pccm vane gl'ie **Dauid** in nūeratiōe
ppfi. ppf qd. lxx. milia viroz peste mori fecit
ij. **Reg. xxiij.** **E**t pccm irreuerētie seu irrisio
nis: ppf qd ignis de celo descendit ⁊ cōsumpsit
duos qnqgenarios cū socijs eoz missos a re
ge iuda ad heliā. **iiij.** **Reg. j.** **I**re pccm blasfe
mie **sennacherib.** ppf qd. clxxxv. milia viro
rū pūctoꝝ ab āgelo dei interfecta sūt. **iiij.** **R. xix.**
Quid est q̄ hodiernis tpi⁹ i q̄b⁹ tot cōmit
tunt inobediētie ⁊ deū: tot sūt fornicatiōes: tot
sodomie: tot regnāt elatiōes ⁊ supbie ac vane
gl'ie: tot murmuratiōes ac irreuerētie dei ⁊
sc̄toꝝ eius: totq̄ blasphemie: ⁊ nō flagellat
mūdū: nō eū totalit⁹ sbūrtit: cū nūq̄ tāta fue
rint i ipo flagitia sic i ist⁹ miser⁹ dieb⁹: pccō
h iō pcedit: qz hec nra sapiētissima aduocata
ei⁹ irā sua mitigat prudētia. **E**t iō cassian⁹ b
cōsiderās ait. **T**u pñona hūani gñis: tu cūct⁹

U
Descri
ptio i ma
ria sapiē
tiam

afflictus medica singularis. Quis tuo non eget munere cum sit peccare cōe. Figurata aut fuit brē regis sapia i. Hester regina sapiētissima q. Assueri regis iram mitigauit: et pplm israel ne deleret liberauit. Hester. vij. vñ de ipa verisificatū fuit illd. Eccl. xxxix. Collaudabunt oēs sapiam ei: et vsq. in scdm nō delebit: et nomen ei⁹ requiret in generatiōe et generatiōe. Oēs igit ad istā sapiētissimā aduocatā debet recurrere cū deū cognoscūt ppter sua pctā contra eos iratū esse. vñ Ber. ait. O pctor si ad p̄spectū p̄tis accedere times ne liqueas q. si cera a facie ignis. vade ad mediātricē matrem misericōdie: et oñde ei vuln⁹ et vlcera: et ipa p te oñdet filio pctor et vera: et fili⁹ p̄i lat⁹ et vulnera. Pater nō negabit filio: filius nō negabit m̄i: et m̄i nō negabit tibi. hec ille. Nemo igit desperet cū causam suā tali patrona tuta rī valeat. Null⁹ in errore pmaneat cum ad istā sapiētissimā magram sp̄ recurrere et ab ea instrui possit. Ali em̄ in mūdū veniēti dicitur illud. iij. Reg. iij. Dedi tibi cor sapiēs et intelligēs intrā vñ null⁹ ante te similis fuerit: nec post te surrectur⁹ sit. De ipa qz exponi pōt illud. Prouer. xiiij. Sapiēs mulier edificat domū suā. i. eccliam catholicā. et illd. iij. Reg. iij. Erat sapiētior cūctis hoib⁹. et illud. iij. Paral. xj. Sapiētior et potētior fuit sup oēs. et illd. Judith. xj. Mirabant oēs sapiētā ei⁹. et Hester. xij. Sapia et fide cefos pcellebat. et illd. ps. cxvj. Sapie ei⁹ nō ē numer⁹. Ipa qz dicere pōt illd. Eccl. j. Precessi sapia oēs q fuerūt an me. et trāsiui ad cōtem. plādā sapiam: et sapiētia p̄seuerauit meū. et illud Sap. vij. Opraui et venit in me spūs sapiētie et c. et Eccl. ij. In sapiētia vixit anima mea. Tercio p̄ncipalit̄ dico q spūs sanctus sc̄psit in gl̄iosa regine clemētia suā: et fecit eā clemētissimā. Dignū em̄ fuit vt ipe spūs sc̄s illā roboraret clemētia que thron⁹ altissimi et clemētissimi p̄ncipis esse debebat. iuxta illud. Prouer. xx. Roborabit clemētia thron⁹ eius. Nā thron⁹ diuine misericōdie est ipa rego maria m̄i clemētie et misericōdie. Figurata aut fuit clemētia ei⁹. ij. Reg. xvij. in illa muliere q. Ionathā et Alchimā fugiētes a facie Absalōis q̄rētis eos occidere abscondit ex clemētia i puteo: expādendo velū suū sup os putei. vbi latuerūt q̄sq. fui ipi⁹ absolōis eos q̄rētes recesserūt. Et q figura dat̄ itelligi q p̄ctōres q deum pctis offendūt m̄i misericōdie occultat velo clemētie in p̄funditate hūilitat⁹ sue: si ad eā p̄fugerint q̄sq. ira et vindicta dei cessauerit. Clemētia. jo ipi⁹ regis excellit oēs alias q in

creatur⁹ repiri p̄nt. vñ sic Virgi. collaudat Dianā sup alias deas paganoz: et Didonē sup alias m̄lieres di. in. j. Enei. Regina ad tēplū forma pulcerrima dido Incessit mag iuuenū stipante caterua. Qualis in Euroce ripis: aut p iuga cynthi. Exercet diana choros quā mille secute Vincitq. hinc glomerant horeades: illa pharetrā fert humero: gradiēsq. dens supemiet oēs. Talis erat dido: talē le leta ferebat Per medios istās op̄i regnūq. futur⁹. Silr nos sup oēs creaturas laudare debem⁹ gl̄iosam reginē de clemētia et benignitate: que sup oēs sc̄tōs instat op̄atōi n̄re salutis: et regnū nobis eternū i futura vita pcurat et p̄pat ex sua misericōdia. Et oib⁹ vñ uersalit̄ clemētissima est et p̄optissima ad s̄b ueniēdū. vñ Bern. in quodā sermone eā alloquens inq̄t. Ille sol⁹ o rego brā laudes tuas sileat q̄ te fidelit̄ inuocatā senserit in suis necitatib⁹ defuisse. Et qd m̄i si inuocata ad est que etiā nō vocata p̄sto est. De illa ḡ dice re possum⁹ illd. Prouer. xvj. Clemētia eius q̄si imber serotin⁹. et xxxj. eiusdē li. c. Rex clemētie in lingua ei⁹. Ipius em̄ benignitas est illa de qua dicit Prouer. xj. Clemētia p̄pat vitam. Licer em̄ sit alta regina: qz est celi terre qz dñā: tñ erga nos subditos suos nō vtitur impio s̄z clemētia. vñ dicere pōt illd. Hester xij. Cū vñūsum orbe mee ditiōi s̄bingassey volui neq̄q. potētie abuti magnitudie: s̄z clemētia et lenitate gubernare s̄biectos: vt absq. villo terrore vitā transigētes: op̄rata cunctis mortalib⁹ pace fruerent. Igit̄ clemētissima dñā q nūq. p̄titiōes deuote tibi supplicatū repellis: oro vt audias nos pro tua clemētia. Act. xxiij. Possū⁹ qz exponere illud qd dicit Ioh. viij. I. digito scribebat in terra: dice do q ad actū scribēdi q̄tuor requirūt. s. sc̄ptor: istrumētū siue res scribēda: atramētū et carta siue alia materia. et tūc talis sc̄ptura p̄t tradī ad legēdū cuilibet legere sc̄iēti. Sp̄ualit̄ aut̄ hec oia cōcurrerūt in liberatiōe mulieris adultere. de qua habet in p̄dicto euāgelio. p quā figurat̄ humana natura in pctō lapsa. qz ibi fuit digit⁹ dei. s. spūs sc̄s scriptor. atramentū fuit rubeus sanguis xp̄sti. Carta aut̄ in qua sc̄pta est fuit beata virgo Maria: que fuit liber in quo prius p̄phete defignauerūt modū incarnatiōis et natiuitatis filij dei ex ea: et passionis eius et omne mystērū humane redemptiōis fiende p̄ s̄bū dei. Fuit em̄ br̄ssima rego tanq. mūdissima carta m̄etallit̄ xpi sanguine aspla: fm̄ illud Au. ij. Et namplius animā p̄trāsiuit gladius.

De scri
psit i ma
ria clemē
tiam

Maria
carta i q
sc̄pta est
passio
xp̄sti

In ista autē carta siue terra purissima fuerūt
scripta. vij. dona spūscī. Et ibi possum legere
grā passa sit et quāta nobis contulerit. Figura autē
huius habet. **L**eni. xiiij. ubi moyses aspsit ppi
ciatorū qd erat in tabernaculo sanguine vitu
li digito suo. ut p h accedētes ad tabernacu
lū iuenirēt remissioz pctorū et eis ppiaret de
us. Spūalr em p altare ad qd solū sūm? sa
cerdos accedebat: significat imaculata sgo.
ad quā solū summ? sacerdos fili? dei dēscēdit
ut ibi pferret hostiā quā p nobis imolaret.
Ipa sgo brūssima sgo septies aspsa ē languie
vituli. qz septies pculsa ē gladio passiois re
deptoris nostri. **P**rimo a Symeone. Se
cūdo qn tota nocte audiuit ipm flagellari.
Tertio qn mane ad domū pylati vidit euz
spūis coronari. **Q**uarto qn audiuit eū ad
mortē dēnari: et sup hūeros ei? crucē iponi
Quinto qn audiuit eū crucē affigi. **S**exto qn
vidit ipm i cruce expirare. **S**eptio qn vidit
lat? ei? lācea trāssigi et apiri. **S**opatiebat em
ei tanqz vna caro cū dilecto filio suo. et passio
nes omnes que fiebāt ipi filio erāt tot vulne
ra in corde mris: ut inqt **H**iero. in quodā ser
mone. **F**uit g pūssima sgo altare in cui? cor
de occisus est vitul? sacrificij: et illi? sanguine
septies aspsa est aia ei?. **I**re ipsa facta est liber
federis in q scriptū spūscūs. vij. dona sua ce
teris abūdāt. **A**spiciētes g ad vitā eternā
puenire studeāt in libro isto die ac nocte. tū
eo se faciāt ascribi p deuotioz. **N**ic em est ille
liber de q dicit ps. cxxxvij. In libro tuo oēs
scribent. **N**ic ē libervite et testamētū altissimi
et agnitio vitatis. **E**ccl. xiiij. In h libro oēs
etiā idiote legere pnt de q dicit **I**sa. xxiij. **D**a
bū libervite nesciēt lras. **N**e aut illis iduoris
de quibz dicit pphā ps. lxxvij. **D**elegant de libro
vincitū: et cū iustis nō scribant. **Q**uibz etiā
ait de? **I**sa. l. **Q**uis est hic liber repudiij mris
vestre: quo dimisistis eā? **S**pero tū q de ali
qbus verificabit illud **I**sa. xxiij. In modico et
in breui audiet surdi verba libri de tenebrz et
caligie: et oculi cecoz videbūt: et addēt mites
in dño leticiā: et paupes hoies in scō isrl exul
tabūt et c. **H**ic etiā est liber mādatorū dei. **B**a
ruch. v. In die aut finali verificabit illud **D**a
niel. vij. **J**udiciū sedit: et libri apti sunt. **T**ūc
em vnusqz iudicabit. nūqd i hoc libro stu
duerit: et inspiciet si i eo scriptū sit. **S**aluabit
nūqz oīs q scpt? iueniet in libro vite: **D**an. xij
Utinā et ego de illis iueniar de qbz dicit **L**uc.
iiij. **Q**uoz noia scripta sunt i libro vite. **F**ac
obra sgo ut de me pificet illud **A**poc. x. **A**c
cepi librum de manu angeli: et cū denozassem il

lū: fact? est in ore meo tanqz mel dulce. **S**cio
em o bñdicta dei mī q nō intrabit in ciuitatez
supnā nisi q script? est i libro vite agni: **A**poc.
cal. xxi. **D**e indeuoto aut tuo ait fili? tu? eius
dēli. c. iij. **D**ebeo nomē ei? de libro vite. **Q**ui
aut nō est scriptus in libro vite mittet i stagnū
ignis: **A**poc. xxi.

O, beata virgo dicit speculū dei
Assilatio. ix.

Benedicta virgo maria dicit speculū
qd duplici de cā. **P**rimo ppter specu
li cōpositioz. **S**peculū ei cōponit
ex vitro et plūbo. **P**ervitū aut qd
ē lucidū significat ei? sgitas: q fuit lucida co
rā deo: iuxta illud **S**ap. iij. **Q**z pulchra ē ca
sta generatio cū claritate. **P**er plūbū sgo qd
ē ductile: et hz colorē cinereū significat ei? hūi
litas: qz veri hūiles de facili ad oē bonū ducū
tur et reputant se cinerē: iux illud **B**en. xviij
Loquar ad dñm meū cū sim puluis et cinis
Et sicut plūbū p se et vitru p se nō facit specu
lū nisi simul iūgan: sic nec marie humilitas
sine sgitate: nec ei? sgitas sine hūilitate
fecisset eā speculū dei: in q ei? imago refullit. **S**
aps. **D**e ista pūctioe sgitat? et humilitat?
inqt **H**ugo de scō vic. **Q**z sgitas et hūi
tas quō i vniū cōueniūt: qd fecistis: sic subli
mastis humilē: sic fecidalt? virginē: ut sgo
pariat dei filiū et humilis habeat sponsū dei
Sicut aut speculū recipit i se figurā ei? q fec
illū: ita brā sgo in suo vtero recepit eū q crea
uit ipaz. vñ in ei? psona dicit **E**ccl. xxiij. **Q**ui
creauit me requirit in tabernaculo meo. **S**i
cut ergo fabricator speculi qz tūcūqz magn? sit
tū torā imaginē suā in eo cōspicit: ita l3 de? q
beatā sginē fecit sit imēsus: tamē totū se in ea
recepit. vñ **I**sa. xij. dicit. **A**ultra et lauda habi
tatio syon. i. sgo benedicta q es speculū dei.
Syon em speculario siue speculū interpretat
qz magn? in medio tui sanctus isrl. **P**s. qz
lxxxvj. dicit. **N**ūqd syon dicit hō: thō natus
est in ea: et ipe fundauit eā altissim?. **S**ic au
tē speculū nisi esset tersum et clar? neqz quis
imaginē suā i eo pspiceret: sic de? imaginē suā
i. filiū suū in sagine non posuisset nisi puris
sima fuisset. **E**t iō dicit de ea **S**ap. vij. **A**dor
est lucis et ne et speculū sine macula. **O**ri igit
suo iponat silētū q clarissimū dei speculū pdi
cat fuisse originali vicio maculatū. **S**cdo
dicit speculū ppter radij solaris penetratoz. **S**ic
em radi? solar? intrat et exit speculū sine ipius
speculi corruptioe: sic et xps q ē ver? sol istud
speculū intrauit i pceptū et exiit in ptu sine s
ginitat? ei? violatōe. de q inqt **A**ug. in ser. de

Maria
speculū
ppter qe
tuoz

Sic ra
di? vitru
sic xpus
maria n
corrupte

natinitate dñi. Sol'ra dñi speculū penetrat
 z soliditatē illi' insensibili subtilitate p'rasit: z
 tal' videt' intrinsec' q'lis ē extrinsec'. itaqz nec cū
 gredit' nec cū egredit' illd' dissipat: qz i' gres-
 su z egressu ei' speculū itegz p'seuerat. Spe-
 culū q' nō rumpit radius solis. z integritatē
 g'ginis ingressus aut egressus viciare potuit
 diuinitatis: q' si dicat nō. Tercio dñi speculū
 p'p' rerū p'sentū rep'ntationē. Dia em q' ibi
 sunt relucet in speculo. z silt' in brā virgine tā-
 qz in speculo dñi oēs debet inspicere: z postea
 maculas suas diluere z tergere. nā supbi co-
 gnoscūt ibi suas maculas respiciēdo ad eius
 hūilitatē. auari respiciēdo ad illi' paup'ratē
 luxuriosi respiciēdo ad ipsius g'ginatē. Aut
 em Hiero. in ser. de assumptioe. Xps g'ginē
 matrē elegit vt ipa oibus esset exēplū castita-
 tis. Oēs igit' p'ccōres in hoc speculo inspiciē-
 tes videbunt quō z qua ex parte sint infecti
 Et cōtra p'ccōs intueri poterūt frutes et
 bonos mores ipsi' q's debet imitari. Sic em
 Ictā romana eccl'ia est speculū z exēplū oī-
 bus fidelib'. c. em' xix. di. ita mī xpi dñi ē
 speculū z exēplū oīb' xpianis. Et iō inq't b.
 Amb. in. ij. li. de g'ginatē. Sit vobis tanqz
 in imagine desēpta g'ginatē vitāqz marie: a
 qua velut es speculo refulget species castitatē
 z forma p'p'it. z h' figuratū fuit Ero. xxxviii
 vbi dñi q' Moyses fecit labiū enēū cum basi
 sua de speculis mliez. Sacerdotes em in ill'
 speculis maculas faciei sue respiciebāt z eas
 lauabāt vt sic mūdī accederēt ad sacrificiū
 Sic ei' z nos maculas mēis n're i' h' speculo g'gia-
 li debem' inspicere z eas lauare: vt sic possim'
 mūdo corde z corpore deo finire. Sic aut' specu-
 lū imagies oīm tā puoz qz magnoz i' se reci-
 pit: z de quibet re qz sit pulchra v' deformis p'i-
 tatē idicat. sic z h' go gl'iosa oēs ad se venien-
 tes recipit itra vīlcerā sue pietatē: z ad istar
 speculū oīb' sui stat' q'litatē oñdit. Quarto
 dñi speculū p'p' ipsi' speculū fulgorē. Ipa etem
 tota fuit fulgida. vñ Hiero. inq't. Sane cre-
 do q' h' go maria tota fuit fides i' credēdo: to-
 ta ocul' in cogitēdo: tota charitas i' diligēdo
 tota virt' i' opando: tota cādor in p'cipiendo
 tota splēdor i' pariēdo: z tota dē' i' ascēdēdo.
 O' beata virgo dicat arc' celestis siue yris
 Assimilatio. r.

Arcus celest' significat g'ginē gl'io-
 sam p'p' generationē: dispositioz
 z colorationē. Primop'p' genera-
 tionē. nā arcus p'dict' (vt dñi in li.
 de p'p'e. re.) generat i' nubib' i' nube lucida cō-
 caua z aquosa ex reflectioe radij solaris i' eas

Brā aut' h' go fuit nubes inq'tū fuit a frento
 elenata p' celestū cōtēplationē. z fuit lucida
 p' fulgidā cōuersationē: z cōcaua p' hūilita-
 tem. z aquosa p' cōpassionē z pietatē. qz ha-
 bet cor melleū z ductile ad compatiēdū. Ra-
 dius igit' solaris. i. grā dei refulsit in maria:
 q' fuit nubes lucida: cōcaua z aquosa. z sic ar-
 cus celest' fuit effecta. Scdo dñi arc' celest' p'
 p'pter dispositionē. Arc' em ille ita est disposi-
 tus q' est sine corda z sine sagitta z h'us nos
 tenet cornua. Quidā aut' sunt sicut arc' cum
 corda z sagitta. qz extēdunt a nimia idigna-
 tiōe: z iaciūt sagittas. i. cōminatōes cum ni-
 mia crudelitate: z tenet cornua h'us se. i. in-
 dulgētiā z beneficētiā. qz inimicis suis nolūt
 indulgere nec amicis bñficia exhibere. Sed
 bñdicta h' go est sine corda indignatiōis: qz ē
 tota mitissima: z est sine sagitta cōminatōis
 qz est tota dulcissima. vñ Ber. sup' Missus
 est. ait. Quid hūana fragilitas trepidat ac-
 cedere ad mariā: nūb' em auster' in ea ē: ni-
 hil fribile: tota suauis ē. H'z at' duo cornua
 scz grām z misericōdiaz: z ista tenet h'us nos: qz
 iustis dat grāz z p'ccōrib' indulgētiā z miseri-
 cordiā. z iō appellat' mī grē z misericōdie. Dñi
 iste arc' sine corda z sagitta inclinat ad nos cor-
 nua: significat q' beata virgo nō vult nos se-
 rrire: s' nob' miseri z p'ccare. z q' p'pter suā imē-
 sam pietatē semp' filiū suū inducit ad parē-
 dū z nō feriēdū: dices illud Iohel. ij. Parce
 dñe parce populo tuo zc. Tercio dñi arcus ce-
 lest' p'p'pter colorationē. Ut em dñi Beda: z h'i
 etiā in li. de p'p'e. re. arc' ille ex quatuor elemen-
 tis cōtrahit colores. nam ex igne cōtrahit co-
 lorē rubēū: ex aqua ceruleū: ex aere iacincti-
 nū: z ex terra gramineū seu viridē. Et silt' iter
 isti quatuor colores fuerūt in beata virgine
 Habuit em colorē rubēū: qz tota fuit igne di-
 uini amoris inflāmata. z istū colorē traxit
 ab illo igne de quo dñi Heb. xij. Deus noster
 ignis plūmēs est. Scdo habuit colorē ceru-
 leū: qz tota fuit p' cōpassionē liq'da effecta: in
 xta illud ps. factū ē cor meū tāqz cera lique-
 scēs in medio vētr' mei. Et istū colorē traxit
 ab aq's. i. ab oīb' tribulatiōib' z miserijs: v'
 ab aquis diuinaz grāz. de quib' dñi Isa. lv.
 Dñs siccitēs venite ad aq's. Tercio habuit
 colorē iacinctinū: qz sp' fuit in celestib' p'fusa:
 in xta illd' Eph. ij. Nra aut' cōuersatio in
 celis est. z istū colorē traxit ab aere. i. a mētis
 sue puritate. qz in mente ei' sp' fuit serenitas
 puritatis. Quarto habuit colorē viridē: qz
 tota fuit in p'fatiōe viridis z amena. et istū
 colorē traxit a terra. i. a sua aīa: ex qua virtus

Maria
 sicut arc'
 h'z quatuor
 colores

Sermo.II. Maria Arcus et collum

res gñabant p q̄s gñosa deo et hoibus redde
bat. **A**ut viroz p̄tutū oīm alioz scōz vir
tutes supabat. vñ **Eccl.** xl. d. **S**ram et sp̄s de
siderabit ocul⁹: et sup hec virides satides. i.
p̄tutes virētes ex fra p̄ginea pcedētes. **Q**ua
liter aut ipa fuit deo et hoib⁹ gñosa d. **S**ilber
tus ep̄s. Virtutes marie dep̄omebāt i cogi
tatiōe et affectiōe cordis ineffabile armoniā:
quā ipa creatrix et inhabitrix ei⁹ dei sapia de
lectabat audire. **A**phoruscabat q̄z foris et i su
p̄ficie s̄mōis et int⁹. vñ possent hoies glifica
re deū et exēpla salut⁹ accipe. hec ille. **P**ossu
mus q̄z dicere q̄ p colorē igneū siue rubeū si
gnificat feruor charitatis. p iacinctinū nitor
scritatis. p ceruleū teneritudo pietat⁹. p viri
dē s̄o viroz p̄ginitat⁹ ei⁹. **B**ra igit p̄go figu
rata ē p illū arcū de q̄ d. **Gen.** ix. dixit de⁹. **E**
st signū feder⁹ qd̄ do int̄ me et vos in gñatio
nes sempiternas. arcū meū ponam i nubib⁹ et
erit signū feder⁹ it̄ me et int̄ fr̄a. cūq̄ obdu
pero nubib⁹ celū appebit arc⁹ me⁹ i nubib⁹: et
recordabor feder⁹ mei qd̄ pepigi vobiscū. et n̄
erūt vltra aq̄ diluuij sup terrā ad delēdā oēm
carnē. videbo em̄ arcū meū i nubib⁹ et recoz
dabor feder⁹ sempiternū. **D**e ipa ḡ b̄ndicta p̄gi
ne dicere possum⁹ illd̄ **Eccl.** l. **Q**uasi arc⁹ re
fulgēs inter nebulas glie et. et illd̄ **Ezech.** i.
Quasi arc⁹ cū fuerit i nube in die pluuie. et il
lud **Abacuc.** iiij. expōi p̄ de ipa p̄gie. vbi deo
inq̄r p̄pha. **S**uscitās suscitab arcū tuū: iura
mēta tribub⁹ q̄ locut⁹ es. **I**te illd̄ **Apo.** iij.
Sedes posita est in celo: et sup sedē sedēs. i.
fili⁹ dei. et yris erat i circuitu sedis et.

De beata virgo dicit collum
Assimilatio. xj.

Collū in scriptura appellat p̄go bene
dicta. vñ **Aan.** j. d. **C**ollū tuū sicut
monilia. **P**rimo at̄ videbim⁹ q̄re di
cat collū. **S**cdo q̄re dicat sic monilia. **P**rio
ḡ est sciēdū q̄ ipa assimulat collo p respectum
ad deū: ad seipam et ad nos. **P**rimo p respec
tū ad deū d. collū tripliā rōne. **P**rimo rōe
p̄iunctōis. **S**icut em̄ collū p̄iungit caput
corp⁹: sic et ipa xpm q̄ est caput n̄m ecclie q̄ est
corp⁹ suū vnit. **Q**z em̄ xps sit caput ecclie p̄
p̄ **Ap̄lm.** **Sol.** j. **H**ec aut̄ p̄iunctio et vnio i ei⁹
vtero facta fuit qñ de ea xps carnē assumpsit
et sibi vnuit. qñ. i. verbū caro factū est et ha
bitauit in nob⁹. **Joh.** j. **S**cdo d. collū rōne
mediatiōis. **S**icut em̄ collū est mediū inter
caput et corp⁹: sic et ipa est mediatrix int̄ deū
et nos. vñ d. mediūz tēpli p̄s. **xlviij.** **I**n tēplo
quidē sunt tres diuisiones. p̄ma est sacrariūz
vltima est corp⁹ ipm. media s̄o ē d̄p̄z. **S**ic

ḡ d̄p̄z est medi⁹ int̄ sacrariū et corp⁹: sic et ipa
est mediatrix int̄ deū et hūanū gen⁹. **T**ertio
d. collū rōe rectitudis. **S**ic em̄ collū ē rectū
sic et ipa in oib⁹ q̄ agebat rectā int̄tione h̄abe
bat. **Uñ Aan.** viij. d. **C**ollū tuū sicut turris
eburnea. **D**icit em̄ turris p̄p̄ rectitudinē: et
eburnea p̄p̄ puritatē. **S**cdo d. collū p re
spectū ad seipam. et hoc p̄p̄ tria. **P**rimo p̄p̄
eminētiā et dignitatē. **S**icut em̄ post caput
collū eminet oib⁹ mēbris: sic et ipa post xpm
eminet oib⁹ sanctis. et ideo assilat cedro **Eccl.**
xxiij. **Q**uasi cedrus exaltata sum in libano.
Sicut em̄ cedr⁹ excedit oēs arbores in altitu
dine: sic et ipa excedit oēs scōs in dignitate.
Scdo p̄p̄ eloq̄ntie gñositatē. **S**icut em̄ i
collo formant verba: sic et ipa in p̄spectu dei p
nob loquit bona. **Q**ue s̄ba ita de⁹ libet̄ au
dit vt dicat ei **Aan.** ij. **S**onet vox tua in au
ribus meis. vox em̄ tua dulcis. **T**ertio p̄p̄
cōpassiōis et pietatē. **S**ic em̄ collū defacili fle
ctit: sic et ipa ad cōpassiōē de facili cōmouet.
Flectit aut̄ collū mō a dextris: mō a sinistris
mō ad an̄ et mō ad tergū. et sicut ipa mō flectit
ad illos q̄ sunt i dextris. i. in p̄sp̄itate dādo
eis tēp̄ratiā: mō ad eos q̄ sunt a sinistris. i. in
adūst̄ate dādo eis p̄sentiā: mō ad illos qui
sunt an̄: mō ad eos q̄ sunt a tergo. boni q̄ dē
h̄nt faciē suā an̄ deū: mali aut̄ h̄nt tergū. inq̄
illud **Hiere.** ij. **C**l̄terūt ad me tergū et non
faciē. **F**lectit ḡ ad illos q̄ sunt an̄ deū p̄seruā
do eos i gr̄a: et ad illos q̄ sibi h̄nt tergū r̄ducē
do eos ad p̄niam. **T**ertio d. collū p respectū
ad nos: et hoc p̄p̄ tria nob̄ necaria. **P**rio
p̄p̄ sustētiōis. **S**icut em̄ collū sustētat cor
pus: sic et ipa nos oēs supportat. **E**t p̄p̄ hoc
etiā d. colūna: de qua scriptū est **Eccl.** **xxiij.**
Thron⁹ me⁹ i colūna nub. **T**hron⁹ em̄ del
fuit br̄a p̄go: q̄ etiā ē colūna inq̄tū nos sustē
tat: et est nubes inq̄tū nos a terrenis eleuat.
Scdo d. collū p̄p̄ s̄bministratiōē. **S**ic em̄
a capite mediāte collo descendūt in corpa oīa
nutrimēta: sic a xpo p̄ p̄ginē i nos veniūt oīa
dona. **I**pa aut̄ nō est auara s̄z manū sp̄ apit:
et nob̄ gr̄as sp̄uales tribuit. vñ **Pro.** vi. d.
Manū suā apuit inopi: et palmas suas extē
dit ad paup̄rē. **T**ertio p̄p̄ respiratiōem.
Sicut em̄ a collo interior aer emittit: sic per
ipam n̄ra deuotiō deo p̄ntat. et sicut exterior
aer p collū ad corp⁹ trahit: sic et ipam nobis
oīs gr̄a ispirat. vñ **Eccl.** iij. d. **S**apia filijs
suis vitā ispirat. **S**cdo videndū est q̄re
dicat: sicut monilia. **C**irca qd̄ ē sciēdū q̄ mo
nile est ornāmētū pectorale qd̄ p̄ficiat ex auro
et argēto ac lapidib⁹ p̄ciosis. et ex his trib⁹ cō/
N 2

Maria
dicit col
lū tripli
ci ratiōe.

Maria
monile

fectū: rilld est monile dei. **I**sta autē sē illa tria
de q̄b⁹ dī. j. **I**hi. v. **I**nteger spūs vī: aīa ⁊ ca
ro fūct sine q̄rela. **I**pa em̄ habuit corpus au
reū. i. icorruptū: aīam argēteā. i. lucidā ⁊ pu
rā: ⁊ spm̄ corā deo p̄ciosū. **D**ī āt monile a mu
nere. q̄ spōsī talia ornāmēta sponīs suis olī
dare p̄suerāt vt se ornārēt. vī dī a munitē/
do: q̄ pect⁹ sponse munit ne aliq̄s man⁹ ipu/
dicas apponat. vel dī ab vniēdo: q̄ duo ora
capitū iūgit: ⁊ q̄s vniū de ipīs facit. ⁊ ideo dī
monile a monos q̄ d est vniū. vel sic dī a mo/
nēdo: q̄ admonebat vidētes abstīnere ab illa
tāq̄ ap̄iugata. olī ei solūmō nupta deserebat
monilia. ⁊ sic p̄t q̄ monile q̄tuor hēbat face
re. s. pect⁹ ornare: pect⁹ munire: diuīsa p̄iuge
re ⁊ oēs admonere. **E**t sīlī ista q̄tuor fac no
bis istd monile dei. nā nos ornat suis exēplis
vī **Acci. xv. dī. S**ic soloz oēs mūdo i altissi
mis dei: sic mlier s̄ bone spēs i ornāmētū dom⁹
sue. **S**cdo munit pect⁹ nīm suis p̄sidijs ne
dēdēs illud itrare possint. ⁊ iō dī **Aan. vj.**
Terribilis vt castroz acies ordiata. **T**ertio
diuīsos ⁊ sepatos a deo p̄iugit. p̄ctā em̄ a deo
diuīdūt. vī **Ila. lix. dī. I**nq̄tates vīe diuī/
serūt inf̄ vos ⁊ tū. s̄ istos sic diuīsos ipa deo
vniūt cū veniā eis acq̄rit. **Q**uarto aīas n̄as
signat. p̄ q̄d dēdēs admonent ne ipas p̄in
gāt: cum sint sponse dei: iux̄ illd **Olee. ij. De**
spōsato te mihi i fide. Nō autē signaculū ab
oib⁹ recipi dēdere admōet dī. **Aan. viij. Po**
ne me vt signaculū sup̄ cor tūū.

Beata virgo dicit colūba
Assimilatio. xij.

Maria
ē colum
ba cōmē
dabilis

Colūba significat beatā q̄ ginepp⁹
p̄la in q̄b⁹ ipa colūba cōmēdabilis ē
Primo em̄ cōmēdabilis est q̄ ad ni
dū: q̄ nō nidificat in terra nec in arbore: sed
i forāmie petre. ⁊ sīlī brā q̄go nō nidificauit:
nec cor suū posuit in terrena cupiditate: nec
in sblīmi elatiōe: s̄ i filiū sui vulnerib⁹ ⁊ pas
siōe. vnd ei dī **Aan. ij. Surge** p̄pera amica
mea: colūba mea ⁊ veni i forāmi⁹ petre. **I**sta
igī colūba habitabat in petre forāmi⁹: q̄ p
recordatiōez p̄tinuā sp̄ erat in xpi vulnerib⁹
vī dicēti filio illd **Tren. iij. Recordare** pau
peris ⁊ trāsgressiōis mee. i. trāsgrediēt⁹ ⁊ ex
cessiue passiōis mee ⁊ absinthij acfellis. **I**pa
r̄ndit illd q̄d i eodē. c. hī. **M**ēoria mēoz ero
⁊ tatescet in me aīa mea. **U**el p̄r dīcī q̄ xps i
hac vita habuit p̄les nidos. s. p̄lepiū: patibu
lū ⁊ sepulchū. ⁊ in istis nidiis hec diuīa colū
ba frequēssimē habitabat: q̄ loca habitatio
nis xpi cū deuotiōe maxime vīstibat. vī dī
cit scūs **D**ilīo. **S**i volum⁹ scire q̄d dei ge

nitrit p⁹ filiū resurrectiōez agebat: sine dabiō
loca dñice natiuitat⁹: passiōis: sepulture ⁊ re
surrectiōis frequēter vīstibat: i eis lacrimas
fundeat: ⁊ oris sui scissimī oscula s̄primebat
Viero. q̄z in ser. ⁊ assumpt⁹ ait. **F**ortassis p̄
nimio amore in loco q̄ fili⁹ ei⁹ sepult⁹ est eam
habitasse credim⁹: q̄ p̄ys pascere iteri⁹ amor
obrutib⁹ rē. **S**cdo cōmēdabilis est colum
ba quo ad cibū: q̄ nō cōcedit cadauera: s̄ ele
cta grana. **E**t sīlī brā q̄go nō afficiebat circa
terrena ac mūdāna: s̄ circa celestia ⁊ eterna.
Pascebat em̄ illo gno frumētī ⁊ q̄ dī **Ioh̄s**
xij. Nūi gñū frumētī cadēs i terra mortuūz
fuit rē. **G**ranū nāq̄ frumētī h̄z reficere ⁊ sa
tiare: ⁊ q̄tū ad h̄ significat xpi diuītatē. ⁊ i hoc
sensu exponi p̄r illd p̄s. **E**t adipe frumētī sa
tiat te. **I**te h̄z exteri⁹ ruborē: ⁊ q̄tū ad hoc si
gnificat ei⁹ carnē sanguie rubricatā: iux̄ illud
Ila. liij. Quare rubz est indumētū tuū rē.
h̄z q̄z iteriōrē candorē: ⁊ q̄tū ad h̄ significat
ei⁹ aīam cādore mūdicie fulgidā. **Sap. vij.**
Cādor ē luc⁹ esne. **E**xpp̄ ista tria dī brā q̄go
Aan. v. Dilect⁹ me⁹ cādīd⁹: q̄tū ad aīaz ful
gidā. ⁊ rubicūd⁹ q̄tū ad carnē cruetatā: ele
ctus ex milib⁹ q̄tūz ad diuītatē sup̄mā. **I**sta
igī colūba hoc gno delicatissimo v̄scebāt: q̄
circa xpi diuītatē plenissime delectabatur.
Tertio cōmēdabil⁹ est colūba q̄tū ad gemi
tū. q̄ nō h̄z cātū vanitat⁹: s̄ gemitū p̄passio
nis. **I**pa etenim q̄go cū alijs scīs mulierib⁹ in
xpi passiōe gemit⁹ emittebat. vī dicere pote
rat illis. **Q**uasi colūbe meditātes gememus
Ila. lx. De gemitu autē ei⁹ inq̄t deuor⁹ **Ansel.**
Dñia mea misericordissima q̄s fontes lacry
marū dicā erupisse de pudicissimis ocul⁹ tuis
cū attēderes vnicū filiū tuū innocētē corā te
flagellari: ligari: mactari: ⁊ carnē ⁊ carne tua
ab impijs crudelit⁹ dissecari. **Q**uīb⁹ singul
rib⁹ existimato purissimū pect⁹ tuū veratū ēē
cū audires: **M**lier ecce fili⁹ tu⁹. **Q**uarto
cōmēdabilis est colūba q̄tū ad volatū. q̄ n̄
volat solitaria s̄ gregat⁹ ⁊ associata. **B**rā āt
virgo est illa mlier amicta sole. ⁊ q̄ dī **Apo.**
xij. q̄ date sunt ei due ale ad volādū in deser
tū. **I**te em̄ due ale sunt amor ⁊ spēs: q̄b⁹ vo
labat ad celū: dicēs cū p̄s. **Q**uis mihi dabit
pēnas sicut colūbe: ⁊ volabo ⁊ req̄scā. **N**on
autē sola volabat sed alios ad volādū secū tra
hebat. s. aplōs. vī sanctus **D**ilīo ait. **D**e/
inde ad motū sibi refugū. s. apostolicū p̄sor
tū circuitu dñicoz locoꝝ pacto cū gaudio re
meabat. **V**iero. q̄z in sermone ⁊ assumptiōe
inq̄t. **P**ost ascensionē xpi marie p̄salatio ad
exēplū humane vite cū aplīs vsq̄ ad dīsp̄r

Sermo.II. Maria colūba ⁊ elephas

siōez fuit. qd̄ **Au.** i actib⁹ aploz smēozat dī.
Hi oēs erāt p̄seuerātes i orōe cū maria mīre
 ihu. Quito cōmēdabilis est colūba q̄ ad sim
 plicē p̄ruitū. h̄z ei colūba magnā simplicita
 tē: iux illd̄ **Mar.** x. Estote simplices sic colū
 be. **Br̄** at̄ ḡgini inq̄t ei⁹ spon⁹ celest⁹ **Aa.** j.
Oculi tui colūbaz. i. simplr aspiciētes. vnd̄
Hiero. in ser. ad **Eusto.** de illa inq̄t. Erat cā
 dida mult⁹ meritor⁹ p̄tutib⁹: ac dealbata nī
 ne cādidior spūscī munerib⁹. ⁊ i oib⁹ colūbe
 spēm rep̄ntās. qz qd̄ in ea gestū ē totū puri
 tas ⁊ simplicitas: totū vitas ⁊ gr̄a fuit: totū
 mīa ⁊ iusticia q̄ de celo p̄p̄xit. **H**uit igit̄ br̄a
 ḡgo simplicitatē i iētōe: qz sp̄ dei gl̄iaz q̄ fuit
 i affectōe: qz dē sine admixtōe mūdant amo
 rē sp̄ dilexit. i opatōe: qz oīa q̄ faciebat ad ho
 norē dei ⁊ p̄mūvilitatē faciebat. **T**alis aut̄
 simplicitas mltū ē dō gr̄a. vñ illi dī. j. para.
 xxi. **S**cio dñe qz simplicitatē diligis. **E**t iō
Sap. j. inq̄t salomō. In simplicitate cordis
 q̄rite illū. **S**exto cōmēdabil̄ est colūba q̄stū
 ad residētia: qz r̄sident iux flūeta aq̄z: iux illd̄
Aa. v. **O**culi tui sic ocl̄ colūbaz sup riuos
 aq̄z q̄ lactes lōre: ⁊ residēt iux flūeta plenissi
 ma. **D**e b. at̄ ḡgīe **Hiero.** exponēs illd̄ **Aa.**
Vidi speciosā sic colūbā ascendēte desup riuos
 aq̄z: ait. **Q**uasi colūba speciosa fuit: qm̄ illi⁹
 colūbe sp̄z ac simplicitatē demōstravit q̄ sup
 xpm venit desup riuos aq̄z: qz sup aqua refe
 ctiois educaverat eā de⁹. ex q̄ multi rini dedu
 ctī totā fr̄a irrigāt. **D**ī at̄ qz colūba iō sup ri
 uos aq̄z morat̄ vt inde vmbra accipit̄: aspī
 ciat. vñ vt sūa erigat: vñ vt sūa se refri
 geret. ⁊ sūa br̄a ḡgo sp̄ morat̄ iux pleitudinē
 spūscī vt iūctias diabolicas a suis fidelib⁹
 p̄caueri faciat. ⁊ iō figurata fuit p̄ reginā he
 ster: q̄ fraudulentiā aman recoguit ⁊ pplz sūū
 saluauit. **S**cdo sūa amorē mūdant p̄ diuinū
 amorē penit⁹ i se extirrit. qz sic dī **Aug.** q̄ bi
 berit de flūio padisi (cui⁹ vna gutta maior ē
 oceano) restat vt i eo sit⁹ mōi penit⁹ extinguat̄
Tertio sūa oīm tribulationū se refrigerat
 uit: iux illd̄ **Piere.** vj. **I**nventes refrigeriū
 aiab⁹ vñs. **S**er̄ q̄ i p̄ib⁹ vltamarinis volēs
 res reges ⁊ p̄ncipes aliq̄ noua maḡ significa
 re h̄nt apd̄ se colūbā cui⁹ pulli s̄ i regiōe illa
 ad quā noua trāsmittēre cupiūt. ⁊ ligantes
 lras ad pedes colūbe dimittūt illā. q̄ neq̄qz q̄
 elat̄ q̄sqz ad regiōz illā p̄uenerit in q̄ p̄pos
 filios cē nouit. ⁊ tē gētes illi⁹ regiōis cogitūt
 illā cē colūbā regīaz accipietes lras de pedib⁹
 ei⁹ cogitūt noua q̄ mittit eis dñs sū⁹. **S**pūa
 lit̄: eram⁹ oēs i regiōe vmbre mortis p̄p̄ cul
 pā: ⁊ nullū bonū nouū scire potam⁹ de placā

E
Colūba
litteras
deferens

tiōe et̄ni regē erga nos. s̄z veniēs hec diuina
 colūba cādidissima. i. gl̄iosa ḡgo maria a su
 pno rege missa portauit nob̄ p̄uilegiū n̄re re
 patōis ⁊ salutis. **E**t figura hui⁹ h̄i **Sen.** viij.
 vbi dī qz colūba retusa est ad archā portās ra
 mū oline virētē. ⁊ tūc cognit̄ **Noe** ⁊ q̄ inclusi
 erāt i archa cessasse aq̄s diluuij super terrā.
Spūalit̄ at̄ significat qz gen⁹ hūanū erat in
 archa original̄ pcti clusū ⁊ detētū. coopnerāt
 em̄ aq̄ hui⁹ culpe mōres ⁊ colles. i. sc̄tōs ⁊ ius
 stos ado vt null⁹ possz ē hūc carcerē appere
 ac extire. s̄z veniēs hec colūba eis portauit oli
 nā virētē pacē ⁊ recōciliatōis. qz ip̄a effudit
 ⁊ dedit saluatozē: p̄ quē carcer n̄r p̄fract⁹ est: ⁊
 dñs n̄r nob̄ recōciliat⁹. vñ de carcere isto edu
 ctī ad celi palaciū pducimur. vñ **Ber.** ip̄i bñ
 dicte colūbe n̄re inq̄t. **I**nuenisti o b. ḡgo gra
 tiā quā n̄co añ te iuenire potuit. inferni. i. ca
 ptiuatōz: pctōz libatōz: oīm mōi restaurati
 onē: celi repatiōz: ḡgeloz ⁊ hoīm p̄solatiōez.
Dī br̄a ḡgo dī elephas **Assilatio.** xij.

Bara ḡgo figurat̄ p̄ elephatē. de q̄ in
 q̄t **Ji.** xij. et̄hy. qz dī ab elphio grece
 qd̄ ē mōs latic. ⁊ b̄ ē p̄p̄ maximā sui
 corpis q̄ntitatē. qd̄ qd̄ aīal (vt dī i li. de p̄pe.
 re. ⁊ ponit̄ **Ji.** vbi. s̄.) i reb⁹ bellic⁹ aptū ē. **I**n
 his ei aīalib⁹ medi ⁊ p̄le ligncis turtib⁹ ⁊ ca
 stellis collocat̄ tāqz de muro dimicāt ⁊ iactā
 mittūt. de q̄z pugna h̄i. j. **Wach.** vj. **S**ub
 infert̄ qz ibidē **Ji.** qz cognitioe ⁊ mēoria p̄ ce
 ter⁹ b̄uiz aīalib⁹ vīgēt: gregati incedūt tmo
 tu q̄ valēt se saluāt: vt dī **Solin⁹** i lib. de mī
 rabilib⁹ mōi. nec āpl⁹ qz semel gignūt ⁊ vñū
 tm̄ filiū. **V**ē dī **Plin⁹** li. v. natu. hysto. qz si
 elephas hoīez errātē sibi obuiū viderit i soli
 tudine: p̄mo ne ip̄m freat aliq̄z tūlū de via se s̄b
 trahit: ⁊ tūc ḡdū figit ⁊ paulatī ip̄m p̄cedēs
 viā ei oñdit. ⁊ si draco illi occurrerit virilr se
 ei opponit ⁊ hoīez defendit. **A**t li. viij. ec̄ dīc
 qz elephas int̄ oīa aīalia ē maxie p̄tut: ita qz
 vix i hoīb⁹ tāta p̄bitas inuenit. nā cert⁹ p̄ib⁹
 sil p̄uēniūt ad flūmē: ⁊ ibi se abluūt ⁊ balne
 ant: ⁊ postea sibi iūctē inclināt ⁊ ad locū sūū
 redeūt. ⁊ iuuenes suos cūdo ⁊ reūtedo añ se
 tre faciūt: q̄s diligētī cura custodiūt ⁊ instra
 unt ad sile faciēdū. **I**tē qñ filij eoz egrotant
 q̄dā herbas salubres eis p̄gregāt: ⁊ añqz eis
 vtant supino capite eas ad celū leuāt: ⁊ qdā
 religiōe a numie supno sibi auxiliū postulat.
Que oīa p̄nt br̄e ḡgini applicari. s̄z cā b̄uiz
 tatis solū explicabim⁹ ⁊ declarabim⁹ q̄nqz ele
 phatis p̄p̄tates. **Q**uaz p̄ma est qz inter oīa
 agrestia aīalia est maḡ obediēs. vt dī **Arist.**
 li. de aīalib⁹. de q̄ etiā **Solin⁹** vbi. s̄. ait. **E**le

Proprie
 tates ele
 phantis

Maria
 sicut ele
 phas obediēs fuit

phas suum literatore diligite et eidem obediens
manserunt. **I**ta autem obediencia fuit in b. regine
q. nō tñ obediuit deo suo superiori et pseruatori
ac liberatori ab originali peccato et ab oib. alijs
vicijs: sed etiā sue inferiori. s. **A**lizabeth apd
qua trib. mensib. stetit: et sibi in p. seruauit
Obediuit etiā suo equali. s. **I**oseph: q. in qn/
tū sponsus su. sibi erat eq. nā secuta est eū
pregnās in **B**erplem. secuta q. est illū i egyptū
euntē et inde reuertē. **S**cdo appetas ele
phantū est illa quā ponit **P**lin. li. viij. vbi
ait. **B**oni sunt sensus. et idē d. **A**rist. viij. de
aiatib. sequit. **P**lin. **E**t sunt aialia ita do/
cilia q. regē cogitare et q. adorare instrunt
et nitunt. q. reuerētie grā genua sua flectere
Ite ad nūcū m. sui elephas aquā de fluuio
vl. de situla haurit et circūstātes aspicit. et hoc
ego vidi ocul. p. ijs i ciuitate. **N**li fieri ab
vno elephāte. et illi b. ego sup. oēs puras cre/
aturas sensu viguit et intellectū supauit. q. dei
p. funda mysteria ceter. apli. cognit. vñ **B**er.
sup. missus ē. ait. **Q**uis (excepta fortassis illa
q. sola expiri meruit) i. electu. cape possit q.
lit. ille splēdor inaccessibil. regineis viscerib. se
infudit: nā qd. sola p. se trinitas i. sola et cū sola
regine voluit opari: soli datū est nosse cui so/
li datū ē expiri. **I**pa q. sup. oēs regē celestē
adorant: et aqua de situla ei. i. grā. tā abū/
dant. haurit q. oēs nos aspicit. vñ de illa expo/
ni p. illd. qd. fuit **I**sa. li. p. dictū. s. **A**spicet ge/
tes mltas. **T**ertia p. petas elephāte ē quā po/
nit **A**ri. viij. de aialib. s. q. ē maxie domestica
bilis. nā de facili domestica ē: et cū hoib. paci/
fice cōmorat. et sibi b. ego fuit de mēstica p. cō/
formitatē mor. nō em fuit singular. i. cōis.
nā voluit puenire cū regib. et iō. regitātē vo/
uit. et cū iungat. et iō. m. monitū. **I**te cū
viduis: et iō. post mortē ioseph viduale vitā
dixit. **I**te fuit psona cōis: q. deo: angel. et ho/
mib. placere studuit. vñ **B**er. in q. dā ser. ait
Bra. ego maria d. grā plena: q. deo: angelis
et hoib. fuit grā. deo p. hūilitatē: angel. p. regit/
nitātē et hoib. p. fecunditatē. **Q**uarta p. petas
elephāte ē illa de q. inq. p. h. xij. de aialib. et
ponit in li. de p. p. re. vbi d. **S**ūt elephātes
natalit. benigni: q. selle carēt. accidētālir. m.
elephas efficit seuer. q. ad plūz. p. citat. aut
q. nūmis puocat. **E**t sibi bra. ego n. bz. fel. ali/
cui. i. indigētis i. iracūdie: i. z. tota ē dūle. sua/
nis et benigna. vñ ei canit ecclia. **S**peciōsa fa/
ctas et suavis rē. et **B**er. sup. **N**illus ē. ait
Quid hūana fragilitas accedere trepidas
ad mariā: nihil in ea austerū: nihil terribile
inuenies: tota em est suavis. **E**fficit tñ seuera

demōib. q. n. eos p. nob. p. liaf. et iō. d. **A**ri.
vj. **T**erribilis vt castrorum acies ordinata.
Quarta p. petas elephāte est q. pugnat cū dra/
cone. est em ei. i. iūmie. vñ d. **P**lin. lib. viij.
Int. elephāte et draconē ē p. petna dūmicatio.
Et sibi inter beatā reginē et diabolu. ē p. petua
iūmicia. sic dñs ipi diabolo p. dixit **S**en. iij.
di. **I**nimicitias ponā int. te mulierē et semē
tūū et semē illi. **N**otādū ē autē q. elephas
duob. mōis draconē vincit. **P**io caput ei.
cōterēdo. et tūc draco terribilit. plāgit. iux. il/
lud **N**ichee. i. **F**aciā plāctū velut draconū
Scdo aquā in ei. facit p. i. cōdo. nā in fluie
se p. i. cōdo q. draco sibi appropinq. et aquā cū
rostro in ei. facit p. i. cōdo. et sic eū execat et a se
repellit. **E**t eodē mō. brā. ego diabolu. sup.
uit. p. mo. em p. suā hūilitatē caput diaboli. i.
ei. sup. biā. p. trinit. sicut ipi diabolo p. dixerat
de. **S**en. iij. di. **I**pa. p. teret caput tūū. **U**ñ
Abacuc. iij. illi dicit. **P**ercussisti caput de. de
mo. impij. **S**icut em diabolu. eū vicerat per
sup. biā: sicut maria vicit. et p. hūilitatē verā.
vñ **B**er. inq. **E**ua p. sup. biā. dei creaturā se
esse nō. p. sideras. deo parificari voluit: maria
ho. hūilit. factori suo se subdēs. ac illā se no/
minauit. ideo q. illa est abiecta: ista ho. electa
Scdo diabolu. vicit ipm. q. dāmō. execat/
do: et in facie eius aquā p. i. cōdo. **D**iabolu. em
obseruabat si aliq. aliqua. ego. cōciper. vt sic
mysteriū. dñice incarnatiōis. scire posset. sed
virgo ipm. execatuit et in facie ei. aquā proie/
cit q. viz. accepit. q. tūc istud mysteriū sibi
occultauit. vñ **B**er. ait. **I**deo ego de p. onsa/
q. p. hoc a secretis celestib. hostis excluditur.
et **A**mbro. inquit. **I**deo de. celauit natiuita/
tis sue sacramētū. q. si p. nceps hui. seculi co/
gnouisset. nūq. p. salute nra. xpm. crucifigi p.
curasset. **B**eaute igit. regini. (q. oēs demōes su/
perauit et debellauit) dicit p. illud **I**sa. li. **U**ñ
nerasti dracones. et illd. **A**po. c. x. **A**pphen/
dit draconē serpentē antiquū.

O beata virgo figurat p. gallinā
Assimilatio. xij.

Galline habenti pullos assilāt. p. i. f.
fima dñā nostra. **H**ec em gallina
pre ceteris alijs aubus et gallinis
quattuor de nouo assumit. s. com/
passionē: sollicitudinē: magnanimitatē: et in
fouendo oua curā assiduā. **P**rimo assumit
cōpassionē. quia sup. pullos paruulos et ifir/
mos tantā cōpassionēz habet q. videt simul
infir. mari. et ipaz cōpassionē ostēdit et in plu/
mis sue alis. quia tota efficit hspida. **E**t in

Sic ele/
phas dra/
conē: sic
maria di/
abolu. vi/
cit

Sermo. III. Maria gallina et ouis

Maria
gallina dicitur

voce: quia efficit tota rauca. Secundo assumit sollicitudinem. et hoc in tribus. scilicet pascendo: quia grana vndique querit: et cum inuenit pullos vociferando illuc venire facit. Secundo custodiendo: quia sub alis suis eos custodit: et ab insidijs militum illos protegit. Tunc dominus inquit Matth. xxiij. Hierusalem hierusalem quotiens volui congregare filios tuos: quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas et noluit. Tercio assumit magnanimitatem: quia cum naturaliter cerere galline et aues sint pauidae: ipsa tamen homines insequentes pullos suos non solum non fugit: sed etiam in ipsos insurgit eosque rostro et alis ac clamoribus inuadit. Assumit et quarto magnam curam et diligentiam in fouendo oua: quia seipam negligit et super oua se incubit. Propter igitur ista quatuor beata regina per gallinam ipsam figuratur. Primum propter compassionem quam ipsa ostendit. fecit enim se hispida. id est vilis et abiectam propter magnam sui corporis afflictionem. et ideo poterat dicere illud Psal. i. Nolite me confiteri quia fusca sum: quia decolorauit me sol. ac si dixit. postquam sol. id est christus se decolorauit sustinendo vilissimam passionem: et ego decolorauit me per maximam corporis mei afflictionem. Intra tamen eam compassa est filio suo patri qui per quidammodo facta fuit rauca. De ipsa namque sic inquit magister Iacobus de vorogine ordiis predicatorum in libro suo beate virginis. Rauco accidit vel ex nimio clamore vel ex nimio labore siue fatigatione. Ipsa igitur filio in cruce existere tantum clamauerat clamando: et tantum mebra sua fatigauerat pectus contundendo: brachia obstringendo: manum allidendo: quia tota facta erat languida et tota rauca. Tanti etiam fleuerat quod oculi eius quodammodo defecerant. et ideo merito dicere potuit cum prophetam Ieremiam clamans: raucae factae sunt fauces meae: defecerunt oculi mei etc. Hec ille. Secundo assimilatur homini galline propter magnam sollicitudinem quam de nobis habet in pascendo et in custodiendo. Nam dum esset in presenti vita nos pascebat cibo doctrine inquit illud Psal. xxxij. Os suum aperuit sapienter: et lex clementie in lingua eius. Non etiam nos pascit cibo gratie. Tunc ibidem dicitur. De nocte surrexit: de dieque perdomesticis suis: et cibaria ancillarum suis. Habet etiam sollicitudinem in custodiendo: quia sub alis suis nos custodit: et ab insidijs diaboli nos protegit. Ipsa enim est illa mulier cui date sunt due ale magne Apoc. xij. Una est ala mea super qua perdores perfugerunt ut deo recedissent. Alia est ala gratie: super qua iusti consistunt ut in gratia conseruent. primi per istam dicere cum psal. Sub umbra alarum tuarum protegeme a facie impiorum qui me afflixerunt. Secundo autem dicitur et cuilibet eorum psal. xc. Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub penis

eius spabis. Quilibet enim iustus vincens sub protectione beate virginis per spem quod consequetur gloriam eterne felicitatis. Tercio assimilatur homini galline propter magnanimitatem. Est enim tam magnanimis et tam fortis quod omnes nostros hostes inuadit et eos a nobis expellit. Est enim (sicut dicitur Psal. vij) terribilis ut castrorum acies ordiata. Sic enim acies beati ordiatae hostibus sicut in magni terrore sic quod statim sepe fugiunt et franguntur: sic demones ipsam valde timeant et a facie eius fugiunt: et omnes eorum acies perfunguntur. Unde Psal. vij. dicitur. Quid videtis in synagoga vestra nisi choros castrorum. Quarto assimilatur galline: quia diligenter nos fouet donec in filios dei nos generet. Unde potest dicere illud. i. Apoc. iij. In christo iesu per euangelium ego vos genui. Notandum est autem quod gallina sepe fouet oua propria et oua aliena et pauonum: sed cum omnes creuerint: veri pulli eius ipsi miri adherent: pulli vero aliena in aquis se immergunt. pauones autem de sua pulchritudine gloriantes nutriticem relinquunt. Et sicut beata virgo multos fouet et nutrit: sed per ingressum temporis veri filij et deuoti ipsam sepe sequuntur per deuotiores. alieni vero deserunt eam: ac se aquis deliciarum immergunt. alij vero de suis mundanis honoribus gloriantes et infirmescentes eius deuoti esse dedignant et eam derelinquunt. Unde ipsa potest per quodammodo dicere cum psal. Filij alieni meriti sunt mihi: filij autem mei inuenerunt me et clamauerunt a semine suis. Sepe enim beata regina illos qui erant a deo alieni assumit ad fouendum et nutriendum: sed postquam eos nutrit sibi merentur: quia eam deserunt et in gratiam sibi existunt: et insuper in peccatis inueterascunt. nonnulli vero claudicant volentes suire diabolo et sibi: et ideo ipsa non immerito dicitur per dicta et beata. filij alieni etc.

Quis ouis dei dicitur beata virgo
Assimilatio. xv.

Ovis dei dicitur gloriosa regina propter quodammodo. Primum propter fertilitatem. Oues enim sunt multum fecunda. et sicut ipsa sic fuit fecunda: quod illi fructum protulit qui totum mundum satiauit. De qua ipsa inquit Eccl. xxiij. Ego quasi vitis fructificanti suauitatem odoris. Ubi notandum quod iste fructus est suauissimus in sapore: et ideo dicitur. fructificanti suauitatem. Est amenissimus in odore: et ideo addit. odoris. Est honorificus et honestissimus in specie siue decore. et ideo subdit. Et flores mei fructus honoris et honestatis. Et dicitur flos propter amenitatem: et fructus propter satietatem. Secundo dicitur ouis quodammodo ad pastum. nam ouis non comedit herbam putridam: sed herbam viuentem. Verba putrida est amor peccati faciens animam putrescere et fetere: iuxta illud Iob. i. Populus putruerunt iumenta in stercore suo. Verba vero sicca et arida est amor mundi qui cito siccat et arefcit

Pars. IX.

in illud iac. j. **E**rore sol cu ardore et aruit fe
nu et flos ei decidit et decore ei depijt. herba at
vires e amor dei q aiaz fac virete et deo gra ac
placere. **P**rima g herba b. ego abhorruit: se
cunda ptepsit et tertia germiauit: iux illd Gen.
j. **S**ermier fra herbam virete. Ita ei fra figu/
rat b. gine: q herba virete germiauit: qz dei
amore sp plena fuit. Istu pastu hec ouis dei
huit i hac vita. **N**o ho bz alia pascua glori/
sa. xq. **E**ze. 33. In pascuis vterrimis pa/
sca oues vias et in motib? excelsis: et ibi rege/
scer in herb viretib?: et pascuis pignib? pasci/
tur sup mores ist. **U**bi no q ei? pascua se v/
terria pignia et viretia. pmo se vterria: qz pa/
scit i cognitoe sume viretia: siue ei igrediat ad
ptepia da diuinitate: siue egrediat ad psidea/
da xpi humanitate vbiqz iuenit vterrima satie/
tate: iux illd Joh. x. **I**ngrediet et egrediet et
pascua iueniet. **S**edo pascit i delectatoe sum/
me suauitatis. et ista se pascua pignia. vñ ipa
inqt cu ps. **S**ic adipe et piguedie i pleat aia
mea. et illi dici p illd ps. cxlvij. et adipe frum/
ti faciat te. illi? s. frumeti de q d? Joh. xij. ni/
si gnu fru. etc. **T**ertio pascit in virore sume/
etnitate. et ista se pascua viretia q nuqz sicari/
poterit sz sp viretia erit. et io dicere pt cu p/
pheta ps. 22. In loco pascue ibi me colloca/
uit. **T**ertio d? ouis ppter simplicitate vera.
Habuit em simplicitate aqlina: colubina et
ouina. **S**implicitas aqlina e qz simplici itui/
tu respicit celu et sole: et io pullos suos qs vi/
derit cu vno oculo respicere ad celu et cu alio
ad tra raqz regere as abijcit. **E**t silr bta
ego simplici ituitu cordis sui sp ad deu respe/
xit. nec ad tra oculos suos vnqz reflexit. et io
opa lucida sp habuit: iux illud Mat. x. **S**i
ocul? tu? simplex fue. to. cor. tu. luc. e. **S**edo
habuit simplicitate colubina. **C**oluba ei (vt
s. dictu e in assilatioe. xij) caret felle: et diligit
ppare simplici amore. et ipa caruit felle ama/
ritudis: et tota fuit plea melle dulcedis et sua/
uitatis. vñ ipa ait Eccl. xliij. **S**pūs me? sup
mel dule etc. **T**ertio huit simplicitate ouina
ouis em nullu ledit sz oib? fuit. qz de lacte suo
nutrit et de carne pascit ac de lana vestit. et silr
b. ego nullu vnqz lesit sz nos nutrit suis do/
ctrinis: pascit suis meritis et vestit suis exēpl.
Uel meli? dicere possum? q nos nutrit lacte
sue deuotiois: pascit carne filij sui qua ipa ge/
nerauit. de q ipe ei? fili? inqt Jo. vi. caro mea
est eab?. **U**elit ee nos vestimeto gre in hoc
sclo et glie in futuro. et ppter hoc d? puer. vlti.
Oes amici ei? vestiti st duplicib? **D**e illa qz
exponi pt illud ps. cxvij. q dat niue sic lana

**Pascua
Marie**

**Maria
habuit
triplices
simplici/
tatem**

Quarto d? ouis ppter obediencia spontanea
Oues em mltu st obediētes voci pastoris: iux
illud Joh. x. **O**ues mee voce mea audiunt.
Nag obediencia e audire voce dei pipientis
maior audire voce dei pfuleris sz maria est au/
dire voce dei ispirat. **S**ta aut ego raqz boa
ouis dei oib? his vocib? obediuit. **P**recepit
ei de? q ter i ano festa solētia celebraret: vt pz
Ero. 33. et oēs i hierlm ascenderet ac tēplū visi/
taret. s. i festo pasce: pthecostes et scenofegie.
qd qdē pceptū ipa obfauit. vñ puez suum
duodenariū secū duxit. **A**u. ij. **S**edo obedi/
uit deo pfuleri. **S**uare ei pgitare nō ē pceptū sz
pslij. vñ d? j. **S**hoz. vij. **D**e ginitib? pceptū
dñi n hēo: pfulū at deo etc. et istd pfulū ipa ser/
uauit q pgitare deo vouit. et io dixit angelo.
Quō fier istd? qm viz n cogico. i. n cogicere
ppono: **A**u. j. **T**ertio obediuit deo inspirati.
Lū ei agel? gabriel sibi aduētū filij dñi nūcial/
ser illa tā grādia et tā solita. s. q ego pcept et
pareret deū: credere nō potuissz nisi d? sibi in/
teri? ispirassz. et io diuie ispiratōi acquiescēs cō/
tinuo obediuit dñi. ecce a cilla dñi etc. **P**ropf
hec tria pdicta pdixerat ei pz ei? **D**auid ps.
44. **A**udi filia et vide et inclina aure tuā etc.
Quinto d? ouis ppter cognitionē mutuam
Oues em cogicūt pastorem: et pastor cogicūt
oues suas. vñ saluator n? dicebat Jo. x. **E**go
cogico oues meas: et cogicunt me mee. **E**t silr
xps (q ait vbi. s. **E**go sū pastor bon?) coguit
mrez suā i vita sibi raqz nli? obediēdo: **A**u. ij.
Aoguit etiā in morte eā disciplo cōmēdādo
Joh. xix. **A**oguit etiā p? mortē eā ad eternaz
glām reducēdo: et ad suā dexterā collocando
Sta igit ego fuit illa scra et imaculata ouis q
nob pepit illū imaculatū agnū de q d? Joh. j.
Ecce agn? dei q tollit pctā mudi. et **H**iere. xj
ipe ait. **E**go qst agn? māfuer? q porat ad vi/
ctimā. **U**t em d? **A**ug. **E**xppp multa dicit?
est agn?: maxie ppter pietatē et māfuetudinez
Agn? em d? ab agnō grece qd significat piū/
latie. **A**gn? nāqz oculo pio et māfuetō aspiciat
suū occisorē. et ipe pi? iesus oculo pietatis ipi/
ciebat suos crucifixoies: et p eis pzem orabat
Au. xliij. **I**te pio oculo respexit latronē q eū
pauloan blasphemauerat: et ait ei. **A**men dñi
co tibi qm hodie mecu eris i paradiso: **A**u. xx/
ij. **I**te d? agn? ppter mltas alias pperates.
Nā agn? int oia aialia maxie iuenit inocēs:
vt d? i li. de ppe. re. et ponit **J**si. xij. ethy. **N**ul/
lū em ledit dente nec cornu nec vngue. et qz/
quid in eo reperit totū vtile est. scz caro ad ci/
bum: pellis ad variū vsum: pil? ad indumē/
tū: simus ad terre impinguatiōez: vngula et

**Maria
trib? obe/
diuit**

**k
Xpus
agnus**

cornu ad medicatores. **I**te qñ vidit lupū gra-
dū figit et sibi simplici vultu p̄ci petit. captus
ab hoste ligat⁹ a carnifice nō se defendit. et si
ue spoliē vellere sine cure sic aial inocuū ob-
mutescit. sine ei ducat ad pascua sine deferat
ad victimā. nec gemit nec murmurat nec cal-
citrat s; obedit. **Q**ue omnia dñō nro iesu xpo
op̄te applicari p̄nt. **S**z breuitat⁹ cā solū ex-
planabo dictū. **M**i. vbi. s. q. ait. **L**atini agnū
ab agnoscēdo putat dictū. eo q p̄ cetis aiali-
bus matrē suā noscat: adeo vt in mag⁹ grege
stati ad balatū vocē noscat parēt⁹. h. ille. **E**t
sūt dñs n̄ agnōt⁹ bon⁹ et p̄i cruce pēdēs agnū
vocē m̄ris sue balat⁹. i. lacrimat⁹. vñ ei r̄ndit
dī. mulier ecce fili⁹ tu⁹. **J**oh. xix. **E**t iō in m̄s
sa cārat. **A**gn⁹ dei rē. qñ dī. ecclia. **A**gne dei q
agnouisti matrē sibi obediēdo misere nobis.
Agne dei q agnouisti matrē eā recōmēdādo
misere nob. **A**gne dei q agnūisti matrē ei com-
patiēdo i cruce: et p̄ mortē suā illā ad pacem
et nā deducēdo dona nob pacē. **S**ūt r̄ m̄ ag-
nū filiū in vtero eū nouē mētib⁹ fouēdo. **I**te
et vter eū lacte fūgineo nutriēdo. **A**gnouit i
mōdo sibi r̄q̄ filio fiducialit⁹ ipando. vñ ait
Joh. ij. **V**inū n̄ h̄nt. q. d. miraculū fac aqua
i vinū p̄tēdo: et sic eis vinū ipēde. **A**gnouit
etiā eū in patibulo ipm associādo. vñ **A**n̄.
ij. inq̄t. **D**ilect⁹ me⁹ mihi. s. intēdit. et ego illi
Et eiusdē lī. c. vij. itēz ait. **E**go dilecto meo:
et ad me cōuersio ei⁹. **N**ec est illa ouis rei q i-
plēnt p̄ceptū de duab⁹ tunicis: qd h̄t **A**u. iij.
vbi d̄r. **Q**ui habet duas tunicas det vnā nō
h̄nt. **S**icut em̄ ouis vnā supabūdātē tuni-
cā. s. piloz dat tōsori: et aliā fuit sibi. ita ista
ouis benignissima q in maria abundātia h̄z
idumētū diuie gr̄e de illa nob ol anno imo oī
die cōicat. **D**igit ouis inocētissima fac etiā
nos oues effici. i. fideles et innocētes. **O**ues
em̄ dicunt fideles ppli inocētie fruct⁹ dātes
vt p̄t p̄ **I**nno. in. c. in septur⁹. i. p̄n. vij. q. j.
Ite oues appellant oēs boni xpiani: vt p̄t p̄
glo. i. eplā inf̄ claras. sup̄ p̄. oues. C. de sū. tri.
et fi. ca. **F**ili⁹ em̄ tu⁹ missus ē ad oues q pierāt
Mat. xv. et ij. q. vij. s. ecce oñsum. **F**ac vt si-
mus de illis ouib⁹ de q̄b inq̄t pastor bon⁹ fi-
lius tu⁹ **J**oh. x. di. **A**lias oues habeo q nō sūt
ex hoc ouili. s. iudaico. trāsumptiue. i. c. h̄c
societate. de ge. di. iij. **D**e illis inquā de q̄bus
idē filius tu⁹ dixit. **B**on⁹ pastor aiām suā
ponit p̄ ouib⁹ suis: **J**ohis. x. et xij. q. iij. c.
tres plonas. **F**ac vt filio tuo dicere valeam⁹
cum p̄pheta ps. lxxvij. **N**os autē populus
tuus: et oues pascue tue confitebimur tibi in
seculū. Amen.

De eiusdē itēmerate fūgīs assilatioe Ser. iij

In medio ec-
clesie laudabo te: ps. xxi. **A**lex.
de al. sup̄ ps. 80. exponēs illa
fba eius. ps. **T**estimoniū in ioseph posuit. ait
Joseph fili⁹ accrescēs et p̄i carissim⁹ religios⁹
ē. i. q posuit de testimoniū honor⁹ b. fūgīs: qz p
voti castitat⁹ ei⁹ fūgīnatē honorat. p voti
obediētie obediētiā acille dñi. p voti paup̄ta-
tis illi⁹ paup̄tatē. q (vt d̄r **V**iero.) ita paup̄-
erat q colo et acu acq̄rebat vñ se et saluatores
mōdi pascebat. **P**osuit et testimoniū in ioseph
qz ipa b. fūgo ē test⁹ et aduocata in cā eoz q eā
honorat. vñ frequē cātam⁹ de ipa. **E**ya g ad-
uocata nra rē. **D**e h̄ testimonio d̄r de p̄ in ps
Et thron⁹ ei⁹ sic soli p̄spectu meo. i. b. fūgo q
ē thron⁹ veri salomōis xpi: et test⁹ i celo fidel⁹
Ibi em̄ testat⁹ et allegat p nob. vñ qdā sc̄tus
hō narravit q cū qdā religiosi frequē cantan-
tes illā āniphonā **S**aluerēgina. dicerēt fūbū
illō **E**ya g aduocata nra rē. pl̄ies viderāt in
spū ipam matrē dñi an̄ filij sup̄sterni p̄ntiā
et p ton⁹ illi⁹ ordis p̄nuatē p̄cari. hec ille. **E**t
iō ordo n̄ sp̄ studuit h̄c benignā aduocataz
magnificare. et ipa b̄ndicta m̄ dei h̄ vidēs de
d̄r dorē suā tpalē quā h̄z i h̄ sc̄lo. s. loca terre-
sc̄tē i manu et gubnatōe ordis n̄ri. ex q̄ inuit
q ipa d̄z ab ordie isto singularit⁹ magnificari
et honor ipi⁹ et filij sui defendi. q̄pp̄ ego ordi-
nis isti⁹ fūul⁹ q̄ridie dico br̄e fūgini fba the-
matis n̄ri. s. **I**n medio ecclie. i. oīm xpianoz
laudabo te. **S**up̄ q̄b⁹ verbis solū. vij. alias
assilatioes p̄replabimur.

De brā fūgo p ebur figurata est Assilatio. j.
Ebur h̄z cādorē: ruborē: frigiditatē et
soliditatē. cādor significat marie pu-
ritatē et fūgitatē. et iō ei d̄r **A**n̄. v. v̄e-
ter tu⁹ eburne⁹ distinct⁹ saphiris. **Q**z em̄ vt
dictū ē: ebur h̄z cādorē. saphir⁹ fūo h̄z colorē
celestē. p hoc d̄at itelligi q ei⁹ puritas et suie
cādidior q̄būana et celestior q̄z angelica. vñ
Berū. in ser. assumpt⁹. inq̄t. **S**i diligēter at-
tendas in maria singulas virtutes inuenies
singlāres eē q videbant cōmūes. q em̄ vñ an-
gelica puritas fūgini illi audeat cōpari q d̄g
fuit sacrariū fieri spūsseri et h̄t aculū filij dei
Rubor autē significat ei⁹ caritatē q i ipa nūq̄
extingui potuit: iux̄ illd **A**n̄. vij. **A**q̄ multe
nō potuerūt extingere caritatē. **E**t q diabolū
p̄cussit et p̄forauit: iux̄ illd **J**udith. ix. p̄cūtiā
cū labijs charitatis mee. **E**t q ipam fūgine de
corauit et orauit: iux̄ illud **A**n̄. iij. **P**erculū

fecit sibi rex salomō zc. seqt. media charitate
 pstravit. z eius. li. c. ij. ipsa inqt. **Q**uidam in
 me caritate. de est at caritate inqt. **B**er. **I**pa ē
 mlier amicta sole: q velut altez. solē sduir: qz
 sic ille sup bonos z malos idrnt orit: ita ipsa
 pterita merita nō discutit: s3 oib3 exorabile z
 clemētissimā se expōit z oiz necitates aplissi
 mo miset affectu. **F**rigiditas significat refrige
 ratōz spūscī z extincōz fomit. vñ dixit illi
 āgel3 **Au. j.** spūscūs supueniet i te. i. te ab oi
 estu pcupie refrigerabit. vñ **Aug. i ser. anun**
ciat. ait. Spūscūs supueniet i te vt nec estū
 patiar3 libidinis: z nī sīs creator3. z s3dit. **X**
 circo qdē cā dēf3r obūbrat ne potās dēu fra
 gilitas hūana succūbat: z vt est3 corpīs nesci
 at quā dēf3r obūbrat. **S**oliditas at signifi
 cat p3tātiā sue p3tut3: q tāta fuit q lz tēpe pas
 siōis xpi oēs apli fuerit p3fracti: ipa tñ solida
 z firma pmāsit. vñ figurata fuit. iij. **Re. ix.**
 vbi d3. **F**ec sibi salomō thronū de eboze grā
 dē. **I**pa em fuit thron3 d3: qz dē3 ipa reqeuit
 eccl3. z 4. z fuit de eboze qz solida z firma pmā
 sit. z fuit grād3: qz ei3 dīgras oēs āgelicā di
 gnitatē trāscēdit. **D**e ei3 aut cōstātia inquit
Amb. sup Au. **M**aria fugiētib3 aplis ante
 crucē stabat z p3s oculis vulnera filij specta
 bat. **S**cōi q3 parat. ix. d3. **F**ec salomō solū
 eburneū. i. xps b. h3ginē: q fuit solū ip3 salo
 mōis celest3. z iō illi inqt ppha p3. 44. **S**e
 des tua dē3 l se. se. zc. z. j. a domib3 eburneis.
 ex qb3 relectauerit tēst. re. i. ho. t. **A**stinit regia
 zc. **I**pi q3 h3gini inqt ei3 p3s celēst3 **Au.**
 vij. **A**ollū tuū sic turt3 eburnea. **D**e illa etiā
 dicit p3 ill3 **Tren. iij.** **A**didiores sunt naza
 rel ei3 nīne: rubicūdiōres eboze ātiq3 zc. h3 aut
 ebur p3ciōsū dēf3r dē idia: vt h3 **Ezec. xvij.**
 vñ **Uirgil3 castr.** **I**ndia mittit ebur. **D**e pul
 chritudine etiā ip3 h3gis dicere possum3 illud
Quid. ij. metha. **I**mpubesq3 genas z ebur
 nea colla decusq3. **E**bur ei3 significat pulcritu
 dinē: qz res eburnee dicunt pulcre. vñ h3gil3
 iij. geoz. castr. h3podameq3 hūeroq3 p3lopa l3
 gnīs eburno. z p3pti3 l3q. **S**ine lyrecarmē
 digit3 p3ssit eburnis. i. eburneis. **S**ic etiā
 tybull3 accipit d3. **H**āc p3mū veniēs plectro
 modular3 eburno. **D**e ipa q3 h3gine bñdicta
 expōi poss3 moral3 ill3 **Vester. j. s. q3 rētor3**
 reg3 assueri q3 erāt nerei color3: z carpasini z ia
 cinctini sustētabāt fumb3 bñsinis ac purpu
 reis: q eburneis circūl3 l3cti erāt: z columnis
 marmoreis fulciebant. s3 breuitat3 cā p3rāleo

Qz brā h3go d3 dies **A**ssilatio. ij.
Hes d3 a dyō grece qd ē claz latievt
 d3 **I**st3. in li. ethy. z significat b. h3gi

nē: q tota fuit celesti claritate p3fusa. **S**i enīz
 aliq3 lcti dicunt dies: iux ill3. j. **T**bi. v. **D**ms
 vos filij luc3 estis z filij diei. **I**n qb3 tñ aliqñ
 fuit aliq3 tenebra culpe. multo fort3 illa d3 d3
 ci dies in q sp lux diuina effulsi: z nunq3 aliq3
 tenebra locū habuit: vt ait mgi **I**aco. devo
 ragine l li. b. h3gis: vbi etiā d3. **S**i i isto mōdo
 visibili corp3 opaci. i. fra: soli se nō inspone
 ret: tūc sol sp diē faceret: z nunq3 nor ect. **I**n
 maria igit3 nihil vnq3 fuit opaci: nihil frēnū
 nihil rōni p3tū: z iō nulla nor vnq3 ibi ēē po
 tuit: s3 sp rāq3 dies lucida radiant. **D**ecille
Et allegat ill3 **Zach. xij.** **A**it dies vna q
 nota ē dño. **N**ō dies neq3 nor. i. nō vicissitu
 do diez z noctiū. **I**sta tal3 dies q nūq3 habu
 it noctē est brā h3go maria. qz sic d3. **S**ap. vij
Dec est speciosior sole. **E**t qb3 p3bis p3dict3 ro
 ctor aut nō p3cludit inrētū aut nece ē p3cludē
 re ex eis q h3go lucidissima nunq3 obscurata
 fuit p originale p3tū. **D**e isto etiā die d3 p3
 xvij. **D**ies diei eructat verbū: z nor nocti i
 dicat sciam. **X**ps em fuit dies: z brā h3go fil3
Qn igit3 insimul erāt z mutuo loq3bant: tunc
 dies cū die erat: z dies diei h3bū eructabat.
 c3 h3 **A**dā erat nor z eua fil3: z ambo sciam
 dei voluerit h3e: z iō tunc nor nocti indicauit
 sciaz. **S**3 notādū ē q dies h3 tres p3es pñ
 cipales. **P**ria mane appellat a mene qd ē to
 nū: qz nihil ē luce mel3: vt ait **I**sa. i li. ethy. z
 hec p3 ē finis dormitiōis: lictū opatiōis: hora
 sobrietat3 z celebrate digestiōis: vt d3 i li. de
 p3. re. **Q**ue oīa optie p3ueniūt bñe h3gini. nā
 pmo fuit finis dormitiōis. **P**erōres em dor
 miūt i p3tis: iux ill3. j. **A**bet. vl. **Q**ui dormi
 unt nocte dormiūt. **I**pa igit3 h3go bñdicta est
 finis dormitiōis: qz finē fecit vicq3 z p3tis. vñ
Viero. in ser. assumpt. de illa inqt. **D**edit ce
 lis glīam: terr3 dēu pacēq3 refudit: gentib3 fl
 dē: vicq3 finē: vite ordīne: ac morib3 discipli
 nā. **S**cōo est inītiū opatiōis. an aduētiā em
 suū hoies bñ opari n poterāt: qz demōes eos
 spediēbāt. sed ipa demones spediētes expulit
 z hoies ad bñ opandū expeditos fecit: iuxta
 ill3 p3. **O**rtus est sol. i. virgo maria: z cōgre
 gat3 s3. s. demōes: z in cubilib3 suis collocabā
 tur. s3 l3feno. z exhibit h3 ad op3 suū: z ad opa
 tiōē suā vsq3 ad vesp3rā. **T**ertio fuit mane
 sobrietat3. **H**abuit em magnā sobrietatē in
 h3bo: qz rarissime rep3t fuisse locuta. vñ glo.
 sup **Au. ait.** **S**i maria iuenit an pceptū apl3
 tacuisse: debem3 post pceptū apli magis do
 ceri q3 docere. **H**abuit etiā sobrietatē in cibo
 vñ inqt **Amb. in li. de h3gi.** **S**i maria esurie
 bat cib3 plerūq3 obui3 q morē arceret nō de

Dies h3
 tres p3es
 principa
 les

licias ministraret. Dabunt et sobrietate i actu
licito: sic e mrimonial copule: a q voluit absti
nere et sgitate suare. sciebat em vera ee sniaz
Quid. di. i epl's. Est p' placit' abstinnisse
bonis. **S**cd ps diei e meridies. q qde ce
ter' hor' e mag' calida: mag' sica: mag' clara
et mag' eq'lis sine media. qz tuc sol e i medio
celi et eq'lit ab ortu et occalu v' distare: vt dr i
li. de pp. re. vbi etia h' q meridies dr qsi me
dia dies: vt qsi mera dies: qz tuc clarior et pu
rior est sol qn de medio celi rutilat: et totu or
be illuat pari claritate. **B**ra igit' ego dr me
ridies: qz ceteris scis est mag' calida. i. dei a
more accesa: imo tota fuit i igne amor' p'usa
vt ait Hiero. i ser. ad custo. **I**te fuit ceter' sa
ct' mag' sica. i. ab oih' uore p'cupie penit' ali
ena. vñ vocat' fra scties: iux illd **I**sa. liij. et sic
radix de terra sctiet. **F**uit etia ceter' scis ma
gis clara. i. luce diuine sapie magis plena. vñ
Apo. xij. vocat' mlier amicta sole. i. sapie di
uine splendore. na sic dr **B**eda: qn b. ego eli
zabeth salutauit: sp'us sc'us ipi elizabeth sciaz
p'ntu: p'teritoz et futuroz dedit. **P**ntu qde
qz ipaz dei m'ez ee cognuit: et fructu v'et' sui ee
bndictu p'dicauit. p'teritoz aut: qz p'sensum
marie credet' itellerit. futuroz po: qz a dño
p'ficteda q illi dicta fuerat annuclauit. **D**eind
sbdit **B**eda. **Q**uis qd dicere vt extimare sus
ficiat q tuc gra sp'us sc'i dei genitric'e repleue
rit: cui tata in m're p'cursoz lux celest' emicue
rit. **E**t etia media. i. mediatix int' deū et nos
effecta. de q medio inqt ps. **S**uscepim' deus
misericordiaz tuā in medio tēpli tui. i. i vtero vir
ginali. et itez. **D**e aut rex n' an scla opat' est
salute in medio terre. i. in maria s'gie. **T**er
tia ps diei dr vesp'a a qda stella occiderali q
dr vesp'er' sine h'esper'. q solē occidēte sequit'
et tenebras seqntes comitat'. vt dr **I**sa. vbi. s.
et ponit in li. de ppe. re. vbi etia dicit q hora
ista dr sero a ianuis clausis sine seratis: quia
qn venit vesp'a fores serant: vt oia in domo
maneant tutiora. **I**n hora autē vesp'tina hō a
labore req'escit: mercedē accipit: et in domo se
recolligit. **E**t silt' bra ego raq' h'esper' semp
solē. i. xpm comitata est. et sero. i. in sine vite
q'rtuor suis fidelib' facit. **P**rimo nanq'a la
borib' suis eos q'escere facit: iuxta illd **A**po. c.
xiiij. **A**mmo em iam dicit sp'us vt req'escant
a laborib' suis et. **S**cd eis mercedē tribuit
Illa em merces est fruct' v'etris sui. i. ei' bñ
dictus fili': iux illud ps. cxvj. **A**u dederit di
lect' suis somnū ecce hereditas dñi filij mer
ces fruct' v'etris. **T**ertio cū deuotis suis cenā
facit. in qua cena illis apponit panē vite: illū

scz q ait **I**oh. vi. **E**go sum panis viu' q de ce
lo descendi. **I**llū etia panē de q dr **Eccl. xv. xi**
babit illū panē vite et itellec'. **A**pponit etia
cibū delectabile. i. seipam: q ait **Eccl. xxiij. q**
edūt me adhuc esuriēt: et q bibunt me adhuc
sitient. **A**pponit etia diuisa cibaria. i. diuisas
refectiōes et gaudia. vñ puer. vlf. dr. **D**edit
cibaria ancillis suis. **Q**uarto deuotos suos i
domū celestē introducit. et iō vocat' porta padī
si et fenestra celi. **U**n canit ecclia. **I**ntrent vt
astra flebiles celis fenestra scā es. **D**e ista die
exponi moralit' p' illd qd dicit iuriste: et ad
aliud ppositū. i. q dies interpellat p'hoie: et de
loca. c. vl. et. **C. de p. rēmit. stip. l. magna. D**
igit' xpiani memētoze diei hui' i q egressi est
de egypto. i. p'cti: et de domo fuitus. i. diaboli.
Ero. xiiij. **D**ec ei dies boni nūcij. ij. **Rē. iij.**
Hic e scūs dies dñi **N**ecmie. viij. et. ij. **E**ld.
ix. **D**ec est dies quā fecit dñs exultem' et lete
mur i ea: ps. cxvij. **D** scissima dies i q p'fi
cata fuit p'phetia dauid di. ps. cxvij. **F**ecit
solē in p'atē diei. **S**ol em iusticie xps i p'atē
re dar' e sue genitric'. s. heu qz multi iduori
brē s'ginis pnt dicere illd **A**uc. xxiij. **I**ndi
nata est iā dies. **U**ob aut o deuoti dico illud
Ro. xiiij. **N**ox p'cessit: dies at appropinquit
abijctam' q opa tenebrar' et. **A**ce nūc dies
salutis. ij. **A**ho. vj.

Dz bra ego dr fons **A**ssilatio iij.

Hns est bra ego maria: iux illud
Aan. ij. **F**os hortoz pute' aqz vi
nētū: q fluit i petu de libano. **I**n
q' b' s'bis notari p' q ipa h'z hortū
cāpū et viridariū: ita q q ad hortū ipa e fōs:
q ad cāpū est pute' aquar' vinētū: viridariū
ho fluitus q fluit cū ipetu. **P**er hortū aut si
gnificat' boni et brē s'gis deuoti q sensus su
os clausurūt. **D**e qualibet em bona aia spon
sa dei pōt dici illud **A**an. iij. **H**ort' et clausus
fons signat' et. **D**ebet em claudere os suū a
vanis s'bis: et man' suas ab opib' p'ranis. et
sic de singulis sensib' corp'alib'. et tuc erit hor
tus cōclusus. **I**tem debet sigillare cor suū
a cogitaciōibus imundis. et tunc erit fons si
gnatus. **I**n isto aut hortoz sunt herbe virētes
et redolētes. i. sancte virtutes et deuote medi
tatiōes. **S**ūt etia flores. i. mūde affectiones
Ibi etia crescūt arbores folia virētia et fruct'
suauis habētes. **P**er arbores autē itelligunt'
diuine p'ceptiōes i altū se erigētes. p folia at
serā s'ba. et p fruct' bona opa. et ideo subdit i
p'dicto. c. **A**missiones tue paradisus. **S**ed no
randū q nec iste herbe nec flores nec arbores
possunt fructificare nec crescere nisi iste fons

Maria
fons or
torum.

Bars. IX.

ginalis mittat eis aqua sue grē. Aduenien-
te autē aq̄ isti⁹ fontē herbe fructū ⁊ scōz deside-
rioz crescūt. qz bñdictōz ab isto fōte accipiūt
Un Heb. vi. d. Terra sepe venientē sup se
bibēs imbrē: ⁊ generās herbā optimā illis et
q̄b⁹ colit accipit bñdictiōz a deo. Flores etiā
crescūt: qz mūde affectiōes magis redolēt co-
rā deo: iux illud **Lan.** ij. Flores appuerūt vi-
ne florētes odorē dederūt. Arbores etiā pdu-
cūt folia scōz ⁊ fructū bonoz opoz. vñ
Hiere. xviij. d. Erit foliū ei⁹ viride ⁊ in tpe
secūtarū n̄ erit sollicitū nec aliqñ desinit facere
fructū. ⁊ iō bene d. qz ipa est fons ortoz. Per
cāpos autē itelligunt malit pccōres qz nō hnt
aliquā clausurā. nec in ore suo: qz illud laxat
ad detractiōes. nec i manib⁹ suis: qz illas extē-
dūt ad illicitas opatiōes. nec in corde suo: qz
ibi recipiūt imūdas cogitatiōes. Et de talib⁹
d. **Pro.** xxiij. Per agz hois pigri trāsui
⁊ p vineā viri stulti: ⁊ maceria lapidū erat de-
structa. Un qz nō habet aliquā clausurā nec
maceriā. ideo male bestie. i. demones vadūt ⁊
veniūt in cor ei⁹. Ad qd exponi p̄ illd **Job.**
xx. Uadēt ⁊ veniēt super eū horribiles. Et
qm̄ tales male bestie vadūt ⁊ veniūt: iō her-
bas cōculcāt: flores dissipāt: ac fructus deu-
rant. qz oēs virtutes ⁊ affectiōes ac desideria
⁊ cūcta bona opera destruūt ⁊ cōsumūt: ita qz
oīa efficiunt arida ⁊ mortua. Un **Isa.** xy. d.
Aruit herba. s. redolētū fructū: ⁊ defecit ger-
men. s. bonoz opoz. ⁊ nitor oīs interiit. s. vi-
rētū affectiōnū. Sed tñ isti cāpis in q̄b⁹ sūt
oīa arida ⁊ mortua beata sgo sepe est pute⁹
aquaz viuētū. Aque em ei⁹ sunt viuētes: qz
faciūt reuiuiscere i corde oēs mortuas volun-
tates: ⁊ virere oēs aridas affectiōes: ⁊ p̄nter
fructificare p bonas opatiōes. vñ inq̄t **Ps.**
Et campi tui replebunt vberitate. ⁊ ideo bñ
d. puteus aquaz viuētū. Iste sunt ille aque
viuētes de q̄b⁹ d. **Ezech.** xlvij. Dia ad q̄ ve-
nerit torrēs viuēt. Per viridariū sgo itelli-
git paradysus: in q̄ sunt diūsi flores. s. rose mar-
tyrū: viole cōfessoz ⁊ lilia virgīnū. Itē diūse
arbores. Quidā em ibi sunt q̄ fuerunt vt ce-
drus p eminētē vitā: aliq̄ vt cypissus p odorē
ferā famā. ⁊ sic de singulis. Quas grās psecu-
ti sunt mediāte virgine. Un ipa dicere pōt
illud **Ac.** ij. Feci hortos ⁊ pomeria: ⁊ leui
ea cūctis generib⁹ arborū. In isto viridario
sine pomerio sgo beata spaciāt modo iter li-
lia virgīnū: mō iter violas p̄fessoz: mō inter
olīnas p̄tarchaz: q̄ fuerūt dediti opib⁹ misē-
cordie. mō inter palmas ap̄loz: q̄ totū mun-
dū supauerāt. mō inter cedros platoz: q̄ fue-

**Puteus
aquarū**

**Maria
fluminis.**

rūt eminētes dignitate. mō iter cypissos re-
ligiosoz: q̄ odore sue puritatis serpēs. i. de-
mones a se fugauerunt. In istud aut virida-
riū sine pomeriū istefons siue flum⁹ mittit
aquas suas cū impetu. i. largiter ⁊ abundan-
ter. Ad hoc aut qz fluāt aque cū impetu tria req̄-
runt. s. qz de alto veniāt: qz in abundātia fluāt
⁊ qz nullā resistentiā inueniāt. Istas igit aqs
iste fons siue flum⁹ celestis effluere facit in vi-
ridariū paradisi a monte altissimo trinitatis:
⁊ facit eas effluere in abundātia maxima ple-
nitudinis. qz nullū pcc̄i obstaculū inueniunt
in beatis. Et ideo bene d. qz fluunt impetu de
libano. De istis etiā aquis exponi p̄ illd **ps.**
xlv. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatē dei.
Sed p maiori declaratiōe p̄dictozū pulch-
erit videre qualis est iste fons ginalis: ⁊ qz
les sunt aque ei⁹: ⁊ qualis iste fons diuidit.
Aīca primū aut est notādū qz iste fons est si-
gnat⁹: ⁊ apd deū posit⁹. ac in flumīū puerlus
p̄petuus: qz ⁊ dulcis ac amēn⁹. Primo dico qz
fons signat⁹: iuxta illud **Lan.** iij. **Hor.** cō-
clusus soroꝝ mea sponſa: **hor.** cōclusus fons
signat⁹. Bis aut d. hortus cōclusus ⁊ semel
signat⁹. Intellect⁹ em sgis fuit **hor.** dei: qz
plen⁹ erat fide ⁊ dei cognitōe. Affect⁹ ei⁹ fuit
hor. dei: qz plen⁹ erat amore dei. Uter⁹ ei⁹ fu-
it fons dei: qz plen⁹ erat aqua celestis grē. De
igit clausit ei⁹ intellectū: vt nihil i ipm intrare
posset ignorātie vel erroris. Clausit etiā ei⁹
affectū: vt nihil in ipm intrare posset mūda-
ni amoris. Signauit sgo flumē vterū sigillo
virginalis pudoris. Sēdo fuit fons apud
deū posit⁹. vñ **ps.** inq̄t deo. Qm̄ apud te est
fons vite: ⁊ in lūmē tuo videbim⁹ lūmē. Est
em fons: qz refrigerat ab estu cōcupiscētie. ⁊
est vite: qz viuificat a morte letalis culpe. ⁊ ē
luminosus: qz infundit nob lūmen cognitio-
nis diuine. ⁊ est apd deū posit⁹: ⁊ iō copiose p̄-
effluere. Tercio est fons i flumē p̄sus: iux ill-
ud **Pester.** xj. Paru⁹ fons creuit i flumē ma-
ximū: ⁊ in aquas plūmas redūdauit. Ipa ei
fuit paru⁹ fons in sua humili puerlatōe ⁊ re-
putatiōe: sed creuit in flumē maximū in filiū
dei p̄ceptiōe: ⁊ redūdauit in aquas plūmas i
sua in celū glōsiosa assumptiōe: vbi intrātū re-
dūdāt qz de sua plenitudine nō cessat efflue-
re. ⁊ illis q̄ sunt foras. i. q̄ adhuc sunt i exilio
⁊ illis qui sunt in plateis celestis **Hierusalē**
iuxta illud **Proverb.** v. Deriuēt fontes tui
foras: ⁊ in plateis aqs tuas diuide. Accipit
aut aliquādo flumē p aque supabūdatia. vt
ff. de aqua plu. ar. l. j. s. dñiqz ait. Que qui-
dē aque celestis supabūdatia fuit in ipa virz

**Quis
maria est
fons signat⁹**

Sermo.III. Maria Fons

gine. et tunc ea nobis cōcavit abunde. Quarto est fons perpetuus. In illud *Isaie. lvi.* Erunt quasi ortus irrigui. et sicut fons aquarum cuius non deficiunt aquae. Amor namque mundi non est perpetuus sed cito labitur. quod est sicut aqua cisternae. Unde perierit deus. *Psalmus. lxxviii.* Ne dereliquerunt fontem aquae vitae. et foderunt sibi cisternas dissipatas quae continere non valent aquas. Mundus enim est sicut cisterna perforata. quod non habet solati omnem veram sed fictam. nec permanentem. sed cito effluente. nec plenam sed vacuam. Iuxta illud. *Job. ii.* Mundus transiit et perperam est eius. Quinto est fons dulcis et amicus. Sed nota quod fons de mari oritur. sed per meatum subterraneos dulcoratur. et sic ipsa aqua dulcorata fonti immittitur. et potabilis redditur. Et sicut ipsa benedicta virgo de populo iudaico amaricato per partum originalem fuit orta. sed tunc sine ipsius partus originalis amaritudine fuit concepta. quod secundum aliquos in lumbis parentum fuit semine quo ipsa debebat accipi purgari. et sic ipsa gratia dei perveniente et sanctificata sic totaliter fuit dulcedine repleta quod vndique emisit aquas dulcissimas gratiae. Unde de prophetis beatis virginis fuit verificatum illud *Isaie. vii.* Fontes amari dulcorati sunt ad bibendum. **¶** Secundo principaliter est videndum quales aquas habet iste fons. Et videtur quod aquae ipsius sunt valde fructuose. Nam multipliciter habet virtutem. Primo namque habet virtutem refrigerativam. Et ideo valde grate sunt anime sitienti. id est deo desideranti. Iuxta illud *Proverbia. xxi.* Aquae frigida homini sitienti. Sed notandum quod aqua fontis in estate est frigida et in hyeme est calida. et maxime aqua putei. quod etiam dicitur fons. et sicut beata virgo in estate prosperitatis dat aquam frigidam. id est gratiam refrigerativam. ne mens nimis inardescat terrenorum affectibus. In hyeme vero ad versitatis dat aquam calidam. id est gratiam inflammantem. ne mens adversitatibus pressa a dei amore tepescat. Ipsa autem in adversitate fuit fervens. quod iuxta crucem stabat. In prosperitate vero humilior. quod dei ancillam se noverat. Secundo habet virtutem elevativam. Unde potest dicere illud *Job. iiij.* Aqua quam ego dabo fiet in eo fons aquae salutaris in vitam eternam. Sed nota quod aqua quantum descendit tantum etiam ascendit. Et sicut aqua gratie tantum hominem sublevat ad celestia quantum ipse descendit despiciendo infima et terrena. Sunt autem quidam qui retinent sibi necessaria et superflua et nihil pauperibus largiuntur. Et talis erat ille dives qui iduebat purpura et bysso. ut dicitur *Luc. xvi.* Quia igitur isti nihil descendunt. ideo nihil ascendunt. Alii sunt qui retinent necessaria et superflua. dant tamen praesuperfluo pauperibus. de quibus dicitur *Luc.*

ce. xj. Quod superest date elemosinam et ecce omnia munda sunt vobis. Et isti quod pauperes descendunt ideo etiam pauperes ascendunt. Alii vero sunt qui dant pauperibus omnia superflua. et sibi retinent necessaria. De quibus dicitur *Luc. iiij.* Qui habet duas tunicas cas det unam non habenti. Una enim est tunica necessitatis et alia superfluitatis. Tunica autem necessitatis potest retineri. superfluitatis vero dicitur pauperibus erogari. Et isti multum ascendunt. quia etiam multum descendunt. Alii autem omnia relinquunt tam necessaria quam superflua. et se amore dei pauperes faciunt. sicut fecerunt apostoli qui dixerunt christo *Matth. xix.* Ecce nos reliquimus omnia et te. Et de his multi inveniuntur viri perfecti qui mundo totaliter renunciantes et religionem intrantes votum paupertatis faciunt. Et isti quia maxime descendunt etiam maxime ascendunt. scilicet usque ad christi societatem. et usque ad iudiciariam potestatem. Unde *Matth. xix.* inquit ipse salvator. Amen dico vobis quod vos qui reliquistis omnia et secuti estis me in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis suae. sedebitis et vos super sedes iudicantes duodecim tribus israel. Tercio habet virtutem vivificantiam. quam desiderabat humanum genus ante huius virginis adventum. dicens in *Luc. i.* Nunc et exultet et gaudeat populus meus. et aperit eis thesaurum fontis aquae vitae. Et dicit aperiri. quod desuper et a deo est huiusmodi aquae effusio et emanatio. quod fluxit in beatam virginem a superiori. id est a spiritu sancto. Unde *Luc. i.* dixit ei angelus. Spiritus sanctus superveniet in te. et ipsa autem benedicta virgo cōcavit eam nobis inferioribus. et nos vivificavit. Unde illi dicere possumus illud *Neemie. ix.* Tu vivificas omnia haec. Omnes ergo qui volunt vivificari accipiant de aqua istius benedicti fluminis. Omnia enim flumina de iure gentium sunt publica. scilicet de acquisitione. de dote. de l. adeo. scilicet quod si toto alveo. de quo etiam tangitur in *Luc. iij.* de re. de dote. Et ideo in flumine publico omnibus navigare licet. scilicet ut in flu. pu. na. li. per totum. Quarto habet virtutem irrigativam et germinativam. De irrigatio dicitur *Gen. ii.* Fons ascendebat de terra irrigans universam superficiem terre. De germinatione autem dicitur *Isa. lv.* Descendit imber de celo et ultra non revertitur. sed inebriat terram et germinare eam facit. Dicit autem salvator *Matth. iij.* et terra primo germinat herbam deinde spicam. et postmodum plenum fructum in spica. Iste enim fons celestis terram aie nostre facit primo germinare herbam. id est dei timorem. quod est principium nove vite. Deinde spicam. id est plenam asperam et postmodum plenum fructum in spica. id est charitatem. Quia sicut dicitur ad *Roma. xij.* Plenitudo legis est dilectio. Quinto habet virtutem mun-

¶ Quales
aqs hnt
Maria

Pars. IX.

datuam. **N**on in isto fonte mundantur et lauantur actiui et prelatiui. et etiam ipsi peccatores immundi. **U**n Zach. xij. dicitur. Erit fons patens domus David habitantibus hierusalem in ablutionem pecoris et menstruare. Per David enim qui interpretatur manu fortis: intelliguntur actiui. Per hierusalem vero qui interpretatur visio pacis intelliguntur prelatiui. Nomen autem pecoris intelligitur illi qui committunt peccata mortalia carnalia. Nominem vero menstruare intelligunt illi qui committunt peccata mortalia spiritualia. Omnes enim in isto fonte celesti debent lauari. Nam actiui qui committunt aliquam negligentiam. Prelatiui qui peccant per aliquam inanem gloriam siue ineptam leticiam. et peccatores tamen carnalia quam spiritualia peccata committentes habent in anima multiplicem maculam. et ideo in isto fonte debent extergere illam. **T**ertio principaliter est videndum quid iste fons diuidat. Et respondetur quod diuidat in quatuor capita. ut patet secundum ieremiam. Et hoc ideo quod de origine benedicta egressus est Christus qui in nos fluxit quatuor maxime beneficiis. scilicet creatiois. recreationis. iustificationis et glorificationis. Et ista diuisum flumina. Quia flumen ciuitatis in qua fluit quatuor beneficia inferre consuevit. Nam necessaria apponitur. superflua exportatur. sordes abluuntur. et sitim extinguitur. Beneficium enim creationis omnia necessario generi humano deportauit. Beneficium recreationis omnia superflua exportauit. omnia scilicet peccata et opera diaboli. Beneficium vero iustificationis omnia immunda abluunt. Beneficium autem glorificationis sitim extinguit. iuxta illud psalmi. Inebriabuntur ab ubertate domus tue et torrente voluptatis tue potabis eos.

Quod beata virgo dicitur nauis
Assimilatio. iiii.

In huius benedicta mater dei multiplici ratione. Primo ratione cause efficientis. quia tota trinitas eam fecit ac fabricauit. Nam deus pater in ea posuit suam potentiam in quantum potentia diuinitatis receptiuam illi contulit. Filius autem in ea posuit suam sapientiam in quantum signillum virginis integritatis integrum seruauit. Spiritus vero sanctus in ipsa posuit gratiam suam in quantum plenitudinem gratie sibi dedit. Et ideo de qualibet persona diuina dici potest illud. i. Para. x. Particeps fuit ut faceret nauem que iret in tharsia. Secundo de nauis ratione cause materialis. De materia enim huius nauis habetur Eccli. xlii. ubi ipsa ait. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Est igitur ista nauis facta de cedro signatur que cedrus facit ipsam deo gratam et odoriferam. et eius carnem seruauit incorruptam. Item facta est de cypro charitatis. que cyprus sus est tunc fortitudinis et soliditatis que nulli oneri cedit. Et sicut charitas breui signis nulli tribu

lacioni unquam cedere potuit. Iuxta illud Ieremiam. vii. Fortis est ut mors dilectio. Et ibidem. Quod melius te non poterunt extinguere charitatem. Item facta est de oliua pietatis que semper viret. quia eius pietas nunquam alicui deest. nec in vere iuuenit. nec in auitino senectute. nec in hieme tribulationis. nec in estate alicuius mali feruoris. Facta est etiam de platano humilitatis. Est enim platanus arbor amplissima. et humilitas sic brachium signum amplissimi man fecit quod illi in vtero suo recepit quem celi capere non poterat. Nam sic dicit Bernardus. Maria ex humilitate placuit. scilicet ex humilitate concepit. Tertio de nauis ratione cause formalis. Forma enim nauis est. que superius est apta. inferius clausa a principio stricta. i. sine angustia. et in medio lata. et sicut b. ergo fuit superius apta ad amorem celestium. inferius clausa ad amorem terrenorum. fuit etiam in principio stricta. quia in initio natiuitatis filij et puritatis sue cor eius fuit strictum afflictione. intelligens quod Herodes volebat filium suum occidere. unde necesse habuit in egyptum fugere. Fuit etiam in fine. scilicet vite filij sui angusta. quia gladio passionis eius fuit vulnerata. Fuit et in medio lata. quia totius trinitatis nobile trichinium est. De nauis effecta quarto ratione cause finalis. est enim facta ut deus de celo ad terram portaret. iuxta illud prophetam. vi. Facta est velut nauis institoris de longe portans panem suum. Iste est ille panis qui ait Iohannes. vi. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Quod panem nobis b. ergo de longe portauit. Ista est dictio de longe dicitur distans locorum. quia de celo ad terram est maxima distantia. Unde dicit distantia meritorum. quia nulla nostra merita meruerunt ut deus homo fieret. Unde dicit distantia statuum. Nam cum tres fuerint status hominis. videlicet ante peccatum scilicet innocentia. secundum peccatum scilicet culpa et penam. tertium scilicet gratia. et quod erit scilicet gloria. Christus carnem humanam accepit de longe. id est de primo statu humane nature. scilicet sine peccato et sine innocentia. nihilominus tamen de singulis statibus Christus aliquid accepit. Nam de primo accepit immunitatem. de secundo penam. de tertio gratie plenitudinem. de quarto vero gloriosam fructum. quia eius anima beata fruebat diuinitate. Ad istum panem comedendum ipsa ergo nos iuuat dicens illud prophetam. ix. Comedite panem meum: et bibite. quod misericordiam. vo. Idem autem vocat vinum et panis scilicet Christus ipsum autem vinum b. ergo miscuit quoniam aqua humanitatis vino diuinitatis coniunxit. cum. scilicet de suis purissimis sanguinibus materiam humanitatis deo miscuit. Panem ergo istum ipsa fecit. et hoc significatum fuit per illam mulierem de qua inquit saluator. Mat. xii. quod tria sata sarie miscuit. quia b. ergo cooperante gratia spiritus corporis et animas ac diuinitates in Christo coniunxit. Fermen tum autem in hac commixtione fuit fides ipsius signis benedicta. Quinto dicitur na

quomodo
Maria
fons di
uiditur

Maria
di nauis

nis rōe arboris q̄ i ista nauī erecta fuit. de q̄ ar
bore dicitur **Eze. xvij.** Cedz de lybano tulerūt vt
faceret malū. Ista arbor fuit xps q̄ i ista nane
p̄gis fuit erectus. q̄ a silicet cedro nō solū p̄p̄
sui sblimitatē: s̄ etia p̄p̄ fructū q̄litate. Po
ma ei cedria i aliq̄ sui p̄te s̄ dulcia i aliq̄ acer
ba. i aliq̄ inf̄ dulcer acerbū s̄ media. p̄ q̄ sig
nificat tres i xpo nature. nā i xpo est diuinitas
dulcissima. caro q̄ fuit amaritudie plēa i aia
q̄ fuit dolore repleta inq̄tū sue nature relicta
pariebatur. i erat dulcedie plēa inq̄tū diuinitate
fruebat. Sexto dicitur nauis rōe veli qd̄ ibi ap
p̄suz fuit. i. xps. de q̄ velo exponi p̄t illud **Eze.
xxvij.** Byssus varia d̄ egypto p̄texta ē tibi in
velū. Dicitur istud velū fuisse variū. qz p̄ictū fu
it de colore albo: rubeo i aureo. Ex carne eniz
xpi floruit color albo p̄p̄ suā puritatē. ex aia
color rubē p̄p̄ sui charitatē. ex diuinitate s̄o
ei color aureus p̄p̄ suā p̄ciositatē. Vñ ip̄a b.
p̄go inq̄t **Lan. v.** Dilcet me cādidus q̄ ad p̄
mū. i. rubicūdus q̄ ad s̄cōz. i. electus ex milibz q̄
ad fr̄iū. Septio dicitur nauis rōe mercū: q̄bus
onerata fuit. q̄ qd̄ defuerit ei? p̄tutes i gr̄e ma
rie hūilitas: p̄gitas i fecūditas. Nā p̄ mer
cē hūilitas fuit gr̄a deo. p̄ mercē p̄gitas aglo
p̄ mercē s̄o fecūditas toti generi hūano. Et
p̄p̄hec tria illi d̄t illud **Judith. xv.** Tu gl̄ia
hierlm̄. i. dei. Hierlm̄ ei visio pacis iterprat. q̄
par p̄a i solo deo h̄t. Tu leticia isrl̄. i. angloz
q̄ sp̄ deū videt. Israel ei dei visio siue specula
tio iterprat. Tu honorificētia ppli n̄i. i. to
ti generis hūani. De ista nauī exponi p̄t il
lud **Mar. vj.** Erat nauis i medio maris. In
q̄bz s̄bis tria rāgūt de ip̄a b̄ndicta p̄gie. Pri
mū dicitur fructuositas. ibi. erat nauis. S̄cōm
officiositatē. ibi. i medio. Tertiū s̄o grolita
tis. ibi. maris. Inq̄tū ei appellat nauis oñdit
ei fructuositas. Nauis ei valz ad mltas op
tunitates. qz iḡ nos i mari tēpestuoso h̄mū
di positi mltis idigem. iō de nob̄ d̄ ista nauī
cula p̄uidet. Vñ notādū q̄ b. p̄go vt sp̄ual
nauis valz maxie ad tria. P̄io ad trāsfretā
dū occursus p̄ciosos mūdial occupationis.
S̄cō ad deferēdū puerū delictosos diuinal
p̄solatōis. Tertiū ad debellādū iarsus agu
stiosos demonial tēratōis. P̄mo iḡ nobis
valz ad trāsfretādū h̄ mare qd̄ p̄tinue vētis.
P̄rijs flātibz nauigam. i. mare istū mōi. de q̄
inq̄t p̄s. Hoc mare magnū i spaciōsuz mani
bz ē. In q̄ qd̄ mari i maximis p̄culis sub
mersiōis stam. Vñ nob̄ dicit p̄t illud **Eccl̄. xij.**
Qui nauigat mare narrēt p̄cula maris. In
q̄bz oibz p̄cul ip̄a b̄ndicta p̄go nos adiunat
Et iō **Bern. inq̄t.** Si incurs scopulos tri

bulationū. si insurgūt vēti tērationū **Mar**
am cogita: mariā inoca. Ip̄a ei ē nauis d̄ qua
sp̄ualit̄ exponi p̄t illud **Act. xxvij.** Nisi i nani
māserint: vos salui fieri n̄ potestis. S̄cō no
bis detulit thesaurū maximū. i. xpm. i. q̄ sunt
oēs thesauri sapie i scie dei absconditi. **Col. ij.**
Tertiū nob̄ valz ad debellādū piratas istius
maris. i. demōes. De ip̄a ei dicit **Lan. vj.** q̄ ē ter
ribil' vt castroz acies oidiata. Et iō dicit **Sa**
pie. xij. Exiguo ligno credūt hoies aias su
as. i. trāseūtes mare p̄ ratē libati s̄t. Bñ aut
dicitur exiguo p̄p̄ hūilitatē. Vñ etia ip̄a ait (vt
recitat eccl̄ia) Sū eēz puula placui altissimo
Nec ē illa nauis de q̄ dicit **Au. v.** Ascēdit xps i
nauim q̄ erat **Simois.** q̄ interpretat obediens
S̄cō p̄ncipalit̄ oñdit q̄ ista nauis ē offi
ciola. cū dicitur erat i medio. ē ei mediatrix dei et
hoim. Stat at i medio triplici d̄ cā. P̄io ad
excusanda n̄ra facinora. De q̄ **Bern. alt.** Do
mina n̄ra. media ē n̄ra. aduocata n̄ra. tuo fi
lio nos recōcilia. tuo filio nos recōmēda. ex
cuset ap̄d deū itegritas tua culpā n̄re corrup
tiōis. i. hūilitas tua deo gr̄a n̄re ventā ip̄etret
vanitati. Decille. De ip̄a q̄z exponi p̄t illud
Ma. xix. In die illa erit altare i medio fr̄e egi
pti. i. clamabūt ad d̄m a facie tribulatis. et
mittet eis saluatōrē. S̄cō stat i medio ad i
petrāda xpi charismata. de q̄ **Bern. inq̄t.** per
te accessū h̄m ad filiū o b̄ndicta iuērit gr̄e
genit̄ vite. m̄ salutē. vt p̄ te suscipiat nos q̄
p̄ te dat? ē nob̄. Et idē **Bern. etia d̄t.** Ap̄ ei
est mediator ad mediatorē d̄nz. nec alit nob̄
vtilior ē q̄ maria. fidel' ei ē q̄ scis antidotūz
i viris i mlieribz p̄p̄auit. Et **Eze. 37.** ait do
min'. Dabo sc̄ificatōz i medio eoz i p̄petuū
id est mariā sc̄ificatōz nob̄ ipetratē. Ut em̄
inq̄t **Bern.** Nihil nos h̄re voluit qd̄ nō trāsi
ret p̄ man' marie. Et de h̄ etia exponi p̄t illud
Ezec. 28. Posui te i mōte sc̄o dei i medio la
pidū ignitōz. i. oim sc̄o. i. q̄z. i. d̄naz i re
ginā. i. q̄li gl̄ie d̄atrice i batulatrice. Et h̄ est
qd̄ petebat **Bern. di.** Mediatrix n̄ra fac p̄
riā quā iuenisti. p̄ p̄rogatiuā quā meruisti. p̄
miscōiaz quā pepisti vt q̄ te mediāte fieri di
gnat? ē princeps infirmitatē i misericōie. te
q̄z itercedere princeps nos faciat gl̄ie i b̄niti
dinis sue. Tertiū p̄ncipalit̄ demōstrat i s̄
bis p̄dictis ei? gr̄iositas d̄nz d̄. maris. Alt em̄ i
mari nō vt vallata fluctibz s̄z rāqz directiua
i liberatiua a tēpestatibz. Et iō dicit **Maria:**
q̄si maris stella. Vñ eā salutat eccl̄ia di. Ave
maris stella. Possū ei dicere deo illud **Sa**
pie. xij. Dedisti i mari viā i inf̄ fluct' semis
tā firmissimā. De ip̄a q̄z **Bern. inq̄t.** Tolle

B
vas paz
Maria
stat i me
dio

Maria
vt nauis
valet ad
tria

Bars. IX.

corpus hoc solare qđ illuminat mundū: vbi dies: Tolle Mariam maris stellā. maris vti qđ magni et spaciosi. qđ erit nisi caligo inuoluens et umbra mortis. Pro conclusiōe aut huius pris dico. qđ tot sunt ratiōes huius mundi qui in sufflante piculosi vērī. qđ nisi hec nauis tutissima haberet: vir vnus de mille saluaret. Hanc igitur nauē oēs debēt ascendere qđ ad portū eterne salutis volūt p̄sp̄er̄ velis feliciter puenire. vñ Bern. ait. O hō si ad p̄spectū dei pris accedere times: ne liq̄scas qđi cera a facie ignis. vnde ad mediātricē m̄re m̄scōie et oñde ei vultus et vlcera. et ip̄a p̄ te oñdet filio lactis vbera et fili⁹ oñdet p̄ri lac⁹ et vulnera. P̄ nō negabit filio. nec fili⁹ m̄ri. nec m̄r tibi. hec ille. Ip̄a aut̄ br̄ssima s̄go est illa nauis d̄ qđ exponi potest illd̄ Mat. viij. vbi d̄r. qđ ascendete. Ihu i nauiculā secuti sunt eum discipuli ei⁹. Si igitur ascenderim⁹ ip̄az nauē. poterim⁹ nauigare mare et flumina. ij. Esdre. iij. Hec etenim nauis est p̄ncipal̄ in eas de qđb⁹ d̄r p̄s. xij. Illic naues p̄trālibūt. et Job. ix. Quasi naues poma portantes. Acer aut̄ p̄pe nauis sit marina. et ratis fluminalis. vt nō. ff. de ser. l. solet. Tñ p̄ nauem sepe intelligim⁹ siue marina siue pluuialis sit. ff. de exerci. l. j. s. nauem. et de icen. rui et nau. l. j. et iij. et l. rat. et tal̄ est b̄ndicta s̄go. qđ mediātre euadim⁹ securi et liberi ab oib⁹ periculis maris et fluminum

Nubea virgo dicitur nubes

Assimilatio. v.

Nubes tripliciter pōt p̄siderari. s̄. q̄tū ad eius generatōem. qualitātē et virtutē. Sit aut̄ generatio nubis (vt d̄r in li. de p̄p̄ri. rez) aliquādo ex vaporib⁹ maris. aliquādo ex vaporib⁹ terrenis. et aliquādo ex vaporib⁹ corruptis. Et p̄m hec nubes d̄r beata s̄go. et etiā hoies terreni et corrupti Ip̄a aut̄ beata s̄go d̄r nubes inq̄rtum ex maris vaporib⁹ generat̄. Talis em̄ nubes generatur qñ p̄tate caloris solaris marini vapores attrahunt et in nubē p̄densant. et eadē virtute oīs amaritudo illoz vaporū in dulcedine cōmutat̄. Et s̄l̄r in beata s̄gine rāq̄ in diuina nubecula omīs amaritudo maris. i. humani generis. s̄. peccati originalis i dulcedinem p̄uersa est iusticie original̄: p̄tate radij solaris. i. filialis p̄seruatiōis. Un. iij. Regū xvij. d̄r. Ecce nubecula parua ascendebat de mari: et tñ ipsa erat dulcis et melliflua. Possumus etiā dicere qđ i ista s̄ginea nube fuerit multi amari vapores. i. multe amare tribulationes. Unde et Maria amaz mare interpretat̄. Que tñ tribulationes p̄tate sol. i. diuini

amor⁹ i dulcedine sibi suerēbāt. Tñs vapor mari⁹ fuit tribulatio quā ab Herode passa fuit qđ ip̄am vsq̄ i egyptū fugauit. S̄z tñ istud exilium letāter et patiēter sustinuit. Ali⁹ vapor mari⁹ fuit tribulatio quā hūit in passiōe filij. et iste dolor tp̄abat ex eo qđ fili⁹ morē expectabat hūani gener⁹ salutē. dolor etiā p̄r et dolor mortis sunt qđā vapores marini. qđ tñ i ip̄a totalit̄ in dulcedine sūt cōuersi. qđ sine dolore pepit: et sine dolore de hoc mūdo trāsiuit. S̄cdo nubes significat hoīnes terrenos. qñ. s̄. ex vaporib⁹ terrenis generat̄. Vapores em̄ terrestres s̄ affectiōes hoīm mūdanoz et terrenis implicatoz. qđ p̄ se ad celestia ascendere nō p̄nt. S̄z beata s̄go p̄tate sui caloris. i. amoris. ab amore terreno rū corda eoz eleuat. et inf̄ viscera sue pietatis qđammodo eā in nubes p̄densat. et ad amorē celestij sursum leuat. Tercio generat̄ nubes ex humorib⁹ corruptis. et tñc aeris corruptio et pestilētia subsequit̄. Iste aut̄ nubes ex corruptis hūorib⁹ generat̄ sunt imūdi p̄ccatores. d̄ quib⁹ d̄r Job. ij. Adp̄truerūt iumenta in stercore suo. Et ideo alios inficiūt. Iux̄ illud j. Ad. xv. Corumpūt bonos mores colloq̄a mala. Et. j. Ad. v. Modicū fermentū totaz massam corrūpit. S̄cdo nubes p̄sideratur q̄tū ad q̄litatē. Est em̄ p̄caua. Itē est a terra eleuata. et motu p̄tinuo agitata. Primo qđē est p̄caua et ad modū spongie cauernosa: vt d̄r i li. de p̄p̄ri. re. Et iō imp̄ssiois celestium d̄ facili ē receptiua. Et s̄l̄r br̄a s̄go fuit p̄caua p̄ hūilitatē. Et iō valde idonea fuit ad recipiendū celestij gr̄az infusiōz. quā recepit: n̄ in p̄re sicut ali⁹ scri. s̄z totā ei⁹ plenitudinem. vt ait Hiero. in smōe ad Aulstō. Et qđ p̄ ceteris scriis habuit gr̄az: etiā p̄ ceteris recepit gloriam. Iux̄ illud Aro. xvj. Gl̄ia dñi apparuit i nube. Ip̄a etiā vocat̄ luna. de qđ d̄r Eccl̄. xlij. Vas castroz i firmamēto celi resp̄lēt gl̄iose. Luna em̄ d̄r vas castroz. qđ nō solūz a sole: sed etiā a stellis et planetis d̄r recipere aliquā imutatioem. Et s̄l̄r b̄. s̄go a sole. id ē: a deo recipit oīm gr̄az infusiōē. et a stellis. i. ab angelis et sanctis recipit p̄tinue gl̄iaz et honorē. S̄cdo nubes ē a terra eleuata: et licet de terra generet̄: tñ i terra nā moratur. Et q̄to nubes fuerit magis eleuata: tāto videt̄ esse m̄ior. Quāto aut̄ est terre vicinior: tanto videt̄ esse maior. Et s̄l̄r br̄a s̄go: licet fuerit in mūdo nata: tñ p̄uersabat in celo. et erat a terreno amore eleuata. et quāto p̄r ad celū eleuabat̄ tāto magis de se hūilia sentiebat. vñ eleuata vsq̄ ad maternitatē dei et vsq̄ ad re-

E

Nubis
quitas

Nubis
generatio

Nub
effatus

gnū celi et dñatū mūdī. tñ se viliſſimā repu-
tabat di. Reſperit hūilitatē ancille ſue. Ho-
mines aut mūdānt qñto pl⁹ vicinānt terre:
tāto mag⁹ elongant a celo: et de ſe tāto maiora
ſentiūt et ampli⁹ p ſupbia itumelſcūt. Tercio
nubes eſt motu continuo agitata. q agitatio ſi-
ue morio pcedit a ſue nature leuitate. et ab
aer⁹ ſubtilitate ac a vītoz ipulſiōe. Nos autē
nō ſum⁹ agiles ſz pigri et deſides ad bñ opan-
dū. et habem⁹ impedimētū a corpe qd hz cor-
ruptiōem. et ab aīa q hz terrenā affectionem.
De qd dī Sap. ix. Corp⁹ qd corrumpitur
aggrauat aīaz: et depmit terrena inhabitatio
ſenſum mītra cogitantē. Habem⁹ etiā impedi-
mentū a ſpū nro. q qñ nō hz dñū eſt ſibi pon-
dus grauiſſimū. Un Aug⁹. i. li. pfeſſionum
in qd dñō. Qm tui plenus nō ſum oneri mibi
ſum. Beata aut virgo Maria ad bñ opan-
dū fuit velociſſima: et habuit corp⁹ leue ex eo
q fuit incorruptiſſima. Et habuit aīam ſubtilē
qz fuit tota puriſſima. et ab oī pctō penit⁹ ali-
ena. Dabuit etiā ſpūritū dñō plenū qui eam
mouebat ad omē bonū. qz fuit ſpūſancto ple-
niſſima. et iō vocat⁹ nubes leuis. Iſa. xxx. vbi
dicit. Aſcēdet dñs ſup nubē leuē. i. beatā ſgi-
nē: et ingrediet⁹ egyptū. i. mūdū. Beata em
ſgo leuis fuit: qz nullā pcti grauedinē habu-
it. Aenis fuit: qz virginītatis integritatē ſer-
uauit. Aenis fuit: qz nulli niſi dñō placere ſtu-
duit. Aenis fuit: qz ſine corruptiōe de ſpūſcto
cepit. Tercio nubes pſiderat qñtū ad effe-
ctum ſine opatiōem et virtutē. Nubes em ter-
ram ſecūdat eſtū mitīgat. et arcū celeſtē gene-
rat. vt dī in li. de ppe. rez. Et ſilr beata virgo
imbre ſuaz grāz totā ecclīam irrigat et ſecū-
dat. Eſt em ſons paradīſi q vniūſam terrā
irrigat. et in qtuor capita diuidit. qz quibul-
dam dat ſtutē prudētie vt ſibi pūdeat a pe-
riculis futuris. Quibulda ſtutē iuſticie: vt
dñō ſatīſficiat de offēſis pteritis. Quibulda
ſtutē fortitudinis vt ſint pſtantes in adūſis.
Quibulda ſo ſtutē tpancie vt ſint abſtinen-
tes in pſper⁹. Sēdo nubes eſtū mitīgat. nā
interponēdo ſe int nos et ſolē vmbzā generat
et refrigeriū pſtat. Et ſilr brā ſgo int ſolem et
nos ſe interponit dū dñi iuſticia ad mīſcōiaz
ſecit. et ſic nob refrigeriū magnū fac. Sūt
etiā multi q patiūt⁹ eſt⁹ tribulationū et carna-
liū pcupiſcētiāz. Sz ipa hos eſt⁹ roze ſue g-
rie refrigerat dū eis patriam tribuit et pcupi-
ſcētiā carnalē extinguit. iux illd Ecclī. xviij.
Nōne ardorē refrigerabit ros? Ipa g virgo
eſt illa nubes oīm maloz nroz mitīgatiua. de
q ps. ait. Expādit nubē i ptectōz eoz. Tercio

N
Nubiū
effectus

nubes arcū celeſtē in ſeparit. Qui qdē arcus
hz colorē igneū: viridē et celeſtē. Quia igr be-
ata ſgo erat cōcaua. i. hūilis. et rorīda. i. grā
plena. iō ſe genuit arcū celeſtē. i. xpm q eſt ſi-
gnū feder⁹ int nos et dñū. p quē dñ⁹ pmiſit da-
re grām et glām. Qui qdē hz colorē igneū: et
quo ad diuinitatē. Iux illud Heb. xij. De-
us nī ignis pſumēs ē. Ite colorē viridē q a d-
carnē q roze puritat⁹ ſp reſloruit. et etiā mor-
tua fetere nō potuit ſz ſp viroze emittit. Un
ipe dñs inquit p ps. Reſloruit caro mea et c.
Habuit etiā colorē celeſtē quo ad aīam: q ſp
in celeſtibus habitabat. Iux illud Job. iij.
Nemo aſcēdit in celū niſi q et deſcēdit filius
hoīs q eſt in celo. Merito igr bñdicta ſgo
dī nubes. maxime qz ſicut nubes eſt ſolar⁹ ra-
diū incorporatiua. et tñ radius q in ipa nube
incorporat⁹ ipam penetrās et exiēs nō ſcīdit
nec ipa nubes diuidit. Sic ipa dñā nra filiū
in ſe recepit et carne veſtiuit: et ſine ſini corru-
ptione peperit. Un de ipa loquēs celeſtis pa-
ter in qd Ezech. xxxij. Solē nube tegā. Item
ſicut nubes eſt laborantiū recreatiua. ſic et ipa
eſt oīs laboris nri pſolatiua. Un Ecclī. xxxv.
dī. Specioſa mīſcōia dñi i tpe tribulatiōis.
quali nubes pluuiē in tpe ſecitatis. Ite ipa
eſt ſicut nubes reſoluta i pluuiā q eſt ſeminū
ſecūdariua. gemiariua. nutritiua. ipinguati-
ua. augmētatiua. et mltiplicatiua. Iux illud
Job. 37. Frumētū deſiderat nubes. Un d ea-
dī p illd Iſa. xviij. Nubes ror⁹ i die meſ-
ſis. Nā ipa infundēdo diuſe grē roze fac nos
multiplicare bonoz opoz meſſem. Ipa qz
figurata fuit p illā lucē de q dī Matth. xviij.
Nubes lucida obūbrat eos. Et q figura
fuit brē ſgis claritas innocētie demōſtrata.
Naturalit em nubes nō ē lucida. imo ppter
ſuā denſitatē et obſcuritatē pnat nos radijs
ſol. Ite qz ſit lucida hz ſup naturā. qz ſis g
oīs alia pura creatura hūana ab adā deſcen-
dens fuerit nubes obſcura p pctm originale
obſcūcata. tñ hec diuina nubecula. pua. i. p hū-
ilitatē. i. q rex etern⁹ trāſfigurat⁹ ē. et de ter-
ribili iudice pēz pūſſimū mutat⁹ ē. tota ſu-
it lucida p ſupnaturalē ſtutē ab oī tenebra p-
ſeruata. Et figurata fuit p nubē illā: q vt hē
Exo. xij. ducebat filios iſrl p deſtū. Un p
duxit eos ad petrā oreb vbi data ē aq p pſo.
Que nubes i die pregebat a ſole. nocte ſo il-
lumiabat oīdēs ill⁹ viā p quā abularēt. Ipa
em ſgo grōſa nos ptegit ab icēdijs tēratio-
nū. et illuminat i nocte tenebroſa ignorātie. et
oīdēt nob viā celeſt⁹ pte et nos ducit ad ſu-
entra diuie grē. Dec ē illa nubes de q exponit

Pars. IX.

posset illud. j. Ro. x. Pies nri oēs sub nube su-
erūt. trāsumptiue in. c. nequaq. de. se. dist.
iij. S. q. d. miz si mī rei nubes appellat. cū
etiā p. dicatores oēs sancti tali noie nūcupen-
tur. vt pr. in. c. reuertim. xv. j. q. j. Un. Na.
lx. c. de illis d. Qui sunt isti qui vt nubes vo-
lant. Tales sūt nubes placēt deo. v. di. in. fi. r.
vj. di. i. p. n. Et iō ipa glōsa hgo oīm p. dica-
toz ingra fuit. r. est deo sup oīes gratissima.
Ista est illa nubes de qua dici potest illud. Na-
meri. x. Eleuata est nubes de tabernaculo fede-
ris. D. i. g. d. d. n. e. d. p. n. e. n. u. b. e. v. e. s. t. i. m. e. n. t. u. m. m. e. u.
Job. 38. Fac vt sūm de illis de q. b. d. p. s. 87.
Deducit illos in nube diei. Et vt i me verifi-
cetur illud p. s. c. i. j. Qui ponis nubē ascēsum
eū. Et vt thron⁹ me⁹ sit in columna nubis.
Eccl. xliij. Ut cū mediāte hac clara nubecū-
la ascēdero i celū dicat de me illud Eccl. xlv.
Induxit illū in nubē. Fac g. vt de aia mea ve-
rificetur illud Azech. x. Dom⁹ repleta ē nu-
be. i. h. g. n. i. s. r. e. u. o. r. i. o. n. e.

Q. beata hgo dicitur mons synai.

A. Assimilatio. vj.

Mons synai vt d. in li. de p. p. r. reruz
est in arabia. vt etiā ait apostol⁹ ad
Gal. iij. Et est in puincia madian
De q. Joseph⁹ in li. q. antiquitatū inq. Sy-
na mons est excellēis r. ad pascua egregi⁹. op-
timas herbas ferens. Eratq. opinio habita-
re ibi deū. Et ideo p. mitus ibi nemo pasce-
bat oues. qz pastores illuc minime ambula-
re p. sumebat. Duic monti appropinquans
Moyses. p. digiū vidit. s. igneū rubū nō cō-
burentē. r. eius viriditate r. flore nullatenus
depascentē. r. ei⁹ ramos fructiferos nullo incē-
dio deuantē. q. uis flāma velox r. vehemē-
tissimis esset. Un. de illo igne dñs ad moysen
locut⁹ est. Idē quoq. Joseph⁹. iij. li. ait. Ascē-
dit Moyses i syna. q. mons est excellētissim⁹
in illis regiōib. Et qz fmo erat deū circa eū
habitare r. erat terribil. dō circa radices hui⁹
mont⁹ hebrei sua tabernacula locauerūt r. ibi
deū videre i igne r. i nube. r. ipm psonaliter lo-
quentē audire meruerūt. D. itaq. mons sy-
nai mōs diuine habitatiōis. āgelice frequēta-
tiōis. mōs lumis r. inflāmatiōis. mōs pluue
r. ror⁹. mōs pascue r. refectiōis. mōs sapie et
eruditōis. qz dō illo mōte dñs moysen r. pplz
instruebat r. ei legē p. ferebat. Mōs misericōdie
r. pmissiōis. qz ide bona laudita pplō p. mī-
tebat. Mōs iusticie r. p. mīatiōis. qz timorē
inspiciētib. i ferebat. Mōs amicitie r. p. fede-
ratiōis. qz mediāte lege pplm ibidē sibi sem-
p. uerno federe d. yniebat. Mōs iudicie r.

puritat⁹. Mōs leticie r. iocūditat⁹. qz nulli
ad mōtē accedere poterāt nisi q. mēte r. corpe
mūdi erāt. Ibi ec illi q. mūdi erāt corā dño
cū leticia comedebāt r. bibeāt. D. ec mōis
clemētie r. pietat⁹ sine p. p. iatiōis. r. mōis sa-
crificij r. orōis. nā ibi dño imolabāt. ac p. cib⁹
moysi r. supplicatiōib. deū sibi placatū r. p. p. i-
ciū audiebāt. hec ibi. **Q.**ue oia possent bñdi-
cte h. g. i. n. i. op. tie applicari. s. breuitat⁹ grāso-
lū referā octo silitudines q. ipa dñi nra h. z. cū
isto mōte scō. **P.**ria ē. qz sic mōs ille fuit mōs
misericōdie r. pmissiōis qz i eo apparēs dñs mo-
ysi i rubo. r. p. p. iatiōis afflictiōi ppli sui p. mīte li-
berare eū a fuitute pharaonis r. egyptiōū p.
manū ipi⁹ moysi. vt h. **E.**xo. iij. Sicb. hgo
tāq. misericōdie regina fuit p. mīssa r. figurata in
illo eodē rubo. sic ecclia cātat di. Rubū quez
viderat moyses i cōbustū p. suarā agnouim⁹
tuā laudabilem h. g. itatē dei genitrix intercede p.
nob. **I.**te p. mīssio facta moysi de liberatiōe p. d. i-
cta q. figurabat liberatōz gener⁹ hūani de fuit-
ute diaboli. r. oēs alie p. mīssioes facte i vere-
ri testō p. dicta liberatiōe i ipa h. g. i. e. p. p. lere sūt
Nā in eā descēdit fili⁹ dei r. carnē hūanā assū-
psit p. nra liberatiōe. Et iō de illa dici p. illud
Azo. xix. Descēdit dñs sup montē synai.
S.ecūdo qz fuit mōs anglice frequētatōis
Ibi em frequēter angel⁹ ex p. sona dñi appu-
it r. locut⁹ ē moysi. Un. d. **A.**ct. vij. q. appu-
it illi i dextro mōte synai angel⁹ igne flāme rubi
r. c. Et i eodē c. d. de moysi. **P.**ic ē q. fuit in ec-
clesia i solitudine cū anglo q. loq. bat ei i mōte
syna r. cū p. rib. nris. q. accepit p. bā vite dare
nob. **A.**t sili b. hgo fuit ab anglo vīsitata r. sa-
lutata. r. de p. bō vite edocta. sic patet **A.**n. j.
T.ertio qz syna fuit mōs lumis r. inflāmatiōis
nā i eo appu- it dñs in flāma rubi. **E.**xodi. iij.
I.te eiusdē li. c. xix. d. q. ror⁹ mōs synai sumi-
gabatur eo q. ascēdisz dñs sup eū i igne. r. ascē-
debat sum⁹ ex eo q. i de fornace. **E.**t h. factū est
in b. h. g. i. q. n. spūscūs q. ē ignis. i. amor di-
uin⁹ i eā supuenit. r. ipaz estuati desiderio su-
mare fec. r. mentē ei⁹ totā illuminauit ac inflā-
mauit. **A.**n. j. vbi ei dixit angel⁹. **S.**pūscūs
supueniet i te r. c. **Q.**uarto qz fuit mons plu-
uie r. ror⁹. Et sic fuit brā hgo i fili⁹ dei p. cep-
tione. Un. p. p. hā p. dixerat p. s. lxxj. Descendet
sicut pluuia in vellus. r. sicut stillicidia stillā-
tia sup terrā. **H.**āc aut pluuia r. irroratiōem
meruit brā virgo suscipe. qz humillima erat.
nā a supbis r. elatis fugit. Un. ij. **R.**eg. j. d. z.
M.ontes gelboe necros nec pluuia veniat
super vos. **Q.**uinto: quia syna fuit mons di-
uine habitatiōis. Et similiter beata hgo fuit

Octo sili-
tudines mō-
tis syna ad
Mariā

Nota de
monte sy-
nai

Sermo.III. Maria mōs synai ⁊ thronus

habituū dei. Un̄ ps̄. ait de ea s̄b noīe mon-
tis. Mons dei mons pinguis: mons i q̄ bñ
placitū est deo habitare in eo. Et enī dñs ha-
bitabit i sinē. s̄. sedoz. i. in vltima etate mōi.
Et itez idē ps̄. ait. Dñs i eis i synai i sancto.
Sexto qz fuit mons sapie ⁊ eruditōis. Un̄
Acut. xxvj. d̄. Dec sunt p̄cepta atqz iudi-
cia ⁊ leges q̄s dedit dñs int̄ se ⁊ int̄ filios is-
rael i monte synai p̄ manū moysi. Et s̄lt̄ brā
h̄go illū mūdo edidit q̄ est h̄bū ⁊ sapia p̄is
q̄ est dur ⁊ legiser n̄r. p̄ quē reges regnāt. ⁊ le-
gum p̄ditores iussa discernūt. Septimo qz
est mons iusticie ⁊ cōmūatōis. ⁊ s̄lt̄ beatissi-
ma h̄go sic sibi deuor⁹ ⁊ reuerētib⁹ est salutis
refugiū. ita p̄ptorib⁹ ⁊ blasphematorib⁹
erit ad mortē ⁊ p̄ditōis iudiciū. Un̄ Aro.
xix. d̄. de mōte synai. Cauete ne ascēdatis in
montē: nec tāgāt fines illi⁹. Dis em̄ q̄ teti-
gerit montē morte moriet⁹. Octauo: qz syna
erat mons pascue ⁊ refectōis. Un̄ d̄. Aro. iij.
qz apparuit Moysi cū minasset gregē ad
interiora deserti ad mōtē dei. Deb. qz s̄z ibi
erāt bona pascua. Deb. em̄ est ps̄ mōt⁹ synai
vt d̄. in li. de p̄p̄. rex. Et s̄lt̄ brā h̄go i assū
ptōe sua puenit ad pascua et̄ne felicitat⁹ ad q̄
etiā gregē fidelitū ad se recurrētū suo exēplo
⁊ adiutorio iugiter introducit.

Beata h̄go dicit thronus

Assimilatio. vij.

Thronus dupliciter accipit̄. s̄. p̄ ter-
tio ordine supreme hierarchie q̄ dici-
tur ordo thronoz. Et p̄ solio regali
Et omib⁹ istis modis brā h̄go thron⁹ dei po-
test appellari. Primo em̄ dici pōt thron⁹ ex
eo qz habet p̄p̄ietates illoz angeloz q̄ thro-
ni nancupant⁹. Que quidē sunt sex s̄m Dio-
nysium in libro de angelica hierarchia. P̄ia
est maxima celsitudo. que beate h̄gini conue-
nit q̄ ait Eccl̄. xxiiij. Ego in altissimis habi-
to. ⁊ thronus me⁹ in columna nubis. Ipa ei
habitat in altissimis: qz sup̄ om̄s sanctos est
exaltata ⁊ sublimata. ⁊ ad dexterā filij colloca-
ta. Un̄ d̄. in figurā. iij. Reg. ij. qz positus est
thronus m̄ris regis ad dexterā ei⁹. Sc̄da
p̄p̄ietas est regis circūdatio. que etiā ipi cō-
uenit. de qua d̄. Piere. xxxj. Nouū faciet do-
minus sup̄ terrā: semina circūdabit vitz. In
quib⁹ h̄bis triplex nouitas denorat⁹. P̄ima
est: quia circūdat. i. sine corruptione generat.
Illud em̄ est circūdatū qd̄ est ex omni parte
clausum. Sc̄da est: qz circūdat vitz. Unde
Berni. ait. Si dixisset infante vel paruul⁹
nec nonū videre nec miz. S̄z vir erat Ihs.
necdū etiā natus: sapiētia nō etate. nō q̄nti-

tate corpis sed animi vigore. Dabit enim
plenitudinē sapie ⁊ stut⁹ ab instāti sue p̄ce-
ptionis. Tertia ē: qz d̄. sup̄ terrā. Eccl̄ia qui-
dem generat quortidie filios in celo sine cor-
ruptiōe ⁊ cū gre plenitudine. Un̄ obit⁹ sc̄dō-
rū natale d̄. qz tūc nascunt⁹. ⁊ istud nō est no-
uum. S̄z q̄ ista tal⁹ generatio fiat sup̄ terrā:
istud ē oīm nouoz nouissimū. Tertia p̄p̄i-
etas thronoz ē stabilis collocatio. Et ista si-
milis brē h̄gini puenit. q̄ stabilis fuit filio in
vita: i morte ⁊ post mortē. Nā i vita fuit sibi
stabilis amorē. qz nūqz ab ei⁹ amore disces-
sit. In morte fuit ei stabilis p̄ associatiōem.
qz iuxta crucē eius semp̄ stetit. Et post mortē
fuit stabilis p̄ fidē. qz nunqz eā amisit. Qui-
dam em̄ discipuli ab eo discesserūt p̄ fidez ⁊
societate: s̄z nō p̄ amorē. vt apl̄i. Alij discesse-
runt a fide: s̄z nō ab amore nec a societate: sic
sancte mulieres que iuxta crucē xpi steterūt.
Beata aut̄ h̄go semp̄ immobil⁹ stetit ⁊ i fide
⁊ in amore ⁊ in societate. Quarta p̄p̄ietas
thronoz est regis susceptio. Et ista etiā puenit
brē h̄gini: q̄ excellētiori mō p̄ ceteris xpm sus-
cepit. Dñs em̄ tā boni qz mali xpm suscipi-
unt p̄ essentia ⁊ p̄ntia. Boni h̄o ipm suscipi-
unt p̄ inhabitatiōem gre Virgo aut̄ brā ipm
suscepit p̄ gratie plenitudinē in mēte. ⁊ p̄ pre-
sentia corpalem in vētre. Quinta p̄p̄ietas
thronoz est regis delatio. Et ista similiter cō-
uenit beate h̄gini que xpm de celo detulit. Et
ideo vocat⁹ ferculū a deferēdo. Iux illd̄. Am.
iij. Ferculū fecit sibi rex salomon ⁊c. Vocat⁹
etiā nubes Isa. xix. vbi d̄. Ascēdet dñs sup̄
nubē lenē ⁊c. Ipa em̄ nobis xpm tāqz pluuiā
salutarem cōpluit. Iuxta illud Isa. xlv. Nu-
bes pluant iustū ⁊c. Vocat⁹ etiā nautis. quia
deportauit nobis panē angeloz. Un̄ p̄p̄i-
etate vlti. d̄. Facta est quasi nautis institoris
de longe portans panē suū. Sexta p̄p̄i-
etas thronoz est familiaris apparitio. Et
ista similiter beate Marie puenit. Familia-
rius em̄ ⁊ apertius mysteriū incarnationis
sibi ipsa manifestauit qz ceteris sanctis vl̄ an-
gelis. Nā Salomon dixit se illd̄ ignorare.
Prouer. xxx. dicēs Tria sunt mihi difficilia
⁊ quartū penit⁹ ignoro. s̄. viā iuuenis i ado-
lescētia sua. i. viā xpi in incarnatiōe sua de h̄-
gine intacta s̄m expositiōem Nicolai de lyra.
Iohes etiā baptista dicit se nō esse dignū sol-
uere corrigiā calciāmētū xpi. Iohis. j. Id est
nō esse sufficiente exponere p̄funditatē tanti
mysterij. Gabriel quoqz angelus de mō req̄-
sit⁹ ipsum non exposuit. sed ad sp̄m sanctū
virginem remisit dicēs. Sp̄s sanct⁹ supue-

Maria
stabilis
filio

Maria
apert⁹ oī
bicarna-
tionē no-
uit

Pars. IX.

niet in te rē. ac si diceret fm Bern. sup. **M**is-
sus est. Quid a me queris quod ipsa mox ex-
perieris? Scies scies et feliciter scies: sed illo
doctore quo actore. Ego missus sum nuncia-
re originale conceptū nō creare. Virgo autē bñ-
dicta illud mysteriū nō tm sciuit p infusam
sapiam: s; maxime p experientia. Un Bern.
vbi. s. ait. Qualiter splendor ille inaccessibilis
viginis se infuderit visceribus: soli datū ē scire
cui soli datū est expiri. **S**ecundo dico q ipsa
fuit thronus. i. sedes et solū summi regis qui se-
dit i vtero suo. Et nūc thronus dei i mundo
et etiā erit i iudicio. Xps em fecit eā thronū su-
um dū esset i vtre ei. In cuius figurā dr. iij.
Regū. x. et ij. Paral. ix. Fecit rex Salomon
thronū de ebore grandē et vestiuit eū auro ful-
uo nimis. Iste em thronus fuit de ebore p vgi-
nitatē. et de auro p feruētē charitatē. et gradis
p maximā humilitatē nā quāto fuit humili-
or: tāto corā deo facta ē sblimior. Xps g rege-
uit in ei viginitate. qz diligit mūdiciā. et ei
charitate. qz amat fraternā pcordiā. et i ipi
humilitate. qz diligit mentē trāquillā. Se-
cundo ipa est thronus dei peccatoribus q sunt in
mūdo. Et ideo dr ad Heb. iij. Adeamus eū
fiducia ad thronū grē vt misericordiā cōseq-
mur et gratiā inueniamus in tempe oportuno
Quidā em peccāt ex timore male humiliari
te sicut Petrus q timore mortis xpm nega-
uit. Et isti accedētes ad eā magnā pnt hēre fi-
ducia. et iō dr. Adeamus eū fiducia ad thronū
grē. Alij pō peccāt ex amore male inflāmāte.
sicut Dauid q malo amore inflāmat i adul-
teriū cecidit. Et sic Matthe mala cupidit-
ate allecō illicita lucra exerceuit. Et tales ad
istū thronū accedētes inueniūt misericordiā. et iō
sblit: vt misericordiā psequamur. Alij pō pec-
cāt ex ignorātia excecāte. sic apls q ait. j. ad
Thi. j. Ignorās feci i incredulitate. Et tles
ad istū thronū accedētes inueniunt grām. Et
ideo addit. Et grām inueniamus i tpe oportuno
Tertio ipa erit thronus xpi i iudicio. et h
qstū ad illos q erūt a dextris. Nam illos q
erūt a sinistris xps iudicabit. Un Apoc. iij.
dr. De throno pcedunt fulgura et voces et to-
nitrua. Ipe em xps omēs ad iudiciū citabit
dicēs. Surgite mortui venite ad iudiciū
Et talis citatio dr tonitruū. Item citatos ex-
aminabit dicēs. Esuriuit et nō dedistis mi-
hi manducare. Et iste sunt voces q de thro-
no pcedunt. Ultimo ptra citatos et examina-
tos sniam fulminabit dicēs. Discedite a me
maledicti in ignē eternū rē. Et ista verba di-
cunt fulgura de throno pcedētia Illi pō qui

Maria
solū su-
mi regis

Maria
thronus
xpi in iu-
dicio

erūt a dextris: ad virginē glōsā tanq ad
thronū grē et misericōdies fugiet. Un ps. lxxvij
inquit deus. Thronus eius sicut sol i cōspectu
meo: et sicut testis in celo fidelis. Ipsa enim i
iudicio exis erit corā deo sicut sol. qz p ceteris
habebit maiorē splendorē sapie. et maiorē ca-
lorem grē et glie. Et erit sicut testis fidelis: qz
coram filio suo de nobis bonū testimoniū p-
hibebit. Unde in quodā officio canit ipsi v-
gini. Recordare virgo mater dum steteris in
cōspectu dei sicut sol refulgēdo: vt loquaris p
nobis bonū testimoniū. et auertas indigna-
tiōem suā a nobis. **A**lexāder autē de ales su-
per pdicto ps. inq. Notandū q mltā fuerit
in throno Salomonis q mystice in throno
xpi. i. i brā vginē possum assignare q i his v-
sibz pphēdi pnt. Aigna. sedile. manus. ebur
aur. brachia. scamnū. Argentū. leo. rex. pur-
pura. pina. gradus. In b. em vgie fuerunt li-
gna fortitudinis et pscueratiē. Un An. iij. dr
Ferculū fecit sibi rex Salomon de lignis ly-
bani. i. de cedris que sunt fortiores et impu-
triles. Sunt et alia ligna lybani q ei ppetūt.
Unde ipa dicit Eccl. xxiij. Quasi cedrus ex-
altata sum i lybano: et sicut cypressus rē. Ite
sedile et manus. iij. Re. x. Due man⁹ tenētes
sedile. Sedile est charitas brē vginis: fm q
An. iij. dr. media charitate pstratuit. Na-
mus due: opa pūilegiata humilitat⁹ et pietat-
is. Ebur castitas. iij. Re. x. Fecit thronū de
ebore grandē. Fuit em de ebore p mūdiciā
et gradis in pūitētia. quia in ea extincō fuit
fomes. Aur. i. sapie. iij. Re. x. Vestiuit eū au-
ro fuluo nimis. et ij. Paral. ix. auro mūdissi-
mo. Brachia longa ad defensionem nostrā.
et ad dandū adiutoriū lōge positis. i. peccato-
ribz. ij. Paral. ix. Brachiola duo altrinsec⁹
forte xps puer brachiolis illis amplexat⁹ ē
illam. Scamnū. ij. Paral. ix. Et scabellū au-
reum. quasi dicat. Diuitias et sapiam terre
nā pedibz pculcauit Apoc. xij. Mulier ami-
cta sole et luna s; pedibz ei⁹. Item pedes. i.
affect⁹ ei⁹ vtebāt auro rōnis. Argentū. i. elo-
quētia. qz ipa est aduocata nostra. An. iij.
Columnas eius fecit argēteas. Leo. Sicut
aut dr. iij. Re. x. et ij. Paral. ix. quattuordecim
leones erāt. Quia g leo est terribile aīal. qz
tuordecim leones sunt septē putes beate v-
ginis. et septē dona. quoz odor terret serpen-
tem veterē. i. diabolu. Un de ipa dr. An. vj.
Terribilis vt castrorū acies ordinata. Rex.
quia solus rex sedet in throno et sol⁹ christ⁹ in
beata vginē. Ezech. xliij. Princeps ipse se-
debit in ea. Purpura. i. martyrium. An. iij.

Multa
fuerūt in
trono sa-
lomonis

Sermo. III. Maria thronus

Ascensum purpureū. Martyr autē fuit brā
virgo. et si non corpe: tamen mente. fm̄ illud
Auce. ij. Et tuā ipsius animā p̄rātibit gladi
us. Pina. ij. Regum. x. Summitas throni
rotunda erat. San. ij. Reclinatoriū aureū.
id est p̄fectio firma sine angulis et scrupulis
Gradus sex quibz ascendit ad eam fm̄ q̄ d̄r
ij. Regum. x. et ij. Paral. ix. Et sunt sex par
tes venerationis. s. reuerentia. deuotio i cor
de. salutatio et gr̄arum actio i ore. obsequiū et
p̄statio in opere. Et in quolibet gradu sedet
leo. i. timor dñi. Eccl. x. Timor dñi super
oīa se supposuit. De hoc ḡ throno christi sic
deus pater. Et thronus eius sicut sol in p̄spe
ctu meo Sol splendet et calet siue ardet. in q̄
notat gemina stola quā utrāqz p̄e credi ha
bere beata s̄go in p̄spectu dei. ut splendeat et
fulgeat sicut sol fm̄ stola corpis. et amore fer
ueat fm̄ stola aie. Et sic luna p̄fecta i eternuz
Dicit autē Innocētiū papa q̄ sicut rōnabi
liter asserūt q̄ de naturis rez edisserunt: luna
frigiditatē causat et humiditatē. Frigiditas
designat virginitatē. et humiditas humilita
tem. Ignis s̄o de qua venit siccitas naturali
ter sublimia petit. Aqua s̄o a q̄ p̄cedit humi
ditas q̄si grauis: naturaliter petit humilia.
Frigiditas igit et humiditas lune: s̄gitas et
humilitas ē Marie. q̄ frigida fuit p̄ estū lu
xurie. et humida p̄ fastū supbie. Quia s̄o sp̄
p̄seuerauit in s̄ginitate et hūilitate et in gl̄ia
etiā apparet ei s̄gitas et hūilitas. iō bñ d̄r:
q̄ est in p̄spectu dei sic luna p̄fecta in eternuz
que. s. nunqz patit detrimentū. Et testis i ce
lo fidelis. Ipa em̄ orat ibi p̄ p̄cōribz. et testa
tur q̄ fili dñi p̄ eis factus est hō. Unde dicit
Bern. Mater ostendit filio pectus et vbera.
Prop̄ qd̄ d̄r Viere. xij. Solū gl̄ie tue re
cordare. ne irritū facias sedus tuū nobiscuz
Brā igit s̄go est thronus. sol. luna. et testis. qz
thronus est iudicē cōriner. qz sol pducit terre
nascētia. qz luna noctis tenebras d̄scutit.
qz testis: causas absoluit. Si p̄cōr es et times
iudicē: hec tenet eū Si penitēs cupis de ter
renis curz exire. hec sol calorē pduc. Si nox
aduersitātū vlt̄ ignorātie te p̄mit luna ē. Si
causis verarz a spir̄itibz imūdis vlt̄ desiderij
ip̄ortunis. vlt̄ i morte ip̄eterz: testis tibi erit si
eā inuocasti ad vidēdū opatura et vitā. Un i
generali p̄fessioe d̄r. Ad̄fiteor deo et b. marie
et. q̄si dicat vnusqzqz. Volo q̄ ipa sciat peni
tentia meā et sit testis p̄fessiois mee ipa et oēs
sc̄i. Un̄ D̄sec. xj. i fine d̄r. Judas autē testis
descēdit cū deo et cū sc̄is fidelibz. Nec tñ ē te
stis s̄ testis fidelis. Studeas ḡ h̄re bonā cau

laz. qz p̄ te nō mētiet. Prover. xij. Testis fi
delis nō mētiet. Nec Alexander vbi supra.
Unusquisqz ergo deuotus beate s̄ginis pōt
dicere illud Job. xvj. In celo testis meus.
Quā gl̄iosam virginē oro ut p̄ me testifi
cari dignet in tpe quo dāda erit sentētia vi
te mee: ut ei testimonio mēdacis aduersarij
falsitatibz sup̄atis: ab omibz imputatiōibus
absoluatur: et cū ipa patrona mea ascēdere me
rear ad degustanda paradisi gaudia: p̄ infinita
secula seculoz Amen.

De eiusdē brissime s̄ginis assilatione.
Sermo. iij.

Liberasti me
dñe fm̄ multitudinēz misēdie
tue. Eccl. ij. Signū magne
libertatē et nobilitatis est ali
cuius ciuitatē vlt̄ terre si ipa alijs oibz tributū
soluētibz nō sit tributaria. Et q̄ apparet lib
tas et nobilitas bñdicte s̄gis Marie. Naz
cū om̄is creatura pure humana fuerit p̄cō
subdita. et p̄sequēter demoni tributaria: ipa
tamē immaculata s̄go ab h̄ tributo fuit ex
empta. qz a cuiuscūqz p̄cō macula fuit aliea.
Qui autē figura h̄i s̄c̄i. xlvij. Nā i illa ma
gna egestate et caristia graui tota terra egyp
ti fuit tributaria pharaoni: excepta terra sa
cerdotali q̄ libera fuit ex p̄uilegio regis. Qua
figura denotat q̄ tpe q̄ fuit tāta egestas gr̄e.
Et qñ erat penuria illi frumētū de q̄ factus est
panis celestis. s. christus: tota humana natu
ra fuit p̄ peccatum tributaria peccato. sola qz
mater sacerdotis magni xpi fuit ab eo imu
nis ex diuino p̄uilegio illā p̄seruāte. De ipsa
autē dira finitūre hūana d̄r Tren. j. Quō se
det sola ciuitas plena p̄plo. Facta est q̄si vi
dua dñi gentiū. Princeps puinciaz facta ē
sub tributo. Vocat nāqz hūana natura dñi
aliaz creaturaz inferiorz aut illud Quid. iij.
j. methamor. Sācti h̄is aīal mēt̄ qz capa
cius alte Deerat adhuc. et qd̄ dñari i cetera
posset. De liberatiōe s̄o h̄ terre dixit p̄ph̄a
ps. 86. Gl̄iosa dicta sunt de te ciuitas dei.
Nec igit fuit terra sacerdotalis de qua natus
est summus sacerdos q̄ et hostia p̄ nob̄ est imo
lat. Un̄ Leo papa i fm̄oe de natiuitate eius
dem s̄gis ait. Obsecro dilectissimi fr̄es mei
hāc nre salutis hystoriā intēdite diligēter. cor
da vigilet. oculinō dormiāt. creator nāqz om̄
niū de brissima s̄gie carnem sumēs sine p̄cō
nat⁹ ē et i mūdo p̄uersat. Ecce sacerdos ma

gnus nulla i se hñs pctā. Et idcirco dign⁹ ⁊ potēs fuit vt sacrificiū offerēs aliena mūda ret pctā. Quia igit i rebz hūanis iueniri nō poterat pctū nre redēptōis: redēptor nř se metipm obtulit hostiā i odorem suauitatis. Sicq; ipe fact⁹ ē sacerdos. sacrificiū. redēptor ⁊ pctū. Nec ille. Bñ igit dēuit reginaz illā fecū dā q talē pdurit fructū liberā fieri ab oī tributo pcti. Un Aug. i li. de natura ⁊ gĩa ait. Excepta brā ḡgie de q ppř honorem dñi nullā pñus cū de pctis agit hře volo qstionē si oēs scī ⁊ scē dēi cū vīnerēt interrogati fuissent vtz sine pctō fuissent. oēs vna voce dixerunt. Si dixerim⁹ qz pctm nō habem⁹ ipi nos seducim⁹ ⁊ pñas i nob nō est. Et ideo de hac imunitate ⁊ singlarī sui liberatōe a pctō ipa bñdicta ḡgo grās agit deo i pñis ppositis. De q innocētissima ḡgie adhuc octo alias assilaciones pscrutabimur.

Bñdicta virgo dicitur vellus.

Assimilatio pma

Alexander de ales exponēs illud ps lxj. Descēdet sicut pluuia in vellus ⁊ sicut stillicidia stillātia sup terraz ait. Vellus est ḡginitas Marie. terrahu/ militas ipsi⁹. pluuia est dēitas l' gratia. stillicidia abundātia gratiaz ⁊ donoz. Dicit ḡ ppheta. Descēdet sicut pluuia in vellus. i. de us in vtez ḡginis. Vellus em̄ Maria fuit roze ḡre ⁊ diuinitate plena. area. i. iudea sicca pmanente. Unde Hieronym⁹ ait. Vell⁹ euz sit de corpe nescit corpis passiones. ⁊ silt beata ḡgo imūnis fuit ab omī imūdicia. Et nota q pñietates veller⁹ q brē ḡgini pueniūt in his pñibz cōtinēt. Succida vestis ouis n̄ sentit. nō sonat icta. Hirta pilo molli. bibulo. tingitq; parato. Pectūt. nent. terunt. q frigora pellat ⁊ orner. Succida est brā ḡgo id est succo pñetatis plena. Iudiciū. vj. Exps so vellere cōchā roze ppleuit. Nos sum⁹ cōche. Itē vestis ouis ē Maria. i. pñetio simpliciū ⁊ innocentū. Propter. vl. Omēs do/ mestici ei⁹ vestiti sunt duplicibz. i. stola ge/ mina. Itē nō sentit brā ḡgo mor⁹ carnales. Nō sonat icta. Au. ij. Et tuā ipsi⁹ animā p/ trāibit gladi⁹. Et de charitate dī. j. ad Ro. xiiij. nō irritat. Itē hirta. i. hirsuta. i. siml' se/ tenēs. Act. j. Hi erāt omēs orātes in cenaclo cū mulieribz ⁊ maria mře Iesu. Et ad lřam hirsuta fuit. qz nō erat compta. j. Petri. iij. Quaz nō sit exteri⁹ capillatura. aut circūda/ tio auri ⁊c. Pilo molli. i. cogitatōe pñia. Un bñ puenit ei illud Hiere. xvij. Ego cogito cogitatōes pacis. Itē bibulo. supple pñi dēi

Veller⁹
pñetates

Au. ij. Maria pseruabat omīa verba hec pferens in corde suo. Itē tingitq; parato. qz fuit verecūda. Eccl. xxvj. Gratia sup gratiā mulier sancta ⁊ pudorata. Auc. j. Turbata est in smone eius. Itē pectūt beatā virginez bone ancille. i. dilatant laudibus ⁊ honoribz sicut lana carpinata amplius dilatāt. Eccl. xxiij. In medio populi sui glificabit. Item nent subtiles pñicatores de brā ḡgie. Ro. 35 Mulieres docte dederūt q vouerāt. i. pñica/ tores docuerūt q cogitauerūt. Itē terūt pro/ liras orōes. Thob. ij. Vbat Anna ad op⁹ te/ xtrinū quottidie. Itē pellit frigora ifidelita/ tis. Un cātat ecclia. Saude Maria ḡgo: cūctas hereses sola iteremisti i vniūso mdo. Itē ⁊ ornat. Act. ix. Vñdebāt tunicas ⁊ ve/ stes qz faciebat ill' dorcas. Dorcas interpretat caprea vl' damula. ⁊ significat b. ḡginē quā cōparat spōsus celest⁹ capree dicēs An. iij. Duo vbera tua sicut duo hynnuli capree ⁊c. De coia Alex. vbi s. Possū⁹ aut dicere. q brā ḡgo dī vell⁹ ppř qñq; causas. Primo em̄ dī vellus: qz vellus est de carne excisum: sed sine carnis corruptōe. Et silt ipsa virgo bñdicta excisa fuit de carnali iudea. ⁊ tñ non fuit pctō corrupta. Un Be. ait. Quid Se/ deonis significat vellus. qd vtiq; de carne: s; sine carnis vulnere excisum i area positū est: nisi carnē assumptā de carne ḡgis. ⁊ sine dētri/ mēto ḡgis. Ecce Maria velleri cōparat. q dēi ita pcepit vt eū toto hauriret corpe. nec eiusdē corpis scissurā pateret: s; esset mollis ad obsequiū. solida ad scitimoniaz Quānis igit vell⁹ sit de corpe tñ nescit corpis passioes qz Maria licz fuerit i carne: tñ vicia carnis nesciuit. nec vnq; corruptōis sensit. sed semp i polluta ⁊ illibata pmāsit. Secdo dī vell⁹: qz fuit roze spūsscti pfusa. Qd fuit figuratum Iudiciū. vj. vbi dī. q vell⁹ Sedeonis imple tum est roze: area sicca remanēte. qd gedeon expssit ⁊ cōchā impleuit. Vell⁹ qdē bibuluz est ⁊ multū rois recipit. ⁊ expssum leuif effū dit. Ro. em̄ beate ḡginis erat bibulū. i. vald sitibundū ad roze spūsscti suscipiendum. Et ideo recipere meruit plenitudinē grarū. Un Petrus rauē. inq̄t. Ille celestis imber elapsu placido se in virgineū vellus effudit totaq; diuinitatis vnda bibulare nostre car nis i vellere selocauit. vñ patibulo crucis ex pressa terris oibz pluuia salut' effunderz. ac vitalibz partita stillicidijs fidei germia irri garer. Quia igit istud vellus ḡgineū sic est plenū. ideo nō potest tam leui dēiderio tāgi vl' expmi qñ statim impleat cōcham. i. an/

Maria
vell⁹ ppř
quinq;

Sermo. III. Mariæ vellus et lux

ma ad ipsam recurrere. Hoc autem vellus reple-
tum fuit roze originalis iusticie. area. i. iudaica
gente i. siccitate peccati remanere. Tercio dicitur vel-
lus. quia fuit celestis pluuia madida. Unde Be-
remones illud psalmi. Descendet sic pluuia i vellus
et cetera. Pluuia voluntaria quam segregauit de-
hereditatis sue placide puer sine strepitu ope-
rationis humane suo sacratissimo elapsu figni-
ficat se dimisit i vter. Postmodum autem vbiq;
terraz diffusa est opa predicatorum non iam sic plu-
uia i vellus sed sic stillicidia stillaria super terraz
cum quidam strepitu fons ac sonitu miraculorum.
Hieronymus quoque inquit. Plane celestis imber fo-
gineum vellus induit. et tota diuinitatis vnda
in carne se protulit. Deinde per crucis paribulum
expressum omnibus terris pluuia salutis effudit. et
quidam meritis stillicidia gratie perficit. Quarto
dicitur vellus. quia ad instar velloris fuit tincta. et
maxime colore rubeo. Et sic et caro facta est
purpura celestis impatoris. Unde Alchuius i
li. de trinitate. Beata Maria lana mundissima
fuit et fignitate clarissima. quia sola digna esset
in se filij dei recte dignitate sic lana cochili
languine. ut ex ea fieret purpura imperiali ma-
iestate immo digna. quam nullus dignus esset
induere nisi augustinus per dicitur dignitate. Qui-
to dicitur vellus. quia ad vestimentum christi prepa-
ratum fuit valde idonea. De lana quidem
ouis sine ipso ovis lesio assumit et idem etiam
preparat. Triplex autem vestimentum fecit filio
suo beato christo. Primum fuit materiale. scilicet tunica
incosutis quam ipsa benedicta christo miro opere in-
fanti filio suo fecit. quia puero crescente crescebat.
Secundum vestimentum fuit corpale. Nam spiritus sanctus
de eius carne assumptus. et corpus christi sine fignita-
ris violatone preparauit et fecit. quod etiam dicitur po-
test vestis incosutis. Aliorum enim corpora ex du-
abz partibus. i. ex semine patris et matris coniunguntur. Cor-
pus autem christi fuit incosutis. quia factum est sancti
spiritus operatione. Tercium est vestimentum spirituale quod
nobis facit: quando fide et ceteris virtutibus nos
induit. et ad diuinum amorem nos calefacit. inquit
illud Job. xxxj. De velloribus ouium meorum cale-
factus est. Quos autem christi sunt virgines eius
Earum quoque vellera sunt ipsarum merita et exem-
pla. Precipua autem ouis dei est virgo benedi-
cta quia suis meritis nos induit et calefacit. Unde
Prover. vii. dicitur. Non timebit domui sue a fri-
goribus hiemis. Omnes enim domestici eius vestiti
sunt duplicibus. Duplicia autem vestimenta sunt
fides et opera. vel dilectio dei et proximi. vel vita
actiua et contemplatiua. Que duplicia idem et
ta deuotus suis impetrat. et ideo ab eis omne frigus
expellit et fugat.

Maria
fecit tri-
plex ve-
stimentum
christo.

Maria virgo dicitur lux
Assimilatio. ij.

Inquit saluator Job. xij. Dum luce ha-
beris credite in lucem ut filij lucis sitis. **S**up-
ponit quibus verbis ad maiorem declarati-
onem et confirmationem dictorum in secunda parte
principali huius operis. Immo autem in exhorta-
tione quod beata christo dicitur lux quia lux tenebras re-
pellit. Iuxta illud Job. i. Et lux in tenebris
lucet. De ipsa autem virgine inquit Damascenus
Auster lucis: et omnia in tenebris. omnia inco-
gnita remanebunt. Sic beata Maria dum ve-
rum lumen mundo effudit: cecitatis et infidelita-
tis tenebras effugauit. Unde Maria inter
preta est illuminatrix. Ipsa enim est illa lux auro-
re quod orienti sole mane absque nubibus rutilat ve-
ditur. Re. xxiij. Ipsa namque peccatores purgas
a tenebris peccatorum lumine gratie sue. Et ideo de
lux aurore. Quia pro frigiditas mentes cale-
facit. ideo assimilatur luci solis orientis. Et quia
estumescit refrigerat: et a nubibus carna-
lium passionum auras serenat. ideo assimilatur lu-
ci matutine que est cum refrigerio. et luci serene
que est absque nubibus. De ipsa etiam exponi potest
illud Hester. viij. Iudeis noua lux oriri vi-
sa est: gaudium honor et tripudium etc. Est enim
gaudiosa incipientibus quibus spirituales consolaciones
impedit. honorabilis perficientibus: quos ab omnibus
impugnacionibus protegit. Sed tripudiosa est per
fecit quos ad celestia gaudia introducit. Si-
cut etiam lux insidias perdat: nam latebras illu-
strat et patefacit in quibus insidie absconduntur.
Sic ipsa insidias diaboli deuotus suis patefa-
cit ne decipiantur. Et ideo diabolus istam lucem mul-
tum timet et fugit. iuxta illud Job. iij. Non ve-
nit ad lucem ut non arguantur opera eius. Sic etiam
lux securitatem parit. unde homines qui de nocte pa-
uescunt: in die securi vadunt. et hoc ideo procedit.
quia non timet offendiculum. Iuxta illud Job. xj.
Qui ambulat in die non offendit. quia lucem hu-
ius mundi videt. Non autem timet qui in luce va-
dat. aut pedis offendiculum. aut hostis latetis
incursum. vel fantasmatum terreris aspectum. Et
sicut illi qui beatam virginem sequuntur et ei adherent per
deuotionem: illuminantur et prestantur ab ea. ut ne-
que cadant peccato: nec a demonibus decipiantur
nec a fantasmatibus terreantur. Et ideo omnibus
christianis dico illud Roma. viij. In duamur
arma lucis sic ut in die honeste ambulemus.
Arma enim lucis sunt exempla beate virginis. quia quicumque
inductus fuerit. illa sequendo. tutus erit ab
omnibus periculis. Sicut etiam lux celestium cor-
porum virtutes ad nos vehit. Unde secundum Augu-
stinum lux ipsa est vehiculum virtutum celestium

q. s. celestia luminaria mediante luce agunt z mouet ista inferiora. Ita mediante brā hōie deuenit ad nos xps q̄ est dei s̄rus. vr̄ dr̄. j. ad **A**hoz. j. Mediate ḡ ista diuina luce celestis ḡtia nob̄ infundit. z deueniunt ad nos diuine miserationes. Et iō dicam⁹ deo illd̄ **E**ccl̄. xxx. vj. Misere nostri de⁹ oim̄ z respice nos: et onde nob̄is lucē miserationū tuaz. Sic etiā am lux diuersas res nasci facit. Unde dicit **D**iony. iij. c. de diu. no. q̄ lux oib⁹ corpibus gram pfert. Sicb. hōgo genuit illū q̄ mltos nasci fecit dei filios p̄ gram. z adduxit eos in gl̄iam. q̄s nō dedignat vocare fr̄es. ad **H**eb. ij. Om̄es aut̄ q̄ xpi fr̄es sunt p̄nt dici filij sp̄ituales hui⁹ lucis. sic inuuit xba i p̄ncipio hui⁹ p̄ris posita. Absit ḡ vt velim⁹ hāc clarissimā lucē tenebris p̄tōz obscuratā predicare. ne de nob̄is dicat. Dis q̄ male agit odit lucē z querit tenebras. i. i ea inuenire. xvij. q. ij. c. p̄ncipiosū **N**e sim⁹ de illd̄ q̄b⁹ dr̄. i. c. hic etenim. xlix. dis. **A**lbuginē h̄z i oculo q̄ p̄ita ris lucē videre nō sinit. q̄ arrogātia lucē sapientie excecāt. Pupilla nāq̄ oculi nigra videt. **A**lbuginēz h̄o tolerās nihil videt. Qui em̄ sibi candore sapie tribuit: a luce sup̄ne cognitionis se excludit. z eo claritatē veri luminis nequaq̄ penetrat quo se apud sep̄ arrogantia exaltat. sic de q̄busdam dr̄ in eplā ad **R**omanos. Dicētes se esse sapientes stulti facti sunt. **H**ec ibi. Nos h̄o hāc lucē serenissimā q̄tū possum⁹ extollam⁹ hōginē. i. fulgentissimā. cui p̄petit oēs p̄prietates lucē. quas ponit **A**ug. sup̄ **S**en. ad lram di. Aux ē sba summe simplex. summe multiplex i efficacia summe mobilis z absolute penetratōis. z minime resistētie z summe disparia z contraria generās z p̄ciliās. summe pueribil. Om̄is natural̄ motōis p̄ncipiū z origo. summe p̄fectibil. summe iocūda. summe cōicabil. **U**n̄ lucē in corpib⁹ nihil ē vtili⁹. nihil cōius. nihil pulcri⁹. nihil velocius. nihil subtili⁹. nihil i passibili⁹. nihilq̄ p̄tuoſi⁹ inuenit. **H**ec ille **E**t loquit̄ de luce creata. **B**ra em̄ virgo fuit summe simplex simplicitate colubina. fuās illad **M**at. x. Estote simplices sic columbe. **I**te summe multiplex i efficacia. nā mltiplices filios sp̄uales q̄tū die generat deo. **U**n̄ il li p̄dictū fuit illud **J**ob. v. **M**ultiplex erit semē tuū. **E**t h̄ est illd̄ semē de q̄ dixit de⁹ sp̄eti antiq̄ **S**en. iij. Inimicitias ponā inf̄ ter mulierē z semē tuū ac semē illi⁹. **S**emē ḡ diaboli sunt oēs br̄e hōgis aduersarij. **S**emē antez m̄ris dei sunt oēs ei⁹ fideles z deuoti **M**ultiplicat̄ q̄z iſtruit deuotos suos **U**n̄ illi dici p̄

Prope-
tates lu-
cis **M**a-
rie conue-
niunt

illd̄ **J**ob. viij. **S**pūs mltiplex fmo oris tui. **I**te ē summe mobil. vñ p̄ hac ei⁹ p̄petate ac p̄cedēti possum⁹ allegare illud **S**ap. vij. vbi dr̄. **E**t ei i illa spūs itelligētie sc̄is mltiplex s̄bil. modest⁹. discret⁹. mobil. i cōmōnat⁹. ceteris. suauis. amās. bon⁹. acut⁹. q̄ nihil verat. bñfacit. z hūan⁹. benign⁹. stabil. secur⁹. oēn̄ hñs s̄tutē. oia p̄spiciēs. z q̄ capiat oēs. spūs itelligibil. z mud⁹. **D**ib⁹ ei mobilib⁹ mobilē or est. z attingit vbiq̄ p̄p̄ suā mudiciā. **D**ec ibi. **A**r̄ q̄b⁹ etiā p̄z alia ei⁹ p̄petas. i. q̄ est sūa me penetratōis. **I**pa q̄z ē summe z mune resistētie. **S**ūme diabolo quē p̄tinue ipugnat z cui p̄ nra salute resistit. mune at nob̄. q̄ nob̄ ad eā recurrētib⁹ n̄ resistit. s̄z p̄tinue nos sub sua p̄tectōe recipit. **I**pa etiā disparia z contraria generatit z recōciliatit. **H**o ei erat p̄ri⁹ deopp̄ p̄ctm̄. z maria ē disparitas inf̄ creato rē z creaturā adeo q̄ nō p̄ tanta dissilitudo notari q̄n sit etiā incōpabiliter maior. c. dā nam⁹. de sum. tri. z fideca. **B**ra igit̄ hōgo deū generās z hōlem: p̄iurit disparia i vnitare p̄sone. z hūanā naturā diuine cōciliatit. **A**lie etiā p̄prietates lucē sup̄ posite ap̄tissime patent cuilibet deuote speculari. q̄ sc̄z fuerūt in ipa bñdicta hōgine. **D**e q̄b⁹ etiā aliq̄s tangit **S**alomō **S**ap. vij. vbi post p̄dicta xba statim subdit. **V**apor est em̄ s̄tut⁹ dei. **E**t iō n̄ h̄il inq̄natū in illā iaurrit. **C**ādo ē em̄ lucis efne z speculū sine macula maiestatis dei z imago bonitatis illi⁹. **A**t cū sit vna oia p̄t. z p̄mas nēs i se oia inouat. z i aias sc̄tās se transfert. z amicos dei z p̄phas p̄stituit. hec ē speciosior sole: z sup̄ om̄ne stellaz dispositōz luci cōparata inuenit̄ p̄or.

Maria hōgo dicit̄ lāpas accēsa.

Assimilatio. iij.

Inito cōplerorio i eccl̄ia extinguit̄ oia luminaria excepta lampade: q̄ die ac nocte ardet corā altari maiori quia ibi corp⁹ dñi ē. **E**t q̄n sacrificia vel alius frater lumine indiget: vadit ad lampades z inuenit. **S**p̄ualiter. tpe passionis xpi om̄es fidei lumē q̄dammodo fuit extinctū. q̄z om̄es discipuli eo relicto fugerūt. **M**at. xxvj. **S**z vna lampas t̄mmodo accēsa remāsit. i. brā hōgo **M**aria: i q̄ lumē fidei luxit. z erat sit ignis charitatis. z hec stetit iuxta altare. i. iuxta crucem in qua pendebat corp⁹ dñi cūm fm̄ illud **J**oh. xix. **S**crabat iuxta crucē **J**esū m̄ eius. **I**n cuius signū tribus noctib⁹ vltimis maioris hebdomade cum tenebre fiunt om̄ia luminaria extingunt̄ vno excepto. q̄d latz s̄b altari fm̄ p̄suetudinē aliquarū ec

Sermo. iiii. Maria lampas ⁊ vas dei

deliaz. s3 post modicu cuncts ondit. **Hec** enim
oia significat illd qd s. dixim⁹. **Per** extincti/
onē em alioz luminariū: denotat extinctō si
dei oīm aploz ceterozūqz fideliū. **Per** cāde/
lā s3 q nō extinguit s3 aliquantisper celat: si
gnificat b. s3 go. q sola mēte latebat i cruce cū
xpo sup pēla. licz in corpe semimortua iaceret
int cruce. **Nō** ē igit aliq tpe extinctū lumen
ei⁹. sic pdictū fuerat **Pro. vi. vbi d.** **Nō** ex/
tinguet in nocte lucerna ei⁹. **Figura** at h⁹ hz
Exo. xviij. vbi pcepit d. q i tēplo sp lucerna
arderet q nūqz extingui debebat **Hec** ei lucer/
na fuit brā s3 go q sp pmāsit accēsa corā diui/
no altari. z nūqz fuit extincta: s3 suauit lumē
diuine grē pbedu viatoribz: vñ possint videre
viā salutis. **Nec** est aliqz iā cec⁹ cui lumē istd
nō possit viliū restituere. **Et** iō ei⁹ deuoti di/
cunt illi cū ps. **In** lumē tuo videbim⁹ lumē
Igit dñe d. q accēdisti hāc lucernā: z nō
abscedisti eā s3 modio: s3 posuisti sup cādela/
brū vt luceat oibz q i domo sunt: sic nob face/
re psulvisti. **Mar. v. z Mar. iij.** **Nō** me p/
mittas eē d ill q caligatibz ocul nō vidēt hāc
lucernā fulgētissimā. sic **Hely. x q d.** j. **Re.**
ij. **Nō** poterat videre lucernā dñi. **Ipa** nā/
qz s3 go a pncipio sue formatōis a te illumia/
ta nūqz fuit lumē pūata. **Un** de illa dicebat
ppha ps. xviij. **Qm** tu illumias lucernā meā
dñe: deus meus illumia tenebras meas. q. d.
Sic tu illumiaisti mrem tuā quam creasti lu/
cernā meā z oīm fideliū: ita fac vt mediante
hac lucidissima lucerna illuminent tenebre
pccoz meoz **Hec** ē ei lucerna splēdēs sup cā/
delabz scrm. **Eccl. xvi.** **Ad** cui⁹ lumē q cūqz
bñ direxerit gressus suos: poterit cū ad super/
nā priāz puenire dicere illd **Iob. z. g.** **Splē**
debat lucerna ei⁹ sup caput meū z ad lumen
ei⁹ ambulabā in tenebris.

Q, bñdicta virgo dicitur vas dei
Assimilatio. iij.

Us dei appellat b. ego multipliciter
 primo vas purz et nouū. Iux illud
 qd i figurā dz. iq. Re. ij. Afferte mi
 hi vas nouū et mitrite i illd sal Istō em vas
 nouū fuit vter⁹ ipsi⁹ egis. qz vt ait mgr Ia
 cob de varagie i li. b. egis. Jo dz nou⁹ qz ab
 oi verustate culpe penit⁹ fuit mūd⁹. In istud
 aut vas sal sapiē missum fuit qn xps: q ē dei
 sapiētia in vrez eius intrauit. Nō soluz aut
 illud vas fuit nouū et purz. sz etiā fuit purissi
 mum. Iux illud Prouer. xvj. Aufer rubigi
 nem de argēto et egrediet vas purissimum.
 Deus em fm aliqz abstulit rubiginē ac infe
 ctiōem oēm a semie quo debebat ipa ego pci

p*i.* sic egressum est vas purissimū corporis
 sui. vel saltē an infusione aie & gignis sanctifi-
 cavit altissimus tabernaculū suū. i. corpus &
 gineū. p*s.* xlv. & sic p*re*ceptōem egressum est
 in esse vas purissimū. i. ipa & go que fuit vas
 diuinū omī puritate sp*iritu*alitissimū. **P**ossum
 etiā dicere q*uod* ipa & go in sua immaculata cōce-
 ptione fuit purz vas q*uod* ab originali pctō fuit
 p*er*seruatū. **I**n p*re*ceptōe autē & bi dei fuit vas
 puri*us* q*uod* a peccabilitate fuit liberatum. **F**uit
 em̄ tūc ipa & go in grā p*er*firmata: ita vt nō pos-
 set peccare nec mortaliter nec venialiter. **F**uit
 theologos in. iij. dis. iij. **I**n assumptōe atē ei*us*
 gl*ori*osa: q*uoniam* i*n* corpore aia fuit gl*ori*ificata: vas ist*ud*
 factū est purissimū. q*uia* immortalitate ac impassi-
 bilitate atq*ue* eterna fuit puritate decoratum.
Sec*un*do fuit vas p*ro*fundū p*ro*fundā hūilitatē
 & i*o* meruit dei grā p*ro*funde adimpleri. **A**or
 nāq*ue* n*ost*rū ē vas q*uod* tunc p*ro*funde fodit q*uoniam* p*ro*-
 funde hūiliamur. **S**ed sunt q*uod*dā q*ui*z cor t*em*-
 cauat & fodit i*n* sup*er*ficie. q*ui*z hūilitatē i*n* cor-
 de. iuxta illud **Ecc*i.* xix.** Est q*ui* neq*ue*t se hūi-
 liat & i*n*teriora ei*us* plena sunt dolo. **A**lij vero
 sunt q*ui* hūit cor solum & p*ro*cauū vsq*ue* ad medi-
 um. sicut sunt fuit dei. q*ui* sicut humiliant*ur* exte-
 rius in signo p*ro*uersionis: sic etiā humiliā*ntur*
 interius in medio cordis. de q*uod*o d*icitur* **Nich*olai*
 vj.** Humiliatio tua in medio tui. **N**ull*us* autē
 vnq*ue* fuit q*ui* habuerit cor p*ro*cauū vsq*ue* ad p*ro*-
 fundū. i. q*ui* ita se humiliauerit sicut x*ristus* & beata
 virgo. **A**lle em̄ p*ro*funde se humiliat q*ui* tātū
 descēdit q*uot*ū descendere p*ot*est. **X**p*ristus* autē hoc
 egit quādo descēdit vsq*ue* ad susceptōes natu-
 re nostre: & vsq*ue* ad toleratōem pene & mortis
 vituperose. **U**nde inq*uit* apl*us* **Phil.*i.* q*ui*
 inanuit semetip*sum* formā serui accipiens tē-
Similiter & beata & go nō potuit p*ro*fundius
 descēdere: nec magis se humiliare q*uam* q*uoniam* ipsa q*uod*
 erat celi terreq*ue* d*omi*na & dei mater electa se an-
 cillam & pedissequā appellauit. **E**t q*uia* p*ro*fun-
 dius se humiliat q*uam* aliqua creatura. i*o* tam-
 tam gratiā recepit q*uot*ā aliqua pura creatu-
 ra recipere potuit. **T**ertio vas d*icitur* solidū: q*uia*
 nunq*ue* frāgi potuit. **U**n*de* de illa d*icitur* p*ot*est illud
Ecc*i.* i. Quasi vas auri solidū. **F**ormatū omni
 lapide p*re*cioso. **A**etere autē mulieres frangun-
 tur in p*ro*ciptēdo p*er* & ginitatis violationem si-
 ue defloratōem. **I**n p*ro*ciptēdo autē frangunt p*er*
 dolorē & afflictōem. **F**rangunt etiā i*n* vita p*er*
 multoz p*ro*ctoz p*ro*petratōem quia q*uod*libet pec-
 catū frangit cor humanū. **U**n*de* **Ecc*i.* xxi. d*icitur*.**
Aor fatui quasi vas p*ro*fractū: omne sapienti-
 am nō tenebit. **F**rangunt etiā i*n* obitu p*er***

Ulas fo-
lidum.

Maria
vas mi-
rabile

incineratoz seu corruptoz. Ipa at bndicta & go fuit vas solidū. qz suo pceptu habuit ite gritate. i. pta iocunditate. i. vita ptez stabilitate. i. obitu pō iduit immortalitate. Quarto fuit vas admiradū. iux illud Eccl. 43. Vas admirabile op' excelli. Si eni eēt aliqd vas qd mai' ei'pō prieret. ita q sup capacitatem tot' nate create pterū eēt i infinitū mai' pti nēre. tū ab ipō prieret. istd eēt vas mirabile z stupēdū. sz si vas exis clausuz recipet in se aliqd z effuderz sine aliq sui aptōne: istud vas diceret mirabili' z stupēdū. Si pō eēt aliqd vas qd vinū z aquā siml' sine aliq medio prierz. z tū nlla pmixtio fierz. pfecto istd vas eēt mirabilissimū z stupēdissimū. Tale at vas fuit b. pgo. qz illd qd i suo vfo ptimebat mai' i infinitū se erat. Ist d vas p gine um qd ptimebat deū quē celi z celi celoz capere n' qunt. ij. Para. vj. fuit mirabilē z stupēdū z iō canit ecclia z fuerūt pba diui Augu. di. Scā z imadlata p ginas qbz te laudibz effe- rā nescio: qz quē celi cape n' pō. tu. gre. 2. Ipa eē exis clausa di filiū i vfo suo recepit p pce- ptōz. Et silt itactz clausit p ginas illū effu- dit p ptimebat. Et iō vocat. Aan. iij. or' co- clusus z fons sigt'. In isto eē vase sui vteri hūit vinū diuitat' z aquā humanitat'. z tū nlla fctā ē pmixtio seu p fuso nafaz. vñ cāt ecclia. De' hō fact' ē. id qd fuit p mālū z qd n erat allūpsit. n pmixtoz passus neqz diuifioz. Quito fuit vas aromaticū. In ei' ei vtero z aio fuerit spēs oim arom atū. i. ptimebat. De qbz ipa inqt Eccl. xliij. In me ois grā vite z ve- ritat': i me ois spēs vite z ptimebat. Nā ipsa est spēs aromatica qz uiuificat mortuos. z iō ait In me ois spēs vite. Ipa eē est spēs illa qz il- lumiat cecol. z iō sedit. z ptimebat. Itē illa spe- cies q sanat ifirmos z desparos. z iō addit. i me ois spēs vite. Itē illa spēs q roborat z cō- firmat debiles z lāguidos. z iō sibiūgit. z ptime- tis. In isto eē vase ptimebat vngūeta oēs in- firmicantes. Nā i ea ē vngūetū qd xpinit tu- more supbie. i. ptimebat sue hūilitat'. Itē il- lud qd exstinguit hydropisim auaricie. i. ptime- deratio sue pauprat'. Et illd qd expurgat i- mūdiciā luxurie. i. ptimebat sue honestat' z p ginitat'. z sic de singul'.

Q, beata pgo dicitur rota dei
Assimilatio. v.

O Jcit Ezechiel ppha sui li. c. j. Appa- ruit rota vna sup frā iux qtuor aia- lta hns qtuor facies. Pecāt rota si- gnificat b. p gine. Ipa em fuit rota demōibz terribil'. Sic em leones terrent qn audiunt

strepitū rotaz. ita ipi demones fagiūt cū au- diunt iuocari z noiari hāc rotā diuinā. Uñ deo inqt ps. Vox tonitru i tui i rota. Ista at rota sup terrā fuit a terrenis eleuata cogita- tiōe: affectiōe z puerlatōe. Itē fuit iuxta qtu- tuor animalia. q fm expōitores significant euāgelistas. iuxta quos ipa fuit cū eis puer- lando: atqz eos instruendo. Viter qz quat- tuor facies. i. quattuor ptimebat cardinales. i. iusticiam. prudentiā. fortitudinē z ptimebat. Uel quattuor facies. i. qtuor aspect'. quoz vnū vertit ad deū p nobis intercedēdo. Alē um ad paradisum. i. ad beatos: eos lertifican- do. Xertifican' em sancti q sunt i celo n soluz respectu regis sz etiā regine. q mediāte salua- ti sunt. Tertiū pō vertit ad mundū miserem- do z protegēdo. Quartū aut vertit ad dyabolum exterrendo z expellen do. Unde dicit demōibus esse terribilis vt castroz acies oz- dinata. Aan. vj.

Q, beata pgo dicit sedes dei
Assimilatio. vj.

I Nqt aqla volans Iohes euāgelista Apo. iij. Uidi: z ecce sedes posita erat in celo. z sup sedē sedēs zc. Pec- aut sedes figurat beatā p ginez que dī sedes rōe artificij. qz ad modū sedis fuit artificia- ta. Nā sedes est a terra eleuata. z inferi' clau- sa z lupius apta. Ipa aut bndicta pgo fuit eleuata a mundo. clausa peccato. z apta deo. Et ideo propheta inqt deo ps. xliij. Sedes tua deus in seculū seculi zc. Ista autē sedes posita est in celo. i. empyreo. adhuc viūes po- sita erat affectiōe z ptimebat. Nūc autē est ibi glorificata habitatiōe. Unde idem p- pheta ait ps. x. Dñs in celo sedes ei' zc. Uel posita est. id est p fidē firmiter stabilita. in ce- lo. i. in ecclesia militante. Supra hāc autē se- dem virgineā erat sedens scz christus dei fili- us. qui licet sup ipsam esset dignitate. tamen in ea sedit z quieuit incarnationis humilitate. iuxta illud Ezech. xliij. Princeps ipe sedebit in ea. De hac autē sessione predictuz fuerat Isa. xvj. vbi dicitur. Preparabitur i misericordia solū. z sedebit sup illud in veri- tate. Et ps. ix. inqt dauid. Sedisti sup thronum qui iudicas iusticiā. Sedere enim pro- tribunali in sententijs pferēdis: multum operat'. Et ideo debent sedendo sentētiare iudices. vt per glo. in. c. bone. de postula. prela. quia sentētia aliter nō valeret. Arg. ff. qz oz- do in bo. pos. ser. l. ij. §. et bonorum. Et facit C. de offi. ciui. iudi. l. pma. z in auten. de iudi. §. sedebūt. z. C. de sen. ex peri. recū. l. fi. Sup

Sniale
dendo se-
ratur

Sermo. III. Maria sedes dei et ciuitas

istā igit regale sedē oīa iudicia sua de^o faciet.
Un ps. xxviii. d. Sedebit dñs rex i eternū
Et ps. xlvj. d. Sedet sup sedē scām suam.
De q sede etiā inqt Isaias ppha. c. vj. sui li
bri dices. Vidi dñm sedentē sup solū excel
sum et eleuatū etc. Ita aut sedes excelsa et ele
uata a b omī stercore peccati fuit deo an secla
ordinata. Un ipi deo inqt ppha ps. xcij. Pa
rata sedes tua ex tūc a seculo tu es. Et rōnez
hui⁹ assignat ps. sequēti. dicens. Nūqd ad
adheret tibi sedes iniq⁹ tar⁹ qñ dicat. Absit
De hac etiā sede idē ppheta ait ps. c.ij. Dñs
in celo parauit sedē suā: et regnū ipi⁹ omībz
dñabit. Qui vult g a deo obtinere aliquam
grām: debet eū rogare et dicere illud Sap. ix.
Mitte illā de cel⁹ sanctis tuis: et de sede ma
gnitudinis tue. Sic aut de⁹ ait d. Baruch
iij. Qui sedes i sempiternū. Ip sedit i hōgine
p grām. et nūq⁹ pmisit diabolū i illa sedere p
culpā. Ita etiā ipa bñdicta hōgo sub vmbra
gracie eius semp sedit. Un inquit Xanti. ij.
Sub vmbra illi⁹ quē desiderauerā sedi Ipa
etiā prope filiū suū sedet i celo. iux illud. ps.
pluij. Altitit regina a dextris tuis etc. Licet
em aduocati non debeant sedere cū iudicibz:
in aut. vt ab illustribz. et qui supra eos sunt.
S. sancimus. et c. de postu. l. quilibz. Tamē
hoc fallit in qbusdā aduocatz ppe eoz digni
tatem. C. de offi. diuer. indi. l. fi. Et talis est be
atissima virgo.

¶ Q. bñdicta virgo dicitur ciuitas dei
Assimilatio. vij.

Exponit
ps. Fun
damēta
eius etc.
Alexander de ales sup. ps. lxxvj. ex
ponit illū psalmū de beata hōgine. sic
dices. Fundamēta ei⁹ in montibus
sanctis. i. in pphetis et pñarchis et regibz ex
quibz ipa beata hōgo originē traxit. sic pater
in genealogia eius. Mar. j. Ipa etiā d. syon
Isa. xxvij. Mittā in fundamētis syon lapi
dem angularē pbatū pñciosum in fundamen
to fundamētū. Qui⁹ syon porte fuerūt qñqz
sensus q clauī fuerūt i omne noxiū et inho
nestū et apte ad bonū. Un aures ei⁹ q clausē
erāt ptra mūdi strepit⁹ qñ ingressus est ange
lus ad eā: aperte sunt salutatioi eius. Et por
ta eius cordis que cōtra pñsum viri clausa
erat aperta fuit diuine volūtati quādo dixit
Fiat mihi sūm sūbum tuū. Ezech. xliij. Por
ta hec clausa erit et nō aperiet⁹: et vir nō transi
bit p eam. qñ dñs deus isrl ingressus est per
eam. Dicit autē beata hōgo syon qz sicut syon
erat loc⁹ emīnētissim⁹ et tutissim⁹ in hierusa
lem. sic beata hōgo in ecclia etiam triūphante
Diligit g deus portas syon. i. sensus bñ hōgis

sup oīa tabernacula Jacob. i. pl⁹ qz corpa ali
arum hōginū. Corpa em dicunt tabernacula.
ij. Per. j. Velox est depositio tabernaculi mei
ad Heb. vlt. Habem⁹ altare de q edere n ha
bent potestare q tabernacul⁹ deseruiūt. Virgi
nes aut bene dicunt Jacob. qz lucrare sunt: et
supplātauerūt fomite: q in brā hōgine omīno
extinct⁹ fuit. Sequit. Glōsa dicta sunt de
te ciuitas dei. Brā hōgo est ciuitas dei de qua
mīta glōsa dicta sūt et p dicta p pphas. vt est
illd Isa. vij. Ecce hōgo pceptet et pter filiū
Isa. xj. Agrediet⁹ hōga de radice Jesse etc. Et
Diere. 31. Nouū faciet dñs sup terrā etc. Et
Lan. vj. Pulcra es amica mea: suauis et de
corat⁹ hierlm. Et mīta alia glōsa dicta sūt
de hac ciuitate. Sūt aut mīte rōes qbz bea
ta hōgo d. ciuitas. qz mīta i ea fuerūt q in ci
uitate ptingit repire q pñt notari i his vlibz
Rex. pñl. pñl. defensio. rēpla. dom⁹ lex. Fōs
scola. lud⁹. opes. cōmercia. par. cibz. arma. In
brā em hōgine fuit rex. s. xps. de q Apocal. xix.
Rex regū et dñs dñantū. Itē i ea fuit pñl
ipe xps assistēs pñlifer futuroz bonozum. ad
Heb. ix. Itē in ipa fuit pñl. qz vīsceribz mi
sericordie sue oēs pñnebat et adhuc cōtinet.
Un d. mī misericordie. sic Paul⁹ habebat i
se populū cū dicebat ad Phil. j. Sic est mī
hi iustū h sentire. p omībz vob. eo q habeam
vos i corde meo. Et ad Gal. iij. Filioli mei
quos itez parturio etc. Ergo habebat eos in
vtero. Itē defensio Lan. viij. Ego murus et
vlera mea sic turr⁹. Itē rēpla Apoc. xxi. Do
min⁹ de⁹ oīpōtes tēplū illi⁹ ē. Et ad lram mī
ta tēpla et ecclie facte sunt ad honore ipsius.
Itē dom⁹ est i ea. s. hōginalis aula: in q xps ha
bitauit. Prouer. ix. Sapia edificauit sibi
domū. Et lex. de q Prouer. vi. Et lex clemen
tie in lingua ei⁹. Et fons. Eccl. xxiij. Quasi
flum⁹ dñx. et qñ aq duct⁹ exiit de padilo. Et
scola. Lu. ij. Maria pñuabat omīa vba hec
pñfēs i corde suo. et Aud⁹. Zach. viij. Pla
tee ciuitat⁹ implebunt infantibz et puellis lu
dentibz. ij. Re. vj. Dauid saltabat torz viri
bus corā archa. s. xps an beatā hōginē. qñ ad
duxit eā in supnā hierlm. Un canit ecclesia.
Assumpta est Maria in celū: gaudēt ange
li: laudātes bñdicūt dñm Acce lud⁹. Et opes
virtutis et gratie. Unde dixit ei angel⁹ Lu
ce. j. Ave gratia plena. Prouer. vlti. Mul
te filie congregauerūt sibi diuitias: tu hō su
pergressa es vniuersas. Itē cōmercia. Pro
uerb. xxiij. Veritate et merz noli vēdere sapiāz
Prouer. vltimo. Syndonem fecit et vendi
dit et tradidit eaz cananeo. Et pax. ps. 147

Maria
quare dā
ciuitas

Qui posuit fines tuos pacē. qz in brā fōgine
nō fuit rebellio carnis fō spūm. quia omnino
extinctus fuit fomes i ea. Itē cibo. **Añ. vij.**
Vēter tu? sicut aceru? tritici. In ei? em ven
tre fuit granū frumētū. ab angloz et hoīum
vel vēter. i. pīetāl. Itē arma. **Añ. iij.** Mil
le dīpei pendēt ex ea. **Dis armatura fortituz.**
Memoz ero raab et babylōis sciētū me. i.
gentiliū et pctorū vt ad me puerant. Et po
stea i pīculari determinat dicens. **Ecce alieni**
gene. i. gētilēs. et tyr? i. pctorēs aliū q sunt in
angustia pnie sic pus erāt in angustia vicio
rum. **Tyrus** em interpretat angustia. Et po
pul? ethyopiū. i. viciōsi q erāt deformes et ni
grip pēim. hī oēs fuerūt illī ad me fūrrētes
Memoz igit? ero. s. ad miserēdū et nō ad pu
niendū. **Neemie. v.** **Memeto mei in bonū.**
Raab. Per **Raab** at meretricē intelligitur
aīa que sepstrauit vicijs. **Raab** em latitudo
interpretat. et significat eos q vadūt per latas
viā que ducit ad pēitōem. **Matt. vij.** **Ba**
bylon fō pfusio interpretat. et significat aīam
pfusam ppter pēitā. quoz oīm ego memo? ero.
et miserebor sciētū me. i. me laudātū. et ad
me deuoto corde recurrentū. **Nūqd syon**
dicet. **Hoc** etiā de beata fōgine exponit. q sy
on dicit. eo q de syon. i. de iudeis nata est. sicut p
phetatū est ps. cix. **Virgā** fortis tue emittz
dñs ex syon. Itē dicit syon: quia ptemplatiua
erat. De hac g dicit. **Nūqd syon. i. beata fō**
go ptemplās celestia dicit corde vel ore de fi
lio suo. **Homo** scz purus est. qsi dicat. **Non**
Quia **Dee. xj.** ipe ait. **Ego** deus et non hō.
scz tm i medio tui scātis rē. **Quia** aut credi
tura erat eū eē deū et hoīem. id ē vtracq natu
ra subiūgit. **Hō** nat? est i ea. **Ecce** hūanitas
Et ipe fundauit eā altissimus. **Ecce** diuinitas
Hoc em esset impossibile in puro hoīe. **Qui**
em fundauit ciuitatē prior est ipsa ciuitate.
Qui aut nascit in ciuitate posterior est illa.
Hō natus est in ea. **Nō** dicit pueri sz homo
Hiere. xxxj. **Novū** faciet dñs sup terrā: fe
mina circūdabit vīz. **Hoc** dicebat salomon
se ignorare. **Proverb. xxx.** **Quartū** penitus
ignoro. **Uīa** viri i adolecētia. i. in fōgie. Et
ipe nō angel? fundauit eā. s. beatam fōginem
Hec est em ciuitas fundamēta habēs: cūius
artifex et pctor deus. ad **Hebre. xj.** **Ecdi. xx**
iij. **Qui** creauit me requit i tabnaclo meo.
Fundauit. s. i fortibz. sic ciuitatē vl repluz.
Ipa em fuit ciuitas summi dei et templū ve
ri **Salomonis** de cui? fundatōe. **iij.** **Re. v.** in
fine dicit. **Precepit** rex vt tollerēt lapides grā
des. et lapides pīolos i fundamentū tēpli.

fortes eminetes i fundatōe brē marie. **Nec**
miz. qz vt dicit. **Paral. xxix.** **Non** hōi parat
habitatio sz deo. **Dñs** narrabit. i. narrauit.
In scriptur? pplōz. i. p scripturas expositas
et directas ad populos. et i scriptur? pncipuz
hoz q fuerūt in ea. i. **Moyfi** et pphetarū et
aploz. **In** multis em scriptur? narrat de brā
fōgine. **Uel** populos possum? vocare paupes
res pphas: sicut fuit **Amos**. **Principes** fō
ditiores et nobiliores sic **dauid** et **Isaias. vl**
populoz. i. gētiliū. qz sybillinis fōsibz est pēdi
cta. et p **Job** q gētilis fuit. Et pncipiū. i. pro
phetaz de iudeis. **Uel** pncipes dicunt edito
res scripturarū. vt pphete et euāgeliste et apli
Populi fō expositores eorundē. vt **Hiero**
nym? **Augustin?** et ali. **Uel** populi dicunt
sancti aliū ab aplis. **Principes** fō apostoli.
Ps. **Constitues** eos pncipes sup oēm terram
Et hī oēs fuerūt i ea. i. pcor des fuerūt in lau
de fōgis. nō contra eā vt heretici et pharisei.
Sicut letantiū oīm habitatio i te scā dei ge
nitrix. **Isa. lj.** **Sandū** et leticia iueniet i ea.
In forti em munitōe habitāt hoīes securi
leri. i. infirma aut sunt timidi. **Itē** i magna
munitōe et opulētia oīm est spes et refugū.
Et
sūt ad beatā fōginē oēs pfugere debēt que est
turris fortissima et expugnabilis. et terribil
inimicis vt castrorū acies ordinata. **Añ. vij.**
Opulētia est fortitū et grāz abūdātia. qz grā
et glia plena. **Maxima** aut est charitat? am
plitudine q oīes amplectit. **Unde** ei canit
ecclesia. **Sub** tuū pfidiū pfugim? sancta dei
genitrix rē. **Bñ** em ei ppetit qd de filio eius
dicit **Deut. xxxij.** **Dilexit** ppls. **Oēs** sancti
in manu ei? sunt. **Propt** h bñ dicit. **Sic** letan
tiū rē. **Quia** ex his oībz multa est leticia hīs
q ad eā pfugiūt. **Isa. vlf.** **Letami** cū hierlm
et exultate i ea oīs q diligitis eā. **Nos** vero
possumus et debemus ei dicere illud **Judith**
xv. **An** glia hierlm: tu leticia isrl. tu honori
ficientia ppli nostri. **Dec** **Alexander** vbi. s.
Nos fō supdictū psalmū possum? ad lit
teram exponere de imaculata pceptōe beate
fōgis. **Ant?** pseruatōez ab originali pēto vo
lens declarare eximi? pphetaz **Dauid** dicit
Fundamēta eius. s. fōginis. **In** montibz san
ctis. **Qd** qualiter intelligat exposui in pīma
pre pncipali hui? opis smone. ij. in exordio.
Volens g **Dauid** ostēdere q beata fōgo que
est viua ciuitas dei: nunq fuit a diabolo dei i
imico ppter pēitā possessa: ait. **Fundamēta** eius
in mōtibz scātis. s. i mōte innocētie et puritat?
in mōte iusticie original. et i mōte diuie grē
pseruantis. quasi diceret. **Quia** in his mōt

E
Ps. fū
damēta
de fōgis
pceptōe
exponit

tibus fuit fundata. i. ſcepta. ideo nunq̃ ab
hoſte maligno fuit capta. Nunq̃ em̃ diabo
lus his mōtibz appropinquare potuit. Rō
nē aut̃ quare dē voluit brām ſgine fundare
in his mōtibz: ꝛ ꝑſeq̃nter ꝑſeruare ab origi
li peccato assignat dicēs. Diligite dñs portas
ſyon ſup om̃ia tabernacula Jacob. quaſi di
cat. Nolite mirari q̃ dē fecerit hāc ſin glārē
gratiā ſue matri. Nā diligit dñs portas ſy
on: id eſt ipſam bñdictā virginē: que eſt por
ta celeſtis ciuitatis. ſ. paradīſi. ſup om̃ia ta
bernacula Jacob. id eſt ſup om̃es angelos ꝛ
ſancos. Et ideo voluit eaz maiori puritate
fulgere: ꝛ maiori bz ꝑuilegijs gaudere. ac ma
gis glorioſam eſſe. Et ꝑpter h̃ ſubdit. Glo
rioſa dicta ſunt d̃ re ciuitas dei. De nulla em̃
pura creatura vnq̃ dicta fuerunt tā glōſia:
q̃z d̃ ſgine hac bñdicta. ¶ Quia ſo David
hic appellat ipaz ciuitatē dei. eſt ſciēdū q̃ ois
anima ꝑōt dici ciuitas. Sz aia cuiuſlibet re
probi d̃r ciuitas Babylonis. q̃ (vt ſ. dictum
eſt) interpretat̃ ꝑfuſio. q̃z plena eſt ꝑfuſione pec
catoꝝ. Et in ea regnat Nabuchodonosor. i.
diabolus in ſupbia ſua. Aia aut̃ cuiuſlibet ele
cti d̃r Hieruſalē. que interpretat̃ viſio pacis.
in qua regnat Salomon rex pacific⁹. i. xps
Hieruſalē aut̃ edificat̃ vt ciuitas ex auro: et
argento ac lapidibz ꝑcioſis. i. ex opibz dilecti
onis dei ꝛ ꝑmūcū meditatōibz ꝛ ꝑtempla
tionibz ꝑcioſis ſup fundamentū fidei Iheſu
chriſti. De quo fundamento d̃r. j. ad Ahoꝝ.
iij. Fundamentū aliud nemo ponere poteſt:
ꝑter id quod poſitū eſt: qd̃ eſt chriſtus Ihs.
Niſi aut̃ domin⁹ cuſtodierit aīe ciuitatē: fru
ſtra vigilat qui cuſtodit eā. ꝑſ. cxxvj. Clerū
nulla anima tā ꝑꝑrie poteſt dici ciuitas dei:
ſicut beata ſgo ꝑoſt filiū. Ipſa em̃ ꝑ excellen
tiam dicit̃ ciuitas: maxime ꝑꝑꝑ tria. Primo
ꝑpter plenā vnionē. Dicit̃ em̃ ciuitas quaſi
cuiū vnitas. ſm̃ Iſidoꝝ. xv. et̃h̃imol. Und̃
ſaluator noſter cū miſit duos d̃ diſcipul⁹ ſu
is ad ciuitatē hieroſolymā: (quia plena erat
ſectis ꝛ diuiſionibz ac peccatis) nō dixit. Ite
in ciuitatē: ſed in caſtellum. vt habet̃ Math
xxj. ſeruans illā regulā. Si re ꝑrueris: nec
nomen habere mereris. Nomina em̃ debent
eſſe rebus conſona. S. eſt ꝛ aliud. cum ſimili
bus. inſti. de dona. In anima aut̃ noſtra ſunt
quaſi ciues multi ꝛ varij cogitatus ꝛ affect⁹
ac deſideria quaſi viri. paſſiones vero quaſi
mulieres. Qui om̃es debent ꝑuenire in vnū.
ſcꝛ vt cōforment ſe diuine volūtatī: queren
do ſemp gloriā dei ꝛ ꝑfectū ſalutis. Uñ Ale
xander de ales ſup ꝑſ. xlv. ait. Tunc erit ciui

tas quaſi cuiū vnitas: ſi om̃es cogitationes
affectiones ꝛ deſideria vnanimiter in deum
tendāt. Quod quidē excellētiffime fuit i ipa
bñdicta ſgine. De qua iquit̃ ſcr̃us Odilio
in quodā ſmone. Om̃is Marie actio ſp̃ in
tenta fuit in dño. Et Alexander de ales vbi
ſupra: exponēs illū eiūſdē ꝑſ. Fluminis im
petus letificat ciuitatē dei. de ipſa glorioſa ſg
ine ait. Ipſa fuit ciuitas quaſi cuiū vn
tas. quia in ea fuit rōnis ꝛ ſenſualitatis ꝑle
na concordia. ¶ Secūdo dicit̃ ciuitas ꝑpter cō
gruam ꝑuſionē. Oꝑꝑter em̃ ciuitati bene
ꝑrouideri ne faciliſter capiāt ab hoſtibz. ꝛ iō
requirit̃ vt circūquaq̃ habeat foſſata: ne ꝑoſ
ſint hoſtes appropinquare ad muros. Hoc
aut̃ fit circa ciuitatē anime ꝑ humiliatōnez:
qua quis ſeipſum deijcit. ꝛ infra ſe ſtatuit ꝑ
ſuiꝑſius reputatōnem: cognoscēs ſe ad ima
deſcendere ex ꝑꝑria ꝑditōe ꝛ inclinātōe ad
mala. Debet etiā ciuitas eſſe in portis bñ cu
ſtodita: ꝛ habere bonas portas ac fortes: ne
faciliſter poſſint ad terrā ꝑſterni. ꝛ ſic ciuitas
ipſa ab hoſtibz deꝑdari. Porte aut̃ anieſunt
ſenſus exteriores. ſ. viſus. audit⁹. guſt⁹. odo
ratus ꝛ tactus. q̃ etiā appellant̃ fenestre per
quas intrat mors peccati ad aīam. iñ illud
Hier. ix. Mors intrauit ꝑ fenestras nras.
Oꝑꝑter g̃ nos ſollicite vigilare circa cuſto
diam hāz portaz. Non em̃ ſufficit cuſtodia
angeloz. De qua dicit̃ dñs Iſa. lxij. Sup
muros tuos hieruſalē ꝑſtiti cuſtodes. i. an
gelos. Tota die nō tacebunt. ſ. excitātes ani
mā ad bonū ꝛ ad deū laudandū. Sed neces
ſe eſt q̃ quilibet ꝑ ſe vigilet ꝛ ꝑſideratōem et
diſcretionē: ne ingrediat̃ inimicus alicuius
vanitatis ꝑ ipas portas. ꝛ ne tanq̃ cuius in
grediat̃ ſb ſpecie alicui⁹ boni defect⁹ curioſita
tis. Uñ in figurā legiſ. ij. Reg. iij. q̃ Iſbo
ſeth filius Saul regis iſrael poſuerat ancil
lam ad cuſtodiaꝝ porte palacij ſui. que nō ſte
tit vigilans ſz dormitauit. Uñ ingreſſi per
portā ꝑrīncipes latronū Rechab ꝛ Banaa:
clam occiderūt illū in lecto q̃ ſcēntē. Et q̃ ſi
gnificatur q̃ quādo ꝑſideratio ꝛ diſcretio q̃
debet cuſtodire portas ſenſuū dormitat ꝛ nō
vigilat ad cuſtodieūdū: ipſi demones laten
ter ſuggeſtionibz malis ſubintrāt. ꝛ ablatiſ
frugibz virtutū animā occidūt. Oꝑꝑter etiā
am ciuitatē eſſe ſulcitaz victualibz ꝛ aq̃s: ne
fame ꝛ ſiti ꝑereāt inhabitātes. Victualia at̃
aīe ſunt ſacramēta que ipam paſcūt ꝛ refici
unt. Aque ſo ſunt doctrīne ſacre quibz con
tra calozē laboz ꝛ tentationū refrigerantur
Om̃ia aut̃ iſta fuerūt ꝑfectiſſime in brā ſy

S Maria
ſicut ciui
tas fuit
congrue
ꝑrouiſa

Aia d̃r
ciuitas

gine. Et ideo per excellentiam ciuitas dicitur. Fuit enim humilitate profundissima. Unde ipsa ait **Lu. 14.** Resperit humilitatem ancille sue. Et quanto magis se humiliavit: fortius suas occultando. tanto magis deus illam manifestauit. ut impleretur illud quod inquit filius eius **Mat. 13.** Non potest ciuitas abscondi supra montem posita: id est supra altam perfectionem fortitudo. Prime etiam custodiuit sensus suos. Et ideo nihil inquinatum intrauit in illam. **Sapie. viij.** Sacramenta quoque suscepit tempore suo. ut diffuse declaratum est in quarta parte principali huius operis. **Sermone. xj.** parte prima et tertia. In ea etiam nunquam defecerunt aque salutis doctrine. Unde **Lu. ij.** dicitur. Maria conseruabat omnia uerba hec. s. dicta de filio et a filio. conferens in corde suo. s. cum his que de eo pronuntiata erant a prophetis. Et sic fluminis impetus. s. feruentis sapientie: lerificat ciuitatem dei. i. beatam virginem. **¶** Tertio dicitur ciuitas propter rectam gubernationem. Ad bonitatem enim ciuitatis requiritur quod habeat bonum regimen et prouidam gubernationem. **Nam Eccles. x.** dicitur. Uter terre cui princeps est puer. i. cuius rector sensibilibus et uanis intendit ut puer. **Scotus** hoc dicit **Gracianus. viij.** dicitur. s. quod secundum Platonem illa ciuitas iustissime ordinatur. in qua quisque proprios nescit affectus. i. passiones et appetitus suos inordinatos. Est ergo in ciuitate a iure ut rex vel regina voluntas que habet imperare omnibus potentibus. Unde **Anselmus** in libro de conceptione virginis ait. Voluntas est regina et domina in toto regno anime. Quia autem voluntas peccata non sentit. ideo non est domina siue regina sed serua et non nisi male potest talis ciuitas anime gubernari. Ne igitur erraret regina ista: et de domina efficiatur sua: debet semper habere consilium cum ratione. **Nam Prover. xij.** dicitur. Qui contra agunt cum consilio multa gubernant sapientia. Et ideo inquit sapienter **Ecclesi. xxxij.** Fili sine consilio nihil facias: et post factum non penitebis. Que enim cum consilio fiunt bene ut plurimum fiunt. i. humanum. Certe. l. dubium non est. Certe. de re. Item consilium et deliberatio homines a malo iudicio retrahit et refrenat. ut non. **Archid.** in c. anteriorum. ij. q. vj. Ratio igitur consiliarius sit anime dei ciuitas uult esse. Sindereus autem secretarius: qui nunquam fallit: arguens illicita et approbans utilia et salutifera. Imaginatio autem et memoria referendarius. Cogitationes sunt desideria et passiones subditi: qui debent bene gubernari. Et tunc poterit de ipsa anima dici illud **Isaie. j.** Ciuitas fidelis: iusticia habitauit in ea. Que omnia fuerunt excellentissimo modo in bea-

tissima uirgine. que semper fuit recta a spiritu sancto. Unde de illa potest dici illud **Isa. lxiij.** Spiritus sanctus ductor eius fuit. et omnia secundum dictamen rationis et bone conscientie fecit. Et ideo fuit illa inclita ciuitas dei: de qua exponi potest illud quod inquit b. **Iohannes Apocal. xxi.** dicens. Vidi ciuitatem sanctam Hierusalem descendente de celo. a deo paratam sicut sponsam ornata viro suo et habente claritatem dei. et lumen eius simile lapidi preciosi **Iaspidis** et sicut cristallum. et habebat murum magnum et altum. et habebat portas duodecim. et murus ciuitatis habens duodecim fundamenta. Et hec ciuitas in quadro posita est. et longitudo ac latitudo et altitudo eius equalia. Et erat structura muri eius ex lapide iaspide. Ipsa uero ciuitas de auro mundo simile vitro mundo. Fundamenta muri ciuitatis omni lapide precioso ornata. Fundamentum primum iaspis. Secundum saphirus. Tertium calcidonius. Quartum smaragdus. Quintum sardonius. Sextum sardius. Septimum crisolitus. Octauum berillus. Nonus topasius. Decimum crisopassus. Undecimus iacinthus. Duodecimum ametistus. Et duodecim porte: duodecim margarite sunt per singulas. et singule porte erant ex singulis margaritis. Et platee ciuitatis auree mundum tantumque vitrum plucidum. Et templum non vidi in ea. Dominus enim deus omnipotens templum illius est et agnus. Et hec ciuitas non eget sole neque luna ut luceat in ea. nam claritas dei illuminat illam. Lucerna eius est agnus. **¶** Dec ibi. Ex quibus omnibus patet mundicia et claritas incomparabilis huius ciuitatis. Nemo igitur eam immundam fuisse aliquando affirmare presumat. **¶** Licet autem omnia predicta de ipsa exponi possent: tamen uir tandem plenitudo causa solus dico. quod ipsa benedicta uirgo optime dicitur ciuitas dei sancta. quia fuit munda. deo dicata. et firma. Unde ipsa ait **Ecclesi. xxiij.** Et sic in syon firmata super. Fuit etiam hierusalem: que interpretatur visio pacis. Ipsa enim ait ubi supra. In omnibus requiem quesui. Item dicit descendisse a deo. quod ab eo fuit edificata: et data in ciuitatem refugium peccatoribus. Et ab ipso deo parata. s. uirginitatibus. Et ut sponsa ornata omni gratia. ut scilicet esset sponsa ipsius dei patris. ex qua fortiter spiritus sancti generaret redemptor humani generis. De qua fulgentissima ciuitate gloriosa dicta sunt maxime triplici ratione quia ipsa dicitur ciuitas dei. Primo quia deus ipam fundauit. Sicut alexandria sic est dicta quod alexander ipsam fundauit. Et urbs Roma sic

Maria
sicut ciui-
tas fuit
recte gu-
bernata

Maria
ciuitas
dei prop-
ter tria

dicta ē a Romulo eā fundāte. Un de ipa bñ dicta dei civitate ait pphā ps. xlvij. Sic aut diuin⁹. s. ex veteri testamēto figuratū. sic vidim⁹ impletū. i. civitate dei nrī. s. gine gloriofa. Deus fundavit eā in eternū. Un ipa ait Eccl. xxiij. Ab initio. i. a deo: q̄ est initū omnis creature. ⁊ aī secula. s. spalia. creata sum. scz pdestinatōe i mēte diuina. Si ergo deus fundavit eā in eternū. g in pceptione sua non corrūit p originale peccatū. Et ppter hoc canitur in officio pceptionis. Gloriosa dicta sunt de gine Maria. qz fundavit ⁊ pseruat eā altissimus allā. **S**cdō dicit civitas dei. qz p̄tinue possedit eā deus ⁊ semp possidebit. Peccator em possidet a diabolo p culpā. Juxta illud Lu. xj. Cum fortis armatus custodit atrīū suū: in pace sunt omīa que possidet. quia cū ipse diabolus possidet animam: ita eā custodit q̄ eius tentationibz acquiescit. Boni aut a dño possident: nō solū p gubernationē ⁊ dominū: sed etiā p grām ⁊ obediōnem. Un illi dicit cū ps. Tu possedisti renes meos. id est affectus. Idē quoqz ppheta inquit deo de electis eius. ps. lxxij. Memoz esto pgregationis tue: quā possedisti ab initio. Et tali modo dī aliqua civitas alicuius regis. quia ab eo possidet: ⁊ sub ei⁹ dominio est. sicut Parisius dī esse civitas regis francie ⁊ sic de singulis. Beata igit ggo p hunc modum dī civitas dei. qz semp fuit ab illo possessa quiete ⁊ sine aliqua vlt minima rebellione. Un ipa ait Proverb. viij. Dñs possedit me in initio viarū suarū. Si g deus ab initio ⁊ semp possedit eā: pfecto diabolus nunqz p originale peccatū habuit eam sibi subditam. **T**ertio aliqua civitas dī alicuius inq̄m est inhabitator eius. Et sic Nazareth dicta est civitas xpī. qz ibi pceptus ⁊ nutritus est. Un ppter hoc appellatus est Nazare⁹. vt habet Matth. ij. Bethleē quoqz vocata est civitas David. quia ibi nat⁹ est: ⁊ habitavit in puericiā ⁊ adolescētia. j. Re. xvj. Et p hūc modū beata ggo dī civitas dei. quia deus per corporālē substantiā ab ea assumptā habitavit in illa. Unde ppheta ait ps. xlvij. Magnus domin⁹ ⁊ laudabilis nimis: in civitate dei nostri ⁊c. Ipse em dei filiū in vtre eius habitavit p nouē menses tanqz ciuis ipsi⁹ civitatis. ⁊ totā infantīā ⁊ puericiā trālegit cū ea. Nec est illa civitas fortissima muro robōrata inexpugnabili. De quo Isa. xxvj. dicat Urbs fortitudinis nrē syon: saluator ponet i ea: murus ⁊ antemurale. Requirit ei ad fortitudinē bone civitatis q̄ sit bñ murata ⁊ tur

rita. De beata aut gine ⁊ de deo ipam fabricante dici potest illd. j. Mach. iij. Edificavit syon. ⁊ p circuitum muros altos ⁊ turrez firmas: ne qñ venirēt gētes ⁊ pculcarēt eam. Dicit aut Albertus sup. Missus est. q̄ ideo gloriosa dicta sunt de hac civitate. scz gine Maria. qz oīa q̄ ad pfectionē civitatis p̄tinet: i. bñssima gine iuēnti ⁊ de ipa dici p̄tuit. Fuit em fundata sup humilitatē: p castitatē murata. purificata p charitatē. ditata p paupertatē. custodita p discretionē. libera immunitate p̄tōz. pacifica supatōe tentationū. diuino officio ordinata p elegantiā meritorum. edificata populosa p̄tute ⁊ mltitudine oīm bonoz gratuitoz. irrigua abundātia miseratōnū. i. altissimo sita p excellentiā p̄ilegiorum. Nec ille. **S**eq̄tur aut David i p̄dicto ps. Memoz ero Raab ⁊c. Ubi sciendū q̄ ipse David i psalmis suis sepe mutar locutōz suam de vna psona i aliā. Et qñqz incipit loq̄ i psona sua. ⁊ postea i alio s̄culo loq̄ i psona dei vel alteri⁹ sic eū spūscūs ipellebat. Un cū in h̄ ps idē facit. Ubi q̄tuor s̄culos imēdi atē sequētes ponit in psona ipsi⁹ gis dices. Memoz ero Raab ⁊ babilonis sciētū me. Quia em Raab fuit meretrix: q̄ postea fuit pueria. de qua dī Josue. ij. Ingressi sunt domū meretricis noīe Raab. Jo p eā significatur alie omēs meretrices q̄ efficiunt postea de uore ipsi⁹ gis. ⁊ ei⁹ meritis p̄uertunt. Et sicut p babilonē intelligunt p̄tōres. vt sup̄ expōsitum est s̄m Alexandrū de ales. Quia g null⁹ est adeo crudelis peccator. nec aliq̄ adeo scelerata meretrix q̄ vt cōter nō habeat deuotio nem beate gini. ⁊ eā nō appellet immaculatā ⁊ innocentē. atqz sue illibate p̄ceptōis nō credat p̄seruatōem. Ideo ipsa bñ dicta ggo contra impugnātes suā innocentīā ait. Memoz ero Raab ⁊ babilonis sciētū me. qñ dicat Meretrices ⁊ publicani p̄cedēt vos i regno celoz. Mat. xxj. Quia etiā turci ⁊ saraceni ⁊ aliq̄ omēs infideles glōsiam gine Mariā venerant. ⁊ eaz credūt a p̄tō originali fuisse p̄seruatā. Un dī in alchorano Machometi. Nullus ē ex Adā qñ tenuerit eū sathā p̄ter Mariā ⁊ filiū ei⁹. Quapropter (vt retulit mihi vn⁹ frater noster) cum in civitate venetiā esset vnus theucer ibi obses. ⁊ intel ligeret fieri questionē de p̄ceptione virginis dixit vni nobili ciui veneto Viroz q̄ inter vos xpianos sint aliq̄ qui nō credāt matrem xpī beatā virginē Mariā esse p̄ceptam sine peccato originali: cū nos infideles hoc firmiter credamus. Illis g q̄ ex p̄tinaciā ⁊ obstina

Pars. IX.

tionem psequuntur suam immaculatam pceptionem: ait ipsa rego gloriosa. Ecce alienigene et tyrus et populi ethyopum hi fuerunt illi. scilicet ad laudandam pceptionem meam. quasi dicat. Amen dico vobis quod tyro et sydoni remissius erit in die iudicii: quam vobis. **Matth. xj. et Luc. x.** Quia etiam iudei dicunt quod mihi Messias debet pcepti sine peccato originali. Ideo subdit. Nunquid syon. id est: iudea. dicit homo. id est ego sum conceptus sicut alij homines in peccato: quasi dicat non. Et assignat rationem quare iudei dicunt eam sine peccato pceptam: dicens. Homo natus est in ea: et ipse fundavit eam altissimus. Et ideo cum dei perfecta sint opera **Deut. xxxij.** non fundavit eam in imperfectioe peccati. Et hoc est fundamentum quod faciunt iudei. Sequitur autem beata rego in alio versiculo dicens. Dominus narrabit in scripturis. Quia enim impugnantes pceptionem ipsius regis credentesque scripturis prophetarum et sacre scripture. sacrorumque doctorum et innocentia regina loquentium. Ideo deus fecit et iterum faciet ut multi (etiam seculares) per defendendam beatam regis pceptionem tractant facient narrantes qualiter ipsa benedicta rego concepta est sine peccato originali. Qui scriptores qui sunt et erunt plurimi. ideo eorum scripta dicunt scripturam populorum. Omnes enim populi debent congratulari per hanc opinionem. Item faciet quod principes terreni recipientes beneficia et gratias ob reverentiam eiusdem illibate pceptionis impetratas facient de hoc fieri scripturas. statuta in scriptis authenticata. facientes ut omnes eorum subditi festum purissime pceptionis matris dei debeant solemniter celebrare. sicut hodie videmus per orbem terrarum multis in regionibus adimpleri. Et hoc prout dicens in spiritu beata rego ait. Dominus narrabit in scripturis populorum: et principum eorum qui fuerunt in ea. id est qui in invocatione mee sacratissime conceptionis fuerunt exauditi: et receperunt beneficia. Ultimam autem versiculam addit David per prophetam in persona omnium devotorum eiusdem regis. dicens. Sic ut letantium. Quasi dicat. O beatissima rego: deus filius tuus faciet divulgari et cognosci innocentiam et immaculatam conceptionem tuam: et verificari illud quod ego prout dixi per. xxvij. dicens. Revelabit dominus pceptum suum: et in templo eius omnes dicent gloriam. ita quod omnes christiani de ea magna festivitatem facient et letitiam: cantantes in missa. Gaudeamus omnes in domino. Et ideo dicit. Sic ut et sunt due dictiones: que tantum significant quantum ita quod. In ipso enim versiculo hoc concludit quod tanta prodigia choruscabant in testimonium innocentie sue. et ad illius defensionem fiet tot scripture quod omnes fideles exultabunt et letabunt de ipsius in

nocentissime reginis puritate. Et hoc est quod ait. Sic ut omnium letantium habitatio in te. **Deus** ergo per devotioem habitare debemus in hac sacratissima dei civitate. **Prius** enim civitatis habitatio est optima. **iiij. Re. ij.** Hec est civitas latitudo nimis. id est valde. **Neemie. vij.** Et hec est civitas gloriosa. **Sopho. ij.** In hac civitate desiderabat ipse David per prophetam intrare dicens per. lix. Quis deducet me in civitatem munitam? Sed heu quod de multis indeuotis ipsius beate regis dici potest illud per. cvj. **Quia** civitatis habitaculi non invenerunt.

Beata virgo dicitur Castellum.

Assimilatio. vij.

O Dominus noster Iesus christus intravit in duplici castello. **Primo** in castello hierosolymitano. id est regine benedicta. Que multis de causis dicitur castellum. **Primo** ratione sue nitide reginitatis. **Na** castellum habet nomen a castitate. et dicitur castellum. id est castum liliu: ut dicit glossa super illud **Luce. x.** Intravit Iesus in quoddam castellum. Tale autem castellum fuit ipsa benedicta rego. que fuit et est nitide castitatis: et purissime reginitatis liliu. **Sui** dicitur **San. vij.** Uter tu? sicut aceruus tritici vallat liliis. **Secundo** dicitur castellum ratione humilitatis. **Nam** castellum dicitur diminutive de castro. **Per** castellum igitur significat ipsius humilitas: quam quis maxima esset: et super omnes alios supereminens tamen se parva sentiebat. **Sciebat** namque quod humilibus deus dat gratiam: et superbis resistit. **Iaco. iij.** Unum de hac humilitatis sue gratiositate ipsa ait ut canit ecclesia. **Sum** essem parvula placui altissimo. **Et** **Luc. i.** Respexit humilitatem ancille sue. **Tercio** dicitur castellum ratione sublimitatis. **Na** castellum dicitur quasi alta casa. quod alijs calis supereminet. **Ipsa** ergo fuit alta casa tripliciter. **Primo** ex situ. quia eius status est super omnem statum pure creature. quod vix figuratum fuit per archam **Noe.** quam aque elevarunt in sublime. **Gen. vij.** ubi dicitur quod archa elevarata est super aquas. **Ipsa** enim virgo super omnem puram creaturam: et super omnes populos est sublimata. **Na** creature seu populi appellantur aque secundum **Alexandrum de Ales** super per. aut propter successionem per paginis. iuxta illud **Eccl. i.** Generatio preterit et generatio advenit. sicut etiam flumina exeunt a mari et ad ipsum reuertuntur: et continue fluunt. **Et** ideo etiam dicuntur aque propter motum. quia sicut aque sunt in continuo motu: ita etiam natura humana. **Unde** **Quid.** in. xv. metham. ait. **Lucta** fluunt omnesque vagans format una go. **Non** secus ac flumen. nec enim consistere flumina

Maria
alta casa
propter tria

Nec levis hora potest rē. Et ideo dicit Job. x. iij. Homo natus de muliere breui viuetis tempore: replet multis miserijs. Qui quasi flos egreditur et perit: et fugit velut umbra: et nunquam in eodem statu permanet. De quo etiam tangitur in. l. ij. s. sed quod dicitur. C. de vere. iij. enu. et in s. aut. in autem. de non alie. aut per. re. eccle. et in s. hac dicitur. in autem. ut omnes obe. iij. De angelis quoque dicit Job. iij. Qui seruiunt ei non sunt stabiles. s. p. naturā. Item populi dicitur aque propter vilitatem elementi. quia aqua vilis et quasi pro nihilo reputatur. Et sicut creatura in copatione creatoris. Iuxta illud Isa. xl. Scietes quasi stilla situle: et quasi momētum stare reputate sunt. Unde omnes dicere possunt illud Sap. ij. Et nihilo nati sumus. i. creati. Item dicunt aque propter profunditatem. iuxta illud Hier. xviij. Præuius est cor hominis et inscrutabile: quis cognoscet illud? quasi dicat. nullus nisi solus deus. Secundo beatus virgo dicit castellū: quasi alta casa ex alto edificio virtutum. quia in alto cacumine virtutum sublimata est. In ipsa enim completum fuit illud. Auce. xxiij. Induamini fortute ex alto. Unde dicere potest illud Eccl. l. j. Manū meas extendi in altū. Tertio dicit castellum. i. casa alta ex dignitate fabricatoris. quod architector huius castelli fuit ipse deus qui fundauit ipsam beatā virginē. ut dicit psalmo. xlvij. et lxxvj. Quia enim ipse est altissimus voluit istud castellum altū fabricare ut in illo posset habitare. Iuxta illud ps. cxiij. Quis sicut dominus deus noster qui in altis habitat. Voluit itaque saluator noster ab ista casa alta et ab hoc castello altissimo trahere originē suam carnē. iuxta illud Auce. j. Visitauit nos oriens ex alto. Non enim solum intelligitur de ortu eterno quo ad diuinitatem: sed etiam de temporali quo ad humanitatem. Quarto principaliter virgo gloriosa dicit castellū ratione denominationis. Nam christus non intrauit in omne castellū. sed et Christus euangelicus testatur ipsum intrasse in quodam speciale castellū quod denominatur Bethania. de quo habetur Johā. xj. Interpretatur autem Bethania obedientia seu domus obedientie. per quam virgo gloriosa significatur. Nam ipsa se obtulit promptā et obtemperantem diuine voluntati in incarnatione diuini verbi: respondens angelo. Ecce ancilla domini etc. Quinto principaliter dicit castellū ratione expugnationis. Nam filius dei venit in Mariam ut assumeret arma humanitatis quibus armis iudutus nouem mensibus in ipsa virgine occulte permansit. ut sic expugnaret in

micū humani generis. et ex illo castello secreta amicis suis adiutorium preberet. Et in hā ipsa virgo figurata fuit. j. Regū. iij. vbi dicitur quod philistini. i. demones cognoscētes quod archa dei id est Maria. de qua dicit ps. cxxij. Surge domine in requiem tuā tu et archa scilicet carnis tue. Venit in castra. timuerunt dicētes. Venit deus in castris et ingemuerunt. Quot liberati sunt ab inimicis et a manibus demonum pro precatione istius castelli. s. marie. Et quot amici habuerunt presidium in tribulationibus in infirmitatibus. repositibus persecutionibus. necessitatibus etc. Nam Maria facta est adiutorium et refugium peregrinatum tanquam castellū in deserto. Et ideo ecclesia hoc consideras ei canit. Sub tuū presidium confugimus letitia dei genitrix etc. In hoc ergo castello castitate decorato humilitate munito. excellentia sublimato. obedientia ditato. munitione repleto. s. i. hōie bndicta intrauit Ihs. i. saluator noster ut omnibus presidium faceret: et nos ab inimicis pregeret ac liberaret. Quia hoc castellū est locus qui vice ciuitatis regit. ut notatur ff. de le. j. l. si heres. s. vici. et de le. ij. l. ticia. s. si. et C. de fundis limitis. l. ij. et de offi. p. prelo affrid. in noie dñi. s. interea. et p. Arch. in. c. statutu. s. ij. in verbo ciuitatibus. de rescrip. li. vj. Non post assimilationem ciuitatis posui immediate assimilationem castelli. Si autem accipiat castellū pro receptaculo ad aquā suscipiendam. ut ff. de aqua quot. et cti. l. j. s. an penul. et non ff. de serui. v. pre. l. fistula. in pn. et de acti. emp. l. fundi. s. si. Etiam ipsa bndicta hōie puenientissime dicit fuisse hoc castellū. quod fuit receptaculum omnium aquarum. i. gratiarum diuinarum. Secundo principaliter dicitur quod Iesus intrauit in alio castello. s. Babyloico. i. in mūdo. Nam hic mundus recte appellatur castellū babyloicu. i. confusionis: propterea quod hierosolymitano. i. diuine visionis. Et dicitur castellū assassinoz et deo rebellantium. maxie propter septē pessimas additiones quas habet. de quibus dicā in vndecima pre principalibus huius operis. s. mone secundo. pre prima. In hōie ergo rebelle castellū. i. in mūdu intrauit filius hōinis Joh. j. Intrauit siquidem ut ipse eterno patri suo subiugaret. et iste introitus factus est in vtero virginali. In quo castello ipsa bndicta hōie eū recipiens figurata est per Martham. ut diffusum dicā loco supradicto. Nam illa mulier qui in suo castello recepit dominum: fuit Martha. ut habetur Lu. x. Que hebraice interpretatur puocans quod optime congruit beate virgini. Nulle enim preces patriarcharum. nulla quoque oracula prophetarum. nulle insuper voces seu desideria sanctorum patrum puocare vniuersum

**Maria
p. Martha
figt.**

valuerunt ut in castello huius mundi irra-
 fer pro salute humana. Sed humilis virgo
 eum puocauit et induxit. Et ideo angelus ei
 dixit. Inuenisti gratiam apud deum. Luce. j.
 Unde ipsa recte dicere potest illud quod scri-
 ptum est. j. Regū. j. Ego sum illa mulier q̄
 steti corā te orans dominū p̄ puero isto. Ora-
 ui et dedit mihi domin⁹ petitionē meā quā
 postulauī. Ipsa quoq; benedicta virgo con-
 tinue prouocat deū ad misericordiā super pec-
 catores. Unde de sermone eius. cū filio suo
 potest dici illud Iudith. viij. Iste est sermo
 qui misericordiā prouocat. Prouocat et pec-
 catores ad penitentiā. Iuxta illud Trenoꝝ
 ij. ut te ad penitentiā prouocarēt. Item bo-
 nos prouocat ad bene operandū. Unde de
 ipsa potest dici illud Deutero. xxxij. Sicut
 aquila prouocans ad volandū pullos suos
 ¶ Secundo figura ē per Martham. Quia
 Martha syriace interpretat dominās. Ipsa
 vero benedicta virgo facta est domina vni-
 uersi. Et maledictioem mulierū in benedi-
 ctionem conuertit. Unde dixit ei angel⁹ Lu-
 ce p̄mo. Benedicta tu in mulieribus. Item
 earū subiectionē in dominū comutauit. qz
 ipsa facta est regina angelorū et hominū.
 Unde in ea verificatū est illud sedi Esdre.
 iij. Oportet nos scire quia mulieres vir⁹ do-
 minantur. Tercio figura ē per Martham.
 que latine interpretat: martē tenens. qui di-
 cebatur deus belli. Ipsa enim gloriofa virgo
 tenuit. ligauit et cōculcavit martē. i. diabolu
 inimicu humani generis. sicut p̄dictum fue-
 rat Gen. iij. Item Iudicu. iij. vbi dicitur.
 In manu mulieris tradetur Syzara. Ipsa
 igit̃ b̄ndicta virgo sola meruit recipere dei fi-
 liū in vtero suo. Quia de ipsa dici p̄t illud Ju-
 dith. xj. Nō est inuenta talis mulier sup̄ ter-
 ram i aspectu. i. pulcritudine et sensu s̄borū.
 Per ipsam igit̃ saluator noster venit i castel-
 lum mūdi ut supbiā rebellatū humiliar. et
 duriciē obstinatorū mollificaret. et inūdiā
 ad mūdiciā reduceret. et isti portas miscōie
 aperiret ac vicijs abstinere doceret et ad pri-
 mi dilectōis iduceret. et ad diuinū timorem et
 amorē hoīes puocaret. Qui b̄ndictio saluato-
 ri nro silētiū p̄ssima m̄re sua sit infinita gl̄ia
 p̄ eterna seclā seclorū Amē.

Incipit decima ps hui⁹ sermonarij qd
 Mariale appellat. in q̄ tractat de passiōe be-
 ate s̄ginis. s. gaudij et meroris. Et p̄culari
 ac p̄prio noīe a digniori p̄te exultatio maris
 dei nūcupatur.

De passiōe p̄ssime s̄gis ac de plāctu ei⁹
 Sermo p̄mus

O Jes tribula-
 tionis et angustie dies hec.
 Isa. xxxvij. Om̄s dies heb-
 domade sancta mater ecclia
 sic dispēsat. q. dñicu diē san-
 ctissime trinitati. diē lune defunctis. diē
 martis martyribus et sanctis om̄ib. licz aliq̄ diē
 cā q. p̄ctorib. diē s̄o mercurij angelis. diē
 iouis spūscō. diē vener⁹ passiōi xpi. diē aut̃
 sabbati beate s̄gini Marie dedicauit. Itū
 aut̃ diē ipi b̄ndicte matri dei m̄tris ex causis
 appropriauit. Primo rōne requētōis. Sic
 em in diē sabbati deus requēit ab om̄i opere
 quod patrarat. Gen. ij. Ita xps intrans bea-
 tissime s̄ginis vrez requēit i ea. Nā spūscō
 ctus in nullo sanctorū inuenit plenā requiez
 nisi in xpo et brā s̄gine. qz in om̄ib alijs san-
 ctis saltē habuit repugnantiā peccati origina-
 lis vel venialis. sed in xpo et matre eius nul-
 lam repugnantia inuenit. et iō in eis perfecte
 quieuit. Et hoc figuratū fuit Gen. viij. vbi
 dr. q. colūba de archa emissā nō inuenit vbi re-
 quiesceret pes ei⁹. sed reuerfa est in archam.
 Et sicut spūscō nō inuenit in diluuiō pec-
 catorū requiē nisi in Maria. Si ergo dies
 quo deus cessauit a creatōe rerū temporalū
 sanctificat⁹ est. qz summ⁹ opifex de suam
 opatiōem cōpleuit i eo. Aū op⁹ recreatiōis
 sit maius ope creatōis. qz recreatiōe de⁹ hō
 fact⁹ est. iuxta illud Joh. j. Verbu caro fa-
 ctum est. p̄fecto etiā et m̄to magis debuit vn⁹
 dies hebdomade deputari ad recolendū s̄
 mysteriū requētōis xpi in vtero s̄ginali ad
 honorē ipi⁹ s̄gis. At qz sabbato iste b̄ndict⁹
 Iesus quasi ab om̄ib opib vacas cōpleta
 humana redemptōe et recreatiōe in sepulcro.
 ut infra dicet requēit. Ipsa (qz sabbatū iter-
 pratur requies) pueniēter talis dies deputa-
 tus ē ad honorē ipi⁹ m̄ris dei. de qua ipē inq̄t
 ps. cxxxj. Decretes mea in seculū seculi: hic
 habitabo qm̄ elegi eā Scō hoc factū est ra-
 tione b̄ndictōis. qz sic ipsa diē sabbati fuit
 a deo b̄ndicta Gen. ij. ita et br̄ssima s̄go fuit
 a deo p̄ om̄ib b̄ndicta. Un illi dixit angel⁹
 ex parte dei Lu. j. B̄ndicta tu in mulierib.
 Pater em̄ etern⁹ b̄ndixit eā accipiendo i spon-
 sam. fili⁹ in m̄rem. et spūscō in suū sacrari-
 um. Angel⁹ quoq; nō solū in p̄sona dei s̄ et
 am ex parte om̄i angloꝝ et cūctaz creaturaz
 eā b̄ndixit. Et iō sup̄ illa s̄ba Lu. j. Beata

Sabba
 tu marie
 appropi-
 atur